3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

ŠVP naší školy vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV.

Priority školy ve výchově a vzdělávání

Výchova a vzdělávání na naší škole je zaměřena na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Průběh základního vzdělávání se řídí Školským zákonem č. 561/2014 Sb. ve znění pozdějších předpisů Podrobnosti o organizaci a průběhu základního vzdělávání stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve vyhlášce č. 48/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Speciální ZŠ v Ústí nad Orlicí vzdělává žáky na základě vyhlášky č. 27/2016 Sb. v platném znění, o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Podmínkou přijetí žáků k docházce a vzdělávání je doporučení poradenského zařízení /PPP, SPC/ a písemná žádost rodičů.

U všech našich žáků:
- rozvíjíme osobnost a individualitu
- dáváme prostor pro seberealizaci
- utváříme pozitivní vztah k současnému i budoucímu vzdělávání
- budujeme respekt ke kulturním, fyzickým i psychickým odlišnostem ostatních jedinců → klademe tedy důraz na bezproblémové, společné a inkluzivní soužití ve společnosti
- pomáháme jim orientovat se v digitálním prostředí
- vedeme je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase, při zapojování do společnosti a občanského života.

K tomu, abychom mohli těchto společných cílů dosáhnout, je potřeba vytvářet pozitivní klima školy. Toto klima vytvářejí žáci, pedagogové i rodiče. Záleží hlavně na vzájemné spolupráci nás všech.

U žáků se jedná zejména o:
- pravidelné plnění školní docházky
- pozitivní vztah ke škole vůbec (chceme, aby děti chodily do školy rády)
- otevřené vyjadřování svých názorů
- přijímání učitele, pedagoga jako autority
- týmovou spolupráci a vzájemnou výpomoc.

Ze strany pedagogů je kladen důraz na:
- profesní připravenost
- spolupráci s odborníky a ostatními institucemi
- vytváření vstřícného a podnětného zázemí jak při školní tak i mimoškolní práci
- vytváření vhodných podmínek pro žáky s různým typem postižení
- individuální přístup k žákům
- vztah k rodičům žáků jako k rovnocenným partnerům → harmonizace vztahu rodiny i školy.

Rodiče by pro pozitivní klima školy měli zejména:
- respektovat pedagoga jako rovnocenného partnera, poradce pro výchovu a vzdělávání

- vytvářet pro své děti (žáky školy) vhodné sociokulturní a podnětné zázemí jako základ pro školní činnost a vzdělávání.

Hlavní specifika naší školy

1. obecná specifika
- všestranný rozvoj osobnosti každého jedince → vytváření podmínek pro rozvoj osobnosti - nižší počty žáků ve třídách
- péče osobních asistentů a pedagogických asistentů,
- odborní poradci na půdě školy (SPC, klinický logoped) nebo v její blízkosti (PPP, SVP, odbor sociální péče apod.)
- možnost ubytování na internátě → pro žáky z méně dostupných nebo vzdálených obcí
- doplňování profesního vzdělání pedagogů, umožnění dalšího vzdělávání prostřednictvím pedagogických center, NIDV a dalších institucí
- zaměřujeme se na posílení prevence sociální patologie (prevence negativních jevů prostředí) → školní metodik prevence zabývající se oblastí preventivně výchovné péče vypracovává minimální preventivní program a koordinuje jeho uvedení do praxe. Tento program v sobě mimo jiné zahrnuje tematické bloky s dětmi, jednorázové akce, stanovuje konzultační hodiny žáků s metodikem prevence. Ve škole byla zřízena knihovnička s propagačními materiály pro potřeby ostatních pedagogů, trvale je umístěna nástěnka, věnující se této problematice. Tematické bloky preventivní činnosti obsahují Dny rozmanitých činností, pěvecké soubory, keramický kroužek, sportovní kroužky, stolní tenis, dopravní výchova, práce s počítačem, enviromentální výchova a samozřejmě práce v hodinách,
kterou si provádí třídní učitelé a školní metodik prevence.
Pedagogové uplatňují konkrétní témata prevence v jakémkoli předmětu. Jedná se zejména o tyto témata: kouření, drogy, šikana, vandalismus, sexuální zneužívání. Prevence se provádí v rámci výuky ve škole i při mimoškolních činnostech.
Z jednorázových akcí jsou tradičně konány ozdravné pobyty, zimní sportování – běžky, sjezdovky, brusle, exkurze, výstavy a různé turistické akce.
V oblasti prevence sociální patologie škola spolupracuje s Pedagogicko psychologickou poradnou, dětskými i odbornými lékaři, sociálními pracovníky, SVP Mimoza a Městskou policií Ústí nad Orlicí.

2. specifika ve vzdělávání
- zaměření a propojení teoretických znalostí a praktických dovedností, zaměření na využití praktických dovedností v běžném životě (zaměření na pracovní vyučování)
- rozvoj tělovýchovných a sportovních aktivit (při respektování zdravotního stavu jedince) → sportovní kroužky (stolní tenis, sportovní hry…), sportovní soutěže (Sportovní hry mládeže, soutěže v různých disciplínách), dopravní soutěže, ozdravné pobyty (letní nebo zimní, s různým zaměřením) nebo zimní sporty (bruslení, lyžařské výcviky, běžky…)
- nabídka mimoškolních činností a aktivit → zájmová činnost: pěvecký soubor POHODA a KOSÁCI, keramický kroužek, sportovní kroužek, turistický kroužek, dramatický kroužek HASIMA, práce s počítačem apod.
- činnost školní družiny a školního klubu (taktéž napomáhá smysluplnému využití času žáků naší školy po vyučování)
– Informační centrum - napomáhá „rozšiřování obzorů“ zejména dětem ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, využívána je také pedagogy (napomáhá ke zkvalitnění procesu výuky)

Tato specifika ve vzdělávání jsou přizpůsobena především potřebám žáků naší školy.

3.2. Výchovně vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie jsou společné postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k vytváření klíčových kompetencí žáků a kterými dospějeme k tomu, aby žáci získali základy všeobecného vzdělání. Hlavním a společným bodem všech kompetencí je to, že musíme a jdeme vždy žákům příkladem.

KOMPETENCE K UČENÍ

→ tyto kompetence by měly žákům napomoci k orientaci v každodenním praktickém životě

- k žákům zaujímáme individuální přístup, respektujeme jeho pracovní tempo a intelektové možnosti
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- zájem žáků o učení podporujeme tím, že kladně oceňujeme jejich snahu a aktivitu v hodině
- cíleně vytváříme takové situace, v nichž má žák radost z učení
- učíme žáky práci s chybou, při neúspěchu žáka povzbuzujeme („Příště to bude lepší!“)
- při hodnocení využíváme prvků pozitivní motivace
- učíme žáky zejména prakticky využitelné dovednosti
- ve výuce zřetelně rozlišujeme učivo základní a doplňkové
- učivo různými způsoby a často opakujeme
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních technologií (počítač, internet, doteková interaktivní tabule)
- žáky učíme plánovat a organizovat – dodržujeme režim dne (učení x relaxace)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

→ žáky podněcujeme k uvažování o problému, jeho jednoduchému a logickému vyřešení

- učíme žáky nebát se problémů, umět je v klidu a co nejjednodušeji vyřešit
- učíme se problémům předcházet, nenavazovat konfliktní situace
- ve výuce navozujeme cvičné problémové situace – konflikty ve vyučování i mimo něj (problémy s kázní, komunikace s jinými lidmi)
- v řešení problémů podporujeme samostatnost, nápad pro vyřešení (různá řešení problémů)
- žákům sdělíme (nikoliv vnutíme) svůj názor a námět k vyřešení → necháme žáka vybrat si pro něj nejpřijatelnější způsob řešení
- učíme se základy asertivního chování

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

→ vedeme žáky k otevřené, všestranné, účinné a slušné komunikaci

- rozvíjení spisovné komunikace v mateřském jazyce
- dbáme na kulturní úroveň komunikace
- dodržujeme pravidla komunikace stanovená ve školním řádu
- rozvíjíme komunikaci verbální i neverbální → klademe důraz na nepoužívání hrubých a vulgárních slov i gest
- rozvíjíme mluvenou i psanou formu komunikace
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory, myšlenky přijatelnou formou
- učíme se naslouchat druhým, respektovat pravidla naslouchání
- učíme žáky práci v týmu, společné diskuzi (jednání se spolužáky, dospělými), přátelské komunikaci

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

→ rozvoj respektu k práci vlastní i druhých, spolupráce

- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- budujeme pozitivní školní klima
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce, práce v týmu (skupině)
- respekt k práci vlastní i k práci druhých, umět tuto práci objektivně ohodnotit (použití sebekritiky)
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, rozvoj empatie, umět spolužákům pomoci
- všímáme si sociálních vztahů ve škole, třídě, skupině, společnosti → eliminujeme negativa
- seznamujeme rodiče i žáky se školním řádem, právy i povinnostmi

KOMPETENCE OBČANSKÉ

→ výchova žáka jako svobodného občana, majícího práva, povinnosti i zodpovědnost

- v naší škole netolerujeme a nepodporujeme:
    - sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita)
    - projevy rasismu a xenofobie
    - agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, rodičů ani zaměstnanců školy
    - nekamarádské chování, odmítavé postoje vůči handicapovaným spolužákům
- důsledně dbáme na dodržování vnitřního řádu školy
- žáky vedeme k úctě k druhým i vlastní sebeúctě, upevňujeme pozitivní formy chování
- neustále sledujeme chování žáků, přijímáme včasná opatření
- žáky vedeme k péči o jejich zdraví
- nabízíme vhodné aktivity tak, aby nedocházelo k projevům sociálně patologických jevů
- uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- budujeme společně přátelskou atmosféru ve třídním kolektivu i celé škole

KOMPETENCE PRACOVNÍ

→ žáky vedeme k pozitivnímu vztahu k práci

- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení v hodinách pracovního vyučování
- zaměřujeme se na praktické dovednosti a využití těchto dovedností v běžném životě
- žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a odpovídající volbě dalšího vzdělávání (profesní uplatnění)
- cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného budoucího povolání
- výuku obohacujeme o exkurze, praktická cvičení
- žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel a hlavně k bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
- žáky vedeme k osvojování hygienických a pracovních návyků
- podporujeme a usilujeme o samostatnost, tvořivost žáků, rozvoj jejich individuality
- pestrou nabídkou zájmových útvarů, činností ve školní družině, školním klubu podněcujeme u žáků zájem o další profesní orientaci

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

→ tyto kompetence by měly žákům napomoci k orientaci v každodenním praktickém životě

žáky vedeme k

- ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získávání, vyhledávání, kritické posouzení, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí obsah, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváření a úprav digitálního obsahu, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- využívání digitální technologie k usnadnění si práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či svých pracovních postupů a zkvalitnění výsledků své práce
- chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamování se s novými technologiemi, kritickým hodnocením jejich přínosů a reflexí rizik jejich využívání
- předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- etice při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.3.1 Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí novelou školského zákona 82/2015 Sb. a novelou vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Vzdělávání v naší škole poskytujeme žákům podle §16 odst. 9. Je obecně založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Zajišťujeme, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Pokud vyučující pedagog vyhodnotí, že má žák při vzdělávání takové potíže, že je potřebné jeho vzdělávání podpořit podpůrnými prostředky pedagogické intervence a pokud tato pedagogická intervence vyžaduje spolupráci více pedagogů, vytvoří škola žákovi plán pedagogické podpory. S PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka, žák a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. U PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou jednou ročně.

Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu pro žáka škola vychází z minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření, jak je uvedena v RVP ZV. Tyto výstupy jsou vodítkem samostatně vypracovaného ŠVP pro žáky s třetím stupněm podpůrných opatření, které mohou být dle potřeby a doporučení upraveny v individuálním vzdělávacím plánu žáka. Úpravy výstupů se provádějí na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využívají v naší škole samostatně vytvořeným ŠVP v případě podpůrných opatření třetího stupně u žáků s lehkým mentálním postižením. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními čtvrtého a pátého stupně jsou dolní úrovní pro úpravu očekávaných výstupů v IVP očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Plán pedagogické podpory

PLPP zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP se zpracovává před zahájením poskytování podpůrných opatření. Cílem zpracování je stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP s třídním učitelem, který spolupracuje s rodiči žáka, ostatními pedagogy i žákem samotným. PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu. PLPP se aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. PLPP má písemnou podobu (formulář ke zpracování je na školním serveru AAA IVP, který vychází z přílohy vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Poskytování podpůrných opatření škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná

opatření vedou k naplnění stanovených cílů (třídní učitel – pedagog – výchovný poradce). S PLPP je seznámen zákonný zástupce žáka, PLPP obsahuje jména a podpisy osob, které s ním byly seznámeny.

Individuální vzdělávací plán žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

IVP zpracovává škola (třídní učitel či vyučujícího konkrétního předmětu s pomocí výchovného poradce) na základě školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP obsahuje informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. IVP obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka. IVP se zpracovává do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku. Třídní učitel zajistí písemnou žádost o IVP. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy. IVP je zpracováván ve spolupráci s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola spolupracuje prioritně se Speciálním pedagogickým centrem v Ústí nad Orlicí a případně s Pedagogicko psychologickou poradnou v Ústí nad Orlicí. S ostatními subjekty škola bude spolupracovat v souladu s doporučením poradenského zařízení.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště je v naší škole tvořeno výchovným poradcem (Mgr. Petra Tošovská), který zároveň koordinuje jeho činnost a metodikem prevence (Mgr. Natálie Semeráková). Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Při stanovení podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola vychází z doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., přílohy č. 1.

3.3.2 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných se řídí novelou školského zákona 82/2015 Sb. a novelou vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností. Těmto žákům je třeba umožnit obohacování učiva nad

rámec předmětů a vzdělávacích oblastí. Diagnostiku žáků provádí poradenské zařízení. Žáky s IQ nad 130 považujeme za mimořádně nadané.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Pokud je žák vyhodnocen jako nadaný, příp. mimořádně nadaný, že je potřebné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence. Škola vytvoří žákovi plán pedagogické podpory. PLPP zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP se zpracovává před zahájením poskytování podpůrných opatření. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP s třídním učitelem, který spolupracuje s rodiči žáka, ostatními pedagogy i žákem samotným. PLPP obsahuje popis oblastí nadání žáka, stanovení cílů podpory a způsobů jejich dosažení. Je stanoven i způsob vyhodnocování naplňování plánu.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka mimořádně nadaného a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce.

Vzdělávání v naší škole poskytujeme žákům podle §16 odst. 9. I v naší škole nacházíme nadané a talentované žáky. Jedná se zejména o talent pro pohyb a hudbu. Těmto žákům je umožněno navštěvovat zájmové útvary, které pomáhají jejich talent dále rozvíjet.
V naší škole máme tyto zájmové útvary:

- Pěvecký soubor Pohoda – pro žáky od 5. do 9. třídy
- Pěvecký soubor Kosáci – pro žáky od 1. do 4. třídy
- Keramický kroužek
- Taneční kroužek
- Sportovní kroužek
- Počítačový kroužek
- Výtvarný kroužek
- Plavecký kroužek
- Bambington
- Atletika

V rámci různých školních a mimoškolních akcí žáci vystupují na koncertech, reprezentují školu při sportovních soutěžích a dalších akcích, dokonce celorepublikového i mezinárodního rozsahu.

3.4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata tvoří povinnou součást i našeho školního vzdělávacího programu. Tato témata jsou propojena s činností žáků jak v konkrétních vyučovacích předmětech, tak i s činností mimoškolní. Propojování průřezových témat s digitálními technologiemi umožňuje žákům získávat informace, hlouběji je poznávat, kriticky vyhodnocovat a sdílet je.
V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata a jejich přínos k rozvoji osobnosti žáka:

<u>Osobnostní a sociální výchova</u>
V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému
- napomáhá k zvládání vlastního chování
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)
- formuje studijní dovednosti
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- přispívá k utváření mravních rozměrů komunikačních situací a různých způsobů lidského chování
- napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Výchova demokratického občana

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a jejich důsledky
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému (ne lhostejnému) postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- orientuje k hodnotám spravedlnosti, svobody, solidarity a tolerance
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu, zároveň však kompromisu schopnému postoji

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory

- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o volby v dimenzi evropské a mezinárodní
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Multikulturní výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:
- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá předcházet vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Environmentální výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí
- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Mediální výchova

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v kultuře společnosti (regionu, lokality)

- vytváří představu o roli médií v každodenním životě
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci (v redakčním kolektivu)
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení
- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování

Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Projekty školy
Sportovní, kulturní a společenské akce školy

Žáci školy jsou vedeni v přirozených aktivitách ke zdravému životnímu stylu. Žákům jsou nabízeny rozmanité sportovní aktivity, účast v zájmových kroužcích, účast v nejrůznějších soutěžích a turnajích, exkurzní poznávací činnost spojená s turistikou. Zapojeni jsou všichni žáci podle jejich konkrétního zájmu.

Pedagogové jsou tvůrci projektů, z nichž lze získat i finanční prostředky. Projekty jsou dotovány Městem Ústí nad Orlicí a Pardubickým krajem.
Získané finanční prostředky pomáhají realizovat jednorázové aktivity i trvalejší zájmové aktivity žáků. Škola také z projektů získává prostředky ke zlepšení materiálního vybavení.

Sport pro všechny
Charakteristika projektu:
Projekt je zaměřen na rozvíjení sportovních aktivit dětí. Obsahuje převážně turisticky zaměřené akce, výstupy na vrcholy našich hor, běžecké lyžování, sportovní soutěže a turnaje.

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
- seberegulace a sebeorganizace

- kreativita

sociální rozvoj - poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce a soutěživost

morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola

Multikulturní výchova - lidské vztahy

Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí

Projekt je určen všem žákům školy.

V přírodě a o přírodě aneb jak se chovat k životnímu prostředí

Charakteristika projektu:

Projekt se zaměřuje na vzdělávání žáků v oblasti enviromentální výchovy. Součástí je také rozvíjení dětské fantazie, tvořivosti a pohybových schopností.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání

sociální rozvoj - poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce a soutěživost

Multikulturní výchova – kulturní rozdíly

Enviromentální výchova - vztah člověka k prostředí
- ekosystémy
- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Projekt je určen všem žákům školy.

Zájmová činnost na Speciální škole

Charakteristika projektu:

Projekt je zaměřen na rozvíjení zájmových aktivit dětí. Obsahuje rozmanitou nabídku zájmových kroužků. Zaměřuje se na smysluplné využití volného času, na rozvoj dětské tvořivosti a fantazie, také na sportovní aktivity. Cílem je rozvíjet dětskou tvořivost, působit preventivně proti vzniku patologických jevů v chování žáků. Ergoterapie a arteterapie působí na žáky velmi pozitivně.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita

sociální rozvoj - poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace

- spolupráce a soutěživost
Multikulturní výchova – lidské vztahy
Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti
Projekt je určen všem žákům školy.

Táhneme za jeden provaz

Charakteristika projektu:
Sportovně turistický pobyt zaměřený na smysluplné využití volného času dětí a mládeže, které povede ke zvyšování osobnostního profilu dítěte a získání nových znalostí a dovedností.

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání
- sebepoznání a sebepojetí
- psychohygiena
- kreativita

sociální rozvoj - poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce a soutěživost

morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- praktická etika, hodnoty, postoje

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Multikulturní výchova - lidské vztahy
- kulturní rozdíly
- multikulturalita

Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti
Projekt je určen všem žákům školy.

Hasima jede

Charakteristika projektu:
Cílem projektu je zvládání hlavních prvků dramatické výchova, techniky pantomimy a tance, umět poslouchat hudbu a vcítit se do ní. Udržet rytmus s hudbou a ostatními tanečníky, rozvoj pohybových schopností, vyvolat u žáků kladný prožitek ze hry, z nové role, překonání studu, strachu a obav z vystoupení na veřejnosti, posilování sebevědomí žáků.

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
- kreativita
- rozvoj schopností poznání

sociální rozvoj – komunikace
- spolupráce a soutěživost
Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti
Projekt je určen všem žákům školy.

Zpíváme pro radost

Charakteristika projektu:
Při Speciální základní škole působí dva pěvecké soubory. Fungují jednou týdně ve volném čase dětí. Výsledkem jejich snažení je nacvičení pásma písní, které prezentují na různých akcích (Ústecké Vánoce, Město v pohybu, Akademie). Děti také rády vystupují pro starší spoluobčany města.

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání
- psychohygiena
- kreativita
- seberegulace a sebeorganizace

sociální rozvoj - poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce a soutěživost

morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- praktická etika, hodnoty, postoje

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova - lidské vztahy
- kulturní rozdíly
- multikulturalita
- etnický původ

Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti
Projekt je určen všem žákům školy.

Pomáháme si navzájem

Charakteristika projektu:
Cílem tohoto projektu je navázání vzájemné komunikace dětí mezi sebou.

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání
- sebepoznání a sebepojetí

sociální rozvoj - poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce a soutěživost

Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Výchova myšlení v evropských globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova - lidské vztahy
- kulturní rozdíly
Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti
Projekt je určen všem žákům školy.

Atletický čtyřboj žáků

Charakteristika projektu:
Projekt se zaměří na zvyšování tělesné kondice žáků.
Kategorie: mladší žáci
mladší žákyně
starší žáci
starší žákyně

Discipliny: Atletický čtyřboj
sprint – 50m, 60m
vytrvalostní běh
800m, 1000m,
1500m
skok do dálky
hod kriketovým
míčkem

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání
- kreativita
- seberegulace a sebeorganizace
sociální rozvoj - poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce a soutěživost
morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Multikulturní výchova - lidské vztahy
Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
Projekt je určen všem žákům školy, vítězům místních, okresních a kol.

Škola proti závislostem aneb zdravý životní styl

Charakteristika projektu:
Projekt je zaměřen na výchovu ke zdravému životnímu stylu. Vede děti ke zvýšení zdravého sebevědomí. Učí je spolupracovat, komunikovat, vyjadřovat emoce, zvládat psychickou a fyzickou zátěž. Cílem je zvýšení odolnosti žáků vůči rizikovým formám chování, zlepšení a upevnění sebeovládání a smysluplné využívání volného času.

Průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova
osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání

- kreativita
- seberegulace a sebeorganizace

sociální rozvoj - poznávací schopnosti
- mezilidské vztahy
- komunikace
- spolupráce a soutěživost

morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Multikulturní výchova - lidské vztahy
Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí
Projekt je určen všem žákům školy.

Výše uvedené projekty disponují velkou nabídkou aktivit pro žáky naší školy. Díky finančním dotacím Města Ústí nad Orlicí, Pardubického kraje, díky sponzorským darům firem, příspěvkům rodičů a zákonných zástupců, je možné tyto aktivity organizovat, či zajistit účast žáků na akcích pořádaných jinými školami a organizacemi. Poděkování patří všem pedagogům, kteří se podílejí na zajišťování, přípravě a organizaci jednotlivých akcí pro žáky.

Sportovní akce a pobyty pořádané naší školou:

- Ozdravný pobyt
- Plavecký výcvik
- Závody na běžkách
- Lyžařský výcvik
- Turnaj ve florbalu dívek – oblastní kolo, ÚO
- Turnaj ve florbalu chlapců – oblastní kolo, ÚO
- Turnaj ve fotbalu chlapců – oblastní kolo, UO
- Taneční maraton
- Dopravní soutěž – místní kolo
- SHM atletický čtyřboj – místní kolo
- SHM atletický čtyřboj – oblastní kolo
- SHM atletický čtyřboj – krajské kolo
- Turistický kurz
- Cvičení v přírodě

Kulturní a společenské akce naší školy:

- Návštěva partnerské polské školy
- Návštěva stanice ekologické výchovy Oucmanice
- Drakiáda
- Vystupování pěveckých souborů při různých kulturních příležitostech
- Taneční maraton
- Mikulášská besídka

- Ústecké vánoce – vystoupení pěveckých sborů a dramatického kroužku Hasima
- Vánoční besídka školy
- Vánoční rozjímaní na internátě školy¨
- Adventní vystoupení
- Karneval školy
- Recitační soutěž – místní kolo
- Pobyt internátu v přírodě
- Den rozmanitých činností - Den otevřených dveří
- Naučná stezka (EVVO)
- Den dětí
- Zahradní slavnost
- Poslední zvonění
- Společné akce s partnerskou školou z Dlugopole Zdrój
- Výměnný pobyt internátu

Exkurze:

- Exkurze v OU Chroustovice
- Exkurze v OU Žamberk
- Exkurze – výrobní závody
- Exkurze v OU Opočno

Sportovní akce, kterých se naše škola účastní:

- Přechod Krkonoš – pro členy ČSMPS
- Sportovní hry žáků
- Plavecká štafeta
- Okresní kolo ve vybíjené
- Okresní kolo ve stolním tenise
- Okresní kolo ve florbalu
- Turnaj ve stolním tenise
- Turnaj ve futsalu – oblastní kolo
- Turnaj ve florbalu – regionální kolo, Hradec Králové
- Turnaj ve florbalu – celostátní kolo, Praha
- Hry na ledě – oblastní kolo
- Závody na běžkách – MR ČR (ČSMPS)
- Plavání – regionální kolo, Chrudim
- MR ČR v plavání, Liberec
- Dopravní soutěž – oblastní kolo, DDM ÚO
- Netradiční pětiboj Vysoké Mýto
- Jarní běh Ústí nad Orlicí
- Nohejbal – oblastní kolo
- Město v pohybu – Ústí nad Orlicí

Kulturní a společenské akce, kterých se naše škola účastní:

- Akademie - ÚO
- Kukátko – přehlídka malých divadelních forem v Moravské Třebové
- Ústecké Vánoce
- Výtvarné soutěže
- Recitační soutěž – oblastní kolo, Moravská Třebová
- Program ekologického centra - Paleta Pardubice
- Světový den první pomoci, Ústí n. Orl.
- Abilympiáda, Praha
- Ekologieký den – Město v pohybu ÚO

Začlenění průřezových témat do jednotlivých ročníků na 1. a 2. stupni

Osobnostní a sociální výchova									
	1. stupeň					**2. stupeň**			
Název tematického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj:									
rozvoj schopností poznávání	Čj, M,Prv Vv,Hv Tv,Pv	Čj, M, Prv Vv,Hv Tv	Čj, M,Prv Vv,Hv Tv	Čj,M I, Přírodověda Hv,Tv	Čj,M I, Přírodověda Hv,Tv	Čj,M I Ov,Fy Př,Hv Tv,Pv	Čj,M I Ov,Fy Hv,Tv Pv	Čj,VZ M, ZI,Fy Př,Hv Tv,Pv	Čj,VK M,I Fy,Ch Hv,Tv Pv
sebepoznání a sebepojetí	Prv,Vv Hv,Tv	Čj,Prv Vv,Hv Tv	Prv,Vv Hv,Tv	Přírodověda Hv,Tv	Přírodověda Hv,Tv	,Tv	Tv Ov,Tv	Čj,VZ Př,Tv	Čj,VZ Tv Ch,Tv
seberegulace a sebeorganizace	Prv,Hv Tv	Prv,Hv Tv	Čj, Prv,Hv Tv	Přírodověda Hv,Tv	Přírodověda Hv,Tv Pv	Čj,Tv	Čj,Tv	Čj,VZ Tv	Čj,VZ Ch,Tv
psychohygiena	Prv,Vv Hv,Tv	Prv,Vv Hv,Tv	Prv,Vv Hv,Tv	Přírodověda Hv,Tv	Přírodověda Hv,Tv	Čj,I Př,Hv Tv	Čj,I Hv,Tv	Čj,VZ I,Hv Tv	VZ,I Ch,Hv Tv
kreativita	Čj, Prv Vv,Hv	Čj Prv,Vv Hv	Řv,Prv Vv,Hv	Hv	Hv	Čj,Ov Tv	Tv	Čj,Tv	Čj,Ch Tv
Sociální rozvoj:									
poznávací schopnosti	M,Prv Vv,Hv Tv	Čj,M Prv,Vv Hv,Tv	Čj,M Prv,Vv Hv,Tv	Čj,M Hv,Tv	Čj,M Hv,Tv	M,I Fy,Př Tv	Čj,M I,Fy Tv	M,I Fy,Tv	Čj,M I,Fy Ch,Př Tv

mezilidské vztahy	M,Prv, Vv,Hv Tv	Čj,M Prv,Vv Hv,Tv	Čj,M Prv,Vv Hv,Tv	Čj,M Přírodověda Hv,Tv	Čj,M, Hv,Tv	M,I Tv,Pv	Čj,M I,Tv Pv	VZ,M I,Př Tv,Pv	VZ,M I,Ch Tv,Pv
komunikace	Čj M,Prv Vv,Hv Tv	Čj M,Prv Vv,Hv Tv	Čj, M,Prv VV,Hv Tv	Čj,M Hv,Tv	Čj,M Hv,Tv	Čj,Aj M, I,Hv Tv	M, I,Ov Hv,Tv	Čj,VZ M, I,Hv Tv	VZ,M Čj I,Ch Hv,Tv
spolupráce, soutěživost	M, Prv Vv,Hv Tv	Čj,M Prv,Vv Hv,Tv	M,Prv Vv,Hv Tv	M,Hv Tv	Přírodověda M,Hv Tv	Čj,M I Ov,Tv	Čj,M I Tv	M Př,Tv	M Vv Ch,Tv
Osobnostní a sociální výchova									
	1. stupeň					**2. stupeň**			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Morální rozvoj:									
řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M,Prv Hv,Tv	M,Prv Hv,Tv	Čj,M Prv,Hv, Tv,Pv	M,Hv Tv	M,Hv Přírodověda Tv	Čj,M I,Fy Tv,Pv	Čj,M I,Fy Tv,Pv	VZ,M I,Fy Tv,Pv	VZ,M I,Fy Tv,Pv
hodnoty, postoje, praktická etika	Prv,Hv Tv	Prv,Hv Tv	Prv,Hv Tv	Hv,Tv	Přírodověda Hv,Tv	I Ov,Tv Pv	I Tv,Pv	VZ I Ov,Tv Pv	Čj,VZ I Př Tv,Pv
Výchova demokratického občana									
Občanská společnost a škola	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl	I,Tv	M,I Tv	M,I Př,Tv	M,I Tv
Občan, občanská společnost a stát				Vl	Vl	I,Tv	M,I Ov,Tv	M,I Ov,Tv	M,I Tv
Formy participace občanů v politickém životě					Vl		Ov		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Vl		D	Ov	Ov,D

Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech									
Evropa a svět nás zajímá	Prv	Prv	Prv	Čj,I	Čj,I Vl	I,Hv Vv	I,Hv Vv	Čj,Fy Z,Hv Vv	Čj,Aj I,Ov Fy,Př Hv,Vv
Objevujeme Evropu a svět	Prv	Prv	Prv	Čj,I	Čj,I Vl	I,Vv Tv	Aj,I Vv,Tv	I,Vv Tv	I,Ov Z,Vv Tv
Jsme Evropané					Vl	I,Ov	I,Ov	I,Ov	I,Ov Z
	1. stupeň					**2. stupeň**			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Multikulturní výchova									
Kulturní rozdíly	Hv	Hv	Hv	Vl,Hv	Vl,Hv	Hv,Tv	Hv,Tv	Př,Hv Tv	Hv,Tv
Lidské vztahy	Prv,Hv	Prv,Hv	Prv,Hv	Čj,Vl Vv,Hv	Čj,Vl Vv,Hv	ZI,Hv Tv	M,I Ov,Hv Tv	VZ,Čj M,I Ov,Fy Př,Hv Tv	VZ,Čj M,I Ov,Fy Hv,Tv
Etnický původ	Prv	Prv	Prv	Vl,Hv	Vl,Hv	D,Hv	Hv	Ov,Př Hv	
Multikulturalita				Vl	Vl	I Hv	I Hv	I Hv	Aj I,Hv
Princip sociálního smíru a solidarity					Vl	I	I	I Ov,D	I Ov, D
Environmentální výchova									
Ekosystémy	Prv,Vv Pv	Prv,Vv	Prv,Vv	Vl Příro-dověda Pv	Příro-dověda Pv	Vv,Pv, Př	Vv,Pv	Vv,Pv	Př,Vv Pv
Základní podmínky života	Prv	Prv,Pv	Prv	Příro-dověda	Příro-dověda	Př,Pv	Př,Pv	Pv	Ch,Př Pv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv,Pv	Prv	Prv	Vl	Příro-	I,Z,Vv	I,Fy	I,Fy	I,Fy

				Příro-dověda	dověda	Tv,Pv Př	Př,Z Vv,Tv Pv	Př,Vv Tv,Pv	Ch,Př Vv,Tv Pv
Vztah člověka k prostředí	Prv,Pv	Prv	Prv	Vl Příro-dověda	Příro-dověda	I,Př Vv,Tv Pv	I,Fy Př,Z Vv,Tv Pv	I,Fy Př,Vv Tv,Pv	I,Fy Ch,Př Vv,Tv Pv

	1. stupeň					**2. stupeň**			
Mediální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení			Čj		Čj,Vl	I	I	Čj I	I Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj	Čj	I	Čj,I	I	I Př
Fungování a vliv médií ve společnosti			Řv	Čj	Čj	Čj, I Hv	I Hv	Aj I Hv	Čj Hv I
Tvorba mediálního sdělení	Čj	Čj	Čj	Čj,Hv	Čj,Hv	I Hv,Tv	I Hv,Tv	I Hv,Tv	Čj I Hv,Tv

Osobnostní a sociální výchova

OR

RSP - 1 Vv, M, PV, Hv, Tv, Prv, Čj, Řv, Fy, I, P
2 M, Čj, PV, Ov, Vz, Tv,Fy, CH, Př, Hv, P, Prv
3 M, ČJ, Fy, Prv,Tv, Př, Vz, P

SEP a SEP - 1 Prv, Ov, Vz, Tv, Př, P
2Prv,Tv, Ov, Vz
3 Prv, Vv, Ov, Vz, Tv, Př
4 Vv, Vz, Tv
5 Ov,Vz,Tv
6 Ov, Vz, Tv
7 Čj, Tv
8 Prv, Vv, Ov, Vz, Tv
9 Tv, Ov, Vz

SER a SEO - 1 ČP ,Tv, Př ,CH,Vz, Hv
2 Pv, Vz, Čj,Tv, Př, Prv

PH - 1 Vv, Hv, Pv, Vz, I
2 Hv, Tv, Vz
3 Prv, Čj, Vz, Tv
4 Hv, Vz, Tv ,CH, I, P
5 Prv, Vz, Tv, Př

K - 1 Vv, Prv, Hv, Ov, CH,Čj, Tv

SR

PS - 1 Prv, Hv, Vv, Fy, M , Pv, I
2 Vv, Čj, M, Fy, Tv, CH, P
3 Čj, Tv ,Fy, I
MV - 1 Prv, Vz, Pv,Tv, M, Př, P, Hv, I
2 Čj, Prv, Vv, Pv, Tv, Vz, CH, Hv
3 ŘV, TV ,Vz
4 Čj, Vv,Pv, M, Vz,T v, Př, Čj
K - 1 Čj, Vv, Hv, Tv, I, Pv ,Prv
2 Čj, M, Tv, I, Vz, Ov
3 Čj, M, I, Tv, Vz, Ov
4 Čj, I, Tv
5 Řv,Čj, I, Vz, Tv
6 Čj, I, M, Tv, P, Aj, Vz, Ov, CH
7 Vz ,Ov, Tv
8 Čj, Vz ,Tv, I
SP a SOU - 1 M, I, Čj ,Vv,Př, Ov, CH, Tv
2 Prv,Ov, I, Tv, Př ,Čj, M, P
3 Vv, Hv, Ov, M, I, Tv

MR

ŘPARD - 1 Prv, Př, Hv, Pv, Fy, I, Vz, Čj ,Př, M, Tv

HPPE - 1 Hv ,Ov, Pv,Vz,I, Tv, Př, D

2 Prv, I,,´Pv ,Př, Tv, Ov ,Vz, P, D

3 Pv,ZTK,OV,Vz,Čj,D

Výchova demokratického občana

OSaŠ - 1 M, Tv, P, Př

2 M, Tv, Prv

3 I, Tv

OOSaS - 1M,Ov,Tv

2 I, Tv, Ov

3 Ov ,Tv

4 Ov,Tv

5 Tv ,Př

FPOPŽ - 1 Ov

2 Ov

3 Ov

PDJFVaZR - 1Ov, D

2 Ov D

3 D, Ov

4 D, Ov

5 D

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

EaSNZ - 1 Z, Čj, Fy, Vv, I, Čj, Vl, Prv

2 Ov, Fy, Vl

3 I, Vv, Z, Vl, Ov, Fy

4 Vv, I, Vl, Ov, Prv

5 Vv, Hv, Ov ,Čj, Aj ,Z Vl

OEaS - 1 Vv, i, Ov, Z, Vl

2 Z

3 I, Z, Aj, Vl, Vv, Ov

4 Tv, Z

5 I, Vv, Z, Vl, Ov

6 Ov, Z, l

7 OV, Z, Aj, Vl, Čj

8 Z, Aj, Čj, Vl

JE - 1 Z, Ov, Vl

2 Z, Ov, I

3 Z, Ov, Vv

Multikulturní výchova

KR - 1 Hv, Tv, Vl, P
2 Hv
3 P, Hv
4 Hv, Tv, Vl
5 Vl

LV - 1 Vv, Fy, M, Vl, Ov, Vz, Hv
2 Hv, Ov, Vz, Vl
3 Vv, Hv, Vl, Ov, Vz
4 Ov, Vz, Vl
5 Ov, Vz, Vl, P
6 Hv, Fy, M,Vl, Čj, Ov, Vz, Tv
7 M, Ov, Vz, Tv, Vl
8 Ov, Vz,T v, Prv, Vl
9 Pv, Vv, Ov, Vz, Tv, M, Vl, Hv
EP - 1 Prv, Ov, D, Vl, Hv
2 Prv, D, Ov, Vl, P
3 Ov, D, Vl
4 D, Ov
5 Hv ,D, Ov
6 D, Ov
M - 1 I, Aj
2 Hv, Aj
3 Hv, Aj
4 Hv Vl, Aj
5 Aj
PSSaS - 1 I, Vl
2 OV, D, I
3 D
4 Ov, D

Enviromentální výchova

E - 1 Prv ,Pv, Vv Př, Vl,
2 Prv, Vv, Př,
3 Vv, Př, Pv,
4 Pv
5 Prv, Vv, Vl, Pv
6 VV, Pv
ZPŽ - 1 CH, P, Př, Pv
2 Pv, CH ,P, Př
3 Prv ,Pv, Př, P
4 Př, Pv
5 Pv

6 Pv
7CH, P, Pv

LAaPŽP - 1 Pv, Z, Př, I
2 Prv,Vv Z, Fy ,Pv, I, CH, I
3 Pv, Z, CH, Fy, I
4 Prv,Pv,Z,Fy,Vl,Př
5 Prv,Vv,Z,Pv,P,Vl,Př
6 Tv,Z,Vv,Fy,Pv
7 Vv,Pv,Z,P,Vl,Fy
8 Prv,Z,Fy,Pv,Vl

VČKP - 1 Vv,Pv,Vl,Př,Z,P,Fy, I
2 Prv,Vv,Fy,Zi,Pv,Z,CH,P, I
3 Pv,Fy,I
4 Vv,Pv,Př,Fy,Z,Tv, I
5 Pv,Z,Fy, I

Mediální výchova

Tematické okruhy percepčních činností

KČaVMS - 1 Řv, Čj, I
2 I
3 I
4 Čj, I
5 I
6 Vl, I

IVMSaR - 1 Čj, I
2 ČJ, I
3 I

FaVMVS - 1 Aj, I, Hv
2 I
3 I
4 I
5 Čj I
6 I
7 HV, I
8 I
9 I

Tematické okruhy produktivních činností

TMS - 1 Čj, Hv, Tv, I
2 Čj, I
3 I

2. Charakteristika školy

2.1. Historie školy

Historie školy sahá do válečného roku 1940, kdy začaly fungovat dvě třídy s 26 žáky. Život školy nebyl v době války jednoduchý. Aby bylo možno pořídit vybavení a pomůcky, pořádali učitelé spolu s rodičovským sdružením různé společenské akce. Po válce se škola postupně rozrůstala.
V roce 1953 byl při škole zřízen internát.

V průběhu let prošla škola několika dostavbami a rekonstrukcemi. Dnes je komplexem 3 propojených budov s velkou školní zahradou a sportovištěm. Součástí školy je internát a školní jídelna. I dnes funguje při škole SRPŠ.

Od roku 1993 pracuje při škole Speciálně pedagogické centrum Kamínek.

2.2. Umístění školy

Naše škola se nachází na samém okraji města, na úpatí kopce Andrlův chlum. Je snadno dostupná i pro žáky, kteří do školy dojíždějí vlakem, protože nedaleko je vlaková zastávka a v její blízkosti i autobusová zastávka. Někteří dojíždějící žáci musí docházet z trochu vzdálenějšího autobusového nádraží. Většina žáků používá přechod přes poměrně frekventovanou silnici, který je opatřen semaforem pro chodce. Žáci mohou využít také přechod na světelné křižovatce, případně podchod u další světelné křižovatky.

2.3. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola v Ústí nad Orlicí patří k největším v Pardubickém kraji. Je úplná a tvoří ji třídy základní školy, základní školy speciální a praktická škola dvouletá. Odloučeným pracovištěm školy je Domov pod hradem Žampach, pracoviště v České Třebové a Základní škola a mateřská škola při nemocnici v Ústí nad Orlicí Kapacita školy je zřizovatelem stanovena na 190 žáků, kapacita praktické školy dvouleté na 24 žáků.

Škola sídlí v rekonstruované budově. Zde jsou třídy pro jednotlivé ročníky, odborné učebny, tělocvična, internát, školní družina, knihovna a jídelna. Součástí školy je i Speciálně-pedagogické centrum Kamínek.
U školy je velký sportovní areál, zahrada se školním pozemkem a skleníkem. Budova má bezbariérový vstup. Je opatřena osobním výtahem pro tělesně postižené žáky.

Výuka probíhá v dostatečně velkých a světlých učebnách, které se průběžně modernizují /výměna nábytku, úprava podlah, apod./. Využíváme odbornou pracovnu k výuce hudební výchovy, školní kuchyňku, učebny pro pracovní vyučování a počítačové učebny. Vybudovali jsme keramickou dílnu a muziko-terapeutickou učebnu. V případě příznivého počasí lze výuku realizovat v zahradním altánku. K výuce žáků používáme velké množství učebních pomůcek, které jsou učitelům k dispozici v kabinetech jednotlivých předmětů.

K pohybovým aktivitám využíváme školní tělocvičnu. Protože nemá parametry k provozování všech sportů, probíhá výuka tělesné výchovy i v tělocvičně DDM. Pro žáky pronajímáme také kuželnu, bowling a využíváme místní kluziště, koupaliště a plavecký bazén v Ústí nad Orlicí

i České Třebové. Školní hřiště poskytuje rozšíření možností sportovních aktivit během výuky i ve volném čase žáků a učitelů. Součástí tohoto hřiště je asfaltové hřiště s potahem pro výuku dopravní výchovy a pro bruslení, hřiště s umělohmotným povrchem a strukturované hřiště pro mladší žáky, děti s ZTP a autisty. Naše škola nabízí velké možnosti ke sportovním aktivitám nejen ve svém okolí, ale při různých sportovních akcích.
Iniciativou školy bylo pro žáky pořízeno sportovní vybavení pro běžecké a sjezdové lyžování, bruslení, cykloturistiku.

Po vyučování je o žáky postaráno ve školní družině.

Žákům i pedagogům je k dispozici Informační centrum, součástí kterého je žákovská a učitelská knihovna. Zde si mohou zapůjčit odbornou i krásnou literaturu, ale i hledat a nacházet informace pomocí internetu.

Jako jediná ZŠ speciální v regionu zabezpečujeme dětem internátní ubytování. Kapacita internátu je 30 míst pro děti v pěkném a moderním prostředí.

V přízemí budovy se nachází prostorná jídelna, která zajišťuje stravování všem zaměstnancům, žákům i celodenní stravování dětem ubytovaným v internátě.

Modernizací prošla školní šatna, která byla vybavena osobními uzamykatelnými skříňkami.

S internátem sousedí i školské poradenské SPC Kamínek, pečující o děti s postižením.
SPC mohou navštěvovat rodiče s dětmi od nejútlejšího věku. V centru pracují speciální pedagožky, logoped, psycholog a sociální pracovnice.
Centrum poskytuje tyto služby:
- poradenství v oblasti rozvoje celé osobnosti klientů
- speciálně pedagogickou péči včetně logopeda
- psychologické poradenství a diagnostiku
- poradenství v sociální oblasti
- pravidelné návštěvy dětí v SPC
- výjezdy pracovnic do rodin
- pomoc učitelům při integraci dětí

Toto zařízení je velmi dobře vybaveno řadou speciálních a kompenzačních pomůcek a umožňuje úzkou spolupráci s pedagogy.

2.4. Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání školy

Režim zájmového vzdělávání je koncipován v souladu s obecně platnými právními předpisy. Do zájmového vzdělávání jsou zařazovány odpočinkové činnosti s ohledem na věkové zvláštnosti žáků.

Plnění povinností v oblasti BOZP a PO je prováděno v souladu s obecně platnými právními a technickými předpisy. Metodicky je tato činnost řízena dodavatelsky osobou s příslušnou kvalifikací. Základní pravidla života ŠD jsou dána vnitřním řádem a dalšími pravidly. Ve ŠD vedeme žáky k bezpečnému chování vůči sobě i ostatním. Zaměstnanci i žák školy jsou pravidelně školeni a poučováni v oblasti BOZP a PO o rizicích spojených s jejich činností, o činnosti v případě mimořádných událostí apod. Únikové cesty v objektech školy jsou řádně označeny a každý zaměstnanec má volný přístup k prostředkům první pomoci i k prostředkům pro přivolání záchranné služby, hasičů a dalších složek záchranného systému. Prostory i předměty se zvýšeným rizikem pro žáky jsou řádně označeny a je prováděna jejich pravidelná kontrola z hlediska bezpečnosti. V celém areálu platí zákaz kouření, požívání alkoholu a jiných návykových látek.

2.5. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor naší školy tvoří učitelé základní školy a základní školy speciální, vychovatelé na internátě a ve školní družině, pedagogičtí asistenti. V odůvodněných případech jsou k dispozici osobní asistenti. V současnosti splňují všichni pedagogové kvalifikační předpoklady pro přímou výchovně vzdělávací činnost ve škole.
Na škole dále působí: ředitel školy, zástupce ředitele školy, poradce pro volbu povolání (výchovný poradce), metodik prevence rizikových projevů chování, koordinátor ŠVP, koordinátor-metodik ICT, metodik environmentální výchovy. Při škole je zřízeno speciálně pedagogické centrum, kde působí speciální pedagogové, logoped, psycholog a sociální pracovnice. Ve škole dále pracují správní zaměstnanci.

Všichni pedagogičtí pracovníci využívají nabídek dalšího vzdělávání v CCV Pardubice, NIDV, IPPP Praha a dalších nabídek umožňující rozšíření jejich odbornosti. Nabídek dalšího vzdělávání a školení využívají i správní zaměstnanci naší školy (účetní, mzdová účetní, školník…). Všichni učitelé mají základy práce na počítači, kurz první pomoci. Zaměstnanci školy jsou pravidelně proškolování v oblasti BOZP. Plnění povinností v oblasti BOZP a PO je prováděno v souladu s obecně platnými právními a technickými předpisy.

Charakteristika žáků
Z celkového počtu žáků školy jsou přibližně 2/3 mimo-ústeckých z okolních obcí. Škola poskytuje vzdělání především žákům s mentální retardací a žákům s kombinací vad.

2.6. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Naše škola se snaží vést žáky ke zdravému životnímu stylu v přirozených aktivitách. Dlouhodobě nabízíme dětem účast v zájmových kroužcích zaměřených na smysluplné využití volného času (sportovní, turistický, hudební, dramatický), zdokonalování zručnosti a manuálních dovedností (keramický, výtvarný). Žáci se účastní sportovních soutěží a turnajů na okresní, krajské i celostátní úrovni. Zapojujeme se do programu ekologického centra Paleta Pardubice a účastníme se ekologické akce „Den Země“. Naši žáci pravidelně soutěží v Abilympiádě v Jedličkově ústavu v Praze: malování, vyšívání, aranžování, keramika, puzzle a studená kuchyně. Pro žáky osmé a deváté třídy zajišťujeme spolupráci se Střediskem výchovné péče „Mimoza“ na téma: drogy a šikana. Spolupracujeme s Centrem pro zdravotně postižené.

Tradičně se škola prezentuje Dnem rozmanitých činností, který je spojen se Dnem otevřených dveří. Vydáváme školní časopis „Školní plátek“.

Každoročně zajišťujeme pro žáky ozdravný pobyt, lyžařský kurz, zimní pobyt na horách, plavecký výcvik, školní výlety žáků. Tradicí se stalo „Poslední zvonění“, což je slavnostní zakončení školního roku, na kterém se loučíme s vycházejícími žáky.

Dlouhodobé projekty, na jejichž realizaci se podílejí pedagogové i vychovatelé, jsou zaměřeny na prevenci sociálně-patologických jevů, environmentální výchovu, sportovní a pohybové aktivity, hudební a dramatické činnosti, při nichž se naši žáci setkávají se žáky jiných škol či občany města Ústí nad Orlicí. Uskutečnit tyto akce se daří také díky finančním prostředkům, které získáme z dotací města a Pardubického kraje.

Dlouhodobým projektem naší školy je spolupráce se speciální školou pro děti s vadami sluchu z polského města Dlugopole Zdroj / Spec,jalny osrodek, Szkolno – wychowawczy/.

Škola se zapojuje také do projektů v rámci tzv. „Šablon“. Jsme též zapojení do Tranzitního programu.

2.6.1. Školní tranzitní program

2.6.1.1. Charakteristika ŠTP

Školní tranzitní program představuje soubor služeb, který poskytuje pomoc žákům s mentálním postižením při přechodu ze školy do následujícího života. Souvisí nejen s oblastí pracovního uplatnění, ale také s rozvojem celkové samostatnosti a soběstačnosti v běžných denních činnostech. V rámci tranzitních opatření se uskutečňuje nácvik komunikace, společenského a bezpečného chování. Uplatňuje se motivace vycházející z významu pracovních činností pro volbu povolání a možnosti trávit smysluplně volný čas. Škola realizuje terapeutické aktivity zejména ergoterapii, ale také je začleňována muzikoterapie a další terapie s ohledem na potřeby žáků. Aktivizace k činnostem je uskutečněna za pomoci relaxačních a rehabilitačních aktivit. Přispívá k získávání orientace v nových situacích a ke smysluplnému zhodnocení získaných zkušeností.
Aktivizace žáků probíhá hlavně formou individuálních praxí na běžných pracovištích i ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb a externími zaměstnavateli. Účast v tranzitním programu je individuální a souvisí se schopnostmi a potřebami každého jednotlivce. Uplatňuje se zde individuální i skupinová práce žáků.
Školní tranzitní program je propojen s běžným životem.

2.6.1.2. Tréninkové pracoviště pro tranzitní program

Ergoterapie

Uplatňujeme motivaci vycházející z významu pracovních činností pro volbu povolání a možnosti trávit smysluplně volný čas. Pravidelným každodenním procvičováním v praktických činnostech, názornou ukázkou a manipulací směřujeme žáky k vhodné volbě nakládání s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí. Umožňujeme žákovi pracovat v heterogenní skupině, vedeme je k pochopení dělby práce a motivujeme ho ke kvalitnímu výkonu. U žáka postupně utváříme základní dovednosti jednotlivých pracovních operací.

IT + AV

Umožňujeme žákům získat praktické dovednosti v oblasti využití počítačů a jejich sítí k získávání, zpracovávání a prezentaci informací, ke vzájemné komunikaci s okolím a seberealizaci při zájmových činnostech. Vedeme žáka k rozvíjení znalostí a dovedností práce s počítačem, k používání běžného základního a aplikačního programového vybavení. Žáci se učí využívat možnosti komunikace prostřednictvím výpočetní techniky a prezentovat výsledky své práce prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.

Autistická učebna

Uplatňujeme princip diferenciace a individualizace vzdělávacího programu při organizaci činností, při stanovování obsahu, metod i forem výuky. Umožňujeme žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, učebnice a učební pomůcky přizpůsobené jeho individuálním potřebám. Uplatňujeme alternativní formy komunikace. U žáků s poruchou autistického spektra využíváme zásad strukturalizace (dělení prostoru, času), vizualizace a individualizace. V sociální oblasti směřujeme výchovu a vzdělávání na rozvoj mezilidských vztahů, komunikaci a rozvoj spolupráce – rozvoj individuálních dovedností, rozvoj sociálních dovednosti a vzájemných vztahů.

Muzikoterapie

Využíváme harmonizujícího vlivu hudby na žáky a rozvíjíme jejich hudební tvořivost a vnímavost k sobě samému i okolnímu světu a přírodním zákonitostem. Ukazujeme žákům hudbu jako přirozenou součást života a důležitý prostředek k uspokojování citových potřeb Prostřednictvím experimentování

se zvuky, tóny, rytmy a poslechu relaxační a muzikoterapeutické hudby uvolňujeme v žákovi napětí – u žáka dochází k uvolňování emočního napětí, celkové relaxaci a harmonizaci.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Ve škole pracuje dlouhodobě SRPŠ a Školská rada. Vždy začátkem září se s rodiči na plenární schůzi projednávají nejdůležitější opatření k zajištění školního roku. Je to především školní řád, docházka do školní družiny, podmínky stravování a výběr zájmové činnosti. Rovněž je dohodnuta možnost obstarání školních pomůcek pro všechny žáky třídními učiteli. Rodiče se dozví informace k ozdravnému pobytu, který pravidelně na podzim zajišťujeme. Jsou seznámeni s dalšími důležitými akcemi, které škola pořádá: např. LVVZ, zimní pobyt, plavecký výcvik, soutěže, exkurze, turistický výcvik, cykloturistika, Den rozmanitých činností aj.

Na škole pro děti zajišťujeme distribuci podporovaných mléčných výrobků, ovoce a zeleniny. Rodiče se mohou informovat o prospěchu a chování svých dětí během roku na třídních schůzkách a také kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím. Budeme pokračovat ve čtvrtletních písemných zprávách o prospěchu a chování dítěte pro rodiče. Některých akcí pořádaných pro děti se mohou rodiče i zúčastnit, jako např. Dne otevřených dveří při tradičních Dnech rozmanitých činností nebo vánoční besídky. Rodiče, ale i veřejnost se může o činnosti školy informovat na webových stránkách školy, z příspěvků do Orlických novin, Ústeckých ozvěn a z vysílání kabelové televize OIK.

Zúčastňujeme se některých kulturních a sportovních akcí pořádaných městem – „Ústecké Vánoce“, „Město v pohybu“, spolupracujeme s Domovem důchodců a Domem s pečovatelskou službou, ČČK, Domem pokojného stáří a Penzionem, kde také probíhají vystoupení souboru Pohoda a Kosáci.

Instituce, s kterými naše škola spolupracuje:
* Speciálně pedagogické centrum Kamínek
* Domov pod hradem Žampach
* Policie České republiky, Městská policie
* Hasičský záchranný sbor
* Český červený kříž
* KrÚ Pardubického kraje
* MÚ Ústí nad Orlicí
* Dětská psychiatrická léčebna Opařany, Štemberk a Havlíčkův Brod
* DDÚ Hradec Králové
* PPP Ústí nad Orlicí
* MSDU OS Praha
* Mimóza /SVP/ Ústí nad Orlicí
* ČSMPS Praha
* Pyramida Pardubice
* Úřad práce Ústí nad Orlicí – kariérové poradenství
* Centrum pro zdravotně postižené
* Charita
* DAP Services a. s. Ostrava
* NIDV
* Pedagogické centrum
* CEDR Ústí nad Orlicí
* Zahradnictví
* Farma Lišnice, Libchavy
* Ekola Libchavy

* Ekocentrum Pasíčka
* Paleta Pardubice

Aktuální informace o činnosti školy získají rodiče i veřejnost na oficiálních webových stránkách školy www.specialnizs-ustino.cz.

Název školy Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí

IZO 600 024 814

IČ 708 44 755

Adresa Lázeňská 206, 562 01 Ústí nad Orlicí

Ředitel Mgr. Jana Sejpková

Kontakty:
Telefon: +420 456 523 497
Fax 465 523 497
Email: zs.lazne@seznam.cz
www: http://www.specialnizs-ustino.cz/

Adresa odloučených pracovišť:
Žampach 1, 564 01
Telefon: +420 465 635 214
Email: skola@uspza.cz

Orlickoústecká nemocnice, a.s.; Čs. armády 1076, 562 18 Ústí nad Orlicí
Telefon: +420 465 564 457
Email: skola@uo.hospital.cz

ZŠ Česká Třebová, Náměstí 17. listopadu 2062
Telefon: +420 465 539 115
E-mail: zspr.ceskatrebova@seznam.cz

Zřizovatel Pardubický kraj

Adresa zřizovatele Komenského 125, 532 11 Pardubice

Kontakty: Ing. Martin Kiss, vedoucí Odboru školství, kultury a tělovýchovy, Pardubice

Telefon + 420 466 026 201

Fax 466 026 396

Koordinátor ŠVP: Mgr. Marcela Syrová

Platnost dokumentu od 1. 9. 2023

Dodatek č. 6

Ke dni 1. 9. 2023 byla povedena změna – aktualizace údajů.

Datum 1. 9. 2023 Razítko a podpis ředitele školy

6. Hodnocení žáků

6.1. Hodnocení žáka ve škole

- Hodnocení žáka upravuje vyhláška č. 48/2005 Sb. Ve znění pozdějších předpisů
- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dále
- Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující.
- Důležité je uplatňování přirozené náročnosti a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- Pro celkové hodnocení používáme ve všech ročnících klasifikaci, v 1. ročníku slovní hodnocení, které se rovněž používá na žádost rodičů a doporučení PPP nebo SPC
- U průběžného hodnocení používáme různé formy – klasifikace, slovní hodnocení, sebehodnocení
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení

6.2. Pravidla pro hodnocení žáka

- Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání.
- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- podklady učitel získává: soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připraveností na vyučování, zkouškami písemnými, ústními, praktickými
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace příslušného období

6.2.1. Způsoby hodnocení žáka

Stupně hodnocení prospěchu:
1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených ŠVP se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý
4 – dostatečný
5 – nedostatečný
Nehodnocen

Hodnocení a klasifikace

V předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuse. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních spolužáků.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuse. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuse. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy. V týmu nepracuje příliš aktivně. Je obtížněji schopen sebehodnocení.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků značné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice a myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní i písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuse. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje občas. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním i písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nerespektuje demokratické principy.

Nehodnocen

V předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Nehodnocen

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

Prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

Prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěch 5- nedostatečný

Neprospěl(a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

Nehodnocen

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- myslí pohotově a správně, dobře chápe souvislosti
- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy a poznatky
- samostatně studuje vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy a poznatky
- myslí správně a s menší pomocí studuje vhodné texty
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně ale poměrně přesně
- používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů a poznatků
- myslí celkem správně, ale málo tvořivě
- studuje vhodné texty podle návodu učitele
- jeho práce v týmu je částečně přínosná
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- používá kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem

- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné nedostatky v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodným textem
- práce v týmu se pouze účastní a jeho působení je občas přínosné
- někdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- obtížně využívá kompenzační pomůcky
- má velké obtíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- neprojevuje samostatné myšlení
- nepracuje s vhodnými texty ani s podněty učitele
- nepracuje pro tým, není schopen správného sebehodnocení a hodnocení ostatních
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- neumí použít kompenzační pomůcky
- s upraveným textem nedovede pracovat
- nedovede opravit chyby ani s pomocí učitele

Nehodnocen

V předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, využívá osobní předpoklady a úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální a procítěný
- osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech je aktivní a převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- jeho projev je esteticky působivý a originální, má jen menší nedostatky
- osvojené vědomosti, dovednosti a návyky samostatně aplikuje, má zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný a pohotový
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu

- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery
- nemá aktivní zájem o umění a, estetiku a tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje jen velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje

Nehodnocen

Slovní hodnocení

Žáky lze v odůvodněných případech hodnotit se souhlasem rodičů na vysvědčení slovně:

1. slovní hodnocení ve všech předmětech
2. kombinace slovního hodnocení a známek (slovní hodnocení v daném předmětu + známky v ostatních předmětech)

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i tomu, že žák mohl zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek /písemné, ústní, praktické/. Konzultací s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými i zdravotnickými pracovníky.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel na celý školní rok. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škola sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě.
Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Žáci i zákonní zástupci žáka mají možnost průběžně sledovat prospěch v jednotlivých předmětech na webu www.skolaonline.cz. Osobní údaje každého žáka jsou zabezpečeny přiděleným kódem /PIN/
a bezpečnostním heslem, které si žák zvolí.

Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní učitele s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobů získávání podkladů.

6.2.2. Kritéria hodnocení žáka

- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- Schopnost řešit problémové situace
- Úroveň komunikačních dovedností
- Schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- Změny v chování, postojích a dovednostech
- Míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se na vysvědčení nehodnotí.

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1.ročníku. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků:

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří
- co mu ještě nejde
- jak bude pokračovat dál

Výstupní hodnocení

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o možnostech žáka a jeho nadání předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka chování žáka v průběhu povinné školní docházky dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole. V případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístup ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje. Obsahuje tak zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad

- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Opravná zkouška

- Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve dvou předmětech
- Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byly vykonány nejpozději do 31. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmínečně nejbližší vyšší ročník.
- Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku
- O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do dvou dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

Přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení

Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák:

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci prvního pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za druhé pololetí.

- který nemohl být klasifikován pro závažné objektivní příčiny na konci druhého pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován ani do 15. října, opakuje ročník.

- který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Rámcový učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
		1. – 5. ročník	6. – 9. ročník
		Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	15
	Cizí jazyk	9	12
	Další cizí jazyk	–	6[10]
Matematika a její aplikace		20	15
Informatika		2	4
Člověk a jeho svět		11	–
Člověk a společnost	Dějepis	–	10
	Výchova k občanství		
Člověk a příroda	Fyzika	–	20
	Chemie	–	
	Přírodopis	–	
	Zeměpis	–	
Umění a kultura	Hudební výchova	12	9
	Výtvarná výchova		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	–	10
	Tělesná výchova	10	
Člověk a svět práce		5	3
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		16	18
Celková povinná časová dotace		**118**	**122**

P = povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni; pokud je realizováno formou samostatného vyučovacího předmětu, je předmět dotován z disponibilní časové dotace.

10Časová dotace může být upravena, popř. může být celý vzdělávací obsah vzdělávacího oboru nahrazen jiným v souvislosti s podpůrným opatřením dle § 16 odst. 2 písm. b). Úprava je specifikována v příslušné poznámce ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v kapitole 7.2.

Školní preventivní strategie

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení.

Školní preventivní strategie vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28 v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 18 písm. c) zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, Koncepcí státní politiky pro oblast dětí a mládeže, Národní strategií protidrogové politiky, Strategií prevence kriminality a Strategií prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy.

Primární prevence rizikového chování u žáků je zaměřena prioritně na:

a) předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie,
- záškoláctví,
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,
- spektrum poruch příjmu potravy,
- negativní působení sekt,
- sexuální rizikové chování,

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- traumatických zážitků – domácího násilí, šikanování, násilného chování
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání,
- ohrožování výchovy dítěte,
- experimentování s návykovými látkami (legální a nelegální návykové látky)
- rizikových stravovacích návyků vedoucích k poruchám příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).

Škola vytváří školní preventivní strategii jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci preventivních aktivit, poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

Nárůst různého rizikového chování včetně zneužívání návykových látek v populaci mládeže a dětí školního věku se stává celospolečenským problémem. Děti patří k nejohroženější skupině. Proto je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice (přiměřeně k věku žáků), naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni.

Hlavní aktivity školní preventivní strategie

- odpovědnost za systematické vzdělávání pedagogických pracovníků v metodikách preventivní výchovy, v technikách pedagogické preventivní práce, nácviky praktických psychologických a sociálně psychologických dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky a řešení problémových situací

- systémové zavádění etické a právní výchovy, výchovy ke zdravému životnímu stylu

- uplatňování různých forem a metod působení na jednotlivce, skupiny dětí a mládeže, zaměřených na podporu rozvoje jejich osobnosti a sociálního chování

- vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže

- spolupráce s rodiči a osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu

- průběžné sledování konkrétních podmínek a situace ve škole z hlediska rizik výskytu rizikového chování a uplatňování různých forem a metod umožňujících včasné zachycení ohrožených dětí a mladistvých

- diferencované uplatňování preventivních aktivit a programů speciálně zaměřených na jednotlivé rizikové skupiny dětí a mládeže

- spolupráce při zajišťování poradenských služeb specializovaných poradenských a preventivních zařízení pro žáky, rodiče a pedagogy.

Škola nepřejímá zodpovědnost za výchovu ke zdravému životnímu stylu. Škola rodičům jen pomáhá v rozvoji dítěte jeho vzděláváním a socializací ve skupině dětí. Prevence založená ve společnosti předpokládá řadu spolupracujících složek. Vedle rodiny, škol a školských zařízení jsou to orgány sociálně právní ochrany dětí, zdravotnická zařízení, místní samosprávy, poradenské instituce ve školství, policie, kulturní střediska, zájmové organizace, podnikatelské subjekty apod. Škola usiluje o integraci primárně preventivních aktivit, které sama poskytuje, se službami specializovaných zařízení.

Cíle školní preventivní strategie

a) dlouhodobé

- participace na výchově ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí
- vzdělávání školního metodika, financování projektů primární prevence

b) střednědobé

- vytváření a distribuce metodických materiálů
- zapojování rodin do života škol
- pravidelné zapojování do grantového systému prostřednictvím vlastních projektů
- finanční zabezpečení funkce školního metodika prevence

c) krátkodobé

- zmapování potřeb v oblasti primární prevence

- finanční podpora školní preventivní strategie.

Cílem působení v oblasti prevence rizikového chování je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům
- schopné dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí
- přiměřenými sociálně psychologickými dovednostmi
- schopné řešit, případně schopné nalézt pomoc pro řešení problémů
- s vyhraněným negativním vztahem k návykovým látkám
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek.

Vymezení cílové skupiny

Strategie je zaměřena na všechny žáky školy, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a dětem s některými typy specifických vývojových poruch chování.

U pedagogů je další vzdělávání zaměřeno na celý tým, se zaměřením na začínající pedagogy a pedagogy bez odborné kvalifikace. Intenzívní vzdělávací aktivity jsou směřovány k pracovníkům, kteří zajišťují činnost školního poradenského pracoviště – výchovný poradce, metodik prevence.

Do systému informování jsou zapojeni všichni rodiče. Zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů žáků ve třídách, kde se vyskytly negativní jevy jako šikana nebo výskyt drog. Individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků, u kterých byl zjištěn výskyt návykových látek, konzumace alkoholu a kouření, rodičům žáků – agresorů v případech šikany.

Personální zajištění prevence

Výchovný poradce

Výchovný poradce koordinuje společně s metodikem prevence aktivity školy v oblasti prevence. Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech. Zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými. Učitelé informují výchovného poradce o případech výskytu agresivního chování ve třídě, signálů o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), o náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách. Výchovný poradce navrhuje opatření, navrhuje řediteli školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi a rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci (adresář sociálních služeb, linka bezpečí apod.). Jedná se sociálním odborem. Konzultuje problémy s odbornými pracovišti – SPC, PPP.

Metodik prevence

Metodik prevence vytváří Minimální preventivní program, podílí se na jeho realizaci. Komunikuje s učiteli v oblasti primární prevence, v případě vzniklého problému dává podněty k možné nápravě. Spolupracuje s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence.

Koordinuje předávání informací o problematice rizikového chování ve škole, dokumentuje průběh preventivní práce školy. Hodnotí realizaci Minimálního preventivního programu.

Pedagogové

Věnují se v rámci výuky rozvoji kompetencí žáků v oblasti sociálních dovedností, učí podle principů a metod v rámci koncepce školy. Provádějí průběžnou diagnostiku žáků a třídy, na pedagogických radách vzájemně hodnotí uplynulé období, konzultují případné problémy, navrhují opatření. Třídní učitel je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace.

Ředitel školy

Sleduje efektivitu prevence rizikového chování. Sleduje problémy v kontextu celé školy a dělá personální a organizační opatření ke zlepšení vzájemného soužití ve škole. Svolává v případě potřeby výchovnou komisi za účasti rodičů, pedagogů, pracovníků orgánů péče o dítě, psychologů apod.

Školní preventivní strategie je součástí ŠVP, podrobné informace týkající se prevence rizikového chování (viz Minimální preventivní program).

SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA, MATEŘSKÁ ŠKOLA

A PRAKTICKÁ ŠKOLA

ÚSTÍ NAD ORLICÍ

LÁZEŇSKÁ 206

Školní vzdělávací program INTERNÁTU

OBSAH :

1. Místo internátu v koncepci Speciální ZŠ, MŠ a PRŠ ÚO ……..…..……3
2. Charakteristika internátu …….……4
3. Strategie edukační práce v internátu…….4
3.1. Plnění cílů a úkolů edukace v internátu……...6
3.2. Obsahy a formy činnosti v internátu…….7
3.3. Organizace práce a režim dne v internátu…….8
4. Personální zabezpečení internátu……...9
5. Prostorová a materiální charakteristika internátu……..……10
6. Edukační program internátu……..……..11
6.1. Odpočinkové činnosti……..11
6.2. Zájmové a rekreační činnosti……...12
6.2.1. Literárně - dramatické činnosti……12
6.2.2. Praktické činnosti…….14
6.2.3. Výtvarné činnosti…….16
6.2.4. Hudební činnosti……..16
6.2.5 Pohybové a tělovýchovné aktivity……...17
6.2.6 Vycházky a jejich využití v internátu……..19
6.2.8 Literární výchova a výchova ke čtenářství……..19
6.2.6 Příprava na vyučování…….20
7. Klíčové kompetence……20
8. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami……..20
9. Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání ……..21

1. MÍSTO INTERNÁTU V KONCEPCI SPECIÁLNÍ ZŠ, MŠ A PRŠ V ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Volný čas tvoří důležitou složku životního stylu každého člověka a je považován za opak nutné práce a povinností. Za dobu, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přináší nám radost, uspokojení a uvolnění. Zvláště v moderní době, kdy jsou na člověka kladeny vysoké požadavky z hlediska podání výkonu a neustálého přívalu informací a povinností, je trávení volného času důležitou složkou duševní hygieny.

U každého člověka je volný čas pojímán různým způsobem a vychází ze životního stylu jako systému hodnot, projevujícím se v chování, ve způsobu využívání a ovlivňování materiálních i sociálních podmínek jedince. Z toho vyplývá i poměr práce a volného času, kdy jedna skupina lidí pojímá práci jako své životní poslání a další žije svými koníčky a jinými požitky a pracovní povinnosti chápe jako nutné zlo. Ideálním je tedy rovnováha povinností a volného času.

Z toho vychází i nutnost pedagogického ovlivňování volného času a také nezbytná úloha školních a mimoškolních institucí. Zvláštní skupinu v této oblasti tvoří žáci se specifickými vzdělávacími potřebami a školní instituce, které se zabývají jejich edukací. Vzhledem k vysoké míře únavy po podávání školních výkonů právě u těchto žáků nabývá na důležitosti způsob trávení volného času.

Každý člověk má svůj život ve vlastních rukou. Někteří jsou ale odkázáni na pomoc druhých od nejútlejšího věku až po stáří. Je to určité procento jedinců s postižením mentálním, tělesným, smyslovým, jedinců zdravotně oslabených, či s poruchou sociálních vztahů, nacházejících se v každé společnosti. Děti s postižením mají mít přednostní právo na láskyplnou a systematickou výchovu a vzdělání ve školním kolektivu. Dnešní doba již umožňuje cílenou péči ve speciálních školách, školních družinách, školních klubech, internátech, stacionářích a dalších zařízeních na pomoc jakkoli handicapovaným dětem.

I v době procesu probíhající inkluze dále fungují specializovaná školská zařízení. Řadí se sem i **Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí, Lázeňská 206, 562 01 Ústí nad Orlicí,** která je státní neziskovou organizací, poskytující komplexní péči žákům s kombinovaným postižením, u kterých je indikováno zařazení do speciálního režimu vzdělávání. Z hlediska účelného trávení volného času zřídila škola pro tyto žáky internát, který je školským zařízením poskytující zájmové vzdělávání. Činnost internátu je realizována ve dnech školního vyučování.

2. CHARAKTERISTIKA INTERNÁTU

V roce 1953 byl při škole otevřen zvláštní dětský domov, sestávající se ze dvou ložnic, kuchyně a jídelny. V letech 1995 až 1997 prošla budova rekonstrukcí.

Oddělení internátu se nachází v 1. a 2. patře budovy. Kapacita internátu je 34 ubytovaných žáků. Internát se člení na tři výchovné skupiny. U každé z nich pracuje jeden kmenový vychovatel/ka a jeden či dva asistenti pedagoga.

Účelem internátu je poskytnout dětem a žákům ubytování a výchovně vzdělávací činnosti. Pro všechny žáky je zajištěno celodenní stravování.

Zákonný zástupce podává písemnou přihlášku s platností jednoho školního roku. Ředitel školy vyrozumí zákonného zástupce žáka o jeho přijetí do internátu.

Činnost internátu se řídí vyhláškou MŠMT č.74/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů o zájmovém vzdělávání, školním řádem, vnitřním řádem internátu, provozním řádem internátu a vyhláškou MŠMT Č. 108/2005 Sb. o výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, § č. 6 až § č. 9.

Opodstatnění internátu v celkovém systému práce školy spočívá zejména v těchto oblastech:

- účelného odborné pedagogické řízení volného času po vyučování
- zaopatření dětí celotýdenní péčí
- účelného trávení volného času
- poskytování relaxace v klidném a známém prostředí
- v návaznosti na vyučování řešení výchovných, ale i prospěchových problémů formou řízené přípravy na vyučování
- celkový rozvoj dítěte ve všech složkách výchovy
- v návaznosti na školní vzdělávací program školy zábavné opakování a prohlubování učiva formou didaktických her

3. STRATEGIE EDUKAČNÍ PRÁCE V INTERNÁTU

Pojetí tohoto programu vychází z nejnovějších poznatků o tvorbě kurikulárních dokumentů.

Do teorie i praxe současné obecné a v našem případě i speciální pedagogiky se tedy dostává poměrně nový pojem kurikulum. V zásadě se rozlišují tři základní významy tohoto pojmu:

1. **Výchovně – vzdělávací program**, projekt, plán (vytyčení směru, délky a cíle).
2. **Průběh a obsah edukačního působení,** vše, co je zahrnuto ve vzdělávacích osnovách a metodických příručkách.
3. **Obsah veškeré zkušenosti,** kterou žáci získávají ve škole a v činnostech ke škole se vztahujícím, její plánování a hodnocení, zkušenost, kterou si dítě osvojí. Vše, co dítě ve škole získá, včetně úsilí, které ke zdárnému výsledku vynaloží.

Jeho komplexní zavedení má význam pro komplexní řešení cílů, obsahu, strategií a metod způsobů organizace a hodnocení školní výchovy a vzdělávání.

Edukační program internátu tedy bude odpovídat na tyto základní otázky:
PROČ jsme si zvolili tento cíl?
V ČEM spatřujeme jeho zásadní význam pro dítě?
JAK A KDY chceme cíl naplnit?
CO bude hlavním obsahem?
Jaké PODMÍNKY pro uskutečnění záměrů musíme vytvořit? Jak zkontrolujeme VÝSLEDKY, kterých jsme fakticky dosáhli? (Opravilová, Gebhartová, 2003)

V tomto programu se dále využívá také pojmu EDUKACE – komplexní pojetí celkové výchovy člověka, rozvíjení osobnosti, odvozované z lat. slova educatio (vychovávání) používaném ve filosofii výchovy, vycházející z integrovaného spojení výchovy a vzdělávání. Je třeba mít na paměti toto heslo: **Když vychovávám, zároveň i vzdělávám.**

Nabídkou různých činností aktivizujeme děti, prohlubujeme jejich školní znalosti, zájmovými činnostmi rozvíjíme jejich osobnost a zdokonalujeme sociální kompetence (dovednosti). Internát není pokračováním školního vyučování, pedagogická práce v něm má svá specifika a je výrazně odlišná od běžné vzdělávací praxe. Pro děti představuje především odpočinek, rekreaci a zájmové činnosti.

Internát je zařízením výchovy mimo vyučování a je vymezen těmito charakteristikami:

Probíhá mimo povinné vyučování.
Probíhá mimo bezprostřední vliv rodiny.
Je institucionálně zajištěn.
Uskutečňuje se převážně ve volném čase.

Cílem je přivést jedince k:

- **Racionálnímu využívání volného času**
- **Formování hodnotných zájmů**
- **Uspokojení a kultivaci významných lidských potřeb**
- **Rozvíjení specifických schopností**
- **Upevňování žádoucích morálních vlastností**
- **Dodržování zásad duševní hygieny (odpočinek, relaxace)**

Základním prostředkem činnosti je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.
Jedná se zejména o:

- Požadavek pedagogického ovlivňování volného času
- Požadavek dobrovolnosti
- Požadavek zajímavosti a zájmovosti
- Požadavek aktivity
- Požadavek citlivosti a citovosti
- Požadavek prostoru k seberealizaci

Časový plán ŠVP ŠI je nastaven na dobu celého vzdělávacího cyklu, tj. na období celé školní docházky. Obsahuje výběr možných činností, z kterých vychovatelé volí podle aktuálního složení žáků oddělení, s nímž pracují.

Evaluační plán ŠVP ŠI se zabývá:

- činností internátu jako celku
- prací jednotlivých oddělení internátu
- působením činností a vychovatelek na jednotlivé žáky

Vnitřní evaluační procesy probíhají na úrovni:

a/ individuální – každý vychovatel si průběžně hodnotí svou práci a snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci vzdělávacího procesu.

b/ týmové – evaluaci provádí kolektiv vychovatelů (metodické sdružení). Společně stanovují postup pro další období nebo provádějí úpravy ŠVP (čtvrtletně, popř. dle potřeby).

c/ vedení školy – pozorování, hospitace, kontroly (čtvrtletně, popř. dle potřeby).

d/ vedoucí vychovatel provádí roční zhodnocení práce internátu.

Evaluační plán obsahuje hodnotící kritéria:

- podmínky činností
- organizace činnosti
- činnost vychovatelky
- personální stav internátu a úroveň dalšího vzdělávání vychovatelů
- stav materiálních podmínek
- zajištění bezpečnosti a zdraví
- cennou zpětnou vazbou jsou ohlasy rodičů i názory žáků

3.1. Plnění cílů a úkolů edukace v internátu

Práce v internátu vychází z obecných požadavků na edukaci ve volném čase s modifikací danou specifickými vzdělávacími potřebami jednotlivých žáků. Program dále akceptuje fakt, že internát společně navštěvují žáci různých věkových a schopnostních skupin a je tedy třeba poskytnout takové široké spektrum činností, které bude odpovídat jejich potřebám.

Pro internát platí obecný cíl – výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, a to pomocí složek výchovy, zpravidla označované jako: rozumová, mravní, tělesná, estetická, pracovní. Zaměření výchovy musíme konkretizovat podle současné společnosti, místa, kde dítě žije, s přihlédnutím na jeho speciální potřeby.

1. **Výchova ke zdravému životnímu stylu**

- výchova k odpovědnosti za svou osobu dodržováním pravidelných režimových opatření (střídání přiměřeného zatížení a relaxace)
- dodržování zásad duševní hygieny (vyrovnání se s životními i školními problémy, kompenzace jednostranného duševního zatížení dalšími činnostmi)
- posilování tělesné zdatnosti, dodržování osobní hygieny formou každodenně zařazovaných pohybových aktivit a pohybu ve zdravém prostředí
- rozvoj emocionální stránky osobnosti pravidelným zařazováním organizovaných psychoher, socioher, kreativních činností, ale i podporou neformálních kontaktů mezi spolužáky
- pěstování pracovních návyků a povinností formou pravidelně zařazovaných praktických

činností
- podpora a rozvoj sebeobslužných činností (osobní hygiena, příprava pokrmů, drobný úklid,…)

2. Posilování komunikačních dovedností
- kultivace slovního i mimoslovního projevu (pravidelná neformální komunikace mezi vychovatelem a žáky, žáky navzájem, pravidelné zhodnocení a konzultace prováděných činností, vyjádření myšlenky psaným, výtvarným, dramatickým a pohybovým projevem)
- rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji přiměřeně používat (hádanky, pořekadla, literární činnosti)
- schopnost naslouchat
- komunikace s uplatněním osobnosti ve skupině (přiměřené prosazování vlastních názorů a schopností při skupinové diskuzi, hrách)
- komunikace v různých sociálních prostředích (nácvik modelových situací)

3. Zvyšování sociálních kompetencí
- rozvíjení sociální orientace – vedení k odpovědnosti, o sociálních vztazích, odpovědnosti za své chování
- schopnost svobodně a odpovědně řešit konkrétní životní situace na základě seberegulace
- schopnost hodnotit a přijímat důsledky svého chování

4. Schopnost najít své místo ve skupině a ve společnosti
- sebepoznání za účelem uplatnění ve skupině
- zvýšení sebevědomí kladným hodnocením
- vytvoření vlastní bezpečné sociální skupiny

5. Formování životních postojů
- vytváření žádoucích hodnotových orientací
- porozumění, tolerance, schopnost a ochota pomoci

Internát tedy při uskutečňování těchto cílů **musí plnit tyto funkce:**
- **sociální** (poskytovat možnost sociálních kontaktů v přátelském prostředí, být prostředkem procesu socializace do společnosti)
- **relaxační** (poskytovat vhodné možnosti účelného odpočinku podle výběru každého žáka)
- **regenerační** (poskytuje možnost obnovení sil, zlepšení školních výkonů)
- **kompenzační** (kompenzace jednostranného teoretického zatížení po výuce formou relaxace a poskytování možností pohybu)
- **výchovnou**

3.2. Obsahy a formy činnosti v internátu

Vyhláška MŠMT č. 74/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů o zájmovém vzdělávání stanovuje náplň práce internátu takto: jsou to zejména ***činnosti pravidelné***, dále ***příležitostné akce*** a nabídka ***spontánních aktivit***. Internát umožňuje ***odpočinkové činnosti*** a ***přípravu na vyučování***.

- **Pravidelné činnosti** – týdenní skladba zaměstnání. Představují zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

- **Příležitostné akce** – nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností, jedná se např. o slavnosti, besídky, vystoupení, sportovní dny, exkurze, výlety, pobyty, atd.
- **Spontánní aktivity** – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu.
- **Odpočinkové činnosti** – klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek (tělovýchovné aktivity).
- **Příprava na vyučování** – vypracování domácích úkolů, didaktické hry, tématické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.

3.3 Organizace práce a režim dne v internátu

Provozní doba internátu je od pondělí 6,00 hodin do pátku 16 hodin. Činnost internátu probíhá ve třech skupinách.

Organizace práce musí být přizpůsobována aktuální náladě, stupni únavy a délce vyučování, příp. dalších zájmových kroužků.

Plán práce internátu obsahuje tyto činnosti:

- **Odpočinkové činnosti** – s cílem odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, popř. podle potřeby kdykoliv během dne. Děti mohou odpočívat na lůžku nebo využít různorodé stolní či námětové hry, popř. jiné klidné zájmové činnosti (poslech předčítání, hru se stavebnicí či hračkami).
- **Rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil. Převažují pohybové, příp. manuální činnosti, pokud možno organizované venku. ***Tuto část je nutné zařazovat do programu internátu každý den.*** Podle podmínek by tyto činnosti měly být realizovány převážně venku ve skupinách organizovaně nebo jako spontánní činnost. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze vždy považovat za nekázeň, ale za možnou relaxaci po soustředění na vyučování.
- **Zájmové činnosti** – rozvíjejí osobnost a zahrnují všechny složky výchovy. Umožňují dětem nejen seberealizaci, ale i další poznávání a rozvoj pohybových dovedností. Mohou být zařazeny jako činnost skupinová nebo individuální, jako organizovaná nebo spontánní aktivita. Při zájmových činnostech je dominující vlastní aktivita dětí, která jim přináší radost a uspokojení.
- **Příprava na vyučování** – zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností. Obsahuje následující formy:
  - vypracovávání domácích úkolů
  - zábavné procvičování učiva formou didaktických her, upevňování školních poznatků
  - získávání dalších doplňujících poznatků při praktických činnostech (např. vycházky, poslech, práce s výukovými programy, využívání interaktivní tabule a internetu na počítači).

Po vyučování a po obědě dochází k velkému poklesu výkonnosti, proto jsou zde vhodné fyzicky i psychicky nenáročné činnosti odpočinkového charakteru. Mohou být hromadné, skupinové či individuální. Vhodné jsou zejména nenásilně ovlivňované spontánní činnosti. Doba i způsob se řídí potřebami dětí.

Po době klidného odpočinku následují činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci. Především spontánní pohyb je projevem potřeb dětí se specifickými potřebami.

4. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ INTERNÁTU

Požadavky na vzdělávání vychovatele/ky internátu jsou stanoveny
Zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Činnost internátu probíhá ve třech skupinách. Na každé skupině působí jeden kmenový vychovatel/ka a jeden či dva asistenti pedagoga. Pracovní náplň vychovatele vychází z obecného poslání internátu a místních podmínek:

.

- zajišťuje zájmové vzdělávání žáků podle ŠVP při dodržování zásad psychohygieny a stanoveného denního režimu internátu;
- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, dbá na bezpečnost při činnostech s žáky, dbá na čistotu a ochranu životního prostředí;
- vytváří pestrou a zajímavou skladbu činností a pro tyto činnosti nalézá v denní skladbě zaměstnání vhodný časový prostor. Pro zájmové aktivity využívá svou odbornou přípravu i osobní zaměření, navozenými činnostmi kompenzuje únavu žáků ze školního vyučování;
- navozuje radostnou atmosféru a komunikační prostředí, posiluje v dětech kladné city, vytváří pocit bezpečí. Zvolenými činnostmi posiluje jejich sebevědomí a vytváří z nich dobrý kolektiv;
- upevňuje hygienické návyky a podporuje dodržování pravidel společenského chování;
- seznámí se s učivem žáků ze své skupiny a na jejich předchozí znalosti a dovednosti navazuje a prohlubuje je;
- odpovídá za výsledky výchovně vzdělávací práce, průběh činnosti zaznamenává do pedagogické dokumentace;
- na výchovně-vzdělávací činnost je řádně připraven, má připravené vhodné pomůcky;
- průběžně komunikuje s rodiči a seznamuje je s výsledky činnosti jejich dítěte v internátu;
- prezentuje výsledky činnosti internátu na veřejnosti;
- zúčastňuje se aktivně pedagogických porad, školení a schůzí podle plánu školy, spolupracuje s třídními učitelkami či výchovným poradcem, metodikem prevence, metodikem EVVO;

Práce vychovatele/ky zahrnuje přímé výchovné působení, určené **nařízením vlády č. 75/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů,** v rozsahu 28 hodin týdně v týdenním cyklu a nepřímou výchovnou činnost, a to tak, aby bylo naplněno 40 hodin týdenního pracovního úvazku vychovatele/ky.

Nepřímá výchovná činnost zahrnuje:

- vypracovávání plánů výchovné činnosti;
- přípravu na výchovnou práci;
- vedení pedagogické dokumentace;
- přípravu a zajišťování materiálů pro výchovnou činnost;
- péči o svěřený materiál (např. sportovní nářadí, pomůcky, knihy);
- účast na provozních a pedagogických poradách, na školeních a seminářích, třídních schůzkách;
- vedení administrativy;
- styk s rodiči;

Místo naplňování nepřímé výchovné činnosti může určit ředitel školy.

5. PROSTOROVÁ A MATERIÁLNÍ CHARAKTERISTIKA INTERNÁTU

5.1. Prostorové vymezení internátu

Jednotlivá oddělení internátu jsou zřízena v 1. a 2. patře budovy. Každá buňka je vybavena nábytkem a potřebami pro práci internátu. Místnost obsahuje prostor pro volný pohyb žáků. Prostorové vybavení se řídí vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 108/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví požadavky na prostory a provoz škol, předškolních a některých školských zařízení. V §2 odst. 7 se stanovuje: Prostory pro pobyt žáků ve školských zařízeních pro výchovu mimo vyučování musí být upraveny a zařízeny tak, aby se výrazně odlišovaly od vybavení školních učeben. Nejmenší plocha volného prostoru se stanoví 2 m.

Místnost by měla být rozdělena na **část určenou pro hraní a relaxaci** na podlaze, pokrytou kobercem a **část pracovní** se stoly a židlemi, umožňující komunikaci s dětmi, ale také respektující hygienická pravidla z hlediska osvětlení a správného sezení. Z hlediska hygienických požadavků je také nutné vymezit část prostoru na podlaze, která je kryta lehce stíratelným linoleem, aby zde bylo možné pracovat s materiály, které se těžko odstraňují z koberce. Nábytek je v místnosti účelně rozmístěn.

Pro zájmovou činnost internátu se využívají i další prostory – počítačová učebna, hudebna, cvičná kuchyň, knihovna, muzikoterapeutická učebna, tělocvična, zahrada a hřiště základní školy.

5. 2. Materiální vybavení internátu

Pro **odpočinkové činnosti** dětem slouží různorodé hračky a stavebnice, počítač, stolní hry.

Pro **tělovýchovné a sportovní aktivity** jsou dětem k dispozici míče, stolní tenis, líný tenis, trampolína, kola, koloběžky, kolečkové brusle, klasické brusle a pro žáky TZP tříkolky. V tělocvičně si děti mohou půjčit florbalové hokejky, basketbalové míče, atd.
Pro **výtvarné činnosti** děti mohou využít tabuli, dále mohou pracovat s fixy, pastelkami, vodovými barvami, tuší, temperovými barvami, atd. Určitě ve vybavení internátu nesmí chybět kreslící karton v různých formátech, kancelářské papíry, odpadový materiál, barevné papíry, štětce, lepidla, nůžky, klovatina, apod.
Pro **hudební činnosti** se využívají Orffovy nástroje, CD přehrávač, flétny.
Místnost je vybavena audiovizuální technikou (televize, DVD) a informační technologií (počítač se standardním programovým vybavením a výukovými programy, X-box).

6. EDUKAČNÍ PROGRAM INTERNÁTU

6.1. Odpočinkové činnosti

Odpočinkové činnosti mají charakter klidné relaxace, která je zpravidla zařazována ihned po obědě, většinou po odpoledním vyučování. Činnosti se vyznačují nízkým stupněm řízení a organizovanosti, pedagog poskytuje spíše nabídku, ze které mají žáci možnost výběru.

Cíle odpočinkových činností:
Regenerace sil po ukončení vyučování a možnost naladění pro další práci v ŠI
Nácvik dodržování režimových opatření
Nácvik dodržování zásad duševní hygieny
Nácvik možností volného rozhodování o trávení volného času
Nácvik způsobů smysluplného odpočinku

a) Pasivní odpočinek
- krátkodobý spánek podle volby žáka (max. však 30. min.)
- relaxace na pohovce, v kuličkovém bazénu
- odpočinek na lavičkách venku, v altánku
- volné rozhovory mezi žáky, příp. žáků s vychovatelkou/em

b) Sledování audiovizuálních prostředků, práce s počítačem
- sledování pořadů v televizi a filmů na videu (pokud možno výběr věkově přiměřených a kvalitních filmů, pohádek, filmů pro děti a mládež)
- poslech rozhlasu, poslech písniček na YouTube a nahrávek na CD nosičích (využití jako kulisy při jiných činnostech, ale také na soustředěný poslech)
- práce s výukovými programy na počítači podle aktuální nabídky
- sledování internetových stránek, prohlížení fotografií žáků z různých akcí pořádaných školou

c) Volné výtvarné činnosti
- poskytujeme prostor pro spontánní výtvarné činnosti dětí (volné kresby, práce s časopisy, omalovánky, jednoduché ilustrace)
- práce s drobným materiálem
- kresba křídami, voskovými pastelkami, kresby tvarově nenáročných předmětů
- malby vodovými a temperovými barvami
- vlepování obrázků, ladění barev
- kresby s náměty ze života, vyjadřování vlastních pocitů

- kresba a malba, užití pastelu, návštěvy výstav

d) Volné praktické činnosti a stolní hry
- práce s konstrukční stavebnicí (volné stavění objektů, možnost organizace skupinové práce) využití stavebnic CHEVA, SEKO, LEGO, dřevěné stavebnice, magnet hrou
- ruční práce: tkaní na hrábích, vyšívání
- hry s kostkami
- skládání puzzle, rozstříhaných obrázků
- hraní stolních a deskových her (Člověče, nezlob se, Pexeso, karty, Dobble,…)
- stolní tenis, stolní fotbal
- hry s panenkami, s auty, námětové hry

e) Volné literárně – dramatické činnosti
- samostatné prohlížení a čtení knih a časopisů – povídání o obsahu prohlíženého a čteného
- předčítání pohádek a knih pro děti a mládež – průběžné střídání četby vychovatel - žák
- volné reprodukce o obsahu
- ústní rozbor sledovaných filmů, podpora volného rozhovoru mezi žáky
- dechová a uvolňovací cvičení

f) Volné pohybové činnosti
- volná procházka v okolí školy nebo zahradě
- volné pohybové hry venku
- volné míčové hry v tělocvičně a venku (hry organizované samotnými žáky)
- volné využití tělocvičného nářadí a náčiní (skákání na gymballech, posilování s činkami, boxovací pytel)

6.2. Zájmové a rekreační činnosti

6. 2.1 Literárně-dramatické činnosti

Organizace literárně-dramatických činností

Důležitým předpokladem účinnosti dramatických her a cvičení je plynulost práce. Žáci by měli být do hry plně pohrouženi a plně jí zaujati. Tomu slouží úvodní cvičení na rozehřátí, soustředění a uvolnění.

Úvodní cvičení

Mají různý charakter, cíl je však týž – soustředit pozornost hráčů na hru samu. Někdy je důležité klást důraz na „rozehřátí“, tj. na takové aktivity, které hráče rychle zbavují zábran a usnadní kontakty mezi nimi. Následuje přechod ke klidnějším, zvnitřnělým a soustředěným cvičením. Jejich použití je vhodné po únavném mnohahodinovém sezení ve škole, náročných intelektuálních činnostech.

Hlavní část

Po navození potřebné atmosféry, kdy je do hry je plně zapojena emocionalita a pracuje produktivní fantazie, je nežádoucí tento krok přerušovat pokyny a vysvětlováním. Účinným prvkem udržení plynulého toku tvořivosti pro celou lekci je monotematičnost, tj. spojení všech typů cvičení, včetně technických, jediným tématem. Tyto lekce se zařazují jen občas. Někdy může být jediným pojem, jindy úryvek z literatury, motivace pozornosti, pohybu, pantomimy, charakterizační cvičení, rytmické cvičení. Každé cvičení by se mělo vyčerpat do

té míry, do jaké míry mají žáci schopnost je ještě rozvíjet. Nelze proto stanovit ani počet opakování ani dobu trvání jednoho cvičení.

Ukončení

Větší bloky cvičení nebo celé lekce mají být zakončovány rozhovorem, jehož účelem není zhodnocení, ale zveřejnění a verbalizace, a tedy i objektivizace některých zážitků a zkušeností z her. Opakování zážitků snižuje napětí ze silných dojmů.

Cíle:

- *rozvoj receptivních čtenářských dovedností a schopnosti reprodukovat obsah díla*
- *vytváření vztahu k různým žánrům literárního umění jako k prostředku účelného trávení volného času*
- *rozvoj citlivosti a empatie*
- *rozvoj komunikativních dovedností ve verbální i neverbální složce, zkušenost samostatného myšlení a vyjadřování*
- *rozvoj schopnosti dramaticky a výtvarně ztvárnit obsah literárního díla*
- *poskytnutí příležitosti ke kontrolovanému emocionálnímu vybití*
- *povzbuzení fantazie a tvořivé obrazotvornosti*
- *prostor k sociálnímu porozumění a spolupráci*

1. ***Četba beletrie***

- soustředěný poslech obsahu čteného příběhu (čte vychovatel, žáci, poslech nahrávky)
- reprodukce obsahu čteného (vyjmenování hlavních postav, sestavení základních prvků dějové linie, vysvětlení důsledku chování postav, aplikace do běžného života, vystižení významu obsahu)
- doplnění obsahu děje
- výtvarné ztvárnění čteného obsahu různými výtvarnými i rukodělnými technikami (ztvárnění hlavních postav, základní dějové linie)
- dramatické ztvárnění čteného obsahu (rozdělení rolí podle postav, nonverbální ztvárnění hlavních postav)

2. ***Četba básní, říkadel a pořekadel***

- soustředěný obsahu čteného (čte vychovatel, žáci, poslech z nahrávky)
- vyhledávání veršů, doplňování dalších rýmů, dokončování básniček
- společné vytváření jednoduchých básniček (vytváření rýmů)
- rytmizace a zhudebnění básniček
- četba říkadel, pořekadel a pranostik, vysvětlení jejich významu v lidové tvořivosti
- doplňování říkadel a jejich dramatické ztvárnění verbálními i nonverbálními prostředky

3. ***Hry zaměřené na rozehřátí, uvolnění a soustředění***

- rozehřívací hry s fyzickou námahou, živým pohybem dovolující křik, chytání, fyzické srážky
- hry na psychofyzické uvolnění, klidové nebo s mírným pohybem, uvědomování vlastního psychofyzického aparátu a jeho fungování

- hry na soustředění pozornosti na předměty, jevy a pochody existující mimo hráče, v okolním světě založené na mechanických činnostech a rytmu

4. Objevování sebe a okolního světa

- cvičení v klidové poloze prováděné se zavřenýma očima, poznávání svého těla s využitím motivace
- cvičení smyslového vnímání s cílem dostat se nad běžné citlivé vnímání, zaměření na intenzivní smyslové vnímání, zařazení Kimových her s různými variantami – přesné pozorování a vnímání určitých předmětů
- vnímání izolovaných prožitků a komplexních vjemů, pokus o stimulaci představivosti pomocí předmětů, vyústění v situační, charakterizační, pantomimické nebo dějové improvizace

5. Kontakt, nonverbální komunikace a skupinové cítění

- nonverbální dialogy vedené pomocí vzájemných dotyků, vydávání a vytváření nejrůznějších zvuků
- překonání ostychu z důvěrného poznání druhého – z dlouhého hledění do očí, ale i blízkého fyzického kontaktu
- cvičení rovnováhy a důvěry
- souhra hráčů ve skupině
- cvičení skupinové citlivosti

6. Plynulost řeči a slovní komunikace

- cvičení na uvolnění slovního proudu, zvýšení mluvní plynulosti, odstraňování zábran
- pantomimická cvičení
- cvičení kladoucí důraz na vytváření obsahu sděleného, řečnické projevy, řetězové dialogy, dialogy

7. Charakterizace

- společenské hry typu „co by to bylo, kdyby to bylo“ – vcítění se do druhých, odhadovat vnitřní pochody druhých
- pantomimy spojené s nějakou charakteristikou (hry Na sochy, Řemesla)
- hry s výměnou rolí – zkoumání a poznávání pocitů a postojů druhých
- skupinový nácvik pohádky, příběhu

6. 2.2 Praktické činnosti

Organizace praktických činností

Úvodní část: příprava prostředí pro realizaci praktických činností (místo, materiál, nářadí, pomůcky), seznámení s námětem
Expoziční část: motivace, vysvětlení pracovního postupu, předvedení jednotlivých fází, činnost, předvádíme postupně
Závěrečná část: hodnocení práce dětí

Cíle:
- *rozvoj jemné motoriky, jemného pohybu prstů*
- *rozvoj citu pro různé typy materiálů*
- *osvojení základních činností využitelných v praktickém životě*
- *rozvoj estetického a prostorového cítění, citu pro barvy*
- *rozvoj volních vlastností (pečlivost, cílevědomost, trpělivost, přesnost)*
- *rozvoj pracovních návyků (správné držení nástroje, účelné uspořádání pracovního místa, šetření s materiálem, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny*
- *uplatnění prvků těchto činností v praktickém životě*

1. Práce s drobným a přírodním materiálem

- práce se slámou, šustím
- práce se sušenými rostlinami
- práce s větvemi, kůrou, šiškami, listy a nejedovatými plody

Činnosti: navlékání, propichování, svazování, slepování, stříhání, lisování
Z těchto materiálů se tvoří koláže, figurky, náhrdelníky, náramky, závěsné dekorace, ozdoby.

2. Práce s modelovací a samotvrdnoucí hmotou

- práce s modelovací a keramickou hlínou
- práce s plastelínou
- práce s moduritem a sádrou
- práce s vizovickým a slaným těstem

Činnosti: *hnětení, válení, koulení, mačkání, vytahování, ubírání, vykrajování a modelování základních tvarů.*

3. Práce s papírem

- práce s měkkým a tvrdým papírem (náčrtník, čtvrtka)
- práce s kartonem a lepenkou

Činnosti: trhání, mačkání, stříhání, vystřihování, překládání, skládání, stáčení, řezání, slepování a nalepování
Vyrábí se: skládanky, koláže, ozdoby, dekorace, hračky, záložky, sešitky, obálky,…

4. Práce s textilem

Činnosti: *vyšívání, uzlování, šití, tkaní na hrábích – navlékání jehly, práce s provázkem, přízí, odstřižky, práce s korálky*

5. Práce se stavebnicemi a stavebnicovými prvky

- práce s konstrukční stavebnicí (Merkur, Lego, Žako, Magnet)
- práce se spojovací stavebnicí
- práce s plošnou stavebnicí (mozaiky, geometrické tvary, puzzle)
- práce s prostorovými prvky (kostky, obrázkové kostky, Lego kostky)

6. 2.3 Výtvarné činnosti

Výtvarnou výchovu v internátu nezužujeme pouze na výtvarné projevy dětí, významné jsou všechny činnosti, ve kterých se uplatňuje estetický vztah ke skutečnosti
- společné hry, práce s literaturou, atd**.** Všechny tyto činnosti přinášejí nové emociální zážitky a snadno se stávají motivací pro výtvarnou činnost. Hlavním cílem výtvarné výchovy ve ŠD je především rozvíjet estetické cítění a vyjadřování žáků a jejich tvořivost. Velmi často se prolínají s pracovní výchovou, poněvadž se při práci na výrobku zpravidla užívá několik technik a to jak pracovní, tak z oblasti esteticko-výchovné.

- spontánní výtvarné činnosti dětí (volné kresby, práce s dětskými časopisy, jednoduché ilustrace
- práce s drobným materiálem
- kresba křídami, voskovými pastelkami, tuší, pastelem a obyčejnou tužkou
- kresby tvarově nenáročných předmětů
- malby vodovými a temperovými barvami
- vlepování obrázků, ladění barev
- kresby s náměty ze života, vyjadřování vlastních pocitů kresbou a malbou, užití pastelu, návštěva výstav výtvarného umění, apod.
- kreslení do písku, na asfalt atd.
- tvořivé hry s vlastnoručně vyrobenými pomůckami (kresba tuší, fixem, pastelkami např. příroda, ulice apod.

Pracovně – technická zájmová činnosti je úzce spojena s výtvarnými pracemi s materiálem (práce s papírem, přírodním materiálem, netradičním materiálem, práce s textilem, vlnou, dřevem, hlínou).

6. 2.4 Hudební činnosti

Cíle:
- *rozvoj smyslu pro rytmus*
- *rozvoj intonačních dovedností a správného dýchání*
- *osvojení schopností práce s rytmickými Orffovými nástroji*
- *rozvoj souladu pohybu a hudby*
- *osvojení schopností soustředěného poslechu hudby*

Obsah a organizace hudebních činností

1. Hudba k poslechu

Nejčastější je přítomnost hudby z různých nosičů, které spíše slouží jako kulisa k jiným činnostem (dětské písničky, moderní hudba).

2. Hudba k tanci

Aktivnější formou vnímání hudby může být hudba k tanci, a to jak folklorní, klasická, tak i moderní. Jde spíše o prožívání hudby pohybem, kdy děti hudbu cítí a prožívají nebo si k tanci sami zpívají. Ve ubytovacím zařízení děti nechápou hudbu jako vyučovací předmět, ale jako součást života, který je pak hudbou bohatší, krásnější.

3. Zpívání a hraní

Zpěv a hra na nástroje (nejčastěji zpěv za doprovodu hudebních nástrojů - piano, kytara, flétna), to je živý hudební projev. Děti mohou vychovatele doprovázet na Orffovy nástroje. Oblíbená písnička může navodit příjemnou atmosféru. Zpíváme kdykoliv, při pobytu na internátě, venku, na zahradě, atd.

4. Hudební nástroje

Hudební nástroje jsou pro děti velmi lákavé. Nejlépe se využívají Orffovy nástroje. Vychovatel věnuje pozornost především rytmu a rytmickým říkadlům.

5. Muzikoterapie

Zvuk a hudba jsou ideálním prostředkem k uvolňování psychického napětí a zátěžových stavů, ale také prostředkem komunikačním. Jsou ideální při navozování stavu relaxace. Pomocí zvuku a hudby lze trénovat rozvoj koncentrace a motoriky.

6. 2.5 Pohybové a tělovýchovné činnosti

Cíle a úkoly:

- *regenerace organismu po celodenním jednostranném zatížení*
- *rozvoj koordinace hrubé motoriky a senzomotoriky*
- *rozvoj směrové a prostorové orientace*
- *protažení a posílení všech svalových skupin*
- *osvojení základních prvků a pravidel pohybových a míčových her (koulení, kopání a házení míče)*
- *posilování pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám s cílem pravidelného zařazování pohybových aktivit do svého denního režimu*
- *dodržování zásad hygieny při sportovních aktivitách*
- *osvojení zásad fair-play a soupeření, spolupráce, plnění odpovědnosti svých i skupiny*
- *uplatňování vhodného a bezpečného chování v přírodě a ve městě*

Pohybové činnosti jsou zařazovány každodenně. Podle počasí jsou organizovány v tělocvičně nebo na hřišti, popř. na zahradě školy.

Při všech pohybových činnostech je nutné:

- ***dodržovat všechna bezpečnostní a hygienická pravidla podle platné legislativy***
- ***vyloučit všechny zakázané cviky, které by mohli vést ke zdravotnímu oslabení***
- ***pečlivě si prostudovat dokumentaci každého žáka a být si vědom individuálních zdravotních omezení a cvičení kontraindikovaných lékařem***
- ***při pobytu venku mít s sebou mobilní telefon pro kontakt se školou (případ příchodu rodičů nebo přivolání první pomoci)***
- ***pokud možno chodit vždy ve dvojici s asistentem pedagoga***

Řazení pohybových aktivit

1. **Přípravná fáze** (rozehřívací cvičení) – cílem je vhodné zatížení různými kreativně kooperačními hrami nebo pohybovými hrami charakteru honiček
2. **Hlavní část** - další část může obsahovat větší fyzické zatížení vycházející z podmínek prostředí, věku i pohlaví, složení skupiny žáků. Hlavním prostředkem je pohybová hra s cílem je příjemného prožitku dětí. Zahrnuje další organizované pohybové a míčové hry, ale i posilovací a kondiční cvičení s vhodnou motivací
3. **Závěrečná fáze** obsahuje organizovanou i spontánní relaxaci

1. **Rozehřívací cvičení**

- různé typy honiček (Baba, Anglická baba, Na slepou bábu, Na blechu….)
- pohybové hry dramatického charakteru (Na lovu v džungli, Král není doma …)
- hry založené na dvou řadách stojících proti sobě (Červení a bílí, Ovečky a vlci …)
- hry založené na soutěži dvou družstev (různé typy běhu, překonávání překážek…)
- hry v kruhu (různé typy chůze, běhu, poskoků)

2. **Hlavní část**

Hlavní část pohybových a tělovýchovných aktivit by měly obsahovat tyto okruhy činností:

a) Stimulace správného držení těla

- *formování správného postavení hlavy, ramen a hrudníku* (cvičení v sedu, lehu - nejdříve protahujeme, poté uvolňujeme
- *formování správného postavení v oblasti bederní páteře, pánve, břicha* (cvičení zaměření na zpevňování břišních a hýžďových svalů, přiměřené protažení svalů zad v oblasti beder, ohybačů kyčle a svalů na zadní straně stehen, cviky na protažení zadní strany nohou a svalů zad)

b) Dechová cvičení

Zařazována především po rušné činnosti

- cvičení správného způsobu dýchání (nádech nosem)
- nácvik tzv. dechové vlny – plného dechu
- cvičení zaměřená na vnímání a soustředění se na dýchání (hry Nafukovací vajíčko, Balon, foukání do stužek, foukání až na strop …….)
- využití prvků jógy (Pozdrav slunci, Pozdrav zemi, Velbloud …)

c) Cvičení na rozvoj psychomotoriky a kreativně kooperační aktivity

Psychomotorická cvičení jsou prostředkem přenesení pozornosti k vnímání vlastního pohybu, jeho prociťování a také prožitku. Nejsou tedy zaměřené na výkon, ale na ovládnutí svého těla a prožití této akce.

- *vnímání sebe sama* (zaměření pozornosti na vlastní tělo, vnímání tělesného schématu a děje, které v něm probíhají) – hry Vnímáme činnost těla, Obtiskneme sochu, Váhy)
- *cvičení na orientaci v prostoru* (hry a cvičení na určení polohy, směru, usměrnění svého pohybu, stimulace stranové, předozadní a středové orientace, orientace vzhledem k hmotě, prostoru, osobám)
- *cvičení a hry zaměřené na koordinaci pohybů* (schopnost současného pohybu obou rukou, nohou i jiných částí těla (při chůzi, tanci, práci s různými materiály, sladění pohybových činností se všemi smysly),
- *cvičení rovnovážných poloh* ve stoji, vsedě, vleže i v pohybu, nácvik pevného stoje na jedné noze, skákání, různé druhy přemísťování, zvedání, nošení, udržení stability při překonávání překážek v různých podmínkách, balancování při houpání, točení, při manipulaci s předměty, při cvičení na balančních plochách s náčiním
- *cvičení a hry zaměřené na rozvoj jemné motoriky* (pohyby prstů, tváře - mimika, pohyby mluvidel a jazyka – oromotorika)

d) Míčové hry

- *hry změřené na nácvik správného házení a chytání míče* (házení spodem, vrchem, kutálení)
  – Přehazovaná, Vybíjená, Na třetího
- *Kopaná* (hra na jednu na dvě branky, nácvik úchopu míče nohou, držení míče, obehrávání kopání směrem na branku)
- *Floorball*
- *Odbíjená (*volejbal), nácvik způsobů odbíjení míče
- *Košíková* (basketbal), střelba na koš

6. 2.6 Vycházky a jejich využití v internátu

Vycházky slouží k:

- pozorování a vnímání krásy v přírodě
- uplatňování zásad ochrany přírody
- orientaci v terénu
- odhady výšky a vzdálenosti
- přesuny na určená místa
- procvičování branných prvků

Úkolem vycházek je:

- všímat si okolí, hledat a poznávat různé druhy rostlin, stromů a živočichů
- pozorovat zajímavé přírodní jevy, změny ročních období, apod.

Cílem vycházek je rozvíjení poznávacích schopností (rozumový vývoj), upevňování zdraví pobytem na čerstvém vzduchu, rozvíjení zájmu o přírodu a dění kolem nás, upevňování návyků správného oblékání, vést děti ke vnímání a prožívání přírodních krás.

6. 2.7 Literární výchova a výchova ke čtenářství

Náplní práce internátu jsou i:

- poslechové činnosti, práce s knihou, s dětskými časopisy
- návštěvy školní knihovny spojené se zapůjčením knih, návštěva městské knihovny
- prohlížení ilustrací knih a časopisů.

Všechny tyto aktivity mají podporovat výchovu ke čtenářství. Předčítání dětem není náhodnou improvizovanou náplní, ale pečlivě připravovanou činností s výběrem textu, navozením atmosféry, usazením posluchačů i následným rozhovorem o textu. Každý přečtený příběh by měl mít návaznost v dalších činnostech – např. výtvarné vyjádření ilustrací, pohybová hra související s přečteným textem, dramatizaci pohádek, apod.

6. 2.8 Příprava na vyučování

Pamětní osvojování učiva
Procvičování učiva formou didaktických her

Aplikace poznatků z vyučování v průběhu činností dětí ve školním internátu, jejich uplatňování, konkretizace
Využití vhodných výukových programů, DVD, ČT Edu, YouTube,…

7. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny:

- **kompetence k učení** (žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, učí se nejen spontánně, ale i vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané poznatky dává do souvislostí, …)
- **kompetence k řešení problémů** (žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí, plánuje řešení problému, hledá různé způsoby řešení problému, …)
- **komunikativní kompetence** (žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor …)
- **sociální a personální kompetence** (žák se učí plánovat a organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, dokáže se prosadit i podřídit…)
- **občanská kompetence** (žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých, chápe základní ekologické souvislosti a respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí…)
- **kompetence k trávení volného času** (žák umí účelně trávit volný čas, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací …)
- **kompetence digitální** (žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky,…)

8. PODMÍNKY PRO ČINNOSTI ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Internát navštěvují žáci, kteří vyžadují specifický pedagogický přístup. Proto je nutné toto zájmové vzdělávání přizpůsobit potřebám, vyplývajícím ze zdravotního oslabení nebo postižení.

Snahou pedagogických pracovníků je vytvořit každému žákovi podmínky k rozvoji jeho osobnosti. Vychovatel/ky volí přiměřené metody a prostředky a minimalizuje tak možné nebezpečí izolace, popř. vyloučení jedince ze společnosti ostatních. Žákům je potřeba pomoci zvýšenou motivací, věnujeme jim více pozornosti a výrazně kladně je hodnotíme i za malé dílčí pokroky v činnostech. Žáci s postižením či znevýhodněním jsou od počátku přijímáni jako ostatní, aby nijak nepociťovali svou odlišnost či nedostatečnost.

9. PODMÍNKY PRO HYGIENICKÉ A BEZPEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ NA INTERNÁTU

Režim zájmového vzdělávání je koncipován v souladu s obecně platnými právními předpisy. Žáci mají zajištěno celodenní stravování a pitný režim.

Plnění povinností v oblasti BOZP a PO je prováděno v souladu s obecně platnými právními a technickými předpisy. Metodicky je tato činnost řízena dodavatelsky osobou s příslušnou kvalifikací. Základní pravidla života ŠI jsou dána vnitřním řádem a dalšími pravidly. Ve ŠI vedeme žáky k bezpečnému chování vůči sobě i ostatním. Zaměstnanci i žák školy jsou pravidelně školeni a poučováni v oblasti BOZP a PO o rizikách spojených s jejich činností, o činnosti v případě mimořádných událostí apod. Únikové cesty v objektech školy jsou řádně označeny a každý zaměstnanec má volný přístup k prostředkům první pomoci i k prostředkům pro přivolání záchranné služby, hasičů a dalších speciálních služeb. Prostory i předměty se zvýšeným rizikem pro žáky jsou řádně označeny a je prováděna jejich pravidelná kontrola z hlediska bezpečnosti. V celém areálu platí zákaz kouření, požívání alkoholu a distribuce návykových látek.

SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA, MATEŘSKÁ ŠKOLA

A PRAKTICKÁ ŠKOLA

ÚSTÍ NAD ORLICÍ

LÁZEŇSKÁ 206

Školní vzdělávací program ŠKOLNÍ DRUŽINY

OBSAH

1. MÍSTO ŠKOLNÍ DRUŽINY V KONCEPCI ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ …….3
2. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ ……...4
3. STRATEGIE EDUKAČNÍ PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ ……...4
3.1. Plnění cílů a úkolů edukace ve školní družině …….5
3. 2. Obsahy a formy činnosti ve školní družině ……..6
3. 3. Plánování ve školní družině ……...7
3. 4. Organizace práce a režim dne ve školní družině ……..7
4. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY ……8
5. PROSTOROVÁ A MATERIÁLNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY …...9
5. 1. Prostorové vymezení školní družiny ……...…9
5. 2. Materiální vybavení školní družiny ……9
6. EDUKAČNÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY …….. 10
6. 1. Odpočinkové činnosti …… 10
6. 2. Zájmové a rekreační činnosti ……11
6. 2.1 Literárně-dramatické činnosti ……..11
6. 2.2 Praktické činnosti ……..13
6. 2.3 Výtvarné činnosti……14
6. 2.4 Hudební činnosti ……15
6. 2.5 Pohybové a tělovýchovné činnosti……15
6. 2.6 Vycházky a jejich využití ve školní družině ……17
6. 2.7 Literární výchova a výchova k čtenářství ……..18
6. 2.8 Přírodovědné činnosti ……..18
6. 3. Příprava na vyučování ……18
7. KLÍČOVÉ KOMPETENCE ……....18
8. PODMÍNKY PRO ČINNOSTI ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI …18
9. PODMÍNKY PRO HYGIENICKÉ A BEZPEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLY ……19

1. MÍSTO ŠKOLNÍ DRUŽINY V KONCEPCI SPECIÁLNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Volný čas tvoří důležitou složku životního stylu každého člověka a je považován za opak nutné práce a povinností, dobu, kdy si své činnosti můžeme svobodně vybrat, děláme je dobrovolně a rádi, přináší nám radost, uspokojení a uvolnění. Zvláště v moderní době, kdy jsou na člověka kladeny vysoké požadavky z hlediska podání výkonu a neustálého přívalu informací a povinností, je trávení volného času důležitou složkou duševní hygieny. U každého člověka je volný čas pojímán různým způsobem a vychází ze životního stylu jako systému hodnot, projevujícím se v chování i ve způsobu využívání a ovlivňování materiálních i sociálních životních podmínek. Z toho vyplývá i poměr práce a volného času, kdy jedna skupina lidí pojímá práci jako své životní poslání a další žije svými koníčky a jinými požitky. A pracovní povinnosti chápe jako nutné zlo. Ideálem je tedy rovnováha povinností a volného času (Pávková).

Z toho vychází i nutnost pedagogického ovlivňování volného času a také nezbytná úloha školních a mimoškolních institucí. Zvláštní skupinu v této oblasti tvoří žáci se specifickými vzdělávacími potřebami a školní instituce, které se zabývají jejich edukací. Vzhledem k vysoké míře únavy po podávání školních výkonů právě u těchto žáků nabývá na důležitosti otázka trávení volného času.

Každý člověk má svůj život ve vlastních rukou. Někteří jsou ale odkázáni na pomoc druhých od nejútlejšího věku až po stáří. Je to určité procento jedinců s postižením mentálním, tělesným, smyslovým, zdravotně oslabených, či s poruchou sociálních vztahů, které se nachází v každé společnosti. Zejména pak děti s takovýmto postižením mají mít přednostní právo na láskyplnou a systematickou výchovu a vzdělání ve školním kolektivu. Dnešní doba již umožňuje cílenou péči ve speciálních školách, školních družinách, stacionářích a jiných zařízeních na pomoc jakkoli handicapovaným dětem.

I v době procesu integrace těchto žáků do běžných škol fungují specializovaná školská zařízení. Řadí se sem i Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola v Ústí nad Orlicí. Speciální základní škola má právní subjektivitu. Od 1.července 2001 je zřizovatelem Pardubický kraj. V současnosti sdružuje základní školu, základní školu speciální a přípravný stupeň základní školy speciální. Z hlediska účelného trávení volného času zřídila škola pro tyto žáky školní družinu, která je školským zařízením zájmového vzdělávání. Činnost školní družiny probíhá pouze ve dnech školního vyučování.

Činnost školní družiny řídí **vyhláškou MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání ve znění pozdějších předpisů**, **Školním řádem a Řádem školní družiny.**

Opodstatnění školní družiny v celkovém systému práce školy spočívá zejména v těchto oblastech:

- možnost účelného odborného pedagogického řízení volného času po vyučování
- možnost zaopatření dětí zaměstnaných rodičů
- možnost účelného trávení volného času
- poskytování relaxace v klidném a známém prostředí před a po ukončení vyučování
- možnost celkového rozvoje dítěte i ve všech složkách výchovy a po domluvě s učiteli i propojení s vyučováním
- v návaznosti na vyučování řešení výchovných, ale i prospěchových problémů formou řízené přípravy na vyučování
- v návaznosti na školní vzdělávací program školy zábavné opakování a prohlubování učiva formou didaktických her

2. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Přihlašování, odhlašování a vyloučení ze ŠD

Ve školní družině jsou určeny ředitelkou školy vychovatelky, které zajišťují přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy.

Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí rodičů žáka. Rodiče /zákonní zástupci/ přihlášeného žáka sdělí vychovatelce rozsah docházky žáka a způsob jeho odchodu ze ŠD (tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku). Změny, které se týkají odchodu žáka, musí rodič /zákonný zástupce/ sdělit vychovatelce ŠD písemně.

Pokud žák soustavně narušuje školní řád a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele ze ŠD vyloučen. Vyloučení se týká též žáka, za kterého nebyl zaplacen poplatek za ŠD v řádném termínu.

Výše úplaty ve ŠD

Ředitel školy dle směrnice, která je součástí organizačního řádu školy, stanovil příspěvek rodičů žáka na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve ŠD na **600,- Kč na jeden školní rok za jedno dítě**. Úplata může být snížena nebo prominuta (viz směrnice školy). Úplata je splatná předem, platí se jednorázově do 31. 10. školního roku.

3. STRATEGIE EDUKAČNÍ PRÁCE VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Pojetí tohoto programu vychází z nejnovějších poznatků o tvorbě kurikulárních dokumentů. Do teorie i praxe současné obecné a v našem případě i speciální pedagogiky se tedy dostává poměrně nový pojem **kurikulum**. V zásadě se rozlišují tři základní významy tohoto pojmu:

1. ***Výchovně - vzdělávací program***, projekt, plán (vytyčení směru, délky a cíle trasy)
2. ***Průběh a obsah edukačního působení***, vše, co je zahrnuto ve vzdělávacích osnovách a metodických příručkách
3. ***Obsah veškeré zkušenosti***, kterou žáci získávají ve škole a v činnostech ke škole se vztahujícím, její plánování a hodnocení, jde o výsledek, zkušenost, kterou si dítě osvojí. Vše, co dítě ve škole získá, včetně úsilí, které ke zdárnému výsledku vynaloží.

Jeho zavedení má význam pro komplexní řešení cílů, obsahu, strategií a metod způsobů organizace a hodnocení školní výchovy a vzdělávání.

Edukační program školní družiny tedy bude odpovídat na tyto základní otázky:
PROČ jsme si zvolili tento cíl?
V ČEM spatřujeme jeho zásadní význam pro dítě?
JAK a KDY chceme cíl naplnit?
CO bude hlavním obsahem?
Jaké PODMÍNKY pro uskutečnění záměrů musíme vytvořit? Jak zkontrolujeme VÝSLEDKY, kterých jsme fakticky dosáhli
(Opravilová, Gebhartová, 2003)

Školní družiny jsou zařízením, které má v naší republice dlouholetou tradici a plní významnou úlohu ve školách. Jsou součástí školského (výchovně-vzdělávacího) systému a zabezpečují žákům náplň volného času v době před a mezi školním vyučováním, po vyučování před odchodem domů či do jiných zájmových aktivit. Školní družiny jsou zařízením, kde se děti seznamují s možnou škálou zájmových aktivit, s jejich obsahem a formami.

Nabídkou různých činností aktivizují děti, prohlubují jejich školní znalosti, zájmovými činnostmi rozvíjejí jejich osobnost a zdokonalují sociální kompetence (dovednosti). Výchovu ve školní družině chápeme jako

součást nutné společenské reprodukce, nikoli jako hlídání dětí. Družina není pokračováním školního vyučování, pedagogická práce v ní má svá specifika a je výrazně odlišná od běžné vzdělávací praxe. Pro děti představuje především odpočinek, rekreaci a zájmové činnosti.

Školní družina je zařízení výchovy mimo vyučování a je vymezena těmito charakteristikami:

- probíhá mimo povinné vyučování
- probíhá mimo bezprostřední vliv rodiny
- je institucionálně zajištěná
- uskutečňuje se ve volném čase

Cílem je přivést jedince k:
- *racionálnímu využívání volného času*
- *formování hodnotných zájmů*
- *uspokojení a kultivaci významných lidských potřeb*
- *rozvíjení specifických schopností*
- *upevňování žádoucích morálních vlastností*
- *dodržování zásad dušení hygieny (odpočinek, relaxace) - odráží se ve studijních i pracovních výkonech člověka, ovlivnění partnerských vztahů a výchovy dětí v rodině*

3. 1. Plnění cílů a úkolů edukace ve školní družině

Práce ve školní družině vychází z obecných požadavků na edukaci ve volném čase s modifikací danou specifickými vzdělávacími potřebami jednotlivých žáků. Práce vychází z individuálních vzdělávacích plánů a z kontaktů s třídními učiteli. Program dále akceptuje fakt, že školní družinu společně navštěvují žáci různých věkových a schopnostních skupin a je tedy třeba poskytnout takové široké spektrum činností, které bude odpovídat jejich potřebám.

Pro školní družinu platí obecný cíl – výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, a to pomocí složek výchovy, zpravidla označované jako: rozumová, mravní, tělesná, estetická, pracovní. Zaměření výchovy musíme konkretizovat podle současné společnosti, místa, kde dítě žije, s přihlédnutím na jeho speciální potřeby.

Je potřeba se zvláště zaměřit na tyto oblasti (Hájek, 2003):

1. ***Výchova ke zdravému životnímu stylu***
- výchova k odpovědnosti za svou osobu dodržováním pravidelných režimových opatření (střídání přiměřeného zatížení a relaxace)
- dodržování zásad duševní hygieny (vyrovnání se životními i školními problémy, kompenzace jednostranného duševního zatížení dalšími činnostmi)
- posilování tělesné zdatnosti, dodržování osobní hygieny formou každodenně zařazovaných pohybových aktivit a pobytu ve zdravém prostředí
- rozvoj emocionální stránky osobnosti pravidelným zařazováním organizovaných psychoher, socioher, dramatické výchovy, kreativních činností, ale i podporou neformálních kontaktů mezi spolužáky
- pěstování pracovních návyků a povinností formou pravidelně zařazovaných praktických činností

2. ***Posilování komunikačních dovedností***
- kultivace slovního i mimoslovního projevu (pravidelná neformální komunikace mezi vychovatelem a žáky i žáky navzájem, pravidelné zhodnocení a konzultace prováděných činností, vyjádření myšlenky psaným, výtvarným, dramatickým a pohybovým projevem)
- rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji přiměřeně používat (hádanky, pořekadla, literární činnosti)
- schopnost naslouchat

- komunikace s uplatněním osobnosti ve skupině (přiměřené prosazování vlastních názorů a schopností při skupinové diskuzi, hrách, vhodně vedených soutěžích)
- komunikace v různých sociálních prostředích (nácvik modelových situací)

3. Zvyšování sociálních kompetencí

- rozvíjení sociální orientace – vedení k odpovědnosti v sociálních vztazích, odpovědnosti za své chování, k vlastní odpovědné životní cestě
- schopnost svobodně a odpovědně řešit konkrétní životní situace na základě seberegulace
- schopnost hodnotit a přijímat důsledky svého chování

4. Schopnost najít své místo ve skupině a ve společnosti

- sebepoznání za účelem uplatnění ve skupině
- zvýšení sebevědomí kladným hodnocením
- vytvoření vlastní bezpečné sociální skupiny

5. Formování životních postojů

- vytváření žádoucích hodnotových orientací
- porozumění, tolerance, schopnost a ochota pomoci

Školní družina tedy při uskutečňování těchto cílů **musí plnit tyto funkce**:

- ***sociální*** (poskytovat možnost sociálních kontaktů v přátelském prostředí, být prostředkem procesu socializace do společnosti)
- ***relaxační*** (poskytovat vhodné možnosti účelného odpočinku podle výběru každého žáka)
- ***regenerační*** (poskytuje možnost obnovení sil, zlepšení školních výkonů)
- ***kompenzační*** (kompenzace jednostranného teoretického zatížení po výuce formou účinné relaxace a poskytování možností pohybu)
- ***výchovná***

Cílem tohoto výchovně vzdělávacího plánu je objasnit funkci a poslání hlavních druhů výchovně vzdělávacích činností uskutečňovaných ve školní družině, úkolem je pak podporovat rozvoj pedagogického myšlení a každodenní výchovně vzdělávací práci vychovatele.

3. 2. Obsahy a formy činnosti ve školní družině

Vyhláška MŠMT č. 74/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů o zájmovém vzdělávání stanovuje náplň práce školních družin takto: jsou to zejména ***činnosti pravidelné***, dále ***příležitostné akce*** a nabídka ***spontánních aktivit***. Školní družina umožňuje ***odpočinkové činnosti*** a ***přípravu na vyučování***.

- **Pravidelné činnosti** – týdenní skladba zaměstnání. Představují zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.
- **Příležitostné akce** – nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností, jedná se např. o slavnosti, besídky, vystoupení, sportovní dny, exkurze, výlety atd.
- **Spontánní aktivity** – zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu.
- **Odpočinkové činnosti** – klidové činnosti, ale i aktivní odpočinek (tělovýchovné aktivity).
- **Příprava na vyučování** – didaktické hry, tématické vycházky

a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve školním vyučování.

3. 3. Plánování ve školní družině

Plán školní družiny je součástí ŠVP školy. Formulování plánu napomáhá i stanovování cílů výchovného působení, je pojistkou proti stereotypu. Školní družina při plánování vychází ze ŠVP a ze specifik zařízení pro volný čas dětí, má volnost témat, užitých prostředků a metod. Náplní práce školní družiny nejsou však jen činnosti opakující se z týdne na týden, ale i několik významnějších akcí, které děti z družiny aktivně připravují spolu s internátem školy (karneval, taneční maratón, zahradní slavnost atd.). Příloha – Tématické okruhy, z nichž vycházejí jednotlivé činnosti.

3. 4. Organizace práce a režim dne ve školní družině

Provozní doba ŠD je od 6,45 do 7,45 a od 11,40 do 15,00 hodin. Činnost ŠD probíhá ve čtyřech odděleních. Jedno oddělení ŠD má zkrácený provoz provoz do 14,30 hodin.

Organizace práce musí být přizpůsobována aktuální náladě, stupni únavy a délce vyučování, příp. zapojení jednotlivých žáků do zájmových kroužků.

Plán práce ve školní družině by měl obsahovat tyto činnosti (Hájek, 2003):

- **Odpočinkové činnosti** – s cílem odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, popř. do činností před vyučováním ráno pro žáky, kteří brzy vstávají. Dále podle potřeby kdykoliv během dne. Děti mohou odpočívat na lůžku nebo využít různorodé stolní či námětové hry, popř. jiné klidné zájmové činnosti / poslech předčítání, hru se stavebnicí či hračkami/.
- **Rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil. Měly by převažovat pohybové, příp. manuální činnosti, pokud možno organizované venku. ***Tuto část je nutné zařazovat do programu školní družiny každý den.*** Podle podmínek by tyto činnosti měly být realizovány převážně venku ve skupinách organizovaně nebo jako spontánní činnost. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze vždy považovat za nekázeň, ale za možnou relaxaci po soustředění na vyučování.
- ***Zájmové činnosti*** – rozvíjejí osobnost a zahrnují všechny složky výchovy. Umožňují dětem nejen seberealizaci, ale i další poznávání a rozvoj pohybových dovedností. Mohou být zařazeny jako činnost skupinová nebo individuální, jako organizovaná nebo spontánní aktivita. Při zájmových činnostech je dominující vlastní aktivita dětí, která jim přináší radost a uspokojení.
- **Příprava na vyučování** – zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností. Obsahuje následující formy:
  - *vypracovávání domácích úkolů* (max. však 1x týdně u každého, po dohodě s třídním učitelem)
  - *zábavné procvičování učiva formou didaktických her*, upevňování školních poznatků
  - získávání dalších doplňujících poznatků při praktických činnostech (např. vycházky, poslech, práce s výukovými programy, využívání interaktivní tabule a internetu na počítači).

Při ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového zaměření, spíše individuální.

Po vyučování a po obědě dochází k velkému poklesu výkonnosti. Také zde jsou vhodné fyzicky i psychicky nenáročné činnosti odpočinkového charakteru. Mohou být hromadné, skupinové, či individuální. Vhodné jsou zejména velmi nenásilně ovlivňované spontánní činnosti. Doba i způsob se řídí potřebami dětí.

Po době klidného odpočinku následují činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci. Především spontánní pohyb je projevem potřeb dětí se specifickými potřebami.

4. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Činnost ŠD probíhá ve čtyřech odděleních. Ve třech odděleních družiny působí vychovatelka s asistentem pedagoga, ve čtvrtém oddělení působí pouze vychovatelka.

Pracovní náplň vychovatele vychází z obecného poslání školní družiny a místních podmínek.

- Zajišťuje zájmové vzdělávání žáků podle ŠVP při dodržování zásad psychohygieny a stanoveného denního režimu školní družiny
- Dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, dbá na bezpečnost činnosti s žáky, dbá na čistotu a ochranu životního prostředí
- Vytváří pestrou a zajímavou skladbu činností a pro tyto činnosti nalézá v denní skladbě zaměstnání vhodný časový prostor, pro zájmové aktivity využívá svou odbornou přípravu i osobní zaměření, navozenými činnostmi kompenzuje únavu žáků ze školního vyučování
- Navozuje radostnou atmosféru a komunikační prostředí, posiluje v dětech kladné city, vytváří pocit bezpečí, zvolenými činnostmi posiluje jejich sebevědomí a vytváří z nich dobrý kolektiv
- Upevňuje hygienické návyky a podporuje dodržování pravidel společenského chování
- Seznámí se s učivem žáků ze svého oddělení a na jejich předchozí znalosti a dovednosti navazuje a prohlubuje je
- Odpovídá za výsledky výchovně vzdělávací práce, průběh činnosti zaznamenává do pedagogické dokumentace
- Na výchovně-vzdělávací činnost je řádně připraven, má připravené vhodné pomůcky
- Průběžně komunikuje s rodiči a seznamuje je s výsledky činnosti jejich dítěte ve ŠD
- Prezentuje výsledky činnosti ŠD na veřejnosti
- Zúčastňuje se aktivně pedagogických porad, školení a schůzí podle plánu školy, spolupracuje s třídními učitelkami či výchovným poradcem, metodikem prevence, metodikem EVVO

Práce vychovatelky zahrnuje přímé výchovné působení, určené **nařízením vlády č. 75/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů,** v rozsahu 28 – 30 hodin týdně, které ředitel konkretizuje na začátku školního roku, a nepřímou výchovnou činnost, a to tak, aby bylo naplněno 40 hodin týdenního pracovního úvazku vychovatelky.

Nepřímá výchovná činnost zahrnuje:

- vypracovávání plánů výchovné činnosti
- přípravu na výchovnou práci
- vedení pedagogické dokumentace
- přípravu a zajišťování materiálů pro výchovnou činnost
- péči o svěřený materiál / např. sportovní nářadí, pomůcky, knihy/
- účast na provozních a pedagogických poradách, na školeních a seminářích, třídních schůzkách
- vedení administrativy
- styk s rodiči

Místo naplňování nepřímé výchovné činnosti může určit ředitel školy.

5. PROSTOROVÁ A MATERIÁLNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

5. 1. Prostorové vymezení školní družiny

Oddělení školní družiny jsou umístěna v přízemí školy. Třídy jsou vybaveny uzamykatelným nábytkem s potřebami pro práci školní družiny. K nezbytným požadavkům na prostředí, ve kterém probíhají činnosti volného času, patří:

- bezpečnost
- snadné udržování pořádku a čistoty
- nehlučnost
- řádné osvětlení
- dostatek prostoru - místnosti obsahují prostor pro volný pohyb žáků. Prostorové vybavení se řídí vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví požadavky na prostory a provoz škol, předškolních a některých školských zařízení.
- přiměřený, čistý a hygienicky dobře udržovatelný a věku žáků odpovídající nábytek

Místnost ve školní družině je rozdělena na **část určenou pro hraní** na podlaze, pokrytou kobercem a **část pracovní** s lavicemi a židlemi, umožňující komunikaci s dětmi a také respektující hygienická pravidla z hlediska osvětlení a správného sezení. Z hlediska hygienických požadavků je část prostoru vymezena stíratelným linoleem, aby zde bylo možno pracovat s materiály, které znečišťují a poškozují koberec. Nábytek je rozmístěn tak, aby zabíral co nejméně místa v místnosti.

Pro zájmovou činnost ŠD se využívají i další prostory – počítačová učebna, hudebna, cvičná kuchyň, knihovna, muzikoterapeutická učebna, tělocvična, zahrada a hřiště základní školy.

5. 2. Materiální vybavení školní družiny

Pro **odpočinkové činnosti** dětem slouží různorodé hračky a stavebnice, počítač s interaktivní tabulí.
Pro **tělovýchovné a sportovní aktivity** jsou dětem k dispozici míče, stolní tenis, líný tenis, trampolína a pro žáky se TZP tříkolky s elektrickým pohonem. V tělocvičně si děti mohou půjčit floorbalové hokejky, basketbalové míče atd.
Pro **výtvarné činnosti** děti mohou využít tabuli, dále mohou pracovat s fixy, pastelkami, vodovými barvami, tuší, temperovými barvami, atd. Určitě ve vybavení družiny nesmí chybět čtvrtky, kancelářské papíry, odpadový materiál, barevné papíry, štětce, lepidla, nůžky, klovatina, apod.
Pro **hudební činnosti** se využívají Orffovy nástroje, CD přehrávač, flétny

.

6. EDUKAČNÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

6. 1. Odpočinkové činnosti

Odpočinkové činnosti mají charakter klidné relaxace, která je zpravidla zařazována v programu ranní družiny a v odpolední družině ihned po obědě, Činnosti se vyznačují nízkým stupněm řízení a organizovanosti, pedagog poskytuje spíše nabídku, žáci mají možnost výběru.

Cíle odpočinkových činností:
- *regenerace sil po ukončení vyučování a možnost naladění pro další práci v ŠD*
- *nácvik dodržování režimových opatření*
- *nácvik dodržování zásad duševní hygieny*
- *nácvik možností volného rozhodování o trávení volného času*
- *nácvik způsobů smysluplného odpočinku*

a) Pasivní odpočinek

- krátkodobý spánek podle volby žáka (max. však 30 min)
- relaxace v kuličkovém bazénu /po domluvě s pedagogy přípravné třídy/
- odpočinek na lavičkách venku
- volné rozhovory mezi žáky, příp. žáků s vychovatelem

b) Sledování audiovizuálních prostředků, práce s počítačem

- sledování pořadů v televizi a na videu (pokud možno výběr věkově přiměřených a kvalitních pořadů – dokumentární filmy, pohádky, filmy pro děti a mládež, hudební pořady). Po skončení pořadu diskuze a rozbor jako součást zájmové činnosti
- poslech rozhlasu a nahrávek na CD nosičích (využití jako kulisy při jiných činnostech, ale také soustředěný poslech)
- využití audiovizuálních prostředků na internetu (práce s audiovizuálními programy, sledování internetových rádií a televizí)
- práce s výukovými programy na počítači podle aktuální nabídky, práce s textovým editorem a programem Malování
- sledování internetových stránek

c) Volné výtvarné činnosti

- poskytujeme prostor pro spontánní výtvarné činnosti dětí (volné kresby, práce s dětskými časopisy, jednoduché ilustrace)
- práce s drobným materiálem
- kresba křídami, voskovými pastelkami, kresby tvarově nenáročných předmětů,
- malby vodovými a temperovými barvami
- vlepování obrázků, ladění barev
- kresby s náměty ze života, vyjadřování vlastních pocitů
- kresbou a malbou, užití pastelu, návštěva výstav výtvarného umění apod.

d) Volné praktické činnosti a stolní hry

- práce s konstrukční stavebnicí (volné stavění objektů s vymezeným i neurčitým cílem, možnost organizace skupinové práce), využití stavebnice Lego, Cheva , Seva atd.
- ruční práce – navlékání korálků, provlékání
- hry s kostkami

- skládání puzzlí, rozstříhaných obrázků, obrázků z kostek atd.
- hraní stolních a deskových her (Člověče, nezlob se, Pexeso atd.)
- hry s panenkami, hry s autíčky

e) Volné literárně-dramatické činnosti

- samostatné prohlížení a čtení knih a časopisů – povídání o obsahu
- předčítání pohádek a knih pro děti a mládež – průběžné střídání četby vychovatelem a žáky, poté volné povídání o obsahu
- ústní rozbor sledovaných filmů, příp. zajímavých internetových stránek, podpora volného rozhovoru mezi žáky
- řízená relaxace s prvky dramatické hry, možnost spojení se čtením pohádek
- dechová a uvolňovací cvičení s prvky dramatické hry

6. 2. Zájmové a rekreační činnosti

6. 2.1 Literárně-dramatické činnosti

Organizace literárně-dramatických činností

Důležitým předpokladem účinnosti dramatických her a cvičení je plynulost práce. Žáci by měli být do hry plně pohrouženi a plně jí zaujati. Tomu slouží úvodní cvičení na rozehřátí, soustředění a uvolnění.

Úvodní cvičení

Mají různý charakter, cíl je však týž – soustředit pozornost hráčů na hru samu. Někdy je důležité klást důraz na „rozehřátí", tj. na takové aktivity, které hráče rychle zbavují zábran a usnadní kontakty mezi nimi. Následuje přechod ke klidnějším, zvnitřnělým a soustředěným cvičením. Jejich použití je vhodné po únavném mnohahodinovém sezení ve škole, náročných intelektuálních činnostech.

Hlavní část

Po navození potřebné atmosféry, kdy je do hry je plně zapojena emocionalita a pracuje produktivní fantazie, je nežádoucí tento krok přerušovat pokyny a vysvětlováním. Účinným prvkem udržení plynulého toku tvořivosti pro celou lekci je monotématičnost, tj. spojení všech typů cvičení, včetně technických, jediným tématem. Tyto lekce se zařazují jen občas. Někdy může být jediným pojem, jindy úryvek z literatury, motivace pozornosti, pohybu, pantomimy, charakterizační cvičení, rytmické cvičení. Každé cvičení by se mělo vyčerpat do té míry, do jaké míry mají žáci schopnost je ještě rozvíjet. Nelze proto stanovit ani počet opakování ani dobu trvání jednoho cvičení.

Ukončení

Větší bloky cvičení nebo celé lekce mají být zakončovány rozhovorem, jehož účelem není zhodnocení, ale zveřejnění a verbalizace, a tedy i objektivizace některých zážitků a zkušeností z her. Opakování zážitků snižuje napětí ze silných dojmů.

Cíle:
- *rozvoj receptivních čtenářských dovedností a schopnosti reprodukovat obsah díla*
- *vytváření vztahu k různým žánrům literárního umění jako k prostředku účelného trávení volného času*
- *rozvoj citlivosti a empatie*
- *rozvoj komunikativních dovedností ve verbální i neverbální složce, zkušenost samostatného myšlení a vyjadřování*
- *rozvoj schopnosti dramaticky a výtvarně ztvárnit obsah literárního díla*
- *poskytnutí příležitosti ke kontrolovanému emocionálnímu vybití*
- *povzbuzení fantazie a tvořivé obrazotvornosti*
- *prostor k sociálnímu porozumění a spolupráci*

1. ***Četba beletrie***

- soustředěný poslech obsahu čteného příběhu (čte vychovatel, žáci, poslech z nahrávky)
- reprodukce obsahu čteného (vyjmenování hlavních postav, sestavení základních prvků dějové linie, vysvětlení důsledku chování postav, aplikace do běžného života, pokus o vystižení významu obsahu)
- pokus o doplnění obsahu děje
- výtvarné ztvárnění čteného obsahu různými výtvarnými i rukodělnými technikami (ztvárnění hlavních postav, základní dějové linie)
- dramatické ztvárnění čteného obsahu (rozdělení rolí podle postav, nonverbální ztvárnění hlavních postav)

2. ***Četba básní, říkadel a pořekadel***

- soustředěný obsahu čteného (čte vychovatel, žáci, poslech z nahrávky)
- vyhledávání veršů, doplňování dalších rýmů, dokončování básniček
- společné vytváření jednoduchých básniček (vytváření rýmů)
- pokus rytmizaci a zhudebnění básniček
- četba říkadel, pořekadel a pranostik, vysvětlení jejich významu v lidové tvořivosti
- doplňování říkadel a jejich dramatické ztvárnění verbálními i nonverbálními prostředky

3. ***Hry zaměřené na rozehřátí, uvolnění a soustředění***

- rozehřívací hry s fyzickou námahou, živým pohybem dovolující křik, chytání, fyzické srážky
- hry na psychofyzické uvolnění, klidové nebo s mírným pohybem, uvědomování vlastního psychofyzického aparátu a jeho fungování
- hry na soustředění pozornosti na předměty, jevy a pochody existující mimo hráče, v okolním světě založené na mechanických činnostech a rytmu

4. ***Objevování sebe a okolního světa***

- cvičení v klidové poloze prováděné se zavřenýma očima, poznávání svého těla s využitím motivace
- cvičení smyslového vnímání s cílem dostat se nad běžné citlivé vnímání, zaměření na intenzivní smyslové vnímání, zařazení Kimových her s různými variantami – přesné pozorování a vnímání určitých předmětů
- vnímání izolovaných prožitků a komplexních vjemů, pokus o stimulaci představivosti pomocí předmětů, vyústění v situační, charakterizační, pantomimické nebo dějové improvizace

5. ***Kontakt, nonverbální komunikace a skupinové cítění***

- nonverbální dialogy vedené pomocí vzájemných dotyků, vydávání a vytváření nejrůznějších zvuků
- překonání ostychu z důvěrného poznání druhého – z dlouhého hledění do očí, ale i blízkého fyzického kontaktu
- cvičení rovnováhy a důvěry
- souhra hráčů ve skupině
- cvičení skupinové citlivosti

6. ***Plynulost řeči a slovní komunikace***

- cvičení na uvolnění slovního proudu, zvýšení mluvní plynulosti, odstraňování zábran
- pantomimická cvičení
- cvičení kladoucí důraz na vytváření obsahu sděleného, řečnické projevy, řetězové dialogy, dialogy

7. Charakterizace

- společenské hry typu „co by to bylo, kdyby to bylo“ – vcítění se do druhých, odhadovat vnitřní pochody druhých
- pantomimy spojené s nějakou charakteristikou (hry na sochy, řemesla)
- hry s výměnou rolí – zkoumání a poznávání pocitů a postojů druhých
- skupinový nácvik pohádky, příběhu

8. Improvizace s dějem

- hromadné improvizace bez dramatického konfliktu a souvislého děje příběhu, rozvíjení představivosti, fabulační schopnosti
- vytváření jednoduchých etud

6. 2.2 Praktické činnosti

Organizace praktických činností

Úvodní část: příprava prostředí pro realizaci praktických činností (místa, materiál, nářadí, pomůcky), seznámení s námětem
Expoziční část: motivace, vysvětlení pracovního postupu, předvedení jednotlivých fází, činnost, předvádíme postupně
Závěrečná část: hodnocení práce dětí

Cíle:
- *rozvoj jemné motoriky, jemného pohybu prstů*
- *rozvoj citu pro různé typy materiálů*
- *osvojení základních činností využitelných v praktickém životě*
- *rozvoj estetického a prostorového cítění, citu pro barvy*
- *rozvoj volních vlastností (pečlivost, cílevědomost, trpělivost, přesnost)*
- *rozvoj pracovních návyků (správné držení nástroje, účelné uspořádání pracovního místa, šetření s materiálem, dodržování zásad bezpečnosti a hygieny*
- *uplatnění prvků těchto činností v praktickém životě*

1. Práce s drobným a přírodním materiálem

- práce se slámou, šustím
- práce se sušenými rostlinami
- práce s větvemi, kůrou, šiškami, listy a nejedovatými plody

Činnosti: navlékání, propichování, svazování, slepování, stříhání, lisování
Z těchto materiálů se tvoří koláže, figurky, náhrdelníky, náramky, závěsné dekorace, ozdoby.

2. Práce s modelovací hmotou

- práce s modelovací a keramickou hlínou
- práce s plastelínou
- práce s moduritem a sádrou
- práce s vizovickým a slaným těstem

Činnosti: *hnětení, válení, koulení, mačkání, vytahování, ubírání, vykrajování a modelování základních tvarů.*

3. Práce s papírem

- práce s měkkým a tvrdým papírem
- práce s kartonem a lepenkou

Činnosti: trhání, mačkání, stříhání, vystřihování, překládání, skládání, stáčení, řezání, slepování a nalepování

Vyrábí se: skládanky, koláže, ozdoby, dekorace, hračky, záložky, sešitky, obálky…..

4. Práce s textilem

Činnosti: *vyšívání, háčkování, uzlování, šití – navlékání jehly, šití základních a ozdobných stehů, sešívání dílů, práce s provázkem, přízí, odstřižky, práce s korálky, stříhání, lepení /např. koláž z textilu/*

5. Práce se stavebnicemi a stavebnicovými prvky

- práce s konstrukční stavebnicí (Merkur, Lego)
- práce se spojovací stavebnicí
- práce s plošnou stavebnicí (mozaiky, geometrické tvary, puzzle, oddělené obrázky)
- práce s prostorovými prvky (kostky, obrázkové kostky, Lego kostky)

6. 2.3 Výtvarné činnosti

Výtvarnou výchovu ve školní družině nezužujeme pouze na výtvarné projevy dětí, významné jsou všechny činnosti, ve kterých se uplatňuje estetický vztah ke skutečnosti - společné hry, práce s literaturou atd**.** Všechny tyto činnosti přinášejí nové emociální zážitky a snadno se stávají motivací pro výtvarnou činnost. Hlavním cílem výtvarné výchovy ve ŠD je především rozvíjet estetické cítění a vyjadřování žáků a jejich tvořivost. Velmi často se prolíná s pracovní výchovou, poněvadž se při práci na výrobku zpravidla užívá několik technik a to jak pracovní, tak z oblasti estetickovýchovné.

- spontánní výtvarné činnosti dětí (volné kresby, práce s dětskými časopisy, jednoduché ilustrace/
- práce s drobným materiálem
- kresba křídami, voskovými pastelkami, tuší, pastelem a obyčejnou tužkou
- kresby tvarově nenáročných předmětů
- malby vodovými a temperovými barvami
- vlepování obrázků, ladění barev
- kresby s náměty ze života, vyjadřování vlastních pocitů kresbou a malbou, užití pastelu, návštěva výstav výtvarného umění apod.)
- kreslení do písku, na asfalt atd.
- tvořivé hry s vlastnoručně vyrobenými pomůckami (kresba tuší, fixem, pastelkami např. příroda, ulice apod.)

Pracovně – technická zájmová činnosti je úzce spojena s výtvarnými pracemi s materiálem (práce s papírem, přírodním materiálem, netradičním materiálem, práce s textilem, vlnou, dřevem, hlínou).

6. 2.4 Hudební činnosti

Cíle:

- *rozvoj smyslu pro rytmus*
- *rozvoj intonačních dovedností a správného dýchání*
- *osvojení schopností práce s rytmickými Orffovými nástroji*
- *rozvoj souladu pohybu a hudby*
- *osvojení schopností soustředěného poslechu hudby*

Obsah a organizace hudebních činností

1. Hudba k poslechu

Nejčastější je přítomnost hudby z různých nosičů, které spíše slouží jako kulisa k jiným činnostem /dětské písničky, moderní hudba/.

2. Hudba k tanci

Aktivnější formou vnímání hudby může být hudba k tanci, a to jak folklorní, klasická, tak i moderní. Jde spíše o prožívání hudby pohybem, kdy děti hudbu cítí a prožívají nebo si k tanci sami zpívají. Ve školní družině děti nechápou hudbu jako vyučovací předmět, ale jako součást života, který je pak hudbou bohatší, krásnější.

3. Zpívání a hraní

Zpěv a hra na nástroje (nejčastěji zpěv za doprovodu hudebních nástrojů – piano, kytara, flétna/. Děti mohou vychovatele doprovázet na Orffovy nástroje.)

4. Hudební nástroj

Hudební nástroje jsou pro děti velmi lákavé. Nejlépe se využívají Orffovy nástroje.

6. 2.5 Pohybové a tělovýchovné činnosti

Cíle a úkoly:

- *regenerace organismu po celodenním jednostranném zatížení*
- *rozvoj koordinace hrubé motoriky a senzomotoriky*
- *rozvoj směrové a prostorové orientace*
- *protažení a posílení všech svalových skupin*
- *osvojení základních prvků a pravidel pohybových a míčových her (koulení, kopání a házení míče)*
- *posilování pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám s cílem pravidelného zařazování pohybových aktivit do svého denního režimu*
- *dodržování zásad hygieny při sportovních aktivitách*
- *osvojení zásad fair-play a soupeření, spolupráce, plnění odpovědnosti svých i skupiny*
- *uplatňování vhodného a bezpečného chování v přírodě a ve městě*

Odpolední družina

Pohybové činnosti jsou zařazovány každodenně, zpravidla ihned po odpočinkových aktivitách. Tělovýchovné chvilky ale mohou být průběžně zařazovány celý den. Podle počasí jsou organizovány v tělocvičně nebo na hřišti. Měla by být účinně propojena složka spontánních (volných) činností s činnostmi organizovanými.

Při všech pohybových činnostech je nutné:

- ***dodržovat všechna bezpečnostní a hygienická pravidla podle platné legislativy***
- ***vyloučit všechny zakázané cviky, které by mohli vést ke zdravotnímu oslabení***
- ***pečlivě si prostudovat dokumentaci každého žáka a být si vědom individuálních zdravotních omezení a cvičení kontraindikovaných lékařem***
- ***při pobytu venku mít s sebou mobilní telefon pro kontakt se školou / případ příchodu rodičů nebo přivolání první pomoci/***
- ***pokud možno chodit vždy ve dvojici s asistentem pedagoga***

Řazení pohybových aktivit

1. **Přípravná fáze** (Rozehřívací cvičení) – cílem je vhodné zatížení různými kreativně kooperačními hrami nebo pohybovými hrami charakteru honiček
2. **Hlavní část** - další část může obsahovat větší fyzické zatížení vycházející z podmínek prostředí, věku i pohlaví, složení skupiny žáků. Hlavním prostředkem je pohybová hra s cílem je příjemného prožitku dětí. Zahrnuje další organizované pohybové a míčové hry, ale i posilovací a kondiční cvičení s vhodnou motivací
3. **Závěrečná fáze** obsahuje organizovanou i spontánní relaxaci

1. **Rozehřívací cvičení**

- různé typy honiček (baba, anglická baba, na slepou bábu, na Blechu….)
- pohybové hry dramatického charakteru (Na lovu v džungli, Král není doma …)
- hry založené na dvou řadách stojících proti sobě (Červení a bílí, Ovečky a vlci …)
- hry založené na soutěži dvou družstev (různé typy běhu, překonávání překážek…)
- hry v kruhu (různé typy chůze, běhu, poskoků)

2. **Hlavní část**

Hlavní část pohybových a tělovýchovných aktivit by měly obsahovat tyto okruhy činností:

- *stimulace správného držení těla a dechová cvičení*
- *cvičení na rozvoj psychomotoriky, kreativně kooperační aktivity*
- *míčové hry*

a) Stimulace správného držení těla

- *formování správného postavení hlavy, ramen a hrudníku* (cvičení v sedu, lehu - nejdříve protahuje, poté uvolňujeme
- *formování správného postavení v oblasti správného postavení v oblasti bederní páteře, pánve, břicha* (cvičení zaměření na zpevňování břišních a hýžďových svalů, přiměřené protažení svalů zad v oblasti beder, ohybačů kyčle a svalů na zadní straně stehen, cviky na protažení zadní strany nohou a svalů zad)

b) Dechová cvičení

Zařazována především po rušné činnosti

- cvičení správného způsobu dýchání (nádech nosem)
- nácvik tzv. dechové vlny – plného dechu
- cvičení zaměřená na vnímání a soustředění se na dýchání (hry Nafukovací vajíčko, balon, foukání do stužek, foukání až na strop …….)
- využití prvků jógy (Pozdrav slunci, Pozdrav zemi, Velbloud …)

c) Cvičení na rozvoj psychomotoriky a kreativně kooperační aktivity

Psychomotorická cvičení jsou prostředkem pro přenesení pozornosti k vnímání vlastního pohybu, k jeho prociťování a také k prožitku. Nejsou tedy zaměřené na výkon, ale na ovládnutí svého těla a prožití této akce.

- *vnímání sebe sama* (zaměření pozornosti na vlastní tělo, vnímání tělesného schématu a děje, které v něm probíhají) – hry Vnímáme činnost těla, Obtiskneme sochu, Váhy)
- *cvičení na orientaci v prostoru* (hry a cvičení na určení polohy, směru, usměrnění svého pohybu, stimulace stranové, předozadní a středové orientace, orientace vzhledem k hmotě, k prostoru, k osobám)
- *cvičení a hry zaměřené na koordinaci pohybů* (schopnost současného pohybu obou rukou, nohou i jiných částí těla (při chůzi, tanci, práci s různými materiály, sladění pohybových činností se všemi smysly),
- *cvičení rovnovážných poloh* ve stoji, vsedě, vleže i v pohybu, nácvik pevného stoje na jedné noze, skákání, různé druhy přemísťování, zvedání, nošení), udržení stability při překonávání překážek, v různých podmínkách, balancování při houpání, točení, manipulaci s předměty, cvičení na balančních plochách s náčiním)
- *cvičení a hry zaměřené na rozvoj jemné motoriky* (pohyby prstů, tváře-mimika, pohyby mluvidel a jazyka – oromotorika)

d) Míčové hry

- *hry změřené na nácvik správného házení a chytání míče* (házení spodem, vrchem, kutálení) – přehazovaná, vybíjená, na prostředníka
- *kopaná* (hra na jednu na dvě branky, nácvik úchopu míče nohou, držení míče, obehrávání kopání směrem na branku)
- *floorball*
- *odbíjená (*volejbal), nácvik způsobů odbíjení míče
- *košíková* (basketbal), střelba na koš

6. 2.6 Vycházky a jejich využití ve školní družině

Vycházky slouží k:

- pozorování a vnímání krásy v přírodě
- uplatňování zásad ochrany přírody
- orientaci v terénu
- odhady výšky a vzdálenosti
- přesuny k určeným místům
- procvičování branných prvků.

Úkolem vycházek je:

- všímat si okolí, hledat a poznávat různé druhy rostlin, stromů a živočichů
- pozorovat zajímavé přírodní jevy, změny ročních období apod.

Cílem vycházek je rozvíjení poznávacích schopností (rozumový vývoj), upevňování zdraví pobytem na čerstvém vzduchu, rozvíjení zájmu o přírodu a dění kolem nás, upevňování návyků správného oblékání, vést děti ke vnímání a prožívání přírodních krás.

6. 2.7 Literární výchova a výchova k čtenářství

Náplní školní družiny jsou: i

- poslechové činnosti, práce s knihou, s dětskými časopisy
- prohlížení ilustrací knih a časopisů.

Všechny tyto aktivity mají podporovat výchovu ke čtenářství. Předčítání dětem není náhodnou improvizovanou náplní, ale pečlivě připravovanou činností výběrem textu, navozením atmosféry, usazením posluchačů i následným rozhovorem o textu. Každý přečtený příběh by měl mít návaznost v dalších činnostech – např. výtvarné vyjádření ilustrací, pohybová hra související s přečteným textem, dramatizace pohádek....

6.2.8. Přírodovědné činnosti

Vedou k prohlubování vědomostí o dění v přírodě, pěstují vztah k její ochraně. Rozvíjejí u dětí zájem o pěstitelství a chovatelství. Podporují zájem o živou a neživou přírodu i citový vztah ke všemu živému, jež lze využít k formování pocitu morální odpovědnosti za ochranu přírody a k vytváření správných postojů k životním hodnotám.

- pozorování objektů živé přírody (rostliny, živočichové), neživé přírody (horniny, vodní toky, vesmírná tělesa)
- pěstitelské práce – péče o pokojové, užitkové a okrasné rostliny
- seznamování se se zvířaty, jejich životem a chovem
- činnosti zaměřené na ochranu a tvorbu životního prostředí
- práce s odbornou a populárně-naučnou literaturou (atlasy, encyklopedie)
- přírodovědné pokusy
- výstavky přírodnin

6. 3. Příprava na vyučování

Příprava na vyučování je součástí obsahu výchovy mimo vyučování ve školní družině. Není součástí volného času, patří společně se sebeobslužnými činnostmi do oblasti dětských povinností. Rozsah i obsah přípravy na vyučování je rozmanitý.. Vše záleží na požadavcích rodičů a učitelů.

7. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Jednotlivé vzdělávací cíle jsou slučovány do rozvíjených kompetencí, které vybavují žáky činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny:

- **kompetence k učení** (žák se učí s chutí, započatou práci dokončí, učí se nejen spontánně, ale i vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané poznatky dává do souvislostí…)
- **kompetence k řešení problémů** (žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí, plánuje řešení problému, hledá různé způsoby řešení problému…)
- **komunikativní kompetence** (žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor …)

- **sociální a interpersonální kompetence** (žák se učí plánovat a organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, dokáže se prosadit i podřídit…)
- **občanská kompetence** (žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví své i druhých …)
- **kompetence k trávení volného času** (žák umí účelně trávit volný čas, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací …)
- **kompetence digitální** (žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky,…)

8. PODMÍNKY PRO ČINNOSTI ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Družinu navštěvují také žáci, kteří vyžadují specifický pedagogický přístup. Proto je nutné toto zájmové vzdělávání přizpůsobit potřebám, vyplývajícím ze zdravotního oslabení nebo postižení.

Snahou vychovatelů je vytvořit každému žákovi podmínky k rozvoji jeho osobnosti. Vychovatel volí přiměřené metody a prostředky a minimalizuje tak možné nebezpečí izolace, popř. vyloučení jedince ze společnosti ostatních. Znevýhodněným žákům je potřeba pomoci zvýšenou motivací, věnujeme jim více pozornosti a výrazně kladně je hodnotíme i za malé dílčí pokroky činnosti. Žáci s postižením či znevýhodněním jsou od počátku přijímáni jako ostatní, aby nijak nepociťovali svou odlišnost či nedostatečnost.

9. PODMÍNKY PRO HYGIENICKÉ A BEZPEČNÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLY

Režim zájmového vzdělávání je koncipován v souladu s obecně platnými právními předpisy. Do zájmového vzdělávání jsou zařazovány odpočinkové činnosti s ohledem na věkové zvláštnosti žáků. Žáci mají zajištěn pitný režim.

Plnění povinností v oblasti BOZP a PO je prováděno v souladu s obecně platnými právními a technickými předpisy. Metodicky je tato činnost řízena dodavatelsky osobou s příslušnou kvalifikací. Základní pravidla života ŠD jsou dána vnitřním řádem a dalšími pravidly. Ve ŠD vedeme žáky k bezpečnému chování vůči sobě i ostatním. Zaměstnanci i žák školy jsou pravidelně školeni a poučováni v oblasti BOZP a PO o rizikách spojených s jejich činností, o činnosti v případě mimořádných událostí apod. Únikové cesty v objektech školy jsou řádně označeny a každý zaměstnanec má volný přístup k prostředkům první pomoci i k prostředkům pro přivolání záchranné služby, hasičů a dalších speciálních služeb. Prostory i předměty se zvýšeným rizikem pro žáky jsou řádně označeny a je prováděna jejich pravidelná kontrola. V celém areálu platí zákaz kouření, požívání alkoholu a jiných návykových látek.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Názvy předmětů	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	Min. čas. dotace	Disp. čas. dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7	7	7 + 1	6	6	33	1
		Anglický jazyk			3	3	3	9	
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20	3
Informatika		Informatika	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2	-	-	11	
		Vlastivěda	-	-	-	1	1		
		Přírodověda	-	-	-	1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	10	5
Člověk a svět práce		Pracovní vyučování	1 + 2	1 + 2	1 + 1	1 + 1	1 + 1	5	7
Celková povinná časová dotace			21	21	25	25	26	102	16

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Názvy předmětů	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	7	7	8	6	6	6	5	5	4
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	3	3	3	3
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	-	-	-	-	-	-	2	2	2
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	5	5	5	5	5	5	5
Informatika		Informatika	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	2	-	-	-	-	-	-
		Vlastivěda	-	-	-	1	1	-	-	-	-
		Přírodověda	-	-	-	1	2	-	-	-	-
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	-	-	-	-	-	1	1	1	1
	Výchova k občanství	Občanská výchova	-	-	-	-	-	1	2	2	2
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	-	-	-	-	-	1	1	1	1
	Chemie	Chemie	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Přírodopis	Přírodopis	-	-	-	-	-	2	2	2	2
	Zeměpis	Zeměpis	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	2	2	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Člověk a svět práce		Pracovní vyučování	3	3	2	2	2	3	1	2	2
Celková povinná časová dotace			21	21	25	25	26	30	30	31	31

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Názvy předmětů	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	Minimální čas. dotace	Disp. čas. dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	4 + 2	4 + 1	4 +1	3 + 1	15	5
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	-	2	2	2	6	
Matematika a její aplikace		Matematika	4 + 1	4 + 1	4 + 1	3 + 2	15	5
Informatika		Informatika	1	1	1	1	4	
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	1	1	1	1	10	
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	2	2	1 + 1		1
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	1	1	1	20	
	Chemie	Chemie	-	-	-	1		
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	1 + 1		1
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	9	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1 + 1	2	1	1		1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	1	1		
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce		Pracovní vyučování	1 + 2	1 + 0	1 + 1	0 + 2	3	5
Celková povinná časová dotace			30	30	31	31	104	18

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM	***POSLECH S POROZUMĚNÍM***	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• Rozumí delším promluvám, rozumí smyslu rozhlasových a televizních programů s běžnou tématikou oři zřetelné výslovnosti	• Knihy, zkratka, Sport, jídlo, Lékařství, Zábava, Nakupování, Domov a bydlení
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• Rozumí zprávám zabývajících se současnými problémy	• Poslechové ukázky k tématům
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	* Rozumí obsahu krátkých a jednoduchých textů s využitím vizuální podpory, v textech vyhledá známé výrazy	* Poslechová cvičení na témata: Bydlení, Nakupování, Sport, Zájmy, Jídlo, Na úřadě, Ve škole, U lékaře, Stanice metra, vlaku a autobusu
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	* V jednoduchých poslechových textech vyhledá známé fráze a odpovědi na otázky	* Rozhovory, konverzace, dialogy, monology (popis osoby a blízké rodiny, vyjádření souhlasu či nesouhlasu)
MLUVENÍ	***MLUVENÍ***	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• Přesně gramaticky správně formuluje své otázky, zaujme stanovisko a uvede výhody a nevýhody řešení	• Žádost o službu
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• Zvládá delší společenskou konverzaci, rozvíjí ji, bez problémů udrží průběh konverzace v modelové situaci, spontánně a plynule se účastní hovoru s běžnou tématikou, vysvětlí a obhájí své názory	• Modelové situace na dané téma

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	9.

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Používá různé fráze a spojení, jednotlivé fráze spojuje a kombinuje. Srozumitelně se vyjadřuje vlastními slovy, používá synonyma	• Časopisy, beletrie, reálie
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	* Umí odpovědět na jednoduché otázky. Umí říci základní informace o své osobě. Snaží se reagovat na jednoduchou situaci	* Pozdravy, jednoduché každodenní situace ,představování, poděkování, prosba,gratulace-blahopřání, přání a plány konverzace- jednoduché obrázkové příběhy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	***ČTENÍ S POROZUMĚNÍM***	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Rozumí textu s neznámými slovy, jejichž význam odvozuje z kontextu. Využívá výkladového slovníku k překladům různých textů	• Časopisy, beletrie, reálie
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Čte souvislé věty, které obsahují slovní zásobu používanou v každodenním životě	• Texty v učebnici
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	* Rozumí jednoduchým textům s obrázky. Vyhledá v textu známá slova. Jednoduše popíše obrázkový příběh. Vyhledá nová slova v jednoduchém textu, která jsou podpořena vizuální podporou.	* Texty písní, jednoduché konverzace každodenního života, Dětské obrázkové knihy, Anglické časopisy pro děti. Poslechová cd doplněná vizualizací (osvojená témata)
PSANÍ	***PSANÍ***	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• Samostatně vyplní údaje o sobě do formuláře	• Formulář

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	9.

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, přiměřeně dlouhý text. Používá správné tvary probíraných gramatických jevů	• Vztažné věty, Was/ Were, Will, going to, souhlasné vyjadřování- so, neither, nor, člen určitý, neurčitý, Should have
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Běžně používá ustálené věty a fráze typické pro daná sdělení. Dodržuje formální písemnou úpravu daných sdělení	• Recept, Formální dopi, Neformální Dopis
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	* Umí sestavit jednoduché odpovědi s tématy, která mu jsou blízká, umí opsat jednoduchý krátký text	* Přátelé, rodina, koníčky a škola * Neformální dopis, Formální dopis

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM	***POSLECH S POROZUMĚNÍM***	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• Rozumí smyslu krátkých, jasných a jednoduchých zpráv	• Stravovací návyky, Město a vesnice, Příroda, Hudba, Velká Británie, Číslovky 0- 1 000 000
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• Poslechové ukázky k tématům	• Poslechová cvičení, písničky, články k tématům, porozumění prokáže tím: spojí informaci s obrázkem, doplní informace, slyšenou informaci správně zapíše, opraví, sestaví správné pořadí
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	* Rozumí jednoduchým informacím v poslechovém textu, který je podpořen obrázky	* Poslechová cvičení na témata: rodina, volný čas, zvířata, písničky, články
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	* Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	* Rozhovory, konverzace, dialogy, monology
MLUVENÍ	***MLUVENÍ***	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• Klade jednoduché otázky a na podobné odpovídá	• Jídlo, Místa ve městě, Hudební nástroje, Domácí práce
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• Používá řadu frází a ustálené věty v dané problematice	• Modelové situace na dané téma (rozhovory, vyprávění. Monology, dialogy, konverzace) Rodina, Kamarádi, Volný čas a Koníčky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	6.

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Umí vyprávět jednoduchý příběh či událost, která se týká jeho osoby. Umí jednoduše převyprávět přečtené	• Konverzační cvičení na témata běžného života
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	* Umí odpovědět na jednoduché otázky. Umí se jednoduše představit.	* Pozdravy, jednoduché představování, sloveso být, věta oznamovací, tázací a zápor
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	***ČTENÍ S POROZUMĚNÍM***	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Vyhledává specifické informace v textu, odpovědi na otázky a posoudí pravdivost výroků	• Texty v učebnici
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Běžně pracuje se slovníkem slovníkem, orientuje se ve zkratkách a symbolech	• Vyhledávání slovní zásoby, Překlady textů
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	* Rozumí jednoduchým instrukcím k osvojeným tematickým okruhům.	* Rodina, Barvy, Instrukce ve škole a části těla
PSANÍ	***PSANÍ***	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• Samostatně sestaví základní údaje o sobě	• Formulář
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů	• Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, Stupňování přídavných jmen, Sloveso – have to,

		Minulý čas nepravidelných sloves, Budoucí čas – Will, Should, Too, Enough, Předpřítomný čas
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Pozná správné tvary probíraných gramatických jevů v písemné formě	• Sloveso – have to, Minulý čas nepravidelných sloves, Budoucí čas – Will, Should, TOO, Enough, Předpřítomný čas
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	* Doplní do jednoduchého textu informace, které se týkají jeho osoby	* Rodina Domov

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM	***POSLECH S POROZUMĚNÍM***	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• Rozumí smyslu jednoduchých poslechových textů	• Moderní technologie, Nákupy a móda, Péče o zdraví, Volba povolání, Bydlení
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• Rozumí hlavní myšlence jednoduchého textu	• Poslechová cvičení, Poslechové ukázky k tématům
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	* Rozumí jednoduchým informacím v poslechovém textu, který je podpořen obrázky	* Poslechová cvičení na témata: popis osoby, sporty, školní potřeby
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	* Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	* Rozhovory, konverzace, dialogy, monology (popis osoby a blízké rodiny)
MLUVENÍ	***MLUVENÍ***	
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	• Komunikuje v běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech	• Rádio, Peníze, Doprava, Popis předmětů, Každodenní život, Popis oblečení, Komunikace, Věci na pláži
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• Běžně používá ustálené věty a fráze typické pro dané sdělení, do svých sdělení zařazuje fráze i oblasti hovorové angličtiny	• Texty a rozhovory s probíranou tématikou, Modelové situace na dané téma
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého	• Při ústní reprodukci různých textů používá dané fráze a	• Autentické texty v časopisech

každodenního života	spojení, jednotlivé fráze spojuje, vyjadřuje se i vlastními slovy	
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	* Umí odpovědět na jednoduché otázky. Umí říci základní informace o své osobě	* Pozdravy, jednoduché představování, základní školní povely, Škola, Rodina, Volný čas, konverzace - jednoduché obrázkové příběhy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	***ČTENÍ S POROZUMĚNÍM***	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Vyhledá konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech	• Autentické texty v časopisech
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Rozumí známým výrazům, vyhledá odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu	• Překlady různých textů, Cizojazyčná beletrie
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	* Rozumí jednoduchým instrukcím k osvojeným tematickým okruhům s vizuální podporou	* Město, lidské tělo, Volný čas; cestování Gram. jevy: sloveso být, sloveso have to, Přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový
PSANÍ	***PSANÍ***	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• Samostatně vyplní údaje o sobě do formuláře	• Formulář
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, jednoduchý text. Používá správné tvary gramatických jevů	• Předpřítomný čas/ just, already, yet,since, for Minulý čas průběhový, Used to, Stupňování př.j.-as.less, the least Vztažná zájmena, Neurčitá

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	7.

		zájmena
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Sestaví jednoduchou odpověď, pracuje s dvojjazyčným slovníkem	• Osobní dopis
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	* Umí písemně reprodukovat obsah jednoduchého textu o své osobě	* Neformální dopis, Formální dopis

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM	***POSLECH S POROZUMĚNÍM***	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• Rozumí smyslu rozhlasových a televizních programů s běžnou tématikou při zřetelné výslovnosti	• Média, Kriminalita, Vzdělání, Životní prostředí, Vztahy, Zájmy, Objevy, Cestování
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	• Rozumí hlavním myšlenkám v promluvě a konverzaci	• Poslechové ukázky k tématům
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	* Rozumí obsahu jednoduchého příběhu nebo vyprávění, které se týkají osvojených tematických okruhů	* Poslechová cvičení na témata: Nakupování, Zdraví a nemoci, Volný čas a Cestování
CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	* Reaguje na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	* Rozhovory, konverzace, dialogy, monology (popis osoby a blízké rodiny, vyjádření souhlasu či nesouhlasu)
MLUVENÍ	***MLUVENÍ***	
CJ-9-2-*01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích*	• Přesně gramaticky správně formuluje své otázky, nerozumí-li, znova si vyžádá sdělení informace, ověří si správnost	• Interview, telefonní hovor
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	• Zvládá společenskou konverzaci, bez problémů udrží průběh konverzace v modelové situaci, bez přípravy komunikuje v běžných situacích	• Texty a rozhovory s probíranou tématikou, Modelové situace na dané téma

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	8.

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	• Vyjadřuje se vlastními slovy, používá synonyma. Zaujme stanovisko, uvede výhody a nevýhody řešení	• Autentické texty v časopisech
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	* Umí odpovědět na jednoduché otázky. Umí říci základní informace o své osobě. Snaží se reagovat na jednoduchou situaci	* Pozdravy, jednoduché každodenní situace, představování, základní školní povely, gratulace – blahopřání, přání a plány konverzace- jednoduché obrázkové příběhy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	***ČTENÍ S POROZUMĚNÍM***	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	• Rozumí popisům událostí, pocitům a přáním ve čtených textech. Rozumí frázím, vyhledá v textu odpovědi na otázky	• Texty v učebnici
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	• Čte delší texty, které obsahují slovní zásobu používanou v každodenním životě. Čte jednoduchou cizojazyčnou beletrii	• Jednoduché texty o reáliích anglicky mluvících zemí
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	* Rozumí jednoduchým textům s obrázky. Vyhledá v textu známá slova. Jednoduše popíše obrázkový příběh.	* Dětské obrázkové knihy, Anglické časopisy pro děti. Poslechová cd doplněná vizualizací (osvojená témata)
PSANÍ	***PSANÍ***	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• Samostatně vyplní údaje o sobě do formuláře	• Formulář

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Cizí jazyk	ANGLICKÝ JAZYK	8.

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Sestaví gramaticky a formálně správně věty, zprávy, přiměřeně dlouhý text. Používá správné tvary probíraných gramatických jevů	• Podmínkové věty, Dovětky, Trpný rod přítomný, minulý, budoucí, Přídavná jména s předložkami, Should, Could
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Běžně používá ustálené věty a fráze typické pro daná sdělení. Dodržuje formální písemnou úpravu daných sdělení	• Poděkování a reakce na poděkování, Žádost o pomoc, Dotazník
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	* Umí reprodukovat obsah jednoduchého textu pomocí návodných obrázků, snaží se sestavit jednoduché shrnutí obsahu textu	* *Neformální dopis, Formální dopis, Popis osoby, rodiny a přátel*

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	3.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI ***CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně*** ***CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal*** ***CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu*** ***CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu*** ***CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení*** ***CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy***	• Porozumí významu slov a jednoduchým pokynům pedagoga. Zvládá na ně reagovat. • Používá slovní zásobu v rozsahu učebnice. Rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje). • Rozumí tématu krátkého textu. Rozumí krátkým pokynům v textu. • Rozumí jednoduchým textům nahrávek i jazyku učitele a spolužáků. Speluje své jméno a jména spolužáků. Správně a srozumitelně vyslovuje. • Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. • Zvládne zápis známých slov a pokynů	• Pozdravy, poděkování, yes, no. Pokyny pedagoga k výuce. • Barvy, školní potřeby, zvířata, přídavná jména, čísla 1- 20. Osobní zájmena v jednotném čísle. Sloveso Být. • Otázky Je to……? Odpovědi Ano, je, Ne, není. EGS • Věta: Odkud jsi? Jsem z ….. Poslechová cvičení, písničky, říkanky, básničky, příběhy. • Slova v rozsahu slovníku používané učebnice a pracovního sešitu. Obrázkové pexeso. • Části lidského těla, rodina, oblečení. Pozdrav, poděkování a představení.
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	*Zvládne správně vyslovovat v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Rozumí jednoduchým pokynům ve třídě, pozdraví a poděkuje. Vybaví si slovní zásobu v daných okruzích. Rozpozná známá slova a slovní spojení.	Pokyny ve třídě. Pozdrav a poděkování. Představování. Moje rodina, barvy, číslovky 0- 20, moje třída. Slovní zásoba učebnice anglická abeceda.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	4.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM ***CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností***	• Rozumí a reaguje na běžné instrukce.	• Moje škola. Časové údaje – dny, měsíce, roční období. Vánoce, Velikonoce. Moje záliby.
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Dokáže porozumět jednoduchým slovům a větám.	• Motivační říkanky a básničky.
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• Dokáže porozumět jednoduchým autentickým matriálům.	• Motivační říkanky a písničky. Poslechová cvičení k tématům.
CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	*Dokáže reagovat na pokyny a jazyk pedagoga.	Pokyny ve třídě a ve výuce. Pozdrav, poděkování. Představení a seznámení se
CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) *- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*	*Dokáže použít slovní zásobu v daných okruzích.	Moje třída. Moje rodina. Můj domov. Můj pokoj. Čísla 0-100. Barvy.
MLUVENÍ ***CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů***	• Dokáže pozdravit a rozloučit se při krátkém rozhovoru s dítětem i dospělým, sestaví odpověď na jednoduchou otázku při konverzaci.	• Modelová situace na dané téma. Slovesa can, like. There is, there are. Přítomný čas prostý a průběhový. Popis místa a popis počasí.
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Dokáže popsat sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby.	• Volný čas. Moje oblíbené jídlo a pití. Oblečení. Lidé.
CJ-5-2-03 odpovídá na	• Dokáže odpovědět na položenou otázku ano/ne a dokáže odpovědět	•Modelové situace na dané téma.

jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	krátkou větou.	
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje	*Dokáže pozdravit a poděkovat na základě reálné situace.	Základní fráze.
CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk	*Dokáže se představit a říci jak je starý.	Sloveso být.
CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	*Dokáže odpovědět ano/ne. Jednoduše reaguje na otázky k tématu.	Reálné situace na dané téma. Hrané scénky.
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ***CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům***	• Orientuje se v krátkém textu, orientuje se v anglické abecedě a používá slovník učebnice.	• Jednoduché příběhy na daná témata. Anglická abeceda.
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Orientuje se v krátkém textu na dané téma.	• Rodina, škola a denní program.
CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	*Rozumí slovní zásobě, která je pravidelně opakována.	Rodina, spolužáci, škola, domov, barvy a čísla do 20.
PSANÍ ***CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života***	• Dokáže napsat jednoduchý text o sobě samém, rodině a činnostech z každodenního života.	• Popis sebe samého a své rodiny. Denní program.
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	• Podle instrukcí sestaví základní údaje o sobě.	•Vyplnění formuláře se základními osobními údaji.
-je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	*Dokáže poznat grafickou podobu slov, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal.	Rodina, spolužáci, škola, domov a barvy.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	4.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: POSLECH S POROZUMĚNÍM ***CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností***	• Rozumí a reaguje na běžné instrukce.	EGS • Slovosled, základní gramatické struktury (sloveso být, mít – věta kladná, záporná, otázka a krátké odpovědi).
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Dokáže porozumět jednoduchým slovům a větám.	• Motivační říkanky a písničky. Počasí, příroda a město.
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	• Dokáže porozumět jednoduchým autentickým materiálům.	• Motivační říkanky a písničky. Poslechové ukázky k probíraným tématům. Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas a kultura.
CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	*Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	Adresa, blahopřání a omluva.
CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	*Pochopí obsah a smysl jednoduché věty v rámci tematických okruhů, se kterými se opakovaně setkal.	Seznámení, představení se. Škola, spolužáci a rodina.
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	*Pozdraví, poděkuje	
MLUVENÍ ***CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů***	• Dokáže se zapojit do jednoduché konverzace a být její aktivní součástí.	• Rozhovory mezi spolužáky k danému tématu. Zájmová činnost, oblékání a nákupy.
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	• Zvládá jednoduchou společenskou konverzaci, za podpory učitele. Dokáže udržet průběh konverzace v modelové situaci.	• Modelové situace na dané téma. Sloveso být – v minulém čase. Minulý čas pravidelných sloves. This/that, These/those. Some, any. Příkazy – orientace v prostoru.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	5.

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	• Dokáže odpovědět na jednoduché otázky, které se ptají na něho samého, jeho rodinu, spolužáka a jeho volný čas.	• Záliby, zájmy, volný čas a bydliště.
CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje	*Dokáže adekvátně použít pozdravení a poděkování při rozhovoru.	Nácvik modelových situací. Ve škole, v obchodě a na ulici.
CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk	*Dokáže se představit a sdělit svůj věk v průběhu krátkého rozhovoru.	Nácvik konverzace, kde se žák musí sám představit.
CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	*Dokáže vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas na danou otázku.	Nácvik krátkých odpovědí.
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM ***CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům***	• Vyhledává konkrétní informace v jednoduchém textu, pochopí jejich smysl.	• Práce s textem. Doplňování slov do textu. Orientace v čase. Konverzace, rozhovory a dialogy dané učebnice se slovní zásobou těchto témat: rodina, škola, jídlo, záliby, zábava, volný čas, nemoci a zdraví.
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Využívá jednoduché autentické materiály k získávání potřebných informací, rozumí známým slovům a jednoduchým větám na plakátech a vývěskách.	• Překlady textů. Práce se slovníkem.
CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	*Dokáže se aktivně zapojit do jednoduché konverzace. Dokáže rozlišit známá slova v poslechu. Reaguje na jednoduché pokyny.	Pozdravy a představování. Slovosled, základní gramatické struktury (sloveso být, mít – věta kladná, otázka, krátké odpovědi). Dny v týdnu, měsíce v roce.
PSANÍ ***CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života***	• Používá fráze a věty, sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché poznámky a zprávy týkající se sebe, rodiny a zájmových činností.	• Osobní dopis. Pozdrav z prázdnin. Pohlednice. Adresa. Napíše neformální e- mail, blahopřání. Krátké texty na dané téma.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ANGLICKÝ JAZYK	5.

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře *- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka*	• Dokáže vyplnit jednoduchý formulář se všemi základními údaji. *Dokáže správně přiřadit dvojice obrázků na základě vizuální podpory.	• Osobní formulář. Formulář na dané téma – rodina, osobní formulář, ubytování a pošta. Pexeso a domino na dané téma. Rodina, škola, zájmy, dny v týdnu.

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**ANGLICKÝ JAZYK**
Vzdělávací oblast:	**Jazyk a jazyková komunikace**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	3. ročník: 3 hodiny 4. ročník: 3 hodiny 5. ročník: 3 hodiny

Pro výuku jsou využívány třídy a počítačová učebna, příp. venkovní altán. Základní formou práce je vyučovací hodina, při které jsou užívány metody a formy vycházející z věkových zvláštností dětí mladšího školního věku. Dalším faktorem, který pomáhá zvyšovat zájem žáků o cizí jazyk, je pořádání různých přehlídek, na nichž mohou děti předvést, co se naučily (básničky, písničky).

Obsahové vymezení

V nižších ročnících je kladen důraz na získání pozitivního vztahu k cizímu jazyku a motivace do dalších let studia. Jazykové dovednosti poslechu a mluvení jsou upřednostňovány před psaním, čtením a znalostmi gramatiky. Žáci jsou postupně vhodnou formou seznamováni s tradicemi a zvyky jednotlivých zemí.

U žáků s přiznanými PO od 3. stupně bude na základě doporučení ŠPZ provedena v případě potřeby úprava minimální časové dotace – ***snížení časové dotace*** vzdělávacího oboru cizí jazyk – Anglický jazyk, při naplnění minimálních výstupů daného vzdělávacího oboru.
Časovou dotací daného vzdělávacího oboru /cizí jazyk/, která nebude využita, posílíme vzdělávací obor Člověk a svět práce, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem a potřebám těchto žáků.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- nabízíme žákům různé cizojazyčné materiály (učebnice, slovníky, časopisy) - vyhledáváme s žáky informace na internetu - umožňujeme žákům experimentovat s jazykem prostřednictvím vlastní tvorby
Kompetence k řešení problémů	- pomáháme žákům překonat zábrany při cizojazyčné komunikaci - učíme žáky vyjádřit obsah svého sdělení i jiným způsobem (synonyma, gesta, mimika…) - připravujeme žákům dostatek textů a cvičíme je v poslechu a čtení s porozuměním - učíme žáky řešit různé typy úkolů, které si postupně automatizují

Kompetence komunikativní	- zadáváme žákům cizojazyčné slyšené i psané pokyny, povely, úkoly - používáme nahrávky s různými mluvčími - učíme žáky reagovat na promluvy různými způsoby (celá věta, jednoslovná odpověď, přitakání, intonace…) - nabízíme žákům různé modelové situace, dialogy a vedeme je k jejich obměně
Kompetence sociální a personální	- seznamujeme žáky se zvyky a událostmi v zemích, jejichž jazyk se učí - učíme žáky pracovat ve skupinách - vedeme žáky k samostatné organizaci práce ve skupinách (rozdělení rolí, dodržování pravidel) - nenásilně vedeme žáky k hodnocení ostatních i sebe sama
Kompetence občanské	- učíme žáky srovnávat tradice a kulturu naší a cizí země a vytvářet si k nim pozitivní vztah - symbolicky zapojujeme žáky do mezinárodních aktivit
Kompetence pracovní	- vedeme žáky k samostatnému a účinnému používání jazykových materiálů (slovníky…) - umožňujeme žákům získávat poznatky z různých zdrojů (internet, mapy…)
Kompetence digitální	- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti - vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat - vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tematický okruh**	**Námět**	**Forma**
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímá	Anglické pohádky	Integrace do předmětu 5. ročník
		Oslava Vánoc a Velikonoc	Integrace do předmětu 3., 4., 5. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**ANGLICKÝ JAZYK**
Vzdělávací oblast:	**Jazyk a jazyková komunikace**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 3 hodiny 7. ročník: 3 hodiny 8. ročník: 3 hodiny 9. ročník: 3 hodiny

Výuka probíhá ve třídách. Pro výuku jsou využívány kmenové třídy, počítačové a jazykové učebny. Základní formou práce je vyučovací hodina, při které jsou užívány metody a formy práce vedoucí nejen k samostatnému řešení problému, ale především ke spolupráci žáků. Ti jsou vedeni k umění sebehodnocení prostřednictvím jazykového portfolia, které zároveň slouží jako motivační prvek k rozvíjení klíčových kompetencí.

Obsahové vymezení

Výuka cizího jazyka na druhém stupni navazuje na učivo prvního stupně. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu užití jazyka, čemuž napomáhá znalost gramatických struktur. Dále je neustále prohlubována a rozšiřována slovní zásoba vycházející ze základních oblastí lidského života a aktuálních témat přiměřených danému věku a zájmu dítěte. Žáci jsou během výuky seznamováni s reáliemi cizojazyčných zemí, což pomáhá snižovat jazykové bariéry.

Osvojování cizího jazyka umožňuje poznávat rozdíly ve způsobu života lidí jiných zemí a lépe porozumět jejich odlišným tradicím. Výuka cizích jazyků v sobě zahrnuje prvky ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci jsou seznamováni s tradicemi a zvyky jednotlivých zemí, jejich dějinami a způsobem života. Podstatnou úlohu zde hraje i využívání různých informačních technologií.

U žáků s přiznanými PO od 3. stupně bude na základě doporučení ŠPZ provedena v případě potřeby úprava minimální časové dotace – ***snížení časové dotace*** vzdělávacího oboru cizí jazyk – Anglický jazyk, při naplnění minimálních výstupů daného vzdělávacího oboru.
Časovou dotací daného vzdělávacího oboru /cizí jazyk/, která nebude využita, posílíme vzdělávací obor Člověk a svět práce, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem a potřebám těchto žáků.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- nabízíme žákům různé cizojazyčné materiály (učebnice, slovníky, časopisy) - vyhledáváme s žáky informace na internetu - umožňujeme žákům experimentovat s jazykem prostřednictvím vlastní tvorby

Kompetence k řešení problémů	- pomáháme žákům překonat zábrany při cizojazyčné komunikaci - učíme žáky vyjádřit obsah svého sdělení i jiným způsobem (synonyma, gesta, mimika…) - připravujeme žákům dostatek textů a cvičíme je v poslechu a čtení s porozuměním - učíme žáky řešit různé typy úkolů, které si postupně automatizují
Kompetence komunikativní	- zadáváme žákům cizojazyčné slyšené i psané pokyny, povely, úkoly - používáme nahrávky s různými mluvčími - učíme žáky reagovat na promluvy různými způsoby (celá věta, jednoslovná odpověď, přitakání, intonace…) - nabízíme žákům různé modelové situace, dialogy a vedeme je k jejich obměně
Kompetence sociální a personální	- seznamujeme žáky se zvyky a událostmi v zemích, jejichž jazyk se učí - učíme žáky pracovat ve skupinách - vedeme žáky k samostatné organizaci práce ve skupinách (rozdělení rolí, dodržování pravidel) - nenásilně vedeme žáky k hodnocení ostatních i sebe sama
Kompetence občanské	- učíme žáky srovnávat tradice a kulturu naší a cizí země a vytvářet si k nim pozitivní vztah - symbolicky zapojujeme žáky do mezinárodních aktivit - vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování a pravidel země, v níž je hostem
Kompetence pracovní	- vedeme žáky k samostatnému a účinnému používání jazykových materiálů (slovníky…) - umožňujeme žákům získávat poznatky z různých zdrojů (internet, mapy…) - učíme žáky využívat znalostí cizího jazyka k získávání a shromažďování informací z různých oblastí
Kompetence digitální	- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje - vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií) - vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů - vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tematický okruh**	**Námět**	**Forma**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	**Evropa a svět nás zajímá**	Stravování	Integrace do předmětu 7. ročník
	Objevujeme Evropu a svět	Měna EU – euro Reálie anglicky mluvících zemí	Integrace do předmětu 7. ročník Integrace do předmětu 8. ročník
Multikulturní výchova	**Multikulturalita**	Navazování kontaktů se zahraničními kamarády	Integrace do předmětu 9. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**ČESKÝ JAZYK**
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	1. ročník: 7 hodin 2. ročník: 7 hodin 3. ročník: 8 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace) 4. ročník: 6 hodin 5. ročník: 6 hodin

Cíle vyučovacího předmětu Český jazyk jsou kromě běžných vyučovacích hodin naplňovány různými školními i třídními miniprojekty, návštěvami městské knihovny a účastí na divadelních představeních nebo komponovaných pořadech.

Obsahové vymezení

Cílem vyučování českému jazyku na 1. stupni je naučit žáky srozumitelně se vyjadřovat ústní i písemnou formou spisovného jazyka, vytvořit u nich dovednost správného hlasitého a tichého čtení a pomocí vhodných literárních ukázek probouzet v žácích lásku k rodnému jazyku a zájem o literaturu.

Vyučování českého jazyka je tvořeno na 1. stupni několika složkami, které se navzájem prolínají. Jsou to komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.

Na 1. stupni je vyučovací předmět realizován v rozsahu 7 vyučovacích hodin v 1. ročníku, v rozsahu 7 vyučovacích hodin v 2. ročníku, v 3. ročníku v rozsahu 8 vyučovacích hodin, ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 6 vyučovacích hodin.

Výuka probíhá většinou ve třídách žáků, velmi často je k výuce využívána i počítačová učebna.

U žáků, kteří mají obtíže s osvojením si psacího písma, je možná alternativní výuka psaní písmem tiskacím /hůlkové písmo - písmena velké abecedy/ s využitím hůlkové písanky.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- při práci s textem vedeme žáky ke čtení s porozuměním - třídíme s žáky získané informace, aby je využili pro další učení

Kompetence k řešení problémů	- zařazujeme často takové činnosti, při kterých žáci řeší zadané úkoly ve skupinách - poskytujeme žákům materiál k používání a ověřování gramatických pravidel (např. Pravidla českého pravopisu, kartičky, tabulky) - vytváříme u žáků nový pohled na chybu, chybu využíváme ve zpětné vazbě („chybami se člověk učí“)
Kompetence komunikativní	- v hojné míře poskytujeme žákům prostor k vyjadřování a interpretaci myšlenek, pocitů a informací v mluvené i psané podobě - vytváříme s žáky pravidla diskuse a dbáme na jejich dodržování - neustále rozšiřujeme slovní zásobu žáků - vedeme žáky k tomu, aby pracovali podle pokynů zadaných ústně i písemně
Kompetence sociální a personální	- vedeme žáky k týmové spolupráci a kooperaci - při náhodných i modelových situacích poukazujeme na ohleduplné jednání s ostatními - žáci mohou kdykoli a kohokoli požádat o pomoc
Kompetence občanské	- nabízíme žákům různé cesty k vyřešení daného úkolu - vedeme žáky k respektování názorů druhých - nabízíme žákům takové texty, které podněcují jejich zájem o literární díla a o krásu mateřského jazyka - vedeme žáky k prvním pokusům o vlastní literární tvorbu, kterou mohou prezentovat v místních sdělovacích prostředcích.
Kompetence pracovní	- vedeme žáky k používání osvojených gramatických pravidel nejen v hodinách českého jazyka
Kompetence digitální	- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů) - klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů - podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici, vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi - učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce - umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**

Osobnostní a sociální výchova	**Sociální rozvoj** Mezilidské vztahy	Divadlo, film Charakteristika literárních postav	Integrace do LV 2. ročník Integrace do LV 4., 5. ročník Návštěva divadla 1. – 5. ročník
	Komunikace	Pozdrav, prosba, omluva, vzkaz, rozhovor	Integrace do ČJ – sloh 2. – 5. ročník
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímá	Práce s literárním textem světových autorů a ilustrátorů	Integrace do LV 3. – 5. ročník Návštěva knihovny 2. – 5. ročník
Multikulturní výchova	Kulturní diference	Vánoce, Velikonoce	Integrace do LV 2. – 5. ročník Vánoce 1. – 5. ročník
Mediální výchova	Tvorba mediálního sdělení	Reklama, plakát, pozvánka	Integrace do ČJ – sloh 4., 5. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA**
Vzdělávací oblast:	**Jazyk a jazyková komunikace**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník – 6 hodin (2 hod. z disponibilní časové dotace) 7. ročník – 5 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace) 8. ročník – 5 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace) 9.r očník – 4 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace)

Základní formou výuky je vyučovací hodina. Vyučování probíhá v kmenové třídě, hojně je využívána počítačová učebna a učebna s multifunkční tabulí. Výuky se účastní celá třída. Žáci se účastní divadelních představení. Mají možnost prezentovat se v recitační soutěži.

Obsahové vymezení

Český jazyk je členěn na několik složek, jejichž vzdělávací obsah se ve výuce vzájemně prolíná:

Komunikační a slohová výchova – Žáci se učí vnímat a chápat jednotlivá jazyková sdělení. Důraz je kladen na rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu, na interpretaci čteného textu. Komunikační dovednosti žáka jsou utvářeny ve všech vyučovacích předmětech. K osvojování souvislého plynulého a srozumitelného vyjadřování podle komunikačního záměru mluvčího a typu komunikační situace se využívají mluvené projevy připravené i nepřipravené, jsou zadávány samostatné práce, navozovány různé situace z běžného života, které žáci mají řešit na základě vlastních zkušeností. Důležitou součástí komunikační výchovy je rozvoj slovní zásoby. Žák se učí nejen obhajovat svůj názor podložený přesvědčivými argumenty, ale i zaujmout kritický a sebekritický postoj.

Jazyková výchova – Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování.

Literární výchova – Žáci jsou vedeni k vnímání literatury jako zdroje poznání. Čtou s porozuměním, pracují s textem a orientují se v dílech českých i světových spisovatelů. Na základě osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností získávají kladný vztah k literatuře a zájem o četbu a další kulturní prožitky. Prostřednictvím regionální literatury se rozvíjí u žáků také zájem o obec, město a kraj, v němž žijí. Snažíme se o to, aby žák dokázal sám formulovat své pocity, názory a postoje v literární tvorbě. Bez zvládnutí jazyka by se člověk nemohl vzdělávat.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka - používáme vhodné pomůcky - rozlišujeme procesy učení a hodnocení - věnujeme se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů	- motivujeme žáka k samostatnému řešení problému - klademe důraz na analýzu přečteného textu - posilujeme schopnost využít vlastní zkušenosti a vlastního úsudku - umožňujeme žákům prezentovat své vlastní práce
Kompetence komunikativní	- zařazujeme řečnická cvičení a slohové práce na dané téma - zajímáme se o zkušenosti, názory a náměty žáků - vybízíme žáky ke kladení otázek
Kompetence sociální a personální	- zařazujeme práci ve skupině - vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky - umožňujeme žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle
Kompetence občanské	- podporujeme u žáků projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům - zapojujeme žáky do účasti na kulturních akcích - umožňujeme žákům projevit své city a emoce - ve výuce reflektujeme na společenské dění
Kompetence pracovní	- rozvíjíme smysl pro povinnost - kontrolujeme samostatné práce žáka - zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
Kompetence digitální	- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů - navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby - vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	Komunikace	Slovosled ve větě Věta jednoduchá a souvětí Vypravování, proslov, diskuse	Integrace do předmětu 9. ročník

	Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika	Dějiny literatury	Integrace do předmětu 8. 9. ročník
Mediální výchova	Stavba mediálního sdělení	Výtah, výpisky	Integrace do předmětu 6. ročník
	Vnímání autora mediálních sdělení	Úvaha Zpravodajské útvary Diskuse	Integrace do předmětu 9.ročník
	Tvorba mediálního sdělení	Recitace a reprodukce textu Slovní hříčky Jazykové hrátky Zhudebněné texty	Recitační soutěž 6.-9.ročník Integrace do předmětu 6.-9. ročník Integrace do předmětu 9.ročník
	Práce v realizačním týmu	Konflikt jako základ dramatické situace Inscenační tvorba	Integrace do předmětu 8. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK**
Vzdělávací oblast:	

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	1.- 9. ročník dle vyučovacích předmětů jednotlivých ročníků

Výuka probíhá ve třídách. Využívány jsou kmenové třídy, počítačové a jazykové učebny. Základní formou práce je vyučovací hodina, při které jsou užívány metody a formy práce vedoucí nejen k samostatnému řešení problému, ale především ke spolupráci žáků. Zaměřujeme se především na rozvoj vyučovacího jazyka, a to ve všech předmětech. Obsah učiva jednotlivých předmětů je třeba přizpůsobit aktuálním jazykovým možnostem žáků.

Obsahové vymezení

Výuka českého jazyka jako druhého cizího jazyka je určena pro žáky s odlišným mateřským jazykem. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu užití jazyka, čemuž napomáhá znalost gramatických struktur. Dále je neustále prohlubována a rozšiřována slovní zásoba vycházející ze základních oblastí lidského života a aktuálních témat přiměřených danému věku a zájmu dítěte.

Výuka českého jazyka jako druhého cizího jazyka v sobě zahrnuje prvky všech vzdělávacích oblastí. Žáci jsou seznamováni s tradicemi a zvyky našeho státu, jeho dějinami a způsobem života. Podstatnou úlohu zde hraje i využívání různých informačních technologií, pracovních listů.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- Vyhledáváme s žáky informace na internetu - Umožňujeme žákům experimentovat s jazykem prostřednictví vlastní tvorby

Kompetence k řešení problémů	- Pomáháme žákům překonat zábrany při cizojazyčné komunikaci - Učíme žáky vyjádřit obsah svého sdělení i jiným způsobem (synonyma, gesta, mimika…) - Připravujeme žákům dostatek textů a cvičíme je v poslechu a čtení s porozuměním - Učíme žáky řešit různé typy úkolů, které si postupně automatizují
Kompetence komunikativní	- Zadáváme žákům slyšené i psané pokyny, povely, úkoly - Učíme žáky reagovat na promluvy různými způsoby (celá věta, jednoslovná odpověď, přitakání, intonace…) - Nabízíme žákům různé modelové situace, dialogy a vedeme je k jejich obměně
Kompetence sociální a personální	- Seznamujeme žáky se zvyky a událostmi země, jejíž jazyk se učí - Učíme žáky pracovat ve skupinách - Vedeme žáky k samostatnosti organizace práce ve skupinách (rozdělení rolí, dodržování pravidel) - Nenásilně vedeme žáky k hodnocení ostatních i sebe sama
Kompetence občanské	- Učíme žáky srovnávat tradice a kulturu naší a cizí země a vytvářet si k nim pozitivní vztah - Symbolicky zapojujeme žáky do mezinárodních aktivit - Vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování a pravidel země, v níž je hostem
Kompetence pracovní	- Vedeme žáky k samostatnému a účinnému používání jazykových materiálů (slovníky…) - Umožňujeme žákům získávat poznatky z různých zdrojů (internet, mapy…) - Učíme žáky využívat znalosti českého jazyka k získávání a shromažďování informací z různých oblastí
Kompetence digitální	- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti - vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat - vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů - vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje - vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií) - vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů - vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Evropa a svět nás zajímá	Jednotlivá témata dle obsahu ŠVP	Integrace do předmětu
	Objevujeme Evropu a svět	Měna EU – euro Reálie různě mluvících zemí	Integrace do předmětu
Multikulturní výchova	Multikulturalita	Navazování kontaktu s kamarády	Integrace do předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ***ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj*** ***ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*** ***ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*** ***ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu*** ***ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** ***ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů***	• Rozpozná jednoduché případy komunikace • V textu vyjadřuje své postoje a pocity • Píše osnovu dle daných pravidel • Dodržuje časovou posloupnost v textu • Dokáže rozlišit přímou a nepřímou řeč • Graficky dělí text	MdV • Vypravování • Popis • Zpráva - MdV • Oznámení • Dopis - MdV • Výtah • Výpisky
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	* Komunikuje formou otázky a odpovědi	Mluvený projev
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy	*Napíše dopis, pohlednici, dbá	Písemný projev

sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	na úpravu * Napíše adresu, vyplní poštovní poukázku * Čte věty s přirozenou intonací a přízvukem * Zná zásady kultivovaného projevu, umí formulovat otázky a odpovědi * Respektuje zásady kultivovaného projevu * Vypravuje podle obrázků a zážitků * Doplňuje a obměňuje věty	Čtení Mluvený projev
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ***ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** ***ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*** ***ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*** ***ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití***	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • Rozdělí český jazyk na jednotlivé slovní druhy • Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami • Správně třídí slovní druhy • Rozdělí jednotlivé slovní druhy • Správně aplikuje mluvnické kategorie u sloves • Uvědomuje si vztah mezi jednotlivými větnými členy • Užívá základní principy větné skladby * Píše slova s předložkami a slova s předponou vy-, vý-	OSV • Rozdělení jazyka • Práce s jazykovými příručkami • Ohebné slovní druhy • Skloňování podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen, číslovek • Časování sloves- osoba, číslo,způsob, čas • Shoda podmětu s přísudkem • Základní větné členy • Rozvíjející větné členy • Všestranné větné a jazykové rozbory

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	6.

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu *ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa* *ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami* *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov*	* Píše vyjmenovaná slova a příbuzná slova po b, l, m, p, s, v v, z * Zná osobní zájmena * Časuje slovesa v přítomném času, u sloves určuje osobu a číslo * Pozná předložky, slovesa, zájmena osobní * U podstatných jmen určí rod, číslo, životnost a neživostnost u rodu mužského **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • Rozlišuje základní literární žánry • Seznamuje se se základními literárními pojmy • Vyjadřuje své pocity z textu • Dokáže reprodukovat jednoduché texty • Snaží se o uvědomělé čtení • Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	Nauka o slově Tvarosloví Tvarosloví Tvarosloví • Pohádky • Mýty a báje • Dobrodružná literatura • Literatura sci-fi • Humorná literatura • Fantazie v životě člověka • Poezie
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ***ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** ***ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** ***ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*** ***ČJL-9-3-06 rozlišuje základní***		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	6.

literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ***ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*** ***ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*** *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře*	* Rozezná povídku, pověst, bajku, divadelní představení, poezii * Orientuje se v ději, ví, co předchází a co následuje, čím děj začíná a končí * Soustředěně poslouchá, sleduje a čte, dokáže sdělit svůj pocit radosti nebo zklamání * Dramatizuje ukázku * Dokáže výtvarně vyjádřit zážitek * Sleduje televizní a rozhlasové pořady, čte knihy z knihovny	Literární druhy a žánry Práce s textem Poslech a reprodukce Literární druhy a žánry

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	6.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ***ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru*** ***ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci*** ***ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru*** ***ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči*** ***ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát***	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • Chápe literaturu jako zdroj informací • Dokáže popsat své pocity a emoce • Prohlubuje si poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci • Shrne informace o svém životě, učí se formulovat hlavní myšlenky textu • Umí sepsat žádost se všemi náležitostmi	OSV • Vypravování • Výtah • Popis uměleckých děl • Líčení • Charakteristika • Životopis • Žádost

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	7.

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování		
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	* Zná zásady dorozumívání a kultivovaného projevu, rozlišuje spisovné a nespisovné jazykové prostředky	Mluvený projev
	* Zná členění jazykového projevu * Vyplňuje tiskopisy (poštovní poukázka, průvodka, podací lístek)	Písemný projev
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	* Čte umělecké a naukové texty - encyklopedie, slovníky * Snaží se o uvědomělé tiché čtení	Čtení
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	*Využívá tichého čtení v práci se slovníkem, encyklopedií nebo jazykovou příručkou	
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	* Reprodukuje a vypráví podle kolektivně sestavené osnovy, člení na úvod, hlavní část, zakončení * Písemně odpovídá na otázky	Mluvený projev
	* Odpovídá na otázky, člení jazykový projev, snaží se o kultivovaný projev	Mluvený projev i písemný projev
	* Podle osnovy tvoří věty a písemně zpracuje vyprávění	Písemný projev
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
	Používá správné tvary při duálovém skloňování	• Opakování 6.ročníku • Skloňování ohebných slovních druhů
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Určuje mluvnické kategorie sloves - osoba ,číslo, čas, způsob, rod, vid	• Slovesa - rod činný a trpný, vid
ČJL-9-2-02 rozlišuje a	Píše správně velká písmena	• Neohebné slovní druhy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	7.

příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech ***ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami*** ***ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci*** ***ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace*** ***ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí*** ***ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí*** *ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu* *ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa* *ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk* *ČJL-9-2-06p rozezná větu*	Rozlišuje větné členy hlavní a rozvíjející Správně určuje větné členy Rozlišuje větu hlavní a vedlejší Přiměřeně se orientuje v druzích vět vedlejších Ovládá interpunkci v souvětí podřadném Dodržuje zásady tvoření slov * Tvoří slova, slovní základ, předpony, přípony * Píše předpony od-, nad-, před-,pod-, bez-, roz-, vy/vý-, ob-, v- a předložky od, nad, pod, před, bez * Pokračuje ve výcviku * Zná pádové otázky a umí určovat pády * Zná vzory podstatných jmen * Vyhledává slovesa, časuje v přítomném, minulém, budoucím čase v oznamovacím způsobu	• Psaní velkých písmen • Věta jednočlenná a dvojčlenná • Druhy vět podle postoje mluvčího • Rozvíjející větné členy • Věta hlavní a vedlejší • Druhy vedlejších vět • Všestranné větné rozbory • Tvoření nových slov- odvozování, skládání, zkracování Nauka o slově Tvarosloví

jednoduchou od souvětí *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami* *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov* *ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*	* Rozlišuje podstatná jména * Vyhledá základní větné členy podmět a přísudek * Správně používá pravopis koncovek příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem * Ve všech činnostech se snaží používat spisovný jazyk **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** Charakterizuje základní žánry literatury Vyjadřuje vlastní názor na přečtený text Vhodně přednáší literární text Orientuje se v základních literárních pojmech	Skladba Tvarosloví i nauka o slově MdV • Fantazie v literatuře • Bajky • Slovní hříčky • Balady a romance- pojem sociální balada • Báje a pověsti • Cestopisy • Poezie
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ***ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** ***ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** ***ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie*** ***ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor***		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	7.

doloží argumenty ***ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** ***ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*** ***ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** ***ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*** *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře*	* Rozlišuje prózu a poezii, zná pojem báje * Vyhledá informace v encyklopedii nebo slovníku * Pomocí tichého čtení se orientuje v členění textu a hledá hlavní myšlenku * Soustředěně poslouchá a sleduje představení, umí sdělit svůj dojem, vyjádří ho kresbou * Čtením i poslechem vhodných textů z dětské literatury získává svůj zážitek	Literární druhy a žánry Práce s textem Poslech a reprodukce Literární druhy a žánry

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
		OSV
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• Rozlišuje charakteristiku vnější i vnitřní	• Charakteristika
	• Vylíčí své pocity a dojmy z dané situace	• Líčení
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Formuluje hlavní myšlenky textu	• Výklad
	• Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel	• Výtah
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Samostatně uvažuje nad určitým problémem	• Úvaha
	• Zapojuje se do diskuse a dovede vést dialog	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• Vyjmenuje útvary stylu publicistického	• Novinářské útvary
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na		

jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ***ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů***		
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	* Dodržuje zásady kultivovaného projevu	Mluvený projev
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	* Zdokonaluje se ve výcviku psaní popisu, vyplňování tiskopisu a dotazníku	Písemný projev
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	* Rozvíjí osobní komunikaci, učí se zformulovat vlastní životopis, napíše žádost	
	* Upevňuje správné plynulé čtení, čte s porozuměním * Pracuje s hlasem - užívá intonaci, zabarvuje hlas * Využívá novin i časopisů	Čtení
	* Využívá slovníku nebo Pravidel českého pravopisu, dokáže s ním samostatně pracovat	
	* Vlastními slovy reprodukuje přečtený text	Mluvený projev
	* Pomocí otázek dokáže popsat osobu, děj, pracovní postup i jev, snaží se vytvořit popis i bez pomocných otázek	
	* Podle osnovy tvoří věty, využívá spisovného jazyka a dokáže převést věty do písemné formy	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	8.

	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	Mluvený i písemný projev
	• Rozdělí slovní druhy	
	• Správně vyjmenuje útvary českého jazyka	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Určuje správně mluvnické kategorie ohebných slovních druhů	• Určování slovních druhů • Útvary českého jazyka
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• U sloves rozlišuje slovesné třídy a vzory • Správně vyslovuje a skloňuje přejatá slova • Správně provádí větný rozbor	• Mluvnické kategorie sloves-třída a vzor
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• Rozlišuje významové vztahy v souvětí i ve větě	• Pravopis a výslovnost slov přejatých • Rozvíjející větné členy – doplněk
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Určí souvětí souřadné a podřadné	• Významové poměry mezi větami hlavními a souřadně spojenými větnými členy • Souvětí souřadné a podřadné
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí		
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	* Správně píše slova bje-bě, vje-vě, mně-mě	
ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	* Dokončí výcvik pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov	Nauka o slově
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	* Zaměří se na psaní tvaru podstatných jmen, ve kterých často chybuje, správně píše koncovky podstatných jmen podle vzoru pán, muž, hrad, stroj, žena	Tvarosloví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	8.

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk *ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí* *ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami* *ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov* *ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem*	* Pozná přídavná jména, rozlišuje tvrdá a měkká * Umí vyhledat číslovky a určí základní a řadové * Správně píše koncovky příčestí minulého při shodě s několikanásobným podmětem * Snaží se užívat v ústní i písemné formě spisovné tvary **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • Uvádí významné představitele jednotlivých období • Rozlišuje jednotlivé literární směry • Srovnává literární a předlohu a její filmovou podobu • Porovnává ztvárnění tématu v literární a divadelní tvorbě • Formuluje dojmy ze své četby	Skladba Tvarosloví OSV • Biblické příběhy • Dějiny literatury (starší česká lyrika, renesance, humanismus, baroko, klasicismus, realismus, generace buřičů) • Filmové scénáře • Sci-fi • Meziválečné divadlo
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ***ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora*** ***ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo*** ***ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty*** ***ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** ***ČJL-9-3-07 uvádí základní***		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	8.

literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ***ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** ***ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*** *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře*	* Seznámí se s pojmy román, drama, muzikál - srovnání s operetou * K vyhledávání informací využívá encyklopedie, slovníku, ale i PC * Využívá tichého čtení v orientaci v textu, snaží se najít větu nebo odstavec, která nejvíce vyjadřuje hlavní myšlenku * Umí se soustředit během sledování představení a výstižně vyjadřuje svůj názor a dojem * Získává přehled o některých autorech českých i světových, sleduje adaptaci filmovou nebo divadelní	Literární druhy a žánry Práce s textem Poslech a reprodukce Literární druhy a žánry

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	OSV
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• Na základě osvojených znalostí tvoří vlastní text	• Vypravování
	• Formuluje hlavní myšlenky textu	• Popis
	• Chronologicky řadí data	• Životopis
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• Používá vhodné jazykové projevy podle komunikační situace	• Úvaha • Esej
	• S oporou o text přednese referát	• Proslov
	• Zapojuje se do diskuse	• Diskuse
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• Využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	
	• Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích	• Zpravodajské útvary MdV
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• Rozlišuje seriózní a bulvární tisk	
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu		
ČJL-9-1-08 využívá základy		

studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ***ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování*** ***ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů***		
ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p *čte plynule s porozuměním; reprodukuje text*	* Vhodně používá spisovné a nespisovné prostředky, vyjadřuje se kulturně a výstižně	Mluvený projev
ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p *komunikuje v běžných situacích,* *v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk*	* Dokáže využít znalosti v korespondenci i písemné komunikaci	Písemný projev
ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p *píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy;* *s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma*	* Dokáže sestavit stručný vlastní životopis * Rozvíjí osobní komunikaci * Umí napsat žádost * Prohlubuje a upevňuje získané návyky správného tichého i hlasitého čtení * Podle potřeby dokáže pracovat s Pravidly českého pravopisu, využívá slovníku - nebo encyklopedie	Čtení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	9.

	* Přečtený text dokáže reprodukovat vlastními slovy tak, aby hlavní myšlenka zůstala zachována	Mluvený projev
	* Využívá poznatků k tvořivé práci, používá spisovné tvary, formuluje hlavní myšlenku	Mluvený i písemný projev
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Třídí slovanské jazyky	• Rozdělení slovanských jazyků
	• Vyjmenuje významné jazykovědce	
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	• Využívá znalosti o jazykové normě	• Vývoj českého jazyka
	• Využívá různé slovní druhy jako spojovací výrazy	• Základní a rozvíjející větné členy
	• Dodržuje pravidla mezislovního navazování	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	• Rozpozná v textu přechodník	• Samostatný větný člen
	• Dodržuje pravidla týkající se zvukové stránky jazyka	• Věta jednoduchá • Souvětí
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	• Dbá na ustálený pořádek slov ve větě	• Slovosled ve větě
	• Dbá na kladení správného přízvuku	• Přechodníky
	• Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• Hláskosloví
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	• Vyhledává v jazykových příručkách odborné názvy	• Přejatá slova • Odborné názvy
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí		
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí		

a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití		
ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	* Procvičuje známé jevy ve složitějších a frekventovaných případech	Nauka o slově
ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa	* Umí pravopis koncovek 1., 4. a 7. pádu jednotného a množného čísla podle vzoru pán, hrad, žena, město * Zná přehled slovních druhů a dokáže je určovat	Tvarosloví
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	* Rozlišuje jednotlivé věty v nesložitých souvětích se spojkami a, i, ale, aby, že, dokáže je určovat	Skladba
ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí	* Umí používat správné koncovky příčestí minulého ve větách s podmětem děti, my, všichni	
ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami	* Shrne dosavadní vědomosti	Tvarosloví a nauka o slově
ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov		
ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA**	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	• Uvádí základní představitele daného období	MdV • Meziválečná literatura • Poválečná literatura
	• Charakterizuje dané období	
	• Porovnává ztvárnění literárního textu v hudbě	• Exilová a samizdatová literatura
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• Vlastními slovy interpretuje smysl díla	• Písničkáři
	• Rozpozná základní rysy individuálního stylu autora	• Zhudebněné texty
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo		• Autobiografie • Současní autoři

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	9.

ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ***ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele*** ***ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře*** ***ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování*** ***ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích*** *ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku* *ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení* *ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry* *ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře*	* Probrané literární žánry rozšíří o znalosti divadelních her * Využívá knihovny, slovníků nebo encyklopedií, dokázat využít i PC * Soustředěným a uvědomělým čtením se orientuje v textu * Hledá hlavní myšlenku v členěném textu * Soustředěně čte a sleduje divadelní nebo filmové představení, hledá vhodné výrazy spisovného jazyka k vyjádření svého dojmu * Seznamuje se s dětskou literaturou, sleduje pestrost i rozdílnost, poznává ilustrátory, / např. z filmů/	Literární druhy a žánry Práce s textem Poslech a reprodukce Literární druhy a žánry

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	1.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• Zvládá uvolňovací cviky a dodržuje základní hygienické návyky při psaní	• Přípravné cviky pro uvolnění ruky
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• Píše správné tvary písmen, jejich sklon a spojení	• Nácvik psaní písmen
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• Opíše, přepíše a dle diktátu píše slabiky a slova	• Psaní písmen, slabik a slov, diktát
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• Opíše, přepíše a dle diktátu píše větu, uvědomuje si tvary velkých a malých písmen, dodržuje interpunkční znaménka	• Opis a přepis vět, malý a velký tvar písma, vlastní jména, interpunkce, diktát
	• Opíše a přepíše krátký text, dodržuje psaní interpunkčních znamének	• Opis a přepis krátkého textu, procvičování tvaru písmen a správného umístění znamének ve slovech
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	*Zvládá základní techniky mluveného projevu	Mluvený projev
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti	*Vyjadřuje se ve větách *Dokáže popsat situaci, vypravovat Příběh	
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	*Dodržuje základní komunikační pravidla *Používá mimojazykové prostředky *Umí pozdravit, poprosit, poděkovat, omluvit se	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	*Umí vyřídit vzkaz	Formy společenského styku
ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary	*Dokáže se koncentrovat, poslouchat pokyny, plnit pokyny	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	1.

písmen *ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky* *ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby* *ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost* *ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty*	*Orientuje se na řádku a na stránce *Čte zleva doprava *Čte s porozuměním přiměřený text *Dokáže interpretovat text *Orientuje se ve čteném textu *Skládá a čte slabiky *Zná a dodržuje základní hyg. návyky při psaní *Správně používá psací náčiní, dodržuje tvary písmen a číslic *Dbá na správný sklon písma *Dodržuje poměr výšky a velikosti písma *Opíše psací písmo dle předlohy *Přepíše tiskací písmo dle předlohy	Naslouchání Čtení Psaní
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ***ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná***	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • spisovně se vyjadřuje celou větou • Rozeznává tvary malých a velkých písmen, rozlišuje tiskací a psací písmo, délku samohlásek • Vytváří první slabiky, určuje počet slabik ve slově, čte slova, krátké věty a chápe jejich význam • Zlepšuje techniku a plynulost čtení, dbá na pečlivou výslovnost • Rozlišuje a čte tvrdé a měkké slabiky, slabiky s „ě“	Psaní • Rozvoj řečových dovedností, zvukového a sluchového vnímání • Poznávání hlásek a písmen, samohlásky krátké a dlouhé • Skládání a čtení slabik, čtení slov s otevřenou a uzavřenou slabikou • Neslabičné předložky,

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	1.

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky ***ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*** ***ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná*** ***ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*** *ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy* *ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* *ČJL-3-2-01p tvoří slabiky* *ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky* *ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*	• Čte jednoduchý text s porozuměním • Čte delší větné celky • Orientuje se v textu, dramaticky ztvárňuje hlavní myšlenky • Pracuje na zdokonalování plynulého čtení *Pozná jednotlivá písmena podle tvaru *Vyhledá určená písmena mezi ostatní abecedou *Vyhledá písmena v souvislém textu *Diferencuje postavení hlásky ve slově *Získá pasivní povědomí o členění abecedy na samohlásky a souhlásky *Rozlišuje délku samohlásek *Správně postaví do věty samohlásku jako spojku *Správně vyslovuje TY,TI *Rozlišuje hlásky sluchem *Správně vyslovuje samohlásky, souhlásky a souhlás. Skupiny *Rozezná a pojmenuje	dvojhlásky, slabiky a slova se shlukem souhlásek • Slabiky di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Čtení s porozuměním • Čtení delších větných celků, orientace v textu, dramatizace pohádky, recitace krátké básně • Nácvik plynulého čtení se správným přízvukem a intonací, nácvik tichého čtení Vyvození písmen A,E,I,O,U,Y M,L,V,T,S,J Hláskosloví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	1.

	počáteční písmeno ve slově *Tvoří slova začínající danou hláskou *Určí postavení hlásky ve slově *Používá správné tempo, intonaci, přízvuk *Čte otevřené slabiky *Rozlišuje délku slabik *Dokáže obměnit délku slabiky *Skládá otevřené slabiky do dvojslabičných slov *Čte dvojslabičná slova s otevřenými slabikami slabikami *Přepíše slabiku *Skládá dvojslabičná slova ze slabik *Orientuje se ve větě *Jedno slovo, více slov *Dokáže graficky znázornit větu *Orientuje se v grafickém textu *Ukáže dané slovo v grafickém textu *Určí počet slov ve větě *Určí počet slabik ve slově *Rozloží slabiku na hlásky *Pozná větu oznamovací, rozkazovací a tázací *Pozná a pojmenuje znaménko za větou *Dbá na správnou intonaci, větný přízvuk a melodii věty *Ví, že věta začíná velkým písmenem *Ví, že vlastní jména se píší s velkým písmenem *Získá povědomí o podstatných jménech a slovesech *Umí spojit jednotlivá písmena do slabik a slov	Zvuková stránka jazyka Nauka o slově Analýza, syntéza slabik, slov, vět

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	1.

	*Opíše slova *Přepíše slabiky a slova z tiskacího písma do psacího *Píše písmena, slabiky, číslice podle diktátu *Správně opíše a přepíše daný text *Opíše dvojslabičné věty	Tvarosloví
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Reprodukuje, zná rozpočitadla a říkanky	Psaní
	• Poslouchá reprodukovanou pohádku, chápe dobro a zlo, převypráví pohádku podle obrázkové osnovy	Psaní Psaní
	• Dramatizuje podle svých schopností	Psaní
	• Zajímá se o dětskou literaturu a časopisy, všímá si ilustrací literárních děl pro děti, recituje kratší básnický text, zná dětský časopis • Vypravuje jednoduchý text, hodnotí vlastnosti postav, vyjadřuje pocity z četby	• Říkanky, hádanky,

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	1.

	• Jednoduše zhodnotí shlédnuté divadelní nebo filmové představení • Posoudí jednání hlavních hrdinů	písničky, koledy, verše, lidová slovesnost - MkV
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku		• Oblíbené pohádky, vyprávění podle obrázkové osnovy
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	*Porozumí textu *Interpretuje v přiměřeném rozsahu text *Rozliší rozpočítadlo, říkanku, hádanku, pohádku	• Dramatizace pohádky, povídky nebo básně
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	*Určí hlavní postavu a její vlastnosti *Rozliší místo, čas a děj	• Práce s dětskými knihami a časopisy, beseda o knihách, výstavka knih
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	*Rozliší prostředí pohádkové a reálné *Najde hlavní myšlenku	• Čtení z oblíbené knihy
	*Reprodukuje text podle otázek *Reprodukuje text podle ilustrací *Dokáže dramatizovat text, pohádku *Provede ilustraci textu *Vyjádří vlastní postoj k textu	• Divadlo, film – OSV
		Přednes říkanky, hádanky
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací* *- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*		Poslech předčítaného textu Porozumění textu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	1.

		Reprodukce a dramatizace textu podle dané osnovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	2.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• Respektuje základní komunikační pravidla a dodržuje pravidla slušného chování • Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• Pozdrav, oslovení • Projevy zdvořilosti
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• Vypravování podle obrázkové osnovy
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• Tvoří krátký mluvený projev podle obrázku	• Popis
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty *ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti* *ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání* *ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním* *ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen* *ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby* *ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost*	*Dodržuje hlasovou hygienu /měkký hlasový začátek, přiměřená intenzita hlasu/ *Má osvojeny základy slušného chování, umí formulovat přání, prosbu, pozdrav, poděkování, omluvu adekvátně situaci * S pomocí učitele vyjmenuje podstatné znaky zobrazené skutečnosti *Odpovídá na otázku celou větou, dodržovat správný slovosled *Splní požadované pokyny učitele *Má osvojeny správné návyky při psaní *Dodržuje a upevňuje hygienické a pracovní návyky při psaní	Mluvený projev - hlasová hygiena, rytmická, dechová cvičení, logopedická říkadla Formy společenského styku Komunikace v různých situacích Mluvený projev – popis Odpovědi na otázky Psaní

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	2.

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty	*Ovládá správné tvary písmen *Dodržuje úpravu psaného projevu *Píše písmena, slabiky, slova *Opíše a přepíše krátké věty *Spojuje správně písmena ve slabiky *Zvládá psaní slov *Písmena, slabiky, slova převede z mluvené podoby do psané *Zvládá diktát písmen slabik, slov	Psaní - všechna písmena malé abecedy a velká jen ta, která se od malých neodlišují tvarem Psaní Psaní Psaní
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost ***ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky*** ***ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost*** ***ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky***	JAZYKOVÁ VÝCHOVA • Pozná větu v textu i v mluveném projevu • Rozlišuje v textu druhy vět, používá správnou interpunkci • Logicky uspořádá věty podle posloupnosti • Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky, dělí slova na konci řádku • Rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky, dvojhlásky a psaní u/ú/ů • Správně odůvodňuje a píše i/í, y/ý po měkkých a tvrdých	• Věta, interpunkce věty • Druhy vět • Pořadí vět • Slovo-slabika-hláska • Význam slov • Samohlásky krátké a dlouhé

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	2.

	souhláskách	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• Spojuje jednoduché věty do souvětí	• Souhlásky tvrdé, měkké a obojetné • Věta jednoduchá, souvětí
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• Užívá správné gramatické tvary, určuje podstatná jména	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• Dokáže správně psát vlastní jména • Odlišuje čtení a psaní předložek • Pozná sloveso ve větě	• Podstatná jména • Vlastní jména • Předložky
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	• Chápe odlišnosti mezi výslovností a psaním slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	• Slovesa
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• Dokáže si odůvodnit pravopis psaní párových souhlásek • Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Párové souhlásky na konci slov • Malá a velká písmena, napojování, sklon, číslice, hůlkové písmo
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem	• Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• Opis, přepis a diktát slov - OSV • Opis, přepis a diktát vět

souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná		• Korespondence (dopis, přání)
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	*Pozná a přečte většinu písmen malé a velké abecedy *Pozná a rozlišuje samohlásky *Rozlišuje délku samohlásek	Abeceda
ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy *ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* *ČJL-3-2-01p tvoří slabiky*	*Postupně čte otevřené a zavřené slabiky a z nich složená slova *Čte dvojslabičná i víceslabičná slova složená z otevřených slabik	Hláskosloví Zvuková stránka jazyka
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky *ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*	*Čte věty s jednoduchou skladbou a přiměřeným obsahem *Přečte krátký text s obr. i bez obrázku	Nauka o slově Věta
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
	• Dbá na správnou výslovnost při čtení	
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku ***ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění*** ***ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku***	• Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • Recituje s přednesem • Samostatně vypráví příběh, dokončí myšlenku příběhu • Pozná kresby známých dětských ilustrátorů	• Plynulé čtení jednoduchých vět se správným přízvukem a intonací - OSV • Próza, verš • Recitace básně • Vyprávění příběhu,

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	2.

ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• Dramatizuje jednoduchý text dle svých schopností • Dokáže číst s porozuměním a reprodukovat čtený text • Jednoduše zhodnotí shlédnuté divadelní nebo filmové představení	dokončení jednoduchého příběhu MkV • Ilustrace, ilustrátoři • Dramatizace textu • Porozumění textu
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• Posoudí jednání hlavních hrdinů • Chápe význam a původ tradičních svátků • Zná tradiční zvyky • Porovnává tradici různých národů	• Divadlo, film • Vánoce, Velikonoce
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností *ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně* *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací* *- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*	*Dokáže se soustředit poslech *Vyslechne a pochopí předkládaný text *Umí reprodukovat text *Účastní se kolektivní dramatizace *Memoruje a přednáší složitější básně a říkadla *Postupně začíná mít zájem o literární tvorbu	Poslech - nácvik soustředěného poslechu Porozumění textu Reprodukce a dramatizace Přednes Porozumění textu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	3.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• Čte s porozuměním nahlas i potichu	• Čtení
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• Zná základní pravidla rozhovoru	• Rozhovor - OSV
	• Používá pozdrav, omluvu, prosbu, vzkaz	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• Umí výstižně a stručně telefonovat	• Telefonování
	• Předvede ve dvojici telefonický rozhovor	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• Reprodukuje obsah sděleného, přečteného nebo shlédnutého děje	• Vypravování
	• Vypráví vlastní zážitky	
	• Domýšlí děj	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• Vypráví podle obrázků, obrázkové osnovy	
	• Sestaví osnovu vyprávění	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		
	• Podle osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• Stručně a výstižně popisuje postavy, zvířata, jednoduché předměty a činnosti	• Popis

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	3.

ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• Zná části dopisu • Napíše správně adresu • Napíše krátký dopis na dané téma • Napíše pohled, blahopřání • Individuálně i ve skupině vytvoří plakát, pozvánku • Výtvarně plakát a pozvánku dotvoří	• Dopis, pohled**,** blahopřání • Plakát, pozvánka
ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty *ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti* *ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání* *ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním* *ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen* *ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky* *ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby* *ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost* *ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty*	*Soustředí se na vlastní projev *Volí vhodnou intonaci a rytmizaci projevu *Snaží se o plynulé vyjadřování *Zvládá krátké vypravování a popis *Zná základní komunikační pravidla a používá je /zdvořilé oslovení, vystupování/ *Soustředí pozornost ke zdroji informací *Porozumí textu *Reaguje vhodnými otázkami *Reaguje na pokyn *Spojuje slabiky do slov *Čte správně předložku slovem *Dbá na správnou intonaci *Orientuje se tichým čtením ve větě, dokáže sledovat text *Vlastními slovy reprodukuje text *Shrnout základní informace *Volí vhodnou polohu při psaní *Volí vhodné psací náčiní *Dodržuje hygienu zraku *Dbá na úpravu písma	Základní techniky mluveného projevu Základní komunikační pravidla Naslouchání Analyticko-syntetické činnosti Čtení jednoduchých vět Tiché čtení Orientace ve čteném textu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	3.

	* Kontroluje napsaný text a úpravu písma na stránce	Hygiena a technika psaní
	*Rozlišuje velikost písmen *Umí psát správné tvary bez pomocných linek *Zná a píše správné tvary písmen malé i velké abecedy	
	*Plynule spojuje písmena i slabiky do slov	
	*Kontroluje svůj písemný projev *Umí po sobě přečíst napsaný text a najít případnou chybu	Psaní písmen
	*Umí přeměnit text, který slyší, do grafomotorické činnosti	
	*Analyzuje slyšený projev *Rozloží slovo na slabiky a písmena a zpětně je složí	Psaní slabik, slov
	*Umí napsaný text zkontrolovat a opravit	Psaní podle nápovědy Psaní podle diktátu
	*Přečte svůj napsaný text, najde chyby a opraví je	
	*Umí spojit činnost očí a ruky *Dokáže přečíst text a následně ho opsat či přepsat	Zpětná vazba
	*Zná písmena malé i velké abecedy	Vlastní kontrola písma
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	Opis psacího písma Přepis tištěného textu
	• Pozná slova významem podřazená a souřadná, řekne k nim slovo nadřazené	
	• Pozná slovo souznačné, protikladné, příbuzné	
	• Pracuje se slovníkem	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	3.

ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	• Určí počet slabik ve slově • Pomocí předpon a přípon tvoří slova příbuzná • Pamětně zvládne přehled vyjmenovaných slov • Pomocí vyjmenovaných slov zdůvodní pravopis po obojetných souhláskách uvnitř slov • Používá Pravidla českého pravopisu	• Význam slov • Hláskosloví • Vyjmenovaná slova
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves ***ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování*** ***ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru***	• Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • Rozlišuje slova ohebná od neohebných • Pracuje se základními mluvnickými kategoriemi • podstatných jmen a sloves • Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • Píše správně velká písmena v obvyklých vlastních jménech osob, zvířat a místních pojmenování	• Slovní druhy
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen,	• Rozlišuje větu jednoduchou a	• Vlastní jména

přídavných jmen a sloves	souvětí • Spojí věty jednoduché do souvětí • Pozná ve větě základní skladební dvojici	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování ***ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy*** *ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy* *ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky* *ČJL-3-2-01p tvoří slabiky* *ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky* *ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech*	*Seznámí se s abecedním řazením *Umí číst a psát jednotlivá písmena v tištěné i psané podobě * Přečte a doplní i/y po souhláskách dy,ty,ny,di,ti,ni *Člení slovo na hlásky a slabiky *Složí slovo z daných slabik *Rozliší slova stejného a opačného významu *čte a doplňuje slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě *Rozpozná začátek a konec věty *Uvědomí si začátek věty a doplní velké písmeno *Ví, co jsou vlastní jména *Dává příklad těchto slov LITERÁRNÍ VÝCHOVA • Čte plynule věty a souvětí • Čte texty se správnou intonací • Čte s porozuměním • Využívá tiché čtení • Propojuje a kombinuje somatické	• Věta jednoduchá a souvětí Abeceda Hláskosloví Nauka o slově Nauka o slově Věta

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	3.

	dovednosti k vyjádření vnitřních stavů a emocí	• Zdokonalování techniky čtení - OSV
	• Zahraje etudu podle přečteného textu	
	• Vstupuje do rolí a herních situací a přesvědčivě v nich jedná	
	• Hovoří o důsledcích jednání postav	• Dramatická výchova - EGS
ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• Podílí se na kolektivní dramatizaci pohádky, povídky, pověsti, básně	
	• Prezentuje dramatizaci před spolužáky	
	• Hodnotí prezentace svých spolužáků	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• Charakterizuje literární postavy	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• Kreslí ilustrace k přečtenému textu	
	• Sděluje pocity z básně	
	• Recituje básně	
	• Naučí se některé básně zpaměti	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• Určí rým, verš a sloku	• Práce s literárním textem českých i světových autorů
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• Doplňuje verše	EGS • Básně, pranostiky, přísloví a rčení - MkV
	• Řeší hádanky	
	• Vysvětlí vlastními slovy význam pranostiky, přísloví a rčení	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• Chápe význam a původ tradičních svátků	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	3.

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ***ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností***	• Zná tradiční zvyky • Porovnává tradici různých národů • Rozliší poezii a prózu	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění ***ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností***	• Rozlišuje základní typy literárních textů • Zná rozdíl mezi literaturou uměleckou a naučnou • Rozlišuje realitu a fikci ve sdělení • Určí základní znaky pohádky a pověsti	• Vánoce, Velikonoce - EGS • Základní literární pojmy
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu ***ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění***	• Reprodukuje shlédnuté divadelní nebo filmové představení • Porovnává přečtený text s divadelním nebo filmovým ztvárněním • Vyjadřuje své dojmy ze shlédnutého představení • Výtvarně ztvární shlédnuté nebo slyšené představení • Rozpozná charakteristická díla českých i světových dětských autorů a jejich hrdiny • Rozpozná charakteristické ilustrace dětských malířů	• Divadlo, film, televize, rozhlas
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	*Zapamatuje si jednoduchá říkadla *Má cit pro rytmus *Umí vystoupit před diváky /spolužáci, rodiče/	Čeští a světoví autoři a ilustrátoři - EGS

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	3.

	*Zaměří se na poslech *Sleduje děj příběhu *Dokáže se zaměřit na podstatu děje *Dokáže převyprávět děj vlastními slovy	Přednes
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	*Orientuje se podle obrázků a ilustrací v příběhu *Vystihne podstatu děje vlastními slovy * Odliší podstatné věci od nepodstatných	Poslech Porozumění textu
ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně *ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost*		Reprodukce děje

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	4. – 5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	**Komunikační a slohová výchova**	
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	• Čte s porozuměním nahlas i potichu	• Čtení
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• Rozliší v textu podstatné od nepodstatného • V textu vyhledá a zaznamená podstatné informace	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• Zná základní pravidla rozhovoru • Střídá roli mluvčího a posluchače • Používá pozdrav, omluvu, prosbu, vzkaz	• Rozhovor - OSV
	• Umí výstižně a stručně telefonovat	• Telefonování
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• Posuzuje úplnost či neúplnost sdělení	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• Předvede ve dvojici telefonický rozhovor • Zanechá vzkaz na záznamníku	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• Reprodukuje obsah sděleného, přečteného nebo shlédnutého děje	• Vypravování
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	• Zapamatuje si a sděluje podstatná fakta	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• Vypráví vlastní zážitky	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo	• Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo vyprávění	

podle svého komunikačního záměru		
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• Domýšlí děj • Vypráví podle obrázků, obrázkové osnovy • Sestaví osnovu vyprávění • Podle osnovy vytváří krátký mluvený nebo písemný projev	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• Na základě vyhledaných informací vypracuje krátký referát	• Referát
	• Stručně a výstižně popisuje postavy, zvířata, jednoduché předměty a činnosti	• Popis
	• Zná části dopisu • Napíše správně adresu • Napíše krátký dopis na dané téma • Napíše pohled, blahopřání	• Dopis, pohled, blahopřání
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• Vytvoří jednoduché mediální sdělení • Dokáže uspořádat informace • Utvoří si vlastní názor na reklamu • Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	• Reklama, inzerát - MdV
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• Individuálně i ve skupině vytvoří plakát, pozvánku • Výtvarně plakát a pozvánku dotvoří	• Plakát, pozvánka - MDV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	4. – 5.

	4. ročník	
ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	*Naslouchá a porozumí otázce *Srozumitelně se vyjadřuje *Tvoří jednoduché věty	Tvoření otázek Odpovědi na otázky
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	*Porozumí textu *Má osvojené základy mluveného projevu	Vypravování podle obrázků či vlastních zážitků Reprodukce textu Formy společenského styku
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	*Osvojí si správné dýchání, tvorbu hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonaci a rytmizaci řeči	
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje		Mluvený projev
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty	*Doplňuje a obměňuje slova ve větě	
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení	*Vypráví podle obrázků či vlastních zážitků	Tvorba vět na daná slova, téma
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně	*Popíše reálné věci, předměty, činnosti kolem sebe	Popis jednoduchých předmětů, dějů kolem nás
	*Dbá na rovnoměrnou vzdálenost mezi písmeny ve slovech	Psaní písmen, slabik slov, vět i číslic
	*Uplatňuje rovnoměrné mezery mezi slovy	Opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu
	*Osvojí si základní komunikační pravidla	Formy společenského styku - pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vzkaz, dopis, blahopřání Základní komunikační pravidla
	*Napíše blahopřání, jednoduchý text na pohlednici - úprava adresa	
	*Dodržuje hygienické návyky při psaní	Automatizace písemného projevu
	*dbá na správný tvar a sklon písma *dodržuje vzdálenost mezi	

	písmeny a slovy ***5. ročník*** *Naslouchá a porozumí otázce *Srozumitelně se vyjadřuje *Tvoří jednoduché věty *Porozumí textu *Má osvojené základy mluveného projevu *Osvojí si správné dýchání, tvorbu hlasu, výslovnost, slovní přízvuk, intonaci a rytmizaci řeči *Doplňuje a obměňovat slova ve větě *Vypráví podle obrázků či vlastních zážitků *Popíše reálné věci, předměty, činnosti kolem sebe *Dbá na rovnoměrnou vzdálenost mezi písmeny ve slovech *Uplatňuje rovnoměrné mezery mezi slovy *Osvojí si základní komunikační pravidla - pohlednice úprava, adresa *Dodržuje hygienické návyky při psaní *Dbá na správný tvar a sklon písma *Dbá na úpravu písma *Dodržuje vzdálenost mezi písmeny a slovy	Tvoření otázek Odpovědi na otázky Vypravování podle obrázků či vlastních zážitků Reprodukce textu Formy společenského styku Mluvený projev Tvorba vět na daná slova, téma Popis jednoduchých předmětů, dějů kolem nás Psaní písmen, slabik, slov, vět i číslic Opis psacího písma a přepis jednoduchého tištěného textu Formy společenského styku - uvítání, rozloučení, blahopřání - ústně i písemně Automatizace psacího pohybu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	4. – 5.

	*Dokáže napsat písmena hůlkovým písmem *Zvládá psaní slov hůlkovým písmem	Hůlkové písmo

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	4. – 5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	**Literární výchova**	
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• Čte plynule věty a souvětí • Čte texty se správnou intonací • Správně frázuje • Čte s porozuměním • Využívá tiché čtení	• Zdokonalování techniky čtení
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• Propojuje a kombinuje somatické dovednosti k vyjádření vnitřních stavů a emocí • Pracuje s pravidly hry a jejich variacemi • Zahraje etudu podle přečteného textu • Vstupuje do rolí a herních situací a přesvědčivě v nich jedná • Nahlíží na situace v příbězích z pozice různých postav • Hovoří o důsledcích jednání postav • Podílí se na kolektivní dramatizaci pohádky, povídky, pověsti, básně • Prezentuje dramatizaci před spolužáky • Hodnotí prezentace svých spolužáků	• Dramatická výchova
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • Vyjadřuje dojmy z četby a zaznamenává je	• Práce s literárním textem českých i světových autorů - EGS
	• Charakterizuje literární postavy • Kreslí ilustrace k přečtenému textu	• Charakteristika literárních postav - OSV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	4. – 5.

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• Domýšlí příběhy a tvoří vlastní literární texty	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• Sděluje pocity z básně	• Básně, pranostiky, přísloví a rčení
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• Recituje básně • Naučí se některé básně zpaměti	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• Určí rým, verš a sloku • Doplňuje verše • Řeší hádanky	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• Vysvětlí vlastními slovy význam pranostiky, přísloví a rčení	
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• Chápe význam a původ tradičních svátků • Zná tradiční zvyky • Porovnává tradici různých národů	• Vánoce, Velikonoce - MkV
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• Rozliší poezii a prózu • Rozlišuje základní typy literárních textů • Zná rozdíl mezi literaturou uměleckou a naučnou • Rozlišuje realitu a fikci ve sdělení • Určí základní znaky pohádky, pověsti a bajky	• Základní literární pojmy
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• Rozlišuje základní divadelní druhy • Rozlišuje výrazové prostředky	• Divadlo, film, televize, rozhlas - OSV

	různých mediálních sdělení	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• Utvoří si vlastní názor na sdělení informačních prostředků	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• Reprodukuje shlédnuté divadelní nebo filmové představení	
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• Porovnává přečtený text s divadelním nebo filmovým ztvárněním • Vyjadřuje své dojmy ze shlédnutého představení • Výtvarně ztvární shlédnuté nebo slyšené představení	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• Rozpozná charakteristická díla českých i světových dětských autorů a jejich hrdiny • Rozpozná charakteristické ilustrace dětských malířů	Čeští a světoví autoři a ilustrátoři – EGS
	4. ročník	
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh	*Porozumí obsahu textu *Reprodukuje přečtený text	Významová stránka čteného textu a odstavců
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	*Seznámí se se základními literárními pojmy *Zařadí správně literární ukázku *Používá literární pojmy a názvy	Základní literární pojmy - literární druhy a žánry - říkanka, báseň, hádanka, povídka, rozpočítadlo
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy *ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti* *ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu*	*Porozumí obsahu čteného textu *Orientuje se v ději *Uvědomuje si rozdílnost reálného a pohádkového prostředí, jeho odlišnosti *Rozliší a určí místo a čas děje *Umí reprodukovat jednoduchý	Porozumění textu

	děj *Zapojí se do dramatizace textu *Sleduje doporučená divadelní a filmová představení *Chápe obsah sledovaných představení *Reprodukuje příběh podle otázek, osnovy ***5. ročník*** *Rozliší místo, čas a děj *Porozumí hlavní myšlence čteného textu *Porozumí obsahu čteného textu *Orientuje se v ději čteného textu *Seznámí se se základními literárními pojmy *Zařadí správně literární ukázku *Používá literární pojmy a názvy * Reprodukuje jednoduchý děj *Zapojí se do dramatizace textu *Sleduje doporučená divadelní a filmová představení *Pochopi obsah sledovaných představení *Zná pojmy režisér, herec, dabing *Reprodukuje příběh podle otázek, osnovy	Dramatizace podle dané osnovy Divadelní, filmové představení Tiché čtení Porozumění textu Základní literární pohádka, pověst, bajka, spisovatel Dramatizace podle dané osnovy Divadelní, filmové představení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	4.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• Pojmenuje slovo jednoznačné a mnohoznačné, souznačné a protikladné	• Význam slov
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• Přiřazuje a tvoří slova citově zabarvená • Rozlišuje slova spisovná	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• V jednoznačných případech určí kořen slova, předponu a příponovou část • Zdůvodní a napíše správně slovo s předponou a předložkou	• Stavba slova
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• Uvědoměle píše i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov • Zdůvodňuje použití i/y • Používá Pravidla českého pravopisu	• Vyjmenovaná slova
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Určuje slovní druhy plnovýznamových slov • Používá pravidla Českého pravopisu	• Slovní druhy
	• Skloňuje podstatná jména a používá je v gramaticky správných tvarech • Pracuje s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen (rod, číslo, pád) • Přiřazuje podstatná jména k příslušným vzorům • Pomocí vzorů zdůvodňuje pravopis po obojetných souhláskách v koncovkách	• Podstatná jména

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník

	podstatných jmen • Pozná u sloves tvar jednoduchý a složený, určitý a neurčitý	• Slovesa
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• Pracuje s mluvnickými kategoriemi sloves (osoba, číslo, čas) • Časuje slovesa v čase minulém, přítomném a budoucím	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí ***ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje***	• Určí větu jednoduchou a souvětí • Určí počet vět v souvětí • Spojuje věty do souvětí • Sestavuje vzorce jednoduchých souvětí	• Stavba věty
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• Určí ve větě základní skladební dvojici a uvědomuje si jejich shodu	
ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa *ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího* *ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik* *- určuje samohlásky a souhlásky* *- seřadí slova podle abecedy* *- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě* *- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*	*Rozliší samohlásky a souhlásky *Pozpozná délku samohlásek a slabik *Zná dělení tvrdých a měkkých souhlásek i obojetných *Osvojí si pravopis psaní -i, -y po tvrdých a měkkých souhláskách *Tvoří jednoduché věty *Rozpozná druhy vět dle přízvuku a intonace *Určí druhy vět	Hláskosloví Hláskosloví Věta

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	• Určí kořen, předponu, příponu a koncovku • Zdůvodní pravopis zdvojených souhlásek • Zdůvodní a napíše správně předponu s-, z- • Zdůvodní a napíše správně skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně • správně dělí slova na konci řádku	• Stavba slova
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• Pomocí vyjmenovaných slov zdůvodní pravopis po obojetných souhláskách uvnitř slov • Pomocí vzorů zdůvodňuje pravopis po obojetných souhláskách v koncovkách podstatných jmen • Používá Pravidla českého pravopisu	• Pravopis i/y po obojetných souhláskách
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Určuje slovní druhy v textu • Používá Pravidla českého pravopisu	• Slovní druhy
	• Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen (rod, číslo, pád) • Používá správné tvary podstatných jmen	• Podstatná jména
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• Rozliší nespisovné tvary podstatných jmen	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy	• Přiřazuje přídavná jména k příslušným vzorům	• Přídavná jména

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	5.

plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Pomocí vzorů zdůvodňuje pravopis po obojetných souhláskách v koncovkách přídavných jmen	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• Rozliší nespisovné tvary přídavných jmen	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Pracuje s mluvnickými kategoriemi sloves (osoba, číslo, čas, způsob kromě podmiňovacího)	• Slovesa
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• Rozliší nespisovné tvary sloves	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• Vyjmenuje druhy zájmen • Zdůvodní pravopis zájmen osobních	• Zájmena
	• Rozliší druhy číslovek v textu	• Číslovky
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• Rozezná větu jednoduchou od souvětí	• Stavba věty
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• Pomocí vhodných spojovacích výrazů spojí do souvětí věty jednoduché	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• Určí ve větě základní skladební dvojici	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• Zdůvodní pravopis i/y ve shodě přísudku s podmětem	
ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa	*Sluchově rozlišuje hlásky, výslovnost slabik s -ě	Nauka o slově

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK	5.

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího *ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik* *- určuje samohlásky a souhlásky* *- seřadí slova podle abecedy* *- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě* *- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky*	*Píše gramaticky správně slova se skupinami dě-tě-ně- bě-pě-vě-mě *Osvojí si abecední pořadí písmen *Osvojí si abecední řazení slov *Sluchově rozliší hlásky *Dokáže si zdůvodnit správnost psaní znělých a neznělých souhlásek uvnitř a na konci slova *Píše gramaticky správně znělé a neznělé souhlásky *Rozlišuje slova dle jejich významu *Určí u podstatných jmen rod a číslo *Rozpozná vlastní jména a osvojí si pravopis psaní velkých písmen *Pozná a vyhledá slovesa	Abeceda Hláskosloví Tvarosloví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČLOVĚK V DĚJINÁCH ***D-9-1-01uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků*** ***D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány*** ***D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu*** *D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti*	***ČLOVĚK V DĚJINÁCH*** • Osvojí si práci s časovou přímkou • Dokáže vyjmenovat prameny poznání • Pojmenuje instituce, kde jsou informace shromažďovány • Chápe důležitost a potřebnost dějepisných poznatků	• Úvod do dějepisu • Čas a prostor • Historické prameny • Získávání informací o dějinách • Význam zkoumání dějin
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI D***-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu*** ***D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost*** *D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí* *D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty*	***POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI*** • Rozpozná vývojová stádia člověka • Vyjmenuje způsoby soužití lidí • Pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství • Vyrobí jednoduchý nástroj z období pravěku	VDO, MKV • Pravěk- dělení – doba kamenná, bronzová, železná • Vývojové typy člověka
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY ***D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací*** ***D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly***	***NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY*** • Chápe kulturní rozmanitost světa • Seznámí se se společenským uspořádáním nejstarších civilizací • Chápe přínos antické civilizace v oblasti občanské i kulturní	EGS • Nejstarší civilizace (Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie, mořské národy) • Dějiny Řecka

součástí světového kulturního dědictví ***D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství*** ***D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie*** *D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států* *D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací*	• Porovná formy státní moci • S pomocí mapy popíše územní rozsah státu	• Dějiny Říma
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA ***D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států*** ***D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech*** ***D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí*** ***D-9-4-04ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury*** *D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území*	***KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA*** • Uvědomuje si rozdílný vývoj v jednotlivých částech Evropy • Uvědomuje si prolínání různých kulturních vlivů • Osvojí si periodizaci dějin ***ČLOVĚK V DĚJINÁCH*** * Dokáže uvést příklady historických pramenů * Umí vysvětlit, v čem se liší doba historická a předhistorická * Ví, kde najít informace o dějinách (muzea, knihy, internet) ***POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI*** * Dokáže popsat způsob života na našem území * Vysvětlí rozdíl mezi způsobem života lovců a sběračů * Ví, co pěstovali první zemědělci * Uvede, podle čeho se nazývají jednotlivá období * Zná rozdíl mezi hmotnou a duchovní kulturou * Dokáže vysvětlit, proč vzniklo	• Doba raného středověku - znaky Stěhování národů • Nejstarší středověké říše (Byzantská říše, Arabská říše, Franská říše, Sámova říše, Velká Morava) • Opakování starověku Úvod do předmětu Historické prameny Doba historická a předhistorická Získávání informací o dějinách Pravěk Nejstarší dějiny našich zemí Lovci a sběrači potravy První zemědělci Doba kamenná, bronzová, železná Hmotná a duchovní kultura Náboženství

	náboženství ***NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY*** * Dokáže popsat rozdílný způsob života v nejstarších státech * Umí vysvětlit přínos těchto civilizací pro rozvoj ostatních zemí * Ví, že existovaly různé druhy písma * Pozná významné osobnosti, zejména historické památky jednotlivých státních útvarů * Umí vysvětlit, jak probíhalo stěhování národů ***KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA*** * Dokáže pojmenovat první státní útvary na našem území * Ví, v čem byl důležitý příchod Cyrila a Metoděje * Zná nejvýznamnější postavy z období vzniku českého státu * Dokáže popsat život na hradech a ve středověkých městech * Zná nejvýznamnější památky románské kultury na našem území	Starověk Egypt, Řecko, Řím Obecné znaky a specifické zvláštnosti hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje Přínos pro rozvoj světové kultury Vznik písma Významné osobnosti, historické památky Středověk Slované, stěhování národů Sámova říše Velkomoravská říše Příchod Cyrila a Metoděje na Moravu Počátky českého státu Život ve středověkých městech Románská kultura

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA ***D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech*** ***D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí*** ***D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury*** *D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území* *D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu* *D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti* *D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí* *D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské* *D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu*	***KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA*** • Zopakuje si periodizaci dějin • Vysvětlí uspořádání západní Evropy v raném středověku • Pojmenuje první státní útvary na našem území • Uvědomí si odkaz a úlohu panovnických dynastií • Popíše dobový životní styl • Porovná vývoj v jednotlivých částech Evropy • Chápe politické, hospodářské a kulturní změny v daném historickém období • Srovná hlavní znaky románské, gotické a renesanční kultury • Objasní postavení a úlohu církve ve středověké společnosti • Seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve • Popíše hlavní objevné plavby a vysvětlí jejich význam • Zhodnotí postavení českých zemí v habsburské monarchii • Na internetu a při návštěvách muzea získá informace o dění v našem regionu v dané době ***KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA*** * Umí vysvětlit, kdo byl Svatý Václav * Zná nejvýznamnější Přemyslovce	• Opakování starověku • Středověk VDO, EGS, MKV **ČESKÉ DĚJINY** • Přemyslovci • Románská kultura • Lucemburkové • Gotická kultura • Doba husitská • Vláda Jiřího z Poděbrad • Jagellonci • Habsburkové • Renesance a humanismus • Odboj českých stavů • Třicetiletá válka, dopad války na region VDO, EGS, MKV **EVROPSKÉ DĚJINY** • Státy západní Evropy • Křížové výpravy • Románská kultura • Stoletá válka • Gotika • Vznik španělského království • Renesance a humanismus v Evropě • Zámořské objevy • Reformace a protireformační hnutí v Evropě • Nizozemský odboj • Anglická revoluce Středověk a křesťanství Počátky českého státu Svatý Václav a první Přemyslovci

Naformátováno: Přístupy klávesou tabulátor: 0,26 cm, (Zarovnání vlevo) + 0,55 cm, (Zarovnání vlevo)

nastavil formátování: Písmo: Kurzíva

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	7.

	* Zná význam církve pro život středověkého člověka * Pozná církevní stavby * Ví, proč měla církev vliv na vzdělanost a kulturu národa * Vysvětlí, kdo byl Jan Lucemburský a Karel IV. * Zná jejich nejvýznamnější činy	Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků Změny ve středověké společnosti Rozvoj měst , život v době vlády Karla IV. Rozvoj kultury a vzdělání Gotická a renesanční kultura
	* Ví, kdo byl Jan Hus a proč byl upálen * Umí vysvětlit, co nastalo po upálení Jana Husa, zná Jana Žižku * Popíše dobu vlády Jiřího z Poděbrad	Husitství Příčiny, průběh, výsledky, významné osobnosti Doba vlády Jiřího z Poděbrad
	* Umí vysvětlit změny v názorech na vznik světa * Vyjmenuje nejvýznamnější objevitele nových civilizací * Ví, které dosud neznámé zboží bylo dopraveno do Evropy * Má představu o pojmu humanismus * Vysvětlí, čemu napomohl vynález knihtisku	Novověk –počátek novověku Objevné cesty a jejich důsledky Kryštof Kolumbus – poznávání nových civilizací Humanismus Vynález knihtisku

Naformátováno: Odsazení: Vlevo: 0,23 cm, Předsazení: 0,32 cm, Přístupy klávesou tabulátor: 0,26 cm, (Zarovnání vlevo) + 0,55 cm, Tabulátor pro seznam

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	7.

Naformátováno: Přístupy klávesou tabulátor: 0,26 cm, (Zarovnání vlevo) + 0,55 cm, (Zarovnání vlevo)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: OBJEVYA DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY ***D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve*** ***D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život*** ***D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky*** ***D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie*** ***D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky*** ***D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek*** *D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu* *D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období* *D-9-5-04p, D-9-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku* MODERNIZACE SPOLEČNOSTI ***D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti*** ***D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě*** ***D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého***	• Porovná raný, vrcholný a pozdní středověk • Seznámí se s projevy kulturních stylů v jednotlivých oblastech kultury • Chápe podstatu pojmů absolutistická moc • Pochopí postavení českých zemí v rámci habsburské monarchie • Chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti • Seznámí se se situací v jednotlivých zemích po třicetileté válce • Osvojí si pojmy monarchie a konstituční monarchie • Chápe význam myšlenkových proudů • Uvědomuje si rozpor mezi absolutistickou mocí a snahami nastupující buržoazie • Vysvětlí rozdílné tempo modernizace v různých částech Evropy • Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií • Vyjmenuje příčiny vzniku 1. sv. války • Popíše průběh a důsledky 1. sv. války	• Opakování 7. ročníku **SVĚTOVÉ DĚJINY** MKV, EGS, VDO • Absolutismus v evropských státech a Rusku • Baroko a rokoko • Osvícenství • Francouzská revoluce • Klasicismus, romantismus, empír • Vznik USA • Doba Napoleona Bonaparte • Vývoj v Evropě po napoleonských válkách • Revoluce 1848 ve Francii, Itálii a Německu • Průmyslová revoluce • Mezinárodní situace v 2. polovině 19. století • Občanská válka v USA • Mezinárodní vztahy na přelomu 19. a 20. století • 1. světová válka **ČESKÉ DĚJINY** MKV, EGS, VDO • Situace v českých zemích po třicetileté válce • Marie Terezie • Josef II. • Vývoj v 1. polovině 19. století • Národní obrození • Revoluční rok 1848 • Rozmach průmyslu v českých zemích • Politická situace v 2. pol. 19. století • Podnikání a podnikatelské vztahy na přelomu 19. a 20. století • T. G. Masaryk • Vztah Čechů a Němců • 1. světová válka

národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů ***D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií*** *D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století* *D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století* MODERNÍ DOBA ***D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky***	* Umí vysvětlit, čím byla charakteristická doba vlády Rudolfa II. * Dokáže říci, proč došlo k bitvě na Bílé hoře a jaké měla důsledky pro české země * Ví, kdo byl J.A.Komenský * Dokáže popsat hlavní znaky baroka * Zná nejdůležitější reformy Marie Terezie a Josefa II. * Ví, proč došlo k selským rebeliím a kde * Zná obsah pojmu národní obrození a jeho význam pro český národ * Dokáže vyjmenovat nejdůležitější osobnosti národního obrození * Má povědomost o událostech revolučního roku 1848 u nás * Umí vysvětlit příčiny 1. sv. války * Ví, kde bojovali naši vojáci – legionáři * Zná vítězné státy	Novověk České země za vlády Habsburků Doba Rudolfa II. Bitva na Bílé hoře a její důsledky Barokní kultura Osvícenství Vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II. Selské rebelie Hospodářský a kulturní rozvoj Národní obrození Utváření novodobého českého národa František Palacký Revoluční rok 1848 Česká politika a kultura na konci 19. století Nejnovější dějiny Československá republika 1.sv.válka a její důsledky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: MODERNÍ DOBA ***D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky*** ***D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů*** ***D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu*** ***D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv*** ***D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí*** *D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války* *D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky* ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SVĚT ***D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků*** ***D-9-8-02vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce*** ***D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí*** ***D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech***	***MODERNÍ DOBA*** • Porovná rozdíly v systému feudalismu a kapitalismu • Chápe 1. polovinu 20. století jako období dvou ničivých válek • Vnímá rozmanitost projevů kultury • Chápe přínos národní a evropské kultury • Chápe pojmy fašismus, nacismus • Charakterizuje výsledky bojů demokratických systémů s totalitními • Popíše a srovná příčiny, průběh a výsledky válek • Vyjmenuje okolnosti vzniku samostatné ČSR • Seznámí se s vnitřní i zahraniční politikou ČR v období 1918 - 1938 • Seznámí se s vnitřní i zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky a protektorátu • Vysvětlí pojem studená válka • Charakterizuje vývoj v ČSR v kontextu s evropským a světovým vývojem • Vysvětlí pojem normalizace • Chápe důvody odporu k totalitním systémům • Vysvětlí pojem sametová revoluce Uvede globální problémy současného světa	• Opakování 8. ročníku SVĚTOVÉ DĚJINY • Ruské revoluce • Vývoj 1919-1920- Pařížská mírová konference • Meziválečná kultura • Světová hospodářská krize • Nastupující nacionalistické hnutí- Itálie, Německo • Vývoj v SSSR • Fašismus na postupu- 1933-1939 • 2.světová válka • Svět na rozcestí • Studená válka • Válka v Koreji • Karibská krize • Válka ve Vietnamu • Vývoj v 70.-80.letech • Reformní snahy v SSSR • Pád komunismu ČESKÉ DĚJINY • Vznik ČSR • Československá zahraniční politika • Vývoj ve 20.letech 20.století • Dopad světové hospodářské krize • Kultura- divadlo, film • Ohrožení ČSR ve 30. letech • Mnichovský diktát • 2.světová válka- protektorát, odboj, heydrichiáda, SNP,osvobozování • Střet o podobu moci ve státu • Únor 1948 • Politická situace v ČR a ve světě v 50.letech 20.století • Hospodářství v 50.-60.letech • Reformní snahy 1968 • Období normalizace • Hospodářství v 80.letech 20.st.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	9.

současného světa *D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě* *D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti*	* Vysvětlí, jak došlo ke vzniku samostatného Československa * Zná nejvýznamnější osobnosti, které se zasloužily o vznik ČSR * Ví, jak se projevila hospodářská krize v životě obyvatelstva * Dokáže vysvětlit, jak se projevoval fašismus * Zná důsledky Mnichovské zrady pro Československou republiku * Vysvětlí, proč došlo k 2. sv. válce * Zná nejvýznamnější představitele diktátorských režimů * Dokáže vysvětlit, jak se projevoval fašismus a stalinismus * Zná uspořádání našich zemí v době 2. světové války * Ví, v čem spočíval domácí a zahraniční odboj * Ví, kdo byl Edvard Beneš * Dokáže vysvětlit k čemu došlo v únoru 1948 * Pojmenuje hlavní rysy totalitního režimu a jak probíhal odpor proti němu * Má povědomost o událostech v Československu v roce 1968 * Vysvětlí, jaký význam měly listopadové události roku 1989 pro naši republiku a proč došlo k rozdělení Československa * Zná význam vstupu České republiky do EU	Vývoj na konci roku 1989-17.11.1989 Vznik Československého státu 1.prezident T.G.Masaryk Hospodářská krize a 30.léta v Československé republice Fašismus v Evropě Prezident E.Beneš Mnichovská zrada 2.světová válka – její příčiny a důsledky Fašismus a stalinismus Protektorát Čechy a Morava Slovenský stát Domácí a zahraniční odboj Poválečný vývoj Období zápasu o demokracii Únor 1948, totalitní režim a odpor proti němu Pražské jaro 1968 Invaze vojsk Varšavské smlouvy a období normalizace Listopad 1989 a nové společenské poměry v Evropě Vznik České republiky Vstup do EU

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	DĚJEPIS	9.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK	1. – 9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně ***DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu*** ***DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat*** *DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka* *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování* *DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele*	**POSLECH S POROZUMĚNÍM** • rozumí, pokud partner v komunikaci (učitel, spolužák) volí známou slovní zásobu, mluví pomalu a zřetelně • rozpozná, když ho někdo oslovuje jménem • rozumí základním konverzačním obratům, které se ve známém prostředí opakují: - pozdrav – rozpozná, že jde o pozdrav - rozloučení: *Na shledanou* - rozumí otázkám typu *Rozumíš?,* reaguje (verbálně i neverbálně) - zachová se dle základních verbálních i neverbálních pokynů, např. *Pište* (obrázek pera)*, Počkejte* (*Moment*, zvednutá dlaň)*, Nemluvte, Ticho* (prst před pusou) • rozumí základním konverzačním obratům, které se ve známém prostředí opakují: - pozdrav zná pasivně pozdravy jako dobré ráno, dobrý den, dobrý večer, - rozloučení: Mějte se hezky!, - zdvořilostní otázce: Jak se máte?) • rozumí, pokud partner v komunikaci (učitel, spolužák) volí známou slovní zásobu, mluví pomalu a zřetelně • při vyučování rozumí jednoduchým instrukcím a orientačním pokynům učitele doprovázenými gesty (Piš/Napiš, Maluj/Namaluj…) • rozumí názvům nejdůležitějších věcí ve třídě a školních pomůcek • najde věc dle popisu umístění • vybere věc na základě popisu • reaguje ukázáním na konkrétní věc/slovo na otázky učitele Čemu nerozumíš?	Seznamování, představování Třída

	• rozumí, pokud partner v komunikaci (učitel, spolužák) volí známou slovní zásobu, mluví pomalu a zřetelně • rozumí jednoduchým pokynům učitelů a dalších osob ve škole, zachová se podle instrukce • rozumí jednoduchým otázkám, které se žáka týkají, a reaguje na ně (Jaký teď máš předmět? → žák ukáže na okénko rozvrhu) • ke slyšenému přiřadí obrázek ukáže na konkrétní osobu, místo • podle pokynů najde hledanou místnost/osobu • rozumí jednoduchým větám o škole	Škola
	• rozumí orientačním pokynům učitele (*Jdi dolů do šatny.*) • rozumí, když slyší časové údaje (ve dvanáct třicet, v pondělí) • rozumí otázkám na časové údaje (Kdy? V kolik hodin?) • rozumí základním instrukcím, které ve škole souvisí s časem • analogový čas (čtvrt na deset,) si převede na digitální čas a časovému údaji rozumí	Čas, režim dne, dny
	• rozumí informaci, která se týká činnosti, dnu v týdnu a frekvence • dokáže reagovat na otázky typu: Kdo jde hrát fotbal? Jdeš na hřiště/dvůr…? Co děláš? • rozliší všechny osoby sloves v j. č. i mn. č. • rozumí základním informacím o kamarádech, spolužácích a jejich koníčcích	Volný čas, aktivity, sport
	• rozumí jednoduchým otázkám, které se ho týkají (Bolí to? Co se stalo?)	Lidské tělo

	• rozumí instrukcím doktora a zachová se dle nich • rozumí otázce Jak se máš? A umí na ni reagovat (i neverbálně: smajlík, palec nahoru/dolu apod.) • rozumí , jak se kdo cítí • rozumí jednoduchému popisu situace/nehody apod.	
	• učí se rozeznat fráze: Dej to, řekni to mamince. Pozdravuj tatínka! • rozumí tomu, že matka, maminka, máma označují vždy stejnou osobu • rozumí, když někdo jednoduše a pomalu vypráví o své rodině • rozumí základním informacím o lidech, jejich rodině, práci, koníčcích • umí odpovídat na otázky (*ano/ne*), zda je člen rodiny svobodný, ženatý…	Rodina
	• reaguje na otázku, co nesmí jíst • reaguje na otázky, co mu (ne)chutná a co (ne)má rád • rozumí nabídce spolužáků Nechceš? Dáš si…? a reaguje (i gestem) • rozumí instrukcím v jídelně (Odnes tác tam! Stoupni si do fronty.)	Stravovací návyky
	• rozumí instrukci, kde něco v obchodě najde (vlevo vzadu) • dokáže poznat, o kterého člověka z výběru se jedná podle popisu • rozumí jednoduchému vyprávění, co je možné kde koupit • rozumí jednoduchým a krátkým nahrávkám, co se kde v obchodě prodává, jaké jsou akce	Obchod, oblečení

	• rozumí, když slyší datum • rozlišuje jednotlivé dny v týdnu, měsíce a roční období • reaguje na otázku Kdy ses narodil? Kdy máš narozeniny? • reaguje na otázky o počasí • reaguje na pokyny Vezmi si šálu, Vezmi si bundu, Vezmi si .. • rozumí informacím o prázdninách a ředitelských volnech • rozumí jednoduchému vyprávění, jaké činnosti děláme v jednotlivých ročních obdobích, jaké je počasí • rozumí jednoduchým větám o plánovaných exkurzích a výletech, o plánech spolužáků (zejm. kdy a kde to bude, co s sebou)	Rok, roční období, datum, počasí
	• rozumí instrukci, kam má jít, a umí se podle toho zachovat • rozumí slovu Dále! • porozumí jednoduchému popisu bytu, domu, cesty ze školy • rozumí otázkám, kde něco je, kam má někdo jít, a na podobné otázky umí reagovat	Bydlení
	• umí se zachovat podle instrukcí, které popisují cestu nebo kde něco je, pokud mu mluvčí pomáhá s porozuměním (opakování, nonverbální prostředky: gesta, kreslení) • rozumí otázkám, kde něco je, kam má někdo jít, a na podobné otázky umí reagovat	Město, vesnice, instituce
	• rozlišuje známá slova z výuky zeměpisu, slovo spojí s příslušným obrázkem • rozumí základním zeměpisným pojmům • rozumí jednoduchým pokynům učitele a zachová se dle instrukce (Ukaž na mapě …) • ukáže na mapě vyslovený kontinent	Cestování, zeměpis

	• reaguje na výzvu ukázání svého bydliště na mapě • odpovídá na otázky spojené s cestováním • dokáže porozumět jednoduchému popisu cesty • ukáže na mapě vyslovený kontinent, město, zemi, horu, řeku apod.	
	• rozumí, když někdo jednoduše a pomalu vypráví o profesi rodičů a nejbližších členů rodiny • podle popisu rozpozná profesi • rozumí otázce Čím chceš být? a umí na ni reagovat • rozezná, zda se jedná ženskou či mužskou variantu profese	Volba povolání, profese
	• rozlišuje známá slova z výuky českého jazyka, slovo spojí s příslušným obrázkem, příklady • rozumí jednoduchým pokynům učitele a zachová se dle instrukce (Napiš podstatné jméno.)	Čeština
	• rozezná slyšenou číslovku (např. ukázáním na číslici) • rozlišuje známá slova a spojí je s obrázky (např. geometrické tvary, matematické pomůcky) • rozumí jednoduchým pokynům učitele a zachová se dle instrukce (Spočítej příklad.) • pozná číslovky a další slova v různých tvarech (dva děleno dvěma, tři jablka) • rozumí jednoduchým otázkám (Kolik je…?) • rozezná slyšenou částku peněz a spojí ji s českými bankovkami a mincemi	Matematika
	• rozumí, pokud partner v komunikaci (učitel, spolužák) volí	Občanská výchova, dějepis

	známou slovní zásobu, mluví pomalu a zřetelně • rozlišuje známá slova z výuky společenských věd, slovo spojí s příslušným obrázkem • rozumí jednoduchým pokynům učitele a zachová se dle instrukce (Napiš jména králů.) • rozumí základním informacím z výuky	
	MLUVENÍ	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů ***DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*** ***DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá*** ***DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*** *DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk*	• představí se • umí pozdravit a rozloučit se • použije slovo prosím v kombinaci s neverbálními signály (ukazováním), např. při vyjadřování potřeby něco dostat • jednoslovně reaguje na základní otázky Jak se jmenuješ? Odkud jsi? (Matěj. Rusko.) • reaguje celou větou na otázky o své osobě, pokud učitel/ka pomáhá žákovi formulovat, co chce říct • dokáže někoho představit • dokáže si se spolužákem připravit krátký seznamovací rozhovor • umí lidi zdvořile oslovit • když něčemu nerozumí, umí požádat, aby partner v komunikaci zopakoval, co řekl	Seznamování, představování Pozdravy Oslovení Číslovky pro vyjádření věku žáka (šest, sedm, …) Názvy států, odkud žáci pochází (Vietnam, Ukrajina…) Osobní zájmena, ukazovací zájmeno to Základní fráze zjišťující základní údaje o druhém Fráze (těší mě, nerozumím, ano/ne)
	• umí se zeptat na otázky Co je to? Kde je to? a slovně na ně reagovat (To je… Penál je tady.) • pojmenuje věci ve třídě a základní školní pomůcky a jejich barvu v gramaticky správném tvaru, používá ukazovací zájmena • umí se omluvit a také na omluvu adekvátně i neverbálně reagovat • vyjádří i neverbálně, co	Třída Školní pomůcky Věci ve třídě Barvy Orientace (nahoře, vpravo, dole, vpředu, vzadu, vlevo, uprostřed, tady a tam) Slovesa – aktivity (číst, psát, cvičit, malovat, opisovat, počítat)

	nemá/zapomněl • omluví se, že jde pozdě • umí o něco požádat (gestem + prosím) a poděkovat za to • pozdraví a zdvořile osloví osoby ve škole • umí říct jméno svého třídního učitele • pojmenuje základní místnosti, osoby ve škole, školní předměty ve svém rozvrhu apod. • zeptá se, kde je někdo nebo něco • požádá o dovolení (*Můžu jít na záchod? Můžu jít do šatny?*) • umí říct jména svých učitelů a který předmět učí • odpoví, kde něco nebo někdo je (Jídelna je v přízemí vlevo.) • popíše svůj rozvrh • zeptá se, jaký má předmět a kam má jít, co má dělat • krátkými jednoduchými větami popíše svoji školu, svůj rozvrh • umí pozdravit dospělého i kamaráda v různou denní dobu • umí formulovat otázky na časové údaje adekvátně situaci, např. Kdy? V kolik hodin? • zopakuje časový údaj, aby se ujistil, že dobře rozumí, nebo si ho napíše a slovně se ujistí, že ho má správně napsaný • odpovídá na otázky, týkající se času, pokud mu partner v komunikaci pomáhá s formulací • používá správné koncovky s dny v týdnu a s časem • umí reagovat na otázku Kolik je hodin? • domluví se s kamarády, kdy	Škola Osoby ve škole Předměty ve škole Místnosti ve škole Orientace x směry (vlevo x doleva, nahoře x nahoru, vzadu / dozadu; patro, níž, výš, kde) Slovesa (chodit, jít, přezouvat se, běhat, moct, muset, nesmět, obědvat, svačit, přinést, podepsat, převléknout se) Čas, režim dne, dny Dny v týdnu Řadové číslovky k určení vyučovací hodiny (1. (první hodina) –8.) a k určení poschodí (druhé patro) Slova označující časové úseky (den, týden, víkend, hodina, hodiny, minuta, sekunda) Části dne Slova, která se týkají provozu školy v souvislosti s časem (začátek, konec, přijít, odcházet, musíte mít, musíte dát) Předložky časové (v/na, od, do, za 5 minut)

	se sejdou • dokáže se zeptat na základní informace o čase (veřejná doprava, akce apod.)	
	• umí adekvátně oslovit spolužáky (Ahoj, Evo! Hele, Evo) • umí jednoduchým způsobem zahájit a ukončit dialog (Promiň. Ahoj. Hele. – Díky. Ahoj. Měj se.) • umí se zeptat (Hraješ fotbal? • umí říct, co dělá, když není ve škole • umí říct, co rád dělá • umí říct, co umí • umí říct, co dělá který den a o víkendu • umí se domluvit na společné činnosti (Jdeme na hřiště?) • popíše svůj školní den a týden • umí si povídat o tom, co dělá ve škole nebo ve svém volném čase • zeptá se na záliby/koníčky a na podobné otázky umí odpovídat	Volný čas, aktivity, sport Pohybová slovesa Slovesa se sporty Slovesa pro volnočasové aktivity Dětská a mládežnická slovní zásoba (chatovat, být na počítači, hrát hry, pařit…) Slovesa označující vztah a schopnost (rád/a, nerad/a, umět) Příslovce označující frekvenci prováděných činností (někdy, často, vždycky, nikdy, každý den, jednou týdně)
	• umí jednoduše vyjádřit, jak se cítí • umí se zeptat, jak se někomu daří (Jak se máš/máte?) a na podobné otázky umí odpovídat • upozorní učitele na zdravotní problém (Paní učitelko, není mi dobře.) • umí vyjádřit svůj zdravotní stav • umí odpovídat na otázky doktora/učitele, např. Kde to bolí? Kdy se to stalo? • jednoduše vyjádří emoce (i neverbálně) • reaguje na otázku Co se stalo? jednoduchým popisem situace, pomáhá si neverbálně • zeptá se druhých, zda nepotřebují pomoct • komunikuje s dospělým (na	Lidské tělo Části těla Emoce (přídavná jména: zdravý; příslovce: dobře,) Místa (u doktora, nemocnice, lékárna) + oddělení v nemocnici Léky a příslušenství Nemoci Fráze (Bolí mě… Mám… Cítím se… Jsem…) Slovesa pro smyslové vnímání (vidět, slyšet, cítit) Odborná slovní zásoba z odborných předmětů (Prvouka, Přírodověda, Přírodopis) dle zařazení žáka do ročníku Předložky pro vyjádření Kde? Kam? (k, u, do, ve)

	telefonu) v případě nehody (řekne své jméno, místo nehody a jednoduše popíše situaci) • dokáže mluvit o své nejbližší rodině, představit je – kdo jsou, jak se jmenují, co dělají, jakou mají profesi • dokáže se zeptat druhých na členy rodiny • umí jednoduše popsat členy své rodiny • umí se zeptat na profesi a záliby jiných lidí a na otázky umí odpovědět • umí se zeptat na věk (Kolik mu/jí je let?) • řekne, kdo je mladší/starší	Rodina Členové rodiny + jejich varianty (maminka, máma, tatínek, táta, rodiče, děda) Širší rodina a příbuzenské vztahy Přivlastňovací zájmena (můj, moje, tvůj/tvoje, jeho, její; nová: náš/naše, váš/vaše, jejich) Přídavná jména (ženatý/vdaná, rozvedený/rozvedená, svobodný/á; starší, mladší) Povolání, co dělá matka, otec (při porozumění může využívat například i kreslení nebo pantomimu). Slovesa (pracovat, bydlet, rád/a dělat) Přídavná jména pro popis (vysoký, hodný…) + části lidského těla (vlasy, oči…)
	• řekne, co mu chutná, nechutná, co má rád, co nemá rád • řekne, co může a nemůže jíst, zda má alergii (Nesmím jíst …) • dokáže komunikovat ve školní jídelně – řekne svůj jednoduchý požadavek • umí popřát Dobrou chuť! A za přání poděkovat • umí si objednat • dokáže vyjádřit potřebu (Mám hlad/žízeň.) • umí nabídnout jídlo druhému • zeptá se druhých, zda jim něco chutná • popíše (i neverbálně) jídlo, pro které nezná české slovo	Stravovací návyky Názvy základních potravin Častá základní jídla ze školní jídelny Jídlo během dne Kategorie v jídelníčku Klasifikace jídel, nadřazená slova Základní fráze spojené s konzumací jídla Slovesa (ne/chutnat, mít rád, potřebovat, snídat, svačit, obědvat, večeřet, jíst, pít) Příslovce (hodně, málo, míň) Chápe souvislost mezi slovy typu jahoda – jahodový, Modální slovesa (moct, nesmět) Jednotky (kilo(gram), litr…)

	• adekvátně komunikuje s prodavačkou • umí o něco požádat a poděkovat za to • dokáže se domluvit v obchodě, pomáhá si ukazováním a jednoduchým popisem • zeptá se, kde něco najde a instrukci porozumí • umí se zeptat, kolik co stojí • umí o sobě říct několik vět, zejména co rád nosí, co se mu líbí • umí popsat postavu v oblečení	Obchod, oblečení Obchod a jeho uspořádání Typy obchodů Fráze v obchodě Oblečení a doplňky Fráze v obchodě s oblečením + slovní zásoba typu velikost, zkusit si, větší, menší, XL Slovesa (kupovat, prodávat, platit, vrátit, rozměnit, reklamovat Přídavná jména Další slova spjatá s nakupováním Orientace (vlevo, vzadu…) Váhy (deka(gram), kilo(gram), půl kila) Vlastnosti předmětu – barvy, tvary, materiál Jídlo a pití Čísla (ceny, velikosti oblečení)
	• umí říct, kdy se narodil, kdy má narozeniny • pojmenuje měsíce v roce, roční období • umí říct a ukázat v kalendáři, kdy má fotbal, kdy má přijít do školy atp. • řekne, jak se cítí (Je mi horko. Je mi zima.) • řekne, jak je venku (Je bouřka.) • zeptá se na datum a na otázky umí odpovědět • řekne jednoduchou větou, co dělají lidé v jednotlivých ročních obdobích • umí se zeptat spolužáků, popř. dospělé osoby, kdy mají narozeniny • komunikuje se spolužáky o tom, co bude dělat, zeptá se na plány o prázdninách • umí říct, jaké je počasí v zemi jejich původu, co dělají v jednotlivých ročních obdobích	Rok, roční období, datum, počasí Měsíce v roce Roční období Časové určení v kalendáři (dnes, zítra, včera, pozítří, příští týden, příští léto…) Organizace školního roku (prázdniny, ředitelské volno…) Datum narození + sloveso narodit se Fráze spojené s počasím v souvislosti s ročními obdobími Slovesa v souvislosti s typickými činnostmi v ČR pro jednotlivá roční období Slovesa, co se děje v přírodě Číslovky základní (pět stupňů nad/pod nulou) Číslovky řadové Předložky (v, na, o)

	• umí popsat (za pomoci nákresu, gest) cestu, např. na záchod nebo domů • zeptá se na cestu (Kde je …?) • umí jednoduše vysvětlit, kde bydlí, o bytě, svém pokoji řekne několik vět • umí říct, že něco nefunguje • do mluvítka u zvonku se představí (Dobrý den, tady …) • zeptá se na to, kde někdo bydlí a co má a na podobné otázky umí reagovat	Bydlení Označení budov Vnitřek budov Slovesa (zamknout, odemknout, zavřít, otevřít, zazvonit) Místnosti bytu Zařízení bytu, nábytek, nádobí Fráze pro popis problému (neteče voda, nejde internet, utíká plyn…) Orientace v prostoru (rovně, vlevo, vpravo, dole, nahoře…) Věci kolem nás (stůl, okno…) Modální slovesa (muset, chtít…) + sloveso potřebovat
	• srozumitelně řekne svou adresu, popř. adresu školy • popíše cestu a polohu svého bydliště, své školy dvěma nebo třemi údaji • pokud to neví, umí reagovat na otázku, kde něco je, tím, že neví (Nevím. Bohužel nevím.) • adekvátně navazuje kontakt zeptá se na cestu • zeptá se na to, kde někdo bydlí a na podobné otázky umí reagovat • jednoduše popíše svoje okolí, město, ve kterém bydlí • umí se s kamarády domluvit, kam půjdou	Město, vesnice, instituce Budovy, instituce Okolí (les, pole…) Předložky a příslovce (v/ve, na, z/ze, do, u, blízko, vedle, naproti, zpátky, mezi) Orientace v prostoru (lokace) x směry (vpravo x doprava, vlevo x doleva, rovně, daleko, blízko) Slovesa (jít, jet, hledat, vrátit se…) Názvy spojené s konkrétním místem (adresa, telefonní číslo, číslo popisné, číslo orientační, PSČ)
	• pojmenuje slova a situace na obrázku (To je řeka.) • popíše, kde se nachází Česká • obecně popíše mapu ČR • popíše, jaká krajina se nachází v zemi jeho/jejího původu, jaké je hlavní město, jak se v dané zemi mluví, jaké jsou tam (i v ČR) zvyklosti… • obecně popíše mapu světa • konkrétněji popíše Českou republiku	Cestování, zeměpis Základní zeměpisné pojmy Názvy států, obyvatel, jazyků jednotlivých zemí Město (obec) (její části, poloha v krajině, význačné budovy, dopravní síť) Okolní krajina Česká republika – základní geografické rozdělení Kontinenty

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK	1. – 9.

	• stručně popíše jaké politické zřízení je Česká republika a země jeho původu • reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu o některém ze států či kontinentů • prezentuje krátký referát na předem připravené téma o některém ze států, zvláště když má připravené jazykové struktury	Planety sluneční soustavy Předložky (v, na, do…) Přídavná jména (vysoký, český, velký…) + stupňování Základní státní symboly Základní politická zřízení (stát, národ, republika, království, demokracie, Evropská unie…)
	• osloví správně lidi v institucích • zeptá se otázkou Co děláte? na jméno profese • umí se zeptat na profesi jiných lidí • řekne, co dělají rodiče a nejbližší členové rodiny, kde pracují, příp. co k práci potřebují • popíšou danou profesi • zeptá se, čím chtějí být spolužáci, a na podobné otázky umí reagovat	Volba povolání, profese Profese, se kterými se běžně setkává Profese rodičů, nejbližších členů rodiny Sloveso pracovat ve frázi pracuje jako… Místa, instituce spojené s prací Slovesa pracovních činností (vařit, učit, léčit, uklízet, …) Pracovní náčiní
	• učí se mluvit formálně • pojmenuje úměrně svému věku a zařazení do ročníku jazykovědné pojmy • řekne, že něčemu nerozumí, neví, co má dělat ..	Čeština Základní pojmy (písmeno, hláska, slovo, slabika, věta…) Diakritická a interpunkční znaménka Slovní druhy a jejich druhy Mluvnické kategorie Význam slov Druhy vět Stavba slova Větné členy Skladba Práce s textem Slohové žánry Literární žánry Vyjmenovaná slova
	• pojmenuje úměrně svému věku a zařazení do ročníku matematické symboly (např. +, =, >) a přečte matematický příklad	Matematika

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK	1. – 9.

	• používá číslovky v 1. pádě samostatně i v příkladu (učitel je tolerantní, když žák řekne Deset děleno dva…) • jednotky vyslovuje celým slovem (kilogram nikoli kg) • pojmenuje české peníze (pětikoruna)	
	• pojmenuje slova a situace na obrázku (To je česká vlajka.) • uvede české státní symboly, památky i symboly a památky země původu, jednoduše je popíše • řekne základní informace o ČR (Prezident se jmenuje…) • popíše klíčový vizuál např. rodokmenu českých panovníků apod. (První manželka Karla IV. se jmenovala…) • řekne letopočet (ve tvaru dvanáct set dvanáct, popř. tisíc dvě stě dvanáct) • prezentuje krátký referát na předem připravené téma, zvláště když má připravené jazykové struktury (např. … žil v … století. Byl to …)	Občanská výchova, dějepis
	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ***DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům*** ***DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci*** *DCJ-9-3-02p rozumí*	• rozumí obrázkovým pokynům (smajlík se usmívá – ano) • čte zleva doprava, seshora dolů, čte tiskací písmena velká i malá • rozpozná napsané své jméno a jméno své paní učitelky/svého učitele • rozpozná napsanou svou adresu • Nečtenář: rozumí obrázkovým pokynům • v krátkých textech pozná známá jména, slova a fráze	Seznamování, představování

jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	• v jednoduchých textech najde známá slova a věty o třídě • rozumí jednoduchým i neverbálním/obrázkovým pokynům v učebnici, na pracovním listě • pochopí, o čem jsou jednoduché věty, zvlášť když jsou u nich obrázky • slova věcí ve třídě a školních pomůcek spojí s obrázky • přiřazuje slova dle koncovky ke gramatickému rodu (barevně je rozlišuje: mužský rod = modrá, pomnožná slova = žlutá), , slova označí ukazovacím zájmenem (ten, ta, to, ty) • Nečtenář: rozděluje obrázky ke gramatickému rodu	Třída
	• slova osob, místností, předmětů spojí s obrázky • reaguje na jednoduché psané instrukce doplněné obrázky situací (Nemluvte! Vypněte si telefon) • orientuje se podle jednoduchých nápisů (ředitelna, tělocvična, jídelna, wc dívky, …) – najde dané místo ve škole • orientuje se ve svém rozvrhu, ve změnách rozvrhu a v žákovské knížce • Nečtenář: orientuje se v obrázcích pravidel, v nákresu školy • v plánu školy najde jednotlivé místnosti ve škole • rozumí krátkým jednoduchým textům o škole	Škola
	• v jednoduchých zápisech v žákovské knížce a notýsku najde časové údaje (hodiny, dny v týdnu, části dne apod.) • umí číst nápisy, na kterých jsou ordinační, otevírací, úřední hodiny, konzultační hodiny učitelů • umí číst v jízdním řádu	Čas, režim dne, dny

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK	1. – 9.

	• zorientuje se v kalendáři • rozumí zkratkám dnů (PO, ÚT…) • Nečtenář: orientuje se v kalendáři, zná posloupnost dnů v týdnu, seznámí se s číslicemi pro vyjádření digitálního času • v krátkých textech, na plakátech ve škole najde důležité informace • rozumí analogovým hodinám, čas převede na digitální • přečte si vzkaz, který mu napíše kamarád, učitel/ka	
	• umí si z plakátu ve škole vyhledat informaci o tom, kdy se akce koná, popř. vzkaz od kamaráda, učitele • v jednoduchých textech žák najde známá slova a slovesa • rozumí jednoduchému textu o zálibách ostatních • Nečtenář: rozděluje obrázky ke slovesným třídám	Volný čas, aktivity, sport
	• známá slova přiřadí k obrázkům (části lidského těla, místa v nemocnici apod.) • v jednoduchých textech žák najde známá slova a věty o lidském těle, zdraví a emocích • rozumí běžným nápisům v čekárně u doktora (Neklepat, Připravte si kartičku pojištěnce.)	Lidské tělo
	• chápe, když je na vzkazu napsáno, rodiče, otec, matka • rozumí tomu, že matka, maminka, máma a otec, táta, tatínek označují vždy stejnou osobu • do rodinného stromu dokáže přiřadit jména dle jednoduchého textu • Nečtenář: rozumí obrázku	Rodina

	rodinného stromu • rozumí příbuzenským vztahům, najde k sobě mužskou a ženskou variantu (vnuk – vnučka)	
	• orientuje se v jídelníčku své školy, najde v něm potřebné informace • čte nápisy na potravinách • Nečtenář: obrázky jídla rozřadí do skupin dle nadřazených slov, kategorií (jablko – ovoce) • v jednoduchých textech dokáže najít známá slova a věty o jídle a stravování v ČR, ve škole	Stravovací návyky
	• rozumí jednoduchým nápisům (např. Zavřeno. Sleva, výprodej, 1+1 zadarmo, Pokladna • Nečtenář: obrázky zboží rozřadí k obrázkům typů obchodů, orientuje se v cenách produktů na obrázku • rozumí jednoduchému dialogu prodavače a zákazníka	Obchod, oblečení
	• umí vyhledat datum v kalendáři • v jednoduchých textech žák najde známá slova a věty o ročních obdobích, počasí apod. • přečte záznamy v kalendáři a reaguje na ně (kdo, co dělá, který den, které datum, který měsíc) • Nečtenář: obrázky činností roztřídí dle ročních období, kdy se konají • rozumí jednoduše napsané předpovědi počasí, zejména když jsou u ní symboly • roztřídí věty dle ročních období (padá listí, kvetou sněženky)	Rok, roční období, datum, počasí
	• umí přečíst různé názvy, které označují pro žáka důležitá místa v domě	Bydlení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK	1. – 9.

	• umí přečíst adresu, jméno na zvonku • Nečtenář: vyzná se v nákresu bytu, domu, cesty ze školy domů; orientuje se v piktogramech • rozumí jednoduchému popisu bytu, domu, pokoje, najde v něm základní informace, kde něco je • v krátkých textech, nápisech v domě najde potřebné informace (V pátek nepoteče voda.)	
	• v jednoduchých textech najde známá slova a věty o městě, vesnici a jejich okolí • přečte nápisy na důležitých místech v okolí svého bydliště – název zastávek, institucí • rozumí běžně užívaným piktogramům (divadlo, kino…) • umí přečíst názvy ulic v okolí svého bydliště • Nečtenář: vyzná se v nákresu cesty ze školy domů	Město, vesnice, instituce
	• vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku • čte foneticky správně názvy jednotlivých zemí a kontinentů • Nečtenář: orientuje se v mapě, plánu • rozumí popisům obrázků, klíčovým vizuálům (např. sluneční soustava) • najde potřebné informace v učebnici, na internetu	Cestování, zeměpis
	• najde v textu odpovědi na otázky o profesích lidí na obrázku (co dělají, kde pracují, co k práci potřebují…) • najde k sobě mužskou a ženskou variantu • přečte nápisy funkcí na dveřích, orientačních tabulích	Volba povolání, profese

	• Nečtenář: k obrázku profese přiřadí další obrázky • rozumí jednoduchým pokynům v učebnici • pracuje se slovníkem • v rámci slovotvorby spojí slova, která k sobě významově patří (např. učit – učitelka) • složí rozstříhaný text za sebou, jak má být • rozumí popisům obrázků, klíčovým vizuálům (např. slovní druhy) • najde potřebné informace v učebnici, na internetu • pracuje s textem (složí dle struktury – úvod, střed, závěr) • rozumí jednoduchým pokynům v učebnici • rozlišuje známá slova a spojí je s obrázky (např. geometrické tvary, matematické pomůcky) • ve slovní úloze najde otázku • rozumí otázkám ve slovních úlohách (Kolik? Kolikrát? O kolik?) • pozná slova ve slovních úlohách v různých tvarech (tři jablka, pět jablek) • Nečtenář: seznámí se s číslicemi 0-9, spojí je s obrázkem s daným počtem (např. 2 tužky) • rozumí komplikovanějším otázkám ve slovních úlohách (Jak dlouho? Jak daleko? Kde? Kdy?) • rozumí jednoduchému návodu/postupu s obrázky, klíčovými vizuály (např. konstrukce trojúhelníku) • rozezná římské číslice • zkratku jednotky spojí s celým pojmem (kg = kilogram) • v jednoduchých textech najde známá slova a věty z výuky	Čeština Matematika Občanská výchova, dějepis

	společenských věd, spojí je s obrázky, seřadí dle posloupnosti (pravěk – středověk…) • dokáže pochopit, o čem jsou krátké jednoduché texty, zvláště když jsou u nich obrázky • rozumí popisům obrázků, klíčovým vizuálům (např. rodokmenu, popisu státních symbolů) • najde potřebné informace v učebnici, na internetu **PSANÍ** • opíše slova dle předlohy (tiskacím písmem) • píše zleva doprava • napíše si svou vizitku (jméno a adresu) • Nečtenář: napíše své křestní jméno (velkými tiskacími písmeny) • napíše krátké věty o sobě (Jmenuju se, Jsem z, Je mi, Bydlím v, popř. údaje doplní do větných struktur • vyplní jednoduchý formulář (např. v žákovské knížce) Gramatika: • správně používá gramatiku ve frázích • zná osobní zájmena (já, ty, on/ona, my, vy, oni) ukazovací zájmeno to • ovládá sloveso být ve všech osobách, k časování používá osobní zájmena • seznámí se s negací pouze v 1. osobě j. č. (já nejsem) • spojuje dvě jména dohromady, pomocí spojky a Gramatika ve frázích/vazbách: • časování sloves (1. a 2. Osoba j. č.) v otázkách a odpovědích (Jak se jmenuješ? Jmenuju se…)	
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ***DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat*** ***DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení*** *DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*		Seznamování, představování

	• řadové číslovky ve 2. pádě (Chodím do druhé A) • 2. pád názvů státu (Jsem z Ukrajiny/Vietnamu/Ruska.) • 5. pád podstatných jmen a vybraných vlastních jmen dle žáků ve třídě v oslovení (Dobrý den, pane učiteli, Ahoj, Kláro) • opíše slova dle předlohy (tiskacím písmem) • umí napsat jméno své třídy • vyplní jednoduchou obrázkovou hádanku nebo křížovku • napíše krátké věty o své třídě • spojuje věty výrazem a • do textu doplňuje vynechaná slova věcí ve třídě, školních pomůcek, barev a místních příslovcí (v 1., popř. 4. pádě) • napíše jednoduchou odpověď na otázky Co je to? Kde je to? Gramatika: • pojmenovává školní pomůcky a věci ve třídě v 1. pádě j. č. (To je tužka.) • rozděluje podstatná a přídavná jména (barvy) podle gramatického rodu, používá ukazovací zájmena (ten, ta, to, ty) • používá správný gramatický rod uvedených přivlastňovacích zájmen (můj sešit – moje tužka) • aktivně používá 4. pád známých podstatných a přídavných jmen (která se objevují ve frázích spojených s tématem, např. V penálu mám tužku a lepidlo.) • rozumí, že se ve 4. pádě j. č. mění koncovky podstatných a přídavných jmen ženského rodu (tužka, židle, modrá) • používá sloveso být, mít (v kladu a záporu) • slovesa školních aktivit zná v infinitivu	Třída

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK	1. – 9.

	Gramatika ve frázích/vazbách: • přirozený rod v minulém čase ve vztahu k osobě žáka (Zapomněl jsem … x Zapomněla jsem …) • napíše své jméno • opíše slova dle předlohy (tiskacím písmem) • napíše jména svých předmětů a učitelů (do ŽK) • vyplní rozvrh hodin zkratkami předmětů • vyplní úvodní formulář v žákovské knížce • napíše krátké věty o škole Gramatika: • rozlišuje přirozený rod u osob (pan učitel – paní učitelka) • pojmenovává školní předměty, osoby atd. v 1. pádě j. č. • aktivně používá 4. Pád vybraných podstatných a přídavných jmen (která se objevují ve frázích spojených s tématem, např. Mám matematiku) • osoba sg. přítomného času sloves *můžu, mám* • časuje sloveso *být, mít* (v kladu a záporu) ve všech osobách • ostatní slovesa zná (v infinitivu – *přezouvat se*) • modální slovesa v 1. osobě j. č. + infinitiv (*nesmím běhat*) Gramatika ve frázích/vazbách: ... (*jídelna) je v přízemí)* • umí si opsat základní časové údaje, například ordinační hodiny, zápis z tabule do žákovské knížky • napíše krátkou zprávu (SMS, e-mail, vzkaz), kdy se něco koná Gramatika:	Škola Čas, režim dne, dny

	• používá správné tvary slova hodina/minuta s danou číslovkou (v jednu hodinu/minutu • používá správné tvary dnů v týdnu ve spojení s předložkou v/ve (4. pád j. č.: ve středu) • rozumí významu předložek (v pondělí, od pondělí, do středy) • tvoří otázku se slovy Kdy je…? V kolik hodin začíná…?	
	• napíše krátký vzkaz kamarádům/ spolužákům o společné činnosti • napíše krátké věty o svých zálibách s časovými údaji (V úterý odpoledne hraju florbal.) Gramatika: • umí vokativ jmen spolužáků, např. Aleno, Karle • chápe systém slovesných osob, nejprve rozdíl mezi 1. a 3. osobou – dokáže použít adekvátně výpovědi (např. když mluví o sobě, umí říct: Jdu na fotbal.; když mluví o Pepovi: Jde na fotbal.) • umisťuje zvratné se na 2. pozici ve větě (Dívám se na TV.), dodržuje slovosled • vyjadřuje vztah k daným aktivitám (rád/a + dělat, nerad/a + dělat)	Volný čas, aktivity, dny
	• vytvoří jednoduchý postup volání záchranné služby • v jednoduchých větách napíše stručný popis nějaké události (Upadl jsem a mám zlomenou ruku.) • spojuje věty výrazy a, protože, když • v jednoduchých větách napíše, co musí/nesmí/může, když je nemocný, zraněný apod.	Lidské tělo

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK	1. – 9.

	Gramatika: • rodově rozlišuje číslovku dva x dvě (dva prsty x dvě nohy x dvě kolena) • používá množné číslo (duál) vybraných částí těla (oči, ruce, uši) • přídavná a podstatná jména shoduje v rodě a čísle (zdravý žák, smutná spolužačka, zlomené nohy) • používá spojovací výrazy protože (pojmenování důvodu/příčiny problému), když (pojmenování situace) • používá 3. a 4. Pád vybraných osobních zájmen (mi, ti, mu/jí; mě, tě, ho/ji; Je mi zima. x Bolí mě hlava.) • používá vhodné předložky s pády (Kde? Kam? – k doktorovi/u doktora, do školy/ve škole) • přídavná jména a příslovce vyjadřující emoce používá s vhodnými slovesy (Jsem smutný. Cítím se špatně.)	
	• napíše jména svých rodičů a sourozenců • doplní informace do vět o své rodině • napíše jednoduché věty o své rodině (To je moje rodina. Mám dva bratry a jednu sestru.) • napíše jednoduchý popis člena své rodiny (To je moje sestra. Jmenuje se… Je jí … Ona je …) Gramatika: • rozlišuje přirozený rod slov členů rodiny (vnuk – vnučka) • rozlišuje j. č. i mn. č. slova dítě – děti • používá správný rod přivlastňovacích zájmen (např. To je náš pes.) • tvoří 4. pád podstatných jmen i mužských životných, popř. číslovky jedna (Mám jednu sestru a jednoho bratra. Nemám sestřenici.)	Rodina

	• opakuje tázací zájmena ve správném rodě (jaký? jaká? jaké?) Gramatika ve vazbách/frázích: • používá uvedená osobní zájmena ve 3. pádě (Je mu … (let). Je jí … (let).)	
	• ke slovům napíše nadřazené slovo (Jablko je ovoce.) • napíše jednoduchý recept (zejména ingredience) • napíše jednoduché věty, co má/nemá rád, co mu ne/chutná Gramatika: • pojmenovává jídla v 1. Pádě j. č. i mn. č. (To je jahoda.) • naučí se utvořit otázku, která bude zkoumat složení jídla (např. Je tam mléko? Je tam mouka?) • mluví o tom, co má/nemá rád • se stupňováním příslovcí hodně – víc, málo – míň se seznamuje spíš jako s jednotkou slovní zásoby • dle pokročilosti se může seznámit s 2. pádem j. č., popř. mn. č. pro vyjádření množství (kilo pomerančů), pro případnou přípravu pro psaní receptu (popis pracovního postupu) • chápe souvislost mezi slovy typu jahoda – jahodový Gramatika ve vazbách/frázích: • objedná si jídlo (Dám si… Chtěl/a bych… + 4. pád)	Stravovací návyky
	• napíše jednoduchý popis postavy v • napíše a nakreslí reklamu na produkt Gramatika: • pojmenovává názvy obchodů	Obchod, oblečení

	a oblečení v 1. pádě j. č. i mn. č. • používá 4. pád podstatných i přídavných jmen j. č. i mn. č. ve frázích Máte…? Potřebuju… Chtěl/a bych… Prosím… • používá komparativ přídavných jmen při nakupování oblečení (Potřebuju větší/menší.) • vyjádří potřebné množství číslovkou + počítaným podstatným jménem i ve 4. pádě (Prosím, jeden banán, dva pomeranče) • rozlišuje rozdíl v použití zvratného se (oblékám se x oblékám si tričko) • slovesa používá v přítomném čase a nejčastěji v 1. osobě j. č. (Nosím tenisky. Kupuji ovoce.) • zeptá se na otázku Kde je/jsou…? + 1. pád; Kde najdu…? + 4. pád • opakuje složité číslovky (ceny) • zapíše datum (v podobě 1. 1. 2016, popř. 1. ledna) • napíše krátký jednoduchý pozdrav na pohlednici Gramatika: • časuje slovesa v přítomném čase v různých slovesných osobách • naučí se tvary řadových číslovek a 2. pád názvů měsíců zejména pro vyjádření data svého narození (druhého dubna) • používá 2. pád číslovky kolikátý pro otázku na datum (Kolikátého je dnes?) • používá předložky spojené s určením času (v lednu, na jaře) • naučí se chápat rozdíl mezi 1. a 6. pádem – tj. leden vs. v lednu, jaro, na jaře; odpovídá na otázku Kdy? • vyjádří minulý čas pomocí slovesa byl/a/o a budoucí čas pomocí slovesa budu/bude	Rok, roční období, datum, počasí

	Gramatika ve frázích/vazbách: • chápe rozdíl Je vedro vs. Je mi vedro • přirozený rod v minulém čase a slovosled pomocného slovesa a zvratného se (Narodil jsem se … Kdy ses / jste se narodil/a?) • napíše svou adresu • nakreslí cestu k sobě domů • jednoduše popíše byt (např. pouze slovy do nákresu) • napíše popis bytu, domu, svého pokoje (To je můj pokoj. Vlevo je…) Gramatika: • pojmenovává místnosti v domě/bytě, zařízení atd. konstrukcí To je…To jsou… (1. pád podstatných a přídavných jmen) • chápe rozdíl mezi 1. a 6. pádem – tj. kuchyň vs. v kuchyni, kdy ve spojení s předložkou v a na odpovídá na otázku Kde? • aktivně používá 6. pád podstatných jmen ve spojení s místnostmi (v bytě) • ovládá řadové číslovky k vyjádření patra (To je první patro popř. v odpovědi na otázku Kde? (v prvním patře…) • aktivně ovládá slovesa ve 3. osobě j. č. i mn. č. v případě, že něco v bytě/domě nefunguje (výtah nefunguje), něco je rozbité (pračka teče) • ovládá slovesa v různých osobách přítomného času k vyjádření, co kde dělá (v kuchyni vařím, rodiče spí v ložnici) Gramatika ve frázích/vazbách: • instrumentál (Jdu za Ivanem/Janou/Alicí…)	Bydlení

	• zapíše si svou adresu, popřípadě adresu místa, kam má dojít • umí si vyrobit vizitku • umí ve formuláři vyplnit bydliště, číslo popisné, PSČ • jednoduše popíše město, své okolí (např. pouze slovy do nákresu) • napíše krátké věty o svém městě, vesnici a jejich okolí Gramatika: • ovládá 1. osobu jednotného čísla a 2. osobu jednotného čísla a množného čísla u modálních sloves (a u slovesa potřebovat) + jít, např. musíte jít vlevo • chápe rozdíl mezi slovesy jít a jet • ovládá rozkazovací způsob sloves jít a jet (Jdi…! Jděte…! Jeď…! Jeďte…!) • aktivně používá 6. pád podstatných jmen ve spojení s institucemi jako odpověď na otázku Kde? (v obchodě, v parku, ve škole) • chápe a ovládá změnu na konci slova (banka > v bance, hora > na hoře) • rozlišuje použití předložek (v bance, ve škole, na letišti) • seznámí se s 2. pádem podstatných jmen j. č. v odpovědi na otázku Kam? Do školy. • chápe rozdíl otázek Kde to je? (lokace) a Kam jdeš? • rozumí, které předložky se pojí s 6. pádem (v/ve), s 4. pádem (na) a s 2. pádem (do, z/ze, blízko, vedle)	Město, vesnice, instituce
	• k obrázkům zapíše české pojmenování (řeka, město…) • napíše, kde bydlí, odkud pochází • vypíše sousední státy ČR • popíše kontinenty na mapě	Cestování, zeměpis

	světa • vytvoří odpověď na otázku za pomoci klíčových slov v otázce, popř. doplní slova do připravené věty, tabulky, do obrázku, mapy ČR • sestaví a doplní jednoduchou obrázkovou křížovku • popíše konkrétně mapu ČR a jiných států dle probírané látky v kmenové třídě • tvoří si slovníček pojmů (český termín – termín ve svém mateřském jazyce, popř. obrázek) • napíše krátké věty o své zemi původu, popř. o vybrané zemi (např. … leží v/na …. Hlavní město je) Gramatika: • ovládá vysoké základní číslovky v 1. pádě (180 000 obyvatel…) • rozumí užití předložek v, na, do, z s jednotlivými státy, městy a ve významu Kde? a Kam/Odkud? (v Itálii, na Maltě), popř. s kterými pády se pojí • zopakuje užití 2. pádu názvů států ve frázi Jsem z … (Ukrajiny/Vietnamu…) • aktivně používá 2. pád podstatných, popř. i přídavných jmen j. č. (států, měst, kontinentů apod.) v odpovědi na otázku Kam/Odkud? (do Londýna) • aktivně používá 4. pád podstatných jmen j. č..v odpovědi na otázku Kam? (na Slovensko) • aktivně používá 6. pád podstatných, popř. i přídavných jmen j. č. v odpovědi na otázku Kde? (v Afghánistánu, v Americe) • spojuje přídavné jméno s podstatným, dodržuje rod (Česká republika) • stupňuje známá přídavná jména (pravidelná i nepravidelná) a používá je pro popis mapy, států apod. (+ší, +ejší, +ější, nej+; nejvyšší hora je …, největší město	

	je) • napíše svému rodiči či nejbližšímu členu rodiny vizitku se jménem a označením povolání • napíše jednoduchými větami, co dělají jeho rodiče či nejbližší členové rodiny, kde pracují (Můj táta je kuchař, pracuje v restauraci…) • napíše, čím chce v budoucnu být a proč (Chci pracovat jako programátor, protože mám rád počítače.) Gramatika: • umí se zeptat na profesi otázkou Co děláte? • ovládá slovesa v různých osobách přítomného času k vyjádření, co která profese dělá • pochopí přechylování (např. doktor x doktorka), aktivně ho nejprve vytváří pouze u povolání, která se ho bezprostředně dotýkají • opakuje a aktivně používá 6. pád podstatných v odpovědi na otázku Kde pracuje …? (ve skladu? • aktivně užívá 5. pád j. č. v oslovování nejdůležitějších profesí (pane učiteli, paní doktorko…) Gramatika ve vazbách/frázích: • Chci být…, Chci pracovat jako; … pracuje jako … • přesně kopíruje, opisuje např. svou adresu, adresu školy – s čárkami a háčky • tvoří si slovníček jazykovědných pojmů (český termín – termín ve svém mateřském jazyce, popř. obrázek, příklad) • umí okopírovat žánr (napíše podle vzoru např. pozvánku) • dodržuje naučená pravidla pravopisu	Volba povolání, profese Čeština

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	ČESKÝ JAZYK JAKO DRUHÝ CIZÍ JAZYK	1. – 9.

	Gramatika: • opakuje tvorbu množného čísla naučených slov (sloveso – slovesa, podstatné jméno – podstatná jména) • opakuje časování sloves ve všech časech a osobách (určí u nich mluvnické kategorie – osoba, číslo, čas) • opakuje omezené skloňování podstatných a přídavných jmen (určí u nich mluvnické kategorie – rod, číslo, pád, vzor)	
	• napíše číslo číslicí i slovy • vytvoří odpověď na otázku, popř. doplní výsledek do připravené věty • používá matematické symboly k zápisu matematických operací • k obrázkům zapíše české pojmenování (např. trojúhelník) • tvoří si slovníček matematických symbolů, českého pojmu a pojmu ve svém mateřském jazyce • výsledek matematické operace zapíše celou větou	Matematika
	• opíše slova dle předlohy (tiskacím písmem) • k obrázkům zapíše české pojmenování (král, meč, hrad…) • vytvoří odpověď na otázku za pomoci klíčových slov v otázce, popř. doplní slova do připravené věty, tabulky apod. • sestaví a doplní jednoduchou obrázkovou křížovku • tvoří si slovníček pojmů (český termín – termín ve svém mateřském jazyce, popř. obrázek)	Občanská výchova, dějepis

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**DĚJEPIS**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a společnost**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 1 hodina 7. ročník: 1 hodina 8. ročník: 1 hodina 9. ročník: 1 hodina

Nejběžnější formou výuky dějepisu je vyučovací hodina. Při ní jsou využívány metody výkladu, vypravování, řízeného rozhovoru. Výuka probíhá v kmenové třídě nebo je využívána počítačová učebna. Vyučování se účastní všichni žáci kmenové třídy. Žáci se též účastní exkurzí, návštěv muzeí, výstav apod. Mezi často používané formy a metody práce patří párové a skupinové vyučování.

Obsahové vymezení

Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje výuka dějin na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět na 1. stupni a rovněž na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí na 2. stupni, zejména na vyučovací předměty český jazyk (významní spisovatelé a jejich tvorba), občanská výchova (člověk ve společnosti, stát a státní zřízení, volební systém, lidská práva), výtvarná výchova (umělecká díla – malířství, sochařství, stavební slohy, významní umělci), hudební výchova (hudební skladatelé a hudební směry) a zeměpis (územní rozsah států a orientace na zeměpisných mapách). Žáci jsou vedeni k rozvíjení vlastního historického povědomí, k pochopení dějinných procesů a událostí, k poznávání jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a odrážejí se v obrazu naší současnosti. Historie není jen uzavřenou minulostí.

Vyučování by mělo směřovat k tomu, aby žáci chápali:

a) jak se postupně měnil způsob života lidí,
b) souvislosti celospolečenského dění se životem ve vlastním regionu,
c) smysl událostí a činů osobností.

Důraz je položen především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, dějin kultury a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj lidské společnosti.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- předkládáme dostatek informačních zdrojů - klademe důraz na pozitivní motivaci žáka - umožňujeme podávat výkony dle individuálních schopností žáka
Kompetence k řešení problémů	- motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému - zadáváme úkoly k posílení schopností žáka - klademe důraz na porovnání jevů, zjištění shod a odlišností

Kompetence komunikativní	- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků - klademe otevřené otázky - zadáváme problémové úlohy rozvíjející tvořivost
Kompetence sociální a personální	- zařazujeme práci ve skupině - společně s žáky formulujeme cíl činnosti - posilujeme samostatný rozvoj žáka a jeho sebedůvěru
Kompetence občanské	- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka - zapojujeme žáky do kulturního dění města - podporujeme pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům
Kompetence pracovní	- vyžadujeme u žáka pravidelnou přípravu na vyučování - kontrolujeme samostatné práce žáka - zpřístupníme žákům studijní materiály v dostatečném počtu
Kompetence digitální	- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy - seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení - klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Zařazení průřezových témat

Téma	Tematický okruh	Námět	Forma
Výchova demokratického občana	**Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování**	Totalitní a demokratické systémy vlády	Exkurze do Prahy – 9. ročník Integrace do předmětu 6.-9. ročník
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	**Jsme Evropané**	Umění v historii lidstva	Integrace do předmětu 6.-9. ročník
Multikulturní výchova	**Princip sociálního smíru a solidarity**	Totalitní a demokratické systémy vlády. Kulturní styly a památky	Exkurze do Prahy – 9. ročník Integrace do předmětu 6.-9. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	FYZIKA	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: LÁTKY A TĚLESA ***F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa*** ***F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí*** ***F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty*** ***F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů***	***LÁTKY A TĚLESA*** • Rozezná těleso a látku • Ukáže vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek • Popíše jevy dokazující neustálý neuspořádaný pohyb částic v látce • Porovná částicovou stavbu pevných, kapalných a plynných látek • Změří vhodným měřidlem požadovanou fyzikální veličinu • Zapíše výsledek měření (s jednotkou a odchylkou) • Určí aritmetický průměr z naměřených hodnot • Používá hlavní, dílčí a násobné jednotky dané veličiny a dohodnuté značky • Využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem • Vyhledává hustotu v tabulkách • Předpoví, jak se změní délka a objem tělesa při změně jeho teploty	• Těleso a látka • Skupenství látek • Částicová stavba látek • Měření fyzikálních veličin (délka, objem, hmotnost, čas, teploty a hustota) • Tepelná roztažnost
F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	* Rozliší pojmy těleso a látka	*Těleso a látka *Druhy látek *Skupenství látek *Měření fyzikálních veličin (délka, objem, hmotnost, čas)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	FYZIKA	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: POHYB TĚLES; SÍLY ***F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu*** ***F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles*** ***F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici***	***POHYB TĚLES; SÍLY*** • Rozhodne, zda je těleso v pohybu • Určí, o jaký druh pohybu těleso koná • Využívá vztah mezi rychlostí, dráhou a časem • Změří velikost působící síly, zapíše a popř. znázorní • Určí velikost a směr výslednice sil působících na těleso v konkrétní situaci • Využívá Newtonovy zákony pro předvídání a vysvětlování jevů z praktického života • Popíše způsoby ovlivňování velikosti třecí síly na příkladech z praxe • Vypočítá velikost gravitační síly • Objasní pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • Využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a kladce v konkrétních situacích	• Pohyb • Síla a vzájemné působení těles • Třecí síla • Gravitační síla a gravitační pole • Jednoduché stroje (páka, kladka)
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN ***F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů***	***MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN*** • Využívá vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou působí • Navrhne, jak může změnit tlak v konkrétních praktických situacích • Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulického zařízení • Používá vztah mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny • Používá vztah mezi vztlakovou silou, objemem a hustotou kapaliny • Porovnáním gravitační a vztlakové síly zdůvodní chování tělesa v kapalině • Objasní vznik atmosférického tlaku • Vysvětlí, s čím souvisí změna a. tlaku	• Tlak • Pascalův zákon • Hydrostatický tlak • Vztlaková síla • Archimédův zákon • Atmosférický tlak • Měření tlaku

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	FYZIKA	7.

POHYB TĚLES; SÍLY *F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu* *F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů* *F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla*	• Popíše způsoby měření tlaku ***POHYB TĚLES; SÍLY*** * Umí rozlišit pojmy - klid a pohyb tělesa a druhy pohybů * Rozliší pojmy těleso a látka * Porozumí pojmu síla, gravitační síla, pole * Rozezná druhy jednoduchých strojů: páku a kladku; motory a jejich použití	OSV *Klid a pohyb tělesa *Rovnoměrný pohyb a jeho rychlost *Síla, její velikost a směr, znázornění síly *Měření síly, jednotka síly *Gravitační pole a síla *Přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa *Třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi *Působení sil stejných a opačných směrů na těleso *Práce a výkon - jednoduché stroje a jejich užití v praxi; tepelné motory
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN *F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů*	***MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN*** *Zná Pascalův a Archimédův zákon	OSV, EV *Pascalův zákon *Hydraulická zařízení a jejich užití v praxi *Hydrostatický tlak a atmosférický tlak *Souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře *Archimédův zákon - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	FYZIKA	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ENERGIE ***F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem*** ***F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí***	***ENERGIE*** • Vypočítá vykonanou práci v konkrétních jednoduchých situacích • Využívá vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • Z vykonané práce určí změnu energie • Vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty • Popíše některé formy tepelné výměny na konkrétním příkladě • Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny • Uvede faktory ovlivňující rychlost vypařování a teplotu varu kapaliny	• Práce a výkon • Pohybová a polohová energie • Vnitřní energie • Teplo • Změny skupenství
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE ***F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*** ***F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí*** ***F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností*** ***F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní***	***ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE*** • Ověří, zda v okolí tělesa existuje elektrické pole • Na základě znalosti druhu náboje rozhodne jak se budou chovat 2 daná tělesa • Používá elekroskop • Dodržuje pravidla BP při zacházení s el. zařízeními • Sestaví podle schématu el. obvod • Používá hlavní, dílčí a násobné jednotky pro veličiny: el. náboj, el. proud, el. napětí a el. odpor a dohodnuté značky • Změří vhodným měřidlem velikost proudu a napětí • Rozliší stejnosměrný proud od střídavého • Objasní účinky el. proudu • Rozezná vodič, polovodič a izolant • Užívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • Využívá vztahy pro výpočet el. práce, el. energie, el. příkonu	• Elektrické pole • Elektrování • Elektroskop • Bezpečnost práce OSV • El. obvod • El. náboj, el. proud, el. napětí, el. odpor OSV • El. práce, el. energie, el. příkon
ENERGIE *F-9-4-01p uvede vzájemný vztah*	***ENERGIE*** * Porozumí pojmům práce a ener-	OSV, VMEGS, MuV, EV *Formy energie- druhy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	FYZIKA	8.

mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) *F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí*	gie, druhy energií	*Energie, elektrická energie a výkon - jejich vzájemné přeměny a přenos *Jaderná energie, jaderný reaktor, jaderná elektrárna * Ochrana před radioaktivním zářením * Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE *F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod* *F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu* *F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla* *F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití*	***ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE*** * Rozliší vodič od izolantu, je schopný sestavit jednoduchý elektrický obvod, osvojí si zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči * Pochopí elektrický zdroj, stejnosměrný a střídavý elektrický proud * Dodržuje bezpečnostní předpisy	OSV, VMEGS, MuV, EV *Elektrický obvod - zdroje napětí, spotřebiče *Elektromagnetické děje *Elektromagnetická a magnetická síla *Elektrický náboj, vodiče a izolanty *Tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor *Stejnosměrný el.motor *Transformátor *Zásady správného používání elektrických spotřebičů *Bezpečnost při práci *Vlastnosti světla – zdroje světla, stín, zatmění Slunce a Měsíce, zrcadla, rozklad bílého světla hranolem

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	FYZIKA	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ENERGIE ***F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem*** ***F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí***	***ENERGIE***	• Výroba a přenos elektrické energie
ZVUKOVÉ DĚJE ***F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku*** ***F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí***	***ZVUKOVÉ DĚJE*** • Rozpozná zdroje zvuku • Porovná rychlost zvuku ve vzduchu s rychlostí v jiných prostředích • Objasní vznik ozvěny • Používá veličiny popisující zvuk (kmitočet, hlasitost) • Určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv hluku na člověka • v konkrétních situacích	• Akustika
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE ***F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu*** ***F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí*** ***F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností*** ***F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní*** ***F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh*** ***F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude***	***ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE*** • Ověří existenci magnetického pole • Určí póly magnetu pokusem a graficky znázorní indukční čáry • Využívá poznatek o vlivu změny mg. pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí • Popíše princip funkce stejnosměrného elektromotoru • Objasní funkci transformátoru • Popíše způsob výroby a přenosu elektrické energie • Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí a obnovitelnosti zdrojů • Zapojí správně polovodičovou diodu • Rozpozná zdroje světla • Odliší hvězdu od planety • Využívá poznatku o přímočarém šíření světla např. při objasnění vzniku stínu, zatmění Slunce a	• Magnetické pole • Elektromagnetická indukce • Stejnosměrný elektromotor • Transformátor • Polovodiče • Optika

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	FYZIKA	9.

lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	zatmění Měsíce, Měsíčních fází • Aplikuje zákon odrazu např. při hledání obrazu v zrcadle • Vyhledá rychlost světla ve vakuu a dalších prostředích a použije při rozhodnutí, zda dojde k lomu ke kolmici či od kolmice • Určí vlastnosti obrazu vytvořeného zrcadly a čočkami a popíše, kde se využívají • Popíše rozklad světla hranolem	
VESMÍR ***F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet***	***VESMÍR*** • Zajímá se o vzájemný pohyb těles, výzkum vesmíru	• Sluneční soustava - její hlavní složky, měsíční fáze • Hvězdy-rozdíly mezi planetou a hvězdou
ENERGIE *F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)* *F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí*	***ENERGIE***	*Ochrana lidí před radioaktivním zářením *Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
ZVUKOVÉ DĚJE *F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz* *F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka*	***ZVUKOVÉ DĚJE*** * Zná zdroje zvuku * Umí vypočítat rychlost zvuku * Dává si pozor na nadměrný zvuk - ohluchnutí	*Vlastnosti zvuku - vznik a zdroje zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku *Odraz zvuku na překážce, ozvěna *Hudební nástroje; škodlivost nadměrného zvuku
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE *F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod* *F-9-6-02p vyjmenuje zdroje*	***ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE*** * Rozliší vodič od izolantu, je schopen sestavit jednoduchý elektrický obvod, osvojí si zásady	OSV, VMEGS, MuV, EV *Elektrický obvod - zdroje napětí, spotřebiče *Elektromagnetické děje

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	FYZIKA	9.

elektrického proudu *F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla* *F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití*	bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči * Pochopí elektrický zdroj, stejnosměrný a střídavý elektrický proud * Dodržuje bezpečnostní předpisy * Umí využívat magnety v praxi * Chápe a umí vysvětlit světlo, zdroje světla, druhy zrcadel, čočky, využití v optických přístrojích, zařízeních	*Elektromagnetická a magnetická síla, elektrický náboj, vodiče a izolanty, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, stejnosměrný el.motor, transformátor *Zásady správného používání elektrických spotřebičů, bezpečnost při práci *Zdroje světla a jeho šíření, rychlost světla *Zákon odrazu světla, zobrazení zrcadly – zrcadla v praxi
VESMÍR *F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země* *- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci* *- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru*	***VESMÍR*** * Zajímá se o vzájemný pohyb těles, výzkum vesmíru	*Sluneční soustava - její hlavní složky, měsíční fáze *Hvězdy-rozdíly mezi planetou a hvězdou

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**FYZIKA**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a příroda**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6.ročník: 1 hodina 7.ročník: 1 hodina 8.ročník: 1 hodina 9.ročník: 1 hodina

Základní formou práce je vyučovací hodina. Do výuky jsou zařazovány laboratorní práce.

Obsahové vymezení

Výuka fyziky navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a Matematika a její aplikace. Souvisí s dalšími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a dotýká se v různých souvislostech i dalších vzdělávacích oblastí.

Obsahem předmětu je zkoumání přírodních zákonitostí a vytváření souvislostí mezi nimi a životem. Výuka fyziky má v žácích pěstovat kladný vztah k procesu poznávání a rozvíjet intelektuální a manuální dovednosti, které mohou uplatnit v praxi.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- nabízíme žákům různé zdroje informací (odborná literatura, média, internet) - umožňujeme používat různé metody poznávání (např. pozorování, měření, pokus) - vedeme žáka k rozlišování poznatků na důležité a nepodstatné
Kompetence k řešení problémů	- klademe otázky k průběhu a příčinám přírodních procesů - hledáme odpovědi - volíme postupy při řešení - vyslovujeme domněnky o přírodních jevech - posuzujeme spolehlivost a správnost dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovených hypotéz nebo závěrů - ukazujeme důležitost kontroly nebo zkoušky - hledáme více řešení
Kompetence komunikativní	- pracujeme s různými typy grafů - popisujeme srozumitelně postupy a vyjadřujeme výsledky - prezentujeme závěry a obhajujeme je - naslouchámе druhým a respektujeme je

Kompetence sociální a personální	- učíme žáky spolupracovat v týmech mimo jiné i stanovovat a dodržovat pravidla - umožňujme prosazování žákových názorů
Kompetence občanské	- vedeme žáka k plnění povinností a zodpovědnosti za svoji práci - zapojujeme se do akcí směřujících k šetrnému chování a k přírodě a zdraví lidí - ukazujeme souvislosti mezi lidskou činností a stavem životního prostředí - učíme poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících zdraví, život a životní prostředí - uvažujeme o co nejefektivnějším využívání zdrojů energie
Kompetence pracovní	- vedeme žáka k organizování si své práce - umožňujeme žákovi vyhodnocovat výsledek své práce - zapojujeme žáka při experimentování a případně i údržbě jednoduchých zařízení - pomáháme žákovi zpřesňovat jeho měření - učíme žáka respektovat pravidla bezpečnosti práce
Kompetence digitální	- vedeme žáky k používání digitálních měřidel a měřících přístrojů, k záznamu naměřených dat a jejich zpracování - vedeme žáky k využívání digitálních zařízení při řešení problémů

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tematický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	Kooperace a kompetice	Sestavování el. obvodu podle schématu, měření proudu a napětí	Integrace do předmětu

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**Hudební výchova**
Vzdělávací oblast:	**Umění a kultura**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	1. ročník: 1 hodina 2. ročník: 1 hodina 3. ročník: 1 hodina 4. ročník: 1 hodina 5. ročník: 1 hodina

Základní formou výuky je vyučovací hodina, které se účastní celá třída. Podle možností probíhá výuka v odborné učebně. Kromě běžných vyučovacích hodin navštěvují žáci výchovné koncerty.

Obsahové vymezení

Smyslem předmětu je vést žáky k uměleckému cítění a vnímání okolního světa. Dochází k rozvoji tvořivosti a estetického cítění žáků, k chápání tradic všech kultur, k vyjádření osobního postoje a k objevování sama sebe. V konkrétní podobě rozvíjí předmět rytmické, pěvecké, instrumentální, intonační, hudebně pohybové a poslechové schopnosti a dovednosti žáků. Utváří celkovou dětskou hudebnost. Žáci získávají základní pěvecké návyky, pracují s hudebními formami a výrazovými prostředky hudby, seznamují se s hrou na jednoduché hudební nástroje, se zvuky a tóny jednotlivých hudebních nástrojů, reagují na hudbu pohybem a poznávají hudbu v různé době, v různých žánrech a stylech.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- vedeme žáky k tomu, aby rozuměli obecně používaným termínům v hudební oblasti a uměli je vhodně použít - motivujeme žáky k intenzivním estetickým prožitkům na základě získaných vědomostí - klademe důraz na aktivní rozvíjení schopností a dovedností žáků
Kompetence k řešení problémů	- podporujeme u žáků schopnost obhájit svůj názor při subjektivním hodnocení umění - vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili, že každý jedinec je jiný, a proto může stejnou věc vnímat různým způsobem
Kompetence komunikativní	- vedeme žáky k tomu, aby dokázali používat mimojazykovou komunikaci - umožňujeme žákům , aby se byli schopni kulturně a umělecky projevit

Kompetence sociální a personální	- umožňujeme žákům spolupracovat v týmu, přijímat role a úkoly, které v týmu plní - seznamujeme žáky se zásadami a pravidly slušného chování na kulturních akcích a dbáme na jejich dodržování - budujeme u žáků sebedůvěru - respektujeme osobní názory žáka a vedeme žáky k ohleduplnosti, k respektování názoru druhého
Kompetence občanské	- vedeme žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění - rozvíjíme smysl pro úctu k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví svého národa
Kompetence pracovní	- umožňujeme žákům poznat základní pravidla grafického záznamu hudby - vedeme žáky k tomu, aby hudbu uměli pohybově vyjádřit
Kompetence digitální	- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny - motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů - vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**HUDEBNÍ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast:	**Umění a kultura**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník – 1 hodina 7. ročník – 1 hodina 8. ročník – 1 hodina 9. ročník – 1 hodina

Základní formou výuky je vyučovací hodina. Výuky se účastní celá třída.Vyučování probíhá v odborné učebně hudební výchovy vybavené hudebními nástroji Orffova instrumentáře, keyboardy, klavírem, kytarami a technikou umožňující kvalitní poslech reprodukované hudby. Metody a formy práce v hodinách jsou založené na činnosti jednotlivce i na spolupráci žáků ve skupinách, na spolupráci celého týmu, na schopnosti prezentovat své umělecké schopnosti a dovednosti před kolektivem spolužáků i na veřejnosti.

Obsahové vymezení

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností ve vyučovacích hodinách i na kulturních akcích k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby i zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Na druhém stupni ZŠ se otevírá cesta širšímu pojetí kultury a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Díla literární a dramatická (divadlo, film) se stávají inspirací pro činnost žáků. V hodinách se uplatňuje i tvorba multimediální. Hudební činnosti se v hodinách vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují, a tak rozvíjejí celkovou hudebnost žáka, jeho hudební schopnosti a dovednosti sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové. Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost“interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Hudební výchova se skládá z několika složek:

Vokální činnosti – Obsahem je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnosti – Obsahem je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Hudebně pohybové činnosti – Obsahem je ztvárnění hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest

Poslechové činnosti – obsahem je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)	
Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	- vedeme žáky k tomu, aby vyhledané i získané informace využívali v tvůrčích činnostech v hodinách i v praktickém životě - klademe důraz na aktivní rozvíjení schopností a dovedností žáků - snažíme se, aby žáci získané poznatky uměli využít v jiných předmětech
Kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky k tomu, aby využívali získané schopnosti a dovednosti při samostatném řešení problému - podporujeme u žáků schopnost kritického a sebekritického myšlení - vedeme žáky k tomu, aby uměli posoudit svůj výkon a byli schopni obhájit svá rozhodnutí
Kompetence komunikativní	- umožňujeme žákům jasně formulovat své názory - vybízíme žáky k tomu, aby se zapojili do diskuse - vedeme žáky k tomu, aby přiměřenou formou uměli obhájit svůj názor
Kompetence sociální a personální	- umožňujeme žákům spolupracovat s ostatními ve skupině - vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky - vedeme žáky k ohleduplnosti, k respektování názoru druhého
Kompetence občanské	- rozvíjíme smysl pro úctu k tradicím a kulturnímu i historickému dědictví svého národa - vedeme žáky k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům - zapojujeme žáky do účasti na školních i mimoškolních kulturních akcích
Kompetence pracovní	- vedeme žáky k dodržování daných pravidel - podporujeme schopnost žáků adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky - umožňujeme žákům, aby využívali svých znalostí a zkušeností v přípravě n- dohlížíme a budoucnost
Kompetence digitální	- vedeme umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počin - dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů - žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirativní zdroje uměleckých děli běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**

Osobnostní a sociální výchova	Kreativita	Hodiny s improvizací na Orffovy hudební nástroje	Integrace do předmětu v 6.- 9. ročníku

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*** ***HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*** ***HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*** ***HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*** ***HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*** ***HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*** ***HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění***	• Orientuje se v notovém grafickém záznamu • Vyhledává noty stejné délky a výšky, daný jednoduchý rytmus, melodii vzestupnou a sestupnou, melodii ve skocích • Rozliší noty různé délky i výšky podle sluchu • Vědomě využívá správné pěvecké návyky • Dodržuje zásady hlasové hygieny • Sestaví jednoduchou melodii z určených tónů a zahraje ji na jednoduchý Orffův nástroj • Navrhne novou melodii, rytmus, tempo známého říkadla • Dokáže se přizpůsobit práci ve skupině spolužáků • Pozná základní divadelní druhy - opera, opereta • Znázorní pohybem probíhající melodii • Používá správné hudební názvosloví v praxi (rytmus, metrum, nota půlová...) • Vytvoří závětí hudebního motivku • Objasní rozdíl mezi písní lidovou a umělou • Orientuje se v proudu znějící hudby - vnímá formální strukturu díla • Pozná píseň polyfonní a homofonní • Využívá svých individuálních schopností, dovedností a osobních zkušeností ve hře na jednoduché Orffovy nástroje • Rozezná podle sluchu hudební nástroje orchestru a zařadí je do skupin (strunné, dechové...) • Pozoruje souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Uplatňuje kreativitu a originalitu • Využívá hudebně pohybové dovednosti při ztvárnění znějící hudby	OSV • Základní hudební pojmy: notová osnova, nota, tón, stupnice, tónina • Folklor- lid. písně a jejich druhy • Umělá píseň + st. Hymna • Vícehlas - lidový dvojhlas • Kánon • Lidové kapely • Hudebně výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, harmonie) • Písně a jejich hudební forma • Vánoční vokální a instrumentální hudba • Orchestr - hudební nástroje • (skupiny) • Hudební divadlo - opera, opereta, kabaret, šantán • Hudba a tanec • Česká národní opera - Smetana, Dvořák

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	6.

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* *- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* *- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru* *- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*	• Vyhledává a používá základní informace o životě a díle českých hudebních skladatelů ∗ Správně sedí a dýchá ∗ Interpretuje vybrané lidové a umělé písně ∗ Zřetelně vyslovuje, respektuje nářečí, dynamiku a rytmus ∗ Pozná notovou osnovu, melodii vzestupnou ∗ Zpívá daný melodický motiv a obtížnější interval náslechem a nápodobou ∗ Provádí hru na tělo ∗ Opakuje rytmický celek tleskáním nebo pomocí rytmických nástrojů ∗ Vytváří ostinátní doprovod ∗ Rozlišuje dvoudobý a třídobý rytmus taktováním ∗ Rozliší sólový zpěv od sborového, unisono, vícehlasý zpěv ∗ Pozná základní nástroje v lidovém orchestru, dechovém, symfonickém ∗ Vnímá rytmus, barvu, pohyb, melodii, změny v rytmu ∗ Poslouchá ukázky krátkých skladeb významných hudebních skladatelů a uvede některá jména	OSV, VMEGS, MuV, MdV Vokální činnosti - zpěv jednohlasu v přiměřeném rozsahu, zpěv vícehlasu – kánon Seznámení s grafickým záznamem melodie Intonační cvičení Instrumentální činnosti Hudebně pohybové činnosti Poslechové činnosti – rozlišování zpěvních hlasů, hudební nástroje, hudebně – vyjadřovací prostředky a mimohudební díla, nejvýznamnější hudební skladatelé

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*** ***HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*** ***HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*** ***HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*** ***HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*** ***HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*** ***HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění***	• Vědomě využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a správné pěvecké návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • Uplatňuje pravidla hlasové hygieny • Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • Diriguje dvoučtvrťový, tříčtvrťový a celý takt • Vyzná se v grafickém záznamu písně i jednoduché skladby • Reaguje na změny znějící hudby • Rozpozná některé z tanců • Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě • Dokáže vyjádřit slovně znějící hudbu • Pozná základní divadelní druhy - opereta, muzikál, balet, pantomima • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	OSV • Píseň umělá a lidová • Druhy lidových písní (ukolébavky, vojenské písně, milostné písně, pracovní písně, obřadní písně, vánoční pastorely) • Lidové písně jiných národů • Lidový dvojhlas • Mollová a durová tónina v lid. písni • Lidský hlas - hlasová hygiena • Lidský hlas v hudbě - rozdělení hlasů • Vánoční písně a vánoční instrumentální hudba • Polyfonie a homofonie Hudební formy: - koncert • Hudba a tanec - lidové tance • Hudba a tanec - společenské tance (klasické, moderní, standardní, latinsko-americké) • Hudba a tanec (pantomima, balet, výrazový tanec) • Programní hudba - symfonická báseň • Hudební divadlo - opereta, muzikál • Populární hudba
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* *- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* *- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru* *- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*	* Seznámí se s různými hudebními žánry * Zná možnosti jejich využití v běžném životě, jejich přínos * Osvojí si pojem „symfonický orchestr“ * Zná jeho složení * Pozná hudební nástroje podle zvuku i vzhledu * Seznámí se s hudebními skladateli a jejich tvorbou * Učí se poznávat hudebně vyjadřovací prostředky ve skladbě a mimohudební obsah díla	OSV, VMEGS, MuV,MdV Hudební žánry Poslechové činnosti Poslechové činnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	7.

	* Zpívá jednohlas i vícehlas /kánon/ v přiměřeném rozsahu * Provádí intonační cvičení * Seznámí se s grafickým záznamem melodie * Provádí ostinátní doprovod písní nástroji Orffova instrumentáře * Spojí rytmický doprovod hrou na tělo	Vokální a instrumentální činnosti
	* Rozliší zpěvní hlasy, odliší tóny podle výšky, síly a barvy * Pozná a pojmenuje různá hudební uskupení * Zná způsoby taktování - dvoudobý a třídobý takt	Poslechové činnosti
	* Spojí vlastní pohyb s hudbou * Zvládá základní taneční kroky klasických nebo moderních tanců * Seznámí se s relaxačními technikami, možnostmi muzikoterapie	Hudebně pohybové činnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*** ***HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*** ***HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*** ***HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*** ***HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*** ***HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*** ***HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění***	• Správně využívá pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny, zpívá dle svých schopností čistě • Dokáže charakterizovat znějící hudbu nonartificiální i artificiální • Animačními prostředky napodobí pravěkou hudbu • Vytváří jednoduché doprovody • Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata • Realizuje různé skladby a písně • Provádí jednoduché hudební improvizace • Rozpozná některé tance, předvede jednoduchou vazbu k složené písni • Orientuje se v písních homofonního a polyfonního typu • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Rámcově se orientuje v základních žánrech populární hudby, orientuje se v proudu znějící hudby • Využívá individuálních zkušeností a znalostí při hodnocení populární hudby	• Hlasová hygiena, mutace • Noty, hudební značky, metrum, rytmus, tempo • Intonace v dur i moll tónině • Artificiální a nonartificiální hudba • Původ hudby - pravěk, starověk • Původ moderní populární hudby • Dvojhlasý zpěv • Spirituály, blues, ragtime (S. Joplin) • Pochodový jazz, klasický jazz, dixieland (L. Armstrong) • Středověk, doba románská - gregoriánský chorál • Gotika - trubadúři, truvéři, minnesängři • Hudba jednohlasá a vícehlasá • Hudební renesance-vícehlas, kánon • Vánoční hudba - písně jiných národů, spirituály s vánoční tématikou • Swing-30. a 40. léta • Rock and roll a country and western v USA - 50. léta • Hudební baroko • Populární hudba 60. léta - rock • Hudební klasicismus • Hudební romantismus • Impresionismus + hudba 20. stol. • Populární hudba 70-80 let
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně* *- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu* *- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru*	∗ Dodržuje zásady hlasové hygieny, správně hospodaří s dechem ∗ Zpívá písně v přiměřeném rozsahu ∗ Dodržuje rytmické a melodické členění, zpívá náročnější lidové písně, rozumí charakteru písně ∗ Snaží se zpívat kánon	OSV, VMEGS, MuV, MdV Vokální činnosti Zpěv jednohlasu a vícehlasu Intonační cvičení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	8.

- *uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*	∗ Náslechem nebo nápodobou zpívá daný melodický motiv nebo interval ∗ Zná notovou osnovu, melodii sestupnou a vzestupnou, pozná pomlku ∗ Vyjádří pohyb na hudbu, naznačí takt 2/4 a 3/4 ∗ Vyjádří tanečními kroky polku nebo valčík ∗ Koordinuje pohyb k písni nebo hudbě, propojí pohyb s hudbou ∗ Vyjádří rytmus pomocí hry na tělo ∗ Doprovodí píseň s použitím rytmických nástrojů, doprovodí spolužáky ∗ Jednoduše doprovodí píseň melodickými nástroji na tónice a dominantě ∗ Udrží pozornost při poslechu ∗ Soustředí se a poslouchá ukázky skladeb vybraných našich i světových skladatelů	Grafický záznam melodie Hudebně pohybové činnosti Taktování a pohyb na hudbu Základní taneční kroky klasických nebo moderních tanců Instrumentální činnosti Poslechové činnosti Hudební nástroje a hudební uskupení Poslechové činnosti, nejvýznamnější hudební skladatelé

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách*** ***HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase*** ***HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace*** ***HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě*** ***HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku*** ***HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období*** ***HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění***	• Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • Uvědoměle využívá správné pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny při zpěvu i v mluveném projevu • Rozezná dur, moll melodii • Orientuje se v grafickém záznamu písně i jednoduché hudební skladby • Dokáže charakterizovat znějící hudbu artificiální i nonartificiální • Dokáže slovně i pohybově vyjádřit pocity ze znějící hudby • Uplatňuje kreativitu a originalitu • Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • Poslouchá kvalitní hudbu, orientuje se v proudu znějící hudby • Využívá možnosti srovnání české a světové současné populární hudby • Porovnává kvalitu provedení stejné skladby v podání různých umělců • Ukázky hudby nonartificiální reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností • Je tolerantní k odlišným názorům spolužáků • Umí obhájit svůj názor na různé žánry současné hudby • Umí zdůvodnit, proč rád poslouchá svou oblíbenou hudbu	• Hlasová hygiena - správné pěvecké návyky - měkké nasazení tónu, hlavová rezonance, správná výslovnost textu • Zpěv ve dvojhlasu • Hudební značky • Počátky hudby v Čechách - nejstarší hudební památky • Středověká hudba • Česká hudební renesance • Hudba duchovní a světská • České hudební baroko • Český hudební klasicismus • Český hudební romantismus • Česká vážná hudba 20. stol. • Česká vánoční hudba a koledy • Česká populární hudba - počátky • Jazz a swing v české hudbě • Divadla malých forem • Populární hudba 60. let - big beat • Trampská píseň • Country • Folk • Český muzikál • populární hudba 70. let - současnost (hard rock, disco, punk, regge, heavy metal, rap, ...)
HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata *HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně*	∗ Zpívá lidové i umělé písně naše i jiných zemí ∗ Dbá na dodržování rytmického a melodického členění ∗ Zpívá lidový dvojhlas ∗ Zpívá písně různého žánru – blues, swing, trampská píseň, spirituál	OSV, VMEGS, MuV, MdV Vokální činnosti Jednohlas i vícehlas

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	9.

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu *- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru* *- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl*	∗ Užívá různé nástroje k vystižení rytmu ∗ Snaží se o doprovod melodickými nástroji na tónice a dominantě ∗ Zná vybrané hudební skladatele a jejich díla ∗ Udrží pozornost při poslechu ∗ Sleduje skladbu s úkolem ∗ Chápe hudební dílo pomocí sémantických prvků – zvukomalba, pohyb melodie ∗ Zná smyčcové nástroje ∗ Zná některé bicí nástroje ∗ Zná některé dechové, dřevěné a žesťové nástroje	Instrumentální činnosti Hudební skladatelé Poslechové činnosti Poslechové činnosti Hudební nástroje

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	1.-3.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***HV-3-1-01 zpívá v jednohlase*** ***HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty*** ***HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře*** ***HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie*** ***HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby*** ***HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální***	• Dbá na hlasovou hygienu, hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje • Zpívá jednoduché písně v jednohlase • Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty • Využívá nástroje k jednoduchému doprovodu písně • Reaguje pohybem na hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku a směr melodie • Pohybem zaznamenává 2/4 a 3/4 takt • Rozlišuje zvuk a tón, rozpozná kvalitu tónu, tempové a dynamické změny v hudbě • Chápe hudební grafické znaky jako záznam melodie • Rozpozná jednotlivé části písně • Chápe rozdíl stylu hudby, rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rozpozná hudební nástroje • Vnímá hudbu s prožitkem • Dodržuje zásady společenského chování	• Hlasová hygiena • Pěvecké dovednosti • Hudební hry, hra na tělo (tleskání, luskání, pleskání) • Orffovy nástroje • Pohybový doprovod k hudbě • Melodie vzestupná a sestupná • Taktování • Zvuk – tón (kvalita tónu – délka, síla, barva, výška) • Grafický záznam melodie (notová osnova, houslový klíč, nota) • Části skladby (předehra, mezihra, dohra, refrén) • Hudební styly a žánry (tanec, pochod, ukolébavka), (hudba vážná, lidová, umělá) • Poslechové vnímání hudby • Návštěva divadelního představení
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty *HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu* *HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny* *HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby*	OSV, MuV * Nacvičuje a zvládá správné držení těla, dýchání a artikulaci jednotlivých slov a slovních spojení, říkadel * Seznámí se s písní a naučí se ji * Zpívá písně v rozsahu kvinty * Zvládá jednoduchá intonační cvičení * Seznámí se s hrou na tělo a zvládá jednoduchá cvičení * Seznámí se a hraje na nástroje Orffova instrumentáře * Rozliší výšku, sílu, délku tónu * Rozpozná tempo a rytmus * Seznámí se a zná zpěvné hlasy * Rozliší zvuky, lidské hlasy * Poslouchá základní slavné	* Vokální činnosti a instrumentální činnosti * Poslechové činnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	1.-3.

	melodie a skladby, skladby určené dětem * Seznámí se s nejvýznamnějšími hudebními skladateli * Zná názvy a zvuky hudebních nástrojů, umí je rozlišit * Pochoduje dle hudebního doprovodu * Spojí jednoduchá tělesná cvičení s hudebním doprovodem * Zvládá jednoduché hry s říkadly dětskými popěvky * Mění pohyb podle rytmických a tempových změn	* Hudebně pohybové činnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	4.-5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti*** ***HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not*** ***HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní*** ***HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby*** ***HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace*** ***HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků*** ***HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace***	• Využívá správné pěvecké návyky, schopnosti a dovednosti • Zpívá v jednohlase či dvojhlase v dur i moll tóninách • Zná zpaměti vybrané lidové a umělé písně • Zná a zpívá písně jiných národů • Zpívá sólově i ve skupině • Zazpívá ve skupině kánon a jednoduchou dvojhlasou píseň • Rozliší jednohlas a vícehlas • Pozná některé písně podle melodie • Rozpozná jednoduchou formu písně • Pozná melodii vzestupnou a sestupnou • Realizuje vzestupnou a sestupnou melodii na jednoduchý melodický nástroj • Rozezná durovou a mollovou tóninu • Podle sluchu určí durový a mollový trojzvuk • Podle notového zápisu pozná sled melodie, realizuje jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • Zná notovou osnovu, houslový klíč, notu a pomlku celou, půlovou, čtvrťovou, osminovou, repetici • Zazpívá jednoduchou melodii podle not (v rozsahu c^1 - g^1) • Dokáže zopakovat rytmus říkadla nebo písně • Pozná těžkou a lehkou dobu v taktu • Vytleská rytmus podle jednoduchého notového zápisu • Rozliší takt dvoudobý a třídobý • Diriguje v dvoudobém a třídobém rytmu • Ztvární dvoudobý a třídobý rytmus pohybem • Dokáže rytmicky i melodicky dotvořit krátký hudební motiv • Vytváří jednoduché předehry,	• Zpěv lidových i umělých písní • Stupnice a tóniny • Notový zápis • Rytmus • Rytmizace a melodizace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	4.-5.

	mezihry, dohry a provádí elementární hudební improvizace • Vytvoří jednoduchý hudební doprovod k písni i k reprodukci motivů pomocí Orffových nástrojů • Vytvoří jednoduchou melodii říkadla • Podle barvy rozezná hudební nástroje a zařadí je do skupin • Zná základní informace o českých a světových hudebních skladatelích, jejich životě a díle • Vyhledá si další zajímavosti o českých i světových hudebních skladatelích a jejich díle • Rozpozná hudební formu jednoduché poslechové skladby či písně • Rozpozná hudební výrazové prostředky v poslechové skladbě • Vyjádří své pocity z poslechu skladby • Rozliší hudbu jiného etnika • Vyjádří pohybem různé hudební žánry, vytváří pohybové improvizace • Pohybem ztvární změny tempa a rytmu skladby, různou dynamiku skladby • Pozná tanec ve dvoudobém a třídobém rytmu	• Poslechové činnosti • Hudebně – pohybové činnosti
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem *HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou* *HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje* *HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy* *- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb* *- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování*	∗ Dbá na správné dýchání, frázování a držení těla ∗ Osvojí si text a melodii písní ∗ Zpívá písně přiměřeného rozsahu ∗ Uvědomí se odlišnost tónů podle výšky, síly, barvy ∗ Pozná stoupající a klesající melodii, rozliší silné a slabé tóny ∗ Rozezná veselou a smutnou melodii ∗ Seznámí se s grafickým záznamem melodie ∗ Provádí rytmizaci říkadel, intonační a rytmická cvičení ∗ Osvojí si správný nádech při intonaci ∗ Interpretuje těžké a lehké doby ve dvou, tří a čtyřdobém taktu	OSV, MUV, MdV ∗ Vokální a instrumentální činnosti ∗ Vokální a instrumentální činnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	HUDEBNÍ VÝCHOVA	4.-5.

	* Prakticky doprovodí zpěv na rytmické nástroje * Doprovodí spolužáka na rytmické nástroje * Rozpozná výšku, sílu, délku tónu * Uvědomí si tempo a rytmus * Seznámí se s druhy zpěvných hlasů, dvojhlasem * Zná zvuky a názvy hudebních nástrojů * Soustředí se na poslech skladeb * Pochoduje podle hudebního doprovodu * Reaguje pohybem na zrychlování a zpomalování hudebního doprovodu * Dokáže spojit jednoduchá cvičení, pohyb s hudebním doprovodem * Zvládá jednoduché dětské tanečky	* Poslechové činnosti * Hudebně pohybové činnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	CHEMIE	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE ***CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek*** ***CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí***	• Zná zásady bezpečnosti práce • Dovede poskytnout 1. pomoc při poranění chemikáliemi, sklem apod. • Pozná laboratorní pomůcky • Uvede příklady nebezpečných látek • Rozliší fyzikální a chemický děj • Uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek- • Rozpozná skupenství látek a jejich změny	• Úvod do CH – historie, charakteristika, význam pro společnost, bezpečnost práce, laboratorní řád • Chemické děje a chemická výroba • Látka a těleso, pozorování a pokus, chemická věda • Rozlišování látek podle vlastností (skupenství)
SMĚSI ***CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky*** ***CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení*** ***CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi*** ***CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu***	• Rozliší a pojmenuje druhy směsí • Rozpozná příklady druhů směsí z praxe • Vypočítá procentové složení roztoků • Dokáže provést některé způsoby oddělování složek směsí • Vysvětlí a zhodnotí význam vody na Zemi • Pojmenuje druhy a význam vody podle užití, jejich možný vznik • Zdůvodní hygienické požadavky na pitnou vodu • Zná procentové složení vzduchu, důležité prvky • Vysvětlí význam vzduchu jako důležité průmyslové suroviny (O, N, vzácné plyny) • Objasní a vysvětlí vznik a význam inverze, smog	OSV • Směsi – různorodé, stejnorodé • Oddělování složek směsí • Roztoky – nasycený, nenasycený • Koloběh vody v přírodě, jednotlivé druhy vod • Pitná voda – znečišťování vody, tvrdá, měkká • Vzduch – čistota ovzduší, ozonová díra
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY ***CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech*** ***CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné***	• Je schopen nakreslit schéma atomu • Dokáže vysvětlit pojmy jádro, elektronový obal, proton neutron • Rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • Rozliší pojmy chemická látka,	• Atom, jádro, obal, chemické prvky • Chemická vazba • Molekuly • Chemické sloučeniny • Ionty

vlastnosti	chemický prvek, chemická sloučenina • Vyhledá protonové číslo v tabulkách • Vysvětlí rozdíl mezi pojmy molekula a atom • Popíše složení atomu a vznik kationu a aniontu z neutrálních atomů • Uvede příklady z praxe dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic	
	• Rozliší kovy a nekovy, uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných slitin kovů • Zhodnotí vliv člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země	• Výroba železa, ocel, další kovy slitiny kovů • Nekovy OSV
CHEMICKÉ REAKCE ***CH-9-4-01 rozliší a zapíše výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání*** ***CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu***	• Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce • Provede jednoduché chem. reakce v laboratoři • Uvede zákon zachování hmotnosti, využije ho při řešení úloh • Přečte zápis chemické rovnice s využitím názvů chemických látek	• Chemické reakce, chemický děj • Zákon zachování hmotnosti • Molární hmotnost • Jednoduché chemické rovnice • Látkové množství • Periodická soustava prvků • Katalyzátory • Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce
ANORGANICKÉ SLOUČENINY ***CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí*** ***CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi***	• Vysvětlí pojem oxid • Zná pravidla názvosloví oxidů • Popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí • Dokáže vytvořit vzorec z názvu a naopak	• Oxidy • Názvosloví, oxidační číslo • Skleníkový efekt
ORGANICKÉ SLOUČENINY ***CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*** ***CH-9-6-02 zhodnotí užívání***	• Určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech • Zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy • Popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného • Vysvětlí pojem kyselina a rozliší	• Halogenidy • Názvosloví halogenidů • Ionty OSV • Kyseliny HCl, H_2SO_4, HNO_3

fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy ***CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití*** ***CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů***	kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH univerzálním indikátorovým papírkem • Posoudí vliv vybraných kyselin na životní prostředí • Vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí • Zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých	• Názvosloví kyselin • pH, indikátory • Kyselé deště • 1. pomoc
CHEMIE A SPOLEČNOST ***CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi*** ***CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe*** ***CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka***	• Vysvětlí pojem hydroxid (zásada) • Popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění • Posoudí vliv vybraných hydroxidů na životní prostředí (odpady)	OSV • Hydroxidy – NaOH, KOH, $Ca(OH)_2$ • Názvosloví hydroxidů • 1. pomoc • Stavebnictví
	• Zná pojmy kyselinotvorný a zásadotvorný oxid, orientuje se na stupnici pH, • Zná reaktanty a produkty neutralizace • Objasní příklady užití neutralizace v praxi	OSV • Neutralizace • Indikátory • Lakmus, fenoftalein, univerzální
	• Vysvětlí pojem sůl • Zná pravidla názvosloví solí • Zdůvodní vybrané metody výroby solí • Objasní příklady použití solí z praxe • Zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna • Vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou • Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí vliv na životní prostředí • Popíše složení, vlastnosti, použití nejznámějších stavebních pojiv	OSV • Soli • Vznik solí – způsoby, vlastnosti • Použití solí • Průmyslová pojiva – malta, beton, • Sádra • Průmyslová hnojiva • Využití solí v praxi
	---------- • Vysvětlí pojmy oxidace a redukce • Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce • Vysvětlí pojem koroze, způsoby ochrany kovových výrobků proti	OSV • Bezpečnost práce • Redoxní reakce • Rozeznávání redoxních reakcí • Elektrolýza a její

	korozi • Rozliší podstatu galvanických článků, elektrolýzy a uvede příklady využití v praxi • Popíše princip výroby železa a oceli, zhodnotí význam pro národní hospodářství	průmyslové využití • Galvanické články, akumulátory Koroze a ochrana proti ní
	• Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv • Dokáže utřídit paliva podle skupenství, výhřevnosti • Rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Používá pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny • Dokáže podat 1. pomoc při popáleninách • Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • Posoudí význam atomových elektráren	• Energie - exotermická a endotermická reakce • Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • Fosilní paliva – uhlí, ropa, zemní plyn • Průmyslově vyráběná paliva Jaderná energie – štěpení jader. ničivé účinky jader.zbraní, zásady ochrany
	• Rozliší anorganické a organické sloučeniny • Rozliší řetězce otevřené, větvené, cyklické, uvede příklady produktů z ropy • Uvede příklady havárií způsobených ropou a jejími výrobky, zemním plynem • Dokáže využít obecných vzorců uhlovodíků	• Uhlovodíky • Alkany, alkeny, alkiny, areny • Cykloalkany, dieny Průmyslové zpracování ropy OSV
	• Dokáže odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků • Rozliší pojmy alkohol a vícesytný alkohol • Uvede vlastnosti a příklady derivátů uhlovodíků • Pochopí karcinogenní účinky formaldehydu, acetonu • Zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka , rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny • Dodržuje pravidla bezpečné práce • Vysvětlí nebezpečí freonů, vznik ozonové díry	• Deriváty uhlovodíků • Halogenderiváty • Alkoholy, fenoly • Aldehydy, ketony • Karboxylové sloučeniny • Karbonylové sloučeniny • Estery, esterifikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	CHEMIE	9.

	• Rozliší rozdíl mezi fotosyntézou a dýcháním • Uvede příklady zdrojů těchto látek, vliv a význam pro člověka • Posoudí různé potraviny z hlediska zdravé výživy • Posoudí význam enzymů, vitamínů a hormonů pro člověka • Uvede význam DNA, RNA	OSV • Makromolekulární chemie • Sacharidy, tuky, bílkoviny • Fotosyntéza • Biokatalyzátory
	• Rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití • Uvede výhody a nevýhody přírodních a syntetických vláken • Posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • Uvede výhody a význam recyklace plastů	• Plasty a syntetická vlákna • Polypropylen, polystyren, polyethylen • PVC • Polyamidová a polyesterová vlákna
	• Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů • Uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim • Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků • Uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší	• Chemie a společnost • Otravné látky, pesticidy • Léčiva, drogy • Detergenty • Potraviny • Chemie a životní prostředí OSV, EV
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE *CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek* *CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami* *CH-9-1-03p rozpozná přeměny skupenství látek*	***POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE*** * Dokáže vysvětlit, co chemie zkoumá * Rozliší vlastnosti látek pozorováním (barva, lesk, zápach, skupenství) a pokusem - teplota tání, varu, hustota, rozpustnost, hořlavost, elektrická a tepelná vodivost * Pracuje bezpečně s vybranými látkami * Uvede příklady nebezpečných běžně dostupných látek, seznámí se	*Vlastnosti látek *Nebezpečné látky a přípravky *Zásady bezpečné práce

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	CHEMIE	9.

	se způsobem označení těchto látek	
SMĚSI *CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky* *CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě* *CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí*	***SMĚSI*** * Rozliší typy různorodých směsí * Správně používá pojmy koncentrovanější, zředěnější. * Vysvětlí princip usazování, filtrace, destilace, krystalizace * Prakticky provede filtraci a destilaci a uvede příklady využití v praxi Voda a vzduch * Rozliší různé druhy vod podle obsahu minerálních látek a uvede příklady výskytu a využití (voda měkká, tvrdá, minerální, slaná, destilovaná) * Uvede způsoby získávání pitné vody, objasní princip vodárny * Uvede a zhodnotí příklady znečišťování vody, objasnit princip čištění vody v čistírně odpadních vod * Uvede složení vzduchu, zdroje nečistot, objasní pojmy teplotní inverze, smog * Vysvětlí význam kyslíku pro člověka * Vysvětlí pojmy hoření, oxidace, hořlaviny * Vysvětlí princip hašení, uvede běžně používané hasící prostředky	*Směsi stejnorodé /roztoky/ a různorodé *Oddělování složek ze směsí stejnorodých a různorodých *Způsoby získávání a výroby pitné vody, čistota vody *Voda užitková, odpadní *Vzduch *Kyslík *Hoření látek na vzduchu *Hašení plamene
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY *CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky* *CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti*	***ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY*** * Používá pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina ve správných souvislostech * Používá vybrané názvy a značky chemických prvků * Čte chemické značky vybraných prvků * Vysvětlí umístění prvků v periodické soustavě	*Částicové složení látek *Chemické prvky *Chemická sloučenina *Periodická soustava prvků
CHEMICKÉ REAKCE *CH-9-4-01p pojmenuje výchozí*	***CHEMICKÉ REAKCE*** * Vysvětlí pojem chemické reakce * Uvede vlastnosti a použití	*Chemické reakce

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	CHEMIE	9.

látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	vybraných kovů (železo, hliník, měď, zinek, stříbro, zlato, olovo, cín) * Uvede využití významných slitin v praxi * Uvede vlastnosti a použití významných nekovů (kyslík, vodík, dusík, síra, uhlík, chlor/	*Kovy, slitiny *Nekovy
ANORGANICKÉ SLOUČENINY *CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí* *CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem* *poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem*	**ANORGANICKÉ SLOUČENINY** * Popíše vznik, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných dvouprvkových sloučenin (SO_2, NO, NO_2, CO, CO_2, CaO, Fe_2O_3, SiO_2, Al_2O_3, ZnS, PbS, NaCl, KCl) * Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvést jejich vliv na životní prostředí a navrhne opatření, jak jim lze předcházet * Změří pH roztoků používaných v běžném životě pomocí univerzálního indikátorového papírku * Dokáže rozlišit vybrané kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy (SO_2, CO_2, CaO, Na_2O)	*Oxidy *Kyseliny a hydroxidy *Soli
ORGANICKÉ SLOUČENINY *CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie* *CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy* *CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě*	***ORGANICKÉ SLOUČENINY*** * Zamyslí se nad vlivem automobilismu na životní prostředí * Vyjmenuje příklady fosilních a vyráběných paliv, porovná jejich výhřevnost * Vysvětlí využití uhlí jako paliva a suroviny, uvede využití produktů v běžném životě a průmyslu * Uvede základní frakce destilace ropy a jejich využití * Zhodnotí spalování přírodních a vyráběných paliv z hlediska péče o životní prostředí * Popíše zásady bezpečného používání svítiplynu, zemního plynu a propan-butanové směsi * Uvede zdroje energie tepelné, elektrické, k pohonu motorových vozidel (vyčerpatelné, nevyčerpatelné) * Posoudí možnosti využití bionafty * Uvede zdroje, význam a vlastnosti	*Paliva-uhlí, ropa, zemní plyn, vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie *Netradiční zdroje energie *Přírodní látky, sacharidy, tuky, mýdlo, bílkoviny, vitamíny

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	CHEMIE	9.

CHEMIE A SPOLEČNOST *CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin* *CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka*	glukosy, sacharosy, škrobu * Vyjmenuje příklady zdrojů bílkovin * Objasní obecné zásady při správné skladbě potravy **CHEMIE A SPOLEČNOST** * Dokáže využít poznatky o chemii a výrobcích s ohledem na své zdraví a ochranu životního prostředí * Aplikuje školní poznatky v praktic. životě * Hodnotí složení potravy z hlediska uznávaných zásad zdravé výživy * Uvede nebezpečí spojené s konzumací drog a jiných návykových látek	*Léčiva *Pesticid *Drogy, doping, tabák, kofein, otravné bojové látky *Výživa, složky potravy *Životní prostředí a chemie, recyklace *Mimořádné události

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**CHEMIE**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a příroda**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	9. ročník : 1 hodina

Základní formou výuky je vyučovací hodina dvakrát týdně. Chemie využívá metod a forem práce založených na praktickém předvedení jednoduchých dějů, řešení problémových úloh, a to zejména při práci ve skupinách.

Obsahové vymezení

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami. Jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Vytvářejí si potřeby objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využít k rozvíjení občanských postojů. Získávají a upevňují si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi, jako jsou běžně prodávané hořlaviny, žíraviny a zdraví škodlivé a jedovaté látky. Zároveň se naučí poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami. Žáci se seznamují s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (např. v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví i ve výživě člověka). Bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcí se člověk neobejde v žádné z oblastí své činnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali významné uplatnění chemie v budoucnosti, aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví. Výuka chemie přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- vedeme žáky k poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů - podněcujeme zpracovávat informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívat je k dalšímu učení
Kompetence k řešení problémů	- umožňujeme žákům přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů - pomáháme zobecňovat poznatky a aplikovat je v různých oblastech života - rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení
Kompetence komunikativní	- klademe důraz na přesné a logicky uspořádané vyjadřování a argumentaci - učíme žáky přehledně a objektivně sdělovat postup a výsledky pozorování a experimentů

Kompetence sociální a personální	- vedeme ke kooperativní spolupráci podílet se na hledání optimálního řešení problému
Kompetence občanské	- vedeme k uvědomování si možnosti rozvoje, ale i zneužití chemie - respektujeme věkové, intelektuální, sociální a etnické zvláštnosti žáka
Kompetence pracovní	- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci - připravujeme k rozhodování se k dalšímu vzdělávání a profesnímu zaměření - učíme žáky při pokusech pracovat s chemickými látkami a laboratorním sklem
Kompetence digitální	- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním - seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	Kooperace a kompetice	Laboratorní práce	Integrace do předmětu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informatika	INFORMATIKA	4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***I-5-4-01 najde a spustí aplikace, pracuje s dat různého typu*** *I-5-4-01p najde a spustí aplikace, pracuje s dat různého typu* ***I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí*** ***I -5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*** *I -5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi*	**Digitální technologie** □ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením □ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se □ v textu rozpozná osobní údaje □ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží □ pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí □ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci □ edituje digitální text, vytvoří obrázek □ přehraje zvuk či video □ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor □ používá krok zpět, zoom □ řeší úkol použitím schránky □ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů □ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí □ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace □ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	1. **Bezpečnost** - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením **2. Bezpečnost** - uživatelské účty, hesla, osobní údaje **3. Hardware a software** – digitální zařízení a jejich účel **4. Hardware a software** – prvky v uživatelském prostředí **5. Hardware a software** – spouštění, přepínání a ovládání aplikací **6. Hardware a software** – uložení dat a otevírání souborů **7. Počítačové sítě** - propojení technologií, drátové a bezdrátové připojení **8. Počítačové sítě** – internet, sdílení dat, cloud
I-5-1-01 uvede příklady dat, lterá ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat *I-5-1-01p uvede příklady dat, lterá ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi*	**Data, informace a modelování** □ sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel □ zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text □ zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky □ obrázek složí z daných geometrických tvarů či	**1.Data, informace** – sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, obrazu a zvuku **2. Data, informace** hodnocení získaných dat a vyvozování závěrů **3. Kódování a přenos dat** –

na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat ***I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji*** *I-5-1-02p popíše konkrétní situaci,ktará vychází z jeho opakované zkušenosti* ***I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu***	navazujících úseček	využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro sdílení, přenos a ochranu informace **4. Modelování** – model jako zjednodušené znázornění skutečnosti **5. Modelování** – myšlenkové a pojmové mapy, schemata, tabulky, diagramy
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů *I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů*	**Algoritmizace a programování** □ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program □ v blokově orientovaném programovacím jazyce používá a kombinuje bloky	**1.Programování** – experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí **2.Programování** – sestavení programu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	4.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informatika	INFORMATIKA	5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi*** *I -5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi* ***I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi*** *I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky* ***I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data*** *I-5-3-02p pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data* ***I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů*** *I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů* ***I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení*** *I-5-2-02p popíše jednoduchý problem , související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé*	**Digitální technologie** □ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením □ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se □ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého **Informační systémy** □ nalezne ve svém okolí informační systém a určí jeho prvky □ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech □ doplní posloupnost prvků □ umístí data správně do tabulky □ doplní prvky v tabulce □ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný □ určí, jak spolu prvky souvisí **Algoritmizace a programování** □ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program □ v programu najde a opraví chyby □ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát □ vytvoří a použije nový blok □ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj □ používá události ke spuštění	1. **Bezpečnost** - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením 2. **Bezpečnost** – uživatelské účty, hesla, osobní údaje 1. **Informační systémy** – příklady systémů 2. **Informační systémy** - struktura, prvky a části systémů 3. **Práce se strukturovanými daty** - tabulka a její struktura, vlastnosti objektů 4. **Práce se strukturovanými daty** - řazení dat v tabulce, doplňování a úprava tabulky 5. **Práce se strukturovanými daty** - číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam 1. **Řešení problému krokováním** – postup, jednotlivé kroky, formy zápisu, sestavení postupu 2. **Programování** – experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí 3. **Programování –** sekvence, opakování, podprogramy 4. **Programování –** sestavení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	5.

kroky jeho řešení ***I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program: rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy*** *I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů* ***I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu***	činnosti postav □ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky □ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky □ ozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit □ upraví program pro obdobný problém □ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	programu **5. Kontrola řešení –** porovnání postupu s jínými a ověřování funkčnosti programu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informatika	INFORMATIKA	6. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos*** *I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu* ***I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky*** *I-9-4-03p pracuje v online prostředí, propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí* ***I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy Počítače*** *I-9-4-04p rozpozná typické závády a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu* ***I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, abyminimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení*** *I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, abyminimalizoval riziko ztráty či zneužití dat*	**Digitální technologie** □ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením □ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se □ nainstaluje a odinstaluje aplikaci □ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory □ vybere vhodný formát pro uložení dat □ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě □ porovná různé metody zabezpečení účtů □ spravuje sdílení souborů □ pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy □ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**1.Bezpečnost** - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením **2. Bezpečnost** - uživatelské účty, hesla, osobní údaje **3**. **Hardware a software** – datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému **4**. **Hardware a software** – správa souborů, struktura složek, instalace aplikací **5. Počítačové sítě** – typy, služby a význam počítačových sítí a jejich fungování, IP adresa **6.** P**očítačové sítě** – fungování a služby internet **7. Počítačové sítě** – fungování webu; prohlížeč, vyhledávač, odkaz, URL **8. Počítačové sítě** – přístup k datům, metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva **9. Řešení technických problémů** s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacíchdat *I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti*	**Data, informace a modelování** □ najde a opraví chybu u různých interpretací týchž dat □ odpoví na otázky na základě získaných dat □ rozpozná zakódované informace kolem sebe □ zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady □ zašifruje a dešifruje text pomocí	1 **Data, informace** – získávání, vyhledávání a ukládání dat **2**. **Data, informace** – časté chyby při interpretaci dat **3. Kódování a přenos dat** – různé možnosti kódování, standardizované kódy,

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	6.

I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu *I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek*	několika šifer □ zakóduje v obrázku barvy více způsoby □ zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů □ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	znakové sady **4. Kódování a přenos dat** – bit, Byte, násobné jednotky **5. Kódování a přenos dat** – jednoduché šifry a jejich limity
	Informační systémy	
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi: zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů *I-9-3-01p vysvětlí účel informačních systémů, které používá*	□ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují □ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	**1.Informační systémy** ve škole **-** uživatelé, činnosti, práva, struktura dat **2. Informační systémy** – účel a jejich role ve společnosti, ochrana dat uživatelů
	Algoritmizace a programování	
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen *I-9-2-01p po přečtení jednotlivýc**h** kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede přiklad takové činnosti*	□ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému □ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná □ ověří právnost programu, najde a opraví v něm chyby □ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování □ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech □ diskutuje různé programy pro řešení problému □ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	1.**Programování** – blokově orientovaný programovací jazyk, nástroje programovacího prostředí 2.**Programování** – vytvoření programu; cykly, větvení, proměnné
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problém *I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal*		
I-9-2-05 v blokově orientovaném		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	6.

programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ***I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu***		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informatika	INFORMATIKA	7. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos*** *I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu* ***I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky*** *I-9-4-03p pracuje v online prostředí, propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí* ***I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy Počítače*** *I-9-4-04p rozpozná typické závády a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu* ***I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, abyminimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení*** *I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, abyminimalizoval riziko ztráty či zneužití dat*	**Digitální technologie** □ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením □ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se □ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**1.Bezpečnost** - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením **2. Bezpečnost** - uživatelské účty, hesla, osobní údaje
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat *I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti* ***I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s***	**Data, informace a modelování** □ vysvětlí známé modely jevů, situací, činností □ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku □ pomocí ohodnocených grafů řeší problémy □ pomocí orientovaných grafů řeší problémy □ vytvoří model, ve kterém znázorní	**1. Modelování** – schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram **2. Modelování** – ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu **3. Modelování** – orientované grafy, automaty **4. Modelování** – základní grafové úlohy

cílem jejich uložení a přenosu *I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek*	více souběžných činností	
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen *I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti* ***I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problém*** *I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal* ***I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné*** ***I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu***	**Algoritmizace a programování** □ v blokově orientovaném programovacím jazyku sestaví přehledný program k vyřešení problému □ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná □ ověří právnost programu, najde a opraví v něm chyby □ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování □ používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna □ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav □ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech □ diskutuje různé programy pro řešení problému □ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní □ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	1. **Algoritmizace** – dekompozice (rozklad) úlohy, problému **2. Algoritmizace** – tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu **3. Programování** – blokově orientovaný programovací jazyk, nástroje programovacího prostředí **4. Programování** – vytvoření programu; cykly, větvení, proměnné **5. Kontrola** – ověření algoritmu, nalezení chyby, úprava algoritmu a programu
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku;	**Informační systémy** □ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) □ odpoví na otázky na základě dat v	**1.Návrh a tvorba evidence dat –** formulace požadavků, struktura tabulky, typy dat **2. Návrh a tvorba evidence**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	7.

využívá funkce pro automatizaci zpracování dat *I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce* ***I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat*** *I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat* ***I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu***	tabulce □ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce □ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy □ navrhne tabulku pro záznam dat □ propojí data z více tabulek či grafů	**dat –** práce se záznamy, pravidla a omezení, kontrola správnosti a použitelnosti **3. Návrh a tvorba evidence dat -** úprava požadavků, tabulkÿ či pravidel

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informatika	INFORMATIKA	8. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos*** *I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu* ***I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače*** *I-9-4-04p rozpozná typické závády a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu* ***I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, abyminimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení*** *I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, abyminimalizoval riziko ztráty či zneužití dat*	**Digitální technologie** □ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením □ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se □ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**1.Bezpečnost** - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením **2. Bezpečnost** - uživatelské účty, hesla, osobní údaje
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen *I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti* ***I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné***	**Algoritmizace a programování** □ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému □ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná □ ověří právnost programu, najde a opraví v něm chyby □ používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování □ používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna □ spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav □ vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	1. **Algoritmizace** – dekompozice (rozklad) úlohy, problému **2**. **Algoritmizace** – tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu **3. Programování** – blokově orientovaný programovací jazyk, nástroje programovacího prostředí **4. Programování** – vytvoření programu; cykly, větvení, proměnné **5. Kontrola** – ověření algoritmu, nalezení chyby, úprava algoritmu a programu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	8.

problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problém *I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal* ***I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné*** ***I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu***	□ diskutuje různé programy pro řešení problému □ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní □ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat *I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce* ***I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat*** *I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat* ***I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu***	**Informační systémy** □ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) □ odpoví na otázky na základě dat v tabulce □ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce □ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy □ navrhne tabulku pro záznam dat □ propojí data z více tabulek či grafů	1. **Hromadné zpracování dat –** velké soubory dat 2. **Hromadné zpracování dat –**funkce a vzorce, práce s řetězci 3. **Hromadné zpracování dat –**řazení, filtrování a vizualizace dat 4. **Hromadné zpracování dat –** odhad závislostí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informatika	INFORMATIKA	9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě*** *I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému* ***I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos*** *I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu* ***I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky*** *I-9-4-03p pracuje v online prostředí, propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí* ***I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače*** *I-9-4-04p rozpozná typické závády a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu* ***I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, abyminimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení*** *I-9-4-05p dokáže usměrnit svoji činnost tak, abyminimalizoval riziko ztráty či zneužití dat*	**Digitální technologie** □ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením □ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se □ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	**1.Bezpečnost** - pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením **2. Bezpečnost** - uživatelské účty, hesla, osobní údaje **3. Hardware a software** – pojmy-., součásti počítače a principy fungování jeho součástí **4. Hardware a software** - operační systémy: funkce, typy, typické využití **5. Hardware a software** - komprese a formáty souborů **6. Hardware a software** - fungování nových t technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **7. Bezpečnost** - útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy **8. Bezpečnost** -zabezpečení digitálních zařízení a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **9. Bezpečnost** – bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace **10. Počítačové sítě** - princip cloudových aplikací (např. e-mail, e-shop streamování) **11. Digitální identita** – digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace **12. Digitální identita** - informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat **13. Digitální identita** –

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	9.

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen *I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti* ***I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení*** *I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení* ***I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problém*** *I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal* ***I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné*** ***I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu***	**Algoritmizace a programování** □ řeší problémy sestavením algoritmu □ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému □ ověří právnost programu, najde a opraví v něm chyby □ řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků □ diskutuje různé programy pro řešení problému □ vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní □ hotový program upraví pro řešení příbuzného problému □ zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	fungování a algoritmy sociálních sítí 1. **Algoritmizace** – dekompozice (rozklad) úlohy, problému 2. **Algoritmizace** – tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu 3. **Programování** – blokově orientovaný programovací jazyk, nástroje programovacího prostředí 4. **Programování** – vytvoření programu; cykly, větvení, proměnné 5. **Kontrola** – ověření algoritmu, nalezení chyby, úprava algoritmu a programu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	ZÁKLADY INFORMATIKY	9.

I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat *I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce* ***I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat*** *I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat* ***I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu***	**Informační systémy** □ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) □ odpoví na otázky na základě dat v tabulce □ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce □ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy □ navrhne tabulku pro záznam dat □ propojí data z více tabulek či grafů	1. **Hromadné zpracování dat –** velké soubory dat 2. **Hromadné zpracování dat –**funkce a vzorce, práce s řetězci 3. **Hromadné zpracování dat –**řazení, filtrování a vizualizace dat 4. **Hromadné zpracování dat –** odhad závislostí

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**INFORMATIKA**
Vzdělávací oblast:	**Informatika**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 1 hodina 7. ročník: 1 hodina 8. ročník: 1 hodina 9. ročník: 1 hodina

Vyučování probíhá formou vyučovací hodiny ve specializované počítačové učebně vybavené moderní IT technikou. Využívá se především individuální práce žáků. Při hodnocení je sledována samostatnost při řešení úloh, schopnost používat získané znalosti a schopnost prezentace výsledků.

Obsahové vymezení

U žáků je rozvíjen kladný a především správný přístup k IT. Vytvářejí se a zdokonalují základní dovednosti při obsluze PC, rozvíjí se znalosti o jeho struktuře, stavbě, součástech a jejich funkci. Žáci se učí ovládat základní kancelářské programy, textové a tabulkové editory, vytvářejí a upravují prezentace, a to jak v softwarové podobě, tak s pomocí další prezentační techniky. Žáci se seznamují s možnostmi grafiky na PC, její tvorbou a úpravou. V neposlední řadě je kladen důraz na bezpečnost práce na PC (při vlastním zacházení i zabezpečení počítačové techniky před viry). Žáci jsou vedeni k ochraně osobních údajů a předcházení jejich zneužití.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Data, informace a modelování
Algoritmizace a programování
Informační systémy
Digitální technologie

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- poskytujeme dostatek informací z různých zdrojů a ukazujeme, jak vybrat ty podstatné - ukazujeme žákům, jak mají formulovat hypotézy - vedeme žáky ke správnému způsobu užití materiálů, techniky, vybavení - pomocí problémových úloh vedeme žáky k dalšímu pozitivnímu seberozvíjení
Kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky, jak nalézt potřebné informace a na jejich základě určit způsoby řešení a zvolit nejvhodnější variantu řešení problému - umožňujeme, aby žáci při řešení problému využívali již získané vědomosti a dovednosti - vybízíme žáky, aby kriticky zhodnotili své vlastní řešení problému a následně se poučit z dílčích chyb

Kompetence komunikativní	- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu - společně s žáky formulujeme cíl úkolů - umožňujeme žákům využívat komunikaci žák-žák i žák-učitel přes internetové komunikační nástroje (e-mail, ICQ, Skype, Chat, …)
Kompetence sociální a personální	- vytváříme skupinové úkoly, kde umožňujeme vzájemnou spolupráci žáků a možnost se aktivně podílet na činnostech skupiny - vedeme žáky, aby přinášeli své podněty a měli snahu dojít společně k danému cíli, nezištně se zapojovali při pomoci ostatním a neostýchali se požádat o pomoc
Kompetence občanské	- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování - vedeme žáky k ochraně osobních údajů a k ochraně a respektování vlastních či cizích autorských práv - umožňujeme žákům spolupodílet se na prezentaci školy a umožňujeme vlastní prezentaci žáků
Kompetence pracovní	- dbáme na bezpečné používání technického vybavení - vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech - vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
Kompetence digitální	- vytváříme podmínky k rozvoji schopnosti ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využíváme je při učení i při zapojení do života školy a společnosti - podporujeme získávání, vyhledávání, kritické posuzování, sdílení dat a informací, k tomu volí žáci postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vedeme k vytváření a upravování digitálních obsahů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků - podněcujeme k využití digitálních technologií k usnadnění práce, ke zjednodušení a zkvalitnění pracovních postupů a výsledků své práce - vedeme k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, k seznámení se s novými technologiemi a o kritické hodnocení jejich přínosů i rizik - seznamujeme žáky i se situacemi ohrožujícími bezpečnost zařízení i dat, situacemi s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i ostatních osob, vedeme žáky k etice při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Zařazení průřezových témat

Téma	Tématický okruh	Námět	Forma
Mediální výchova	Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení	Internet, hledání stránek, vyhledávání daného pojmu, rozlišování vhodnosti stránek a jejich obsahu, komunikace na internetu	Integrace do předmětu

	Fungování a vliv médií ve společnosti	Vliv médií na každodenní život, společnost	Integrace do předmětu

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**INFORMATIKA**
Vzdělávací oblast:	Informatika

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	4. ročník: 1 hodina 5. ročník: 1 hodina

Výuka probíhá ve specializované počítačové učebně, vybavené moderní IT technikou. Využívá se především individuální práce. Při hodnocení je sledována samostatnost při řešení úloh, schopnost používat získané znalosti a schopnost prezentace výsledků.

Obsahové vymezení

U žáků je rozvíjen kladný a především správný přístup k IT. Vytváří a zdokonaluje základní dovednosti při obsluze PC. Dále je rozvíjena schopnost ovládání základních kancelářských programů, textových a tabulkových editorů. Žáci se seznamují s možnostmi grafiky na PC, její tvorbou a úpravou. V neposlední řadě je kladen důraz na bezpečnost práce na PC při vlastním zacházení, tak i na znalost programů zabezpečujících počítače proti virům. Žáci jsou vedeni k ochraně osobních údajů a předcházení jejich zneužití.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Data, informace a modelování
Algoritmizace a programování
Informační systémy
Digitální technologie

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- poskytujeme dostatek informací z různých zdrojů a ukazujeme, jak vybrat ty podstatné - ukazujeme žákům, jak mají formulovat hypotézy - vedeme žáky ke správnému způsobu užití materiálů, techniky, vybavení - pomocí problémových úloh vedeme žáky k dalšímu pozitivnímu seberozvíjení
Kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky, jak nalézt potřebné informace, a na jejich základě určit způsoby řešení a zvolit nejvhodnější variantu řešení problému - umožňujeme, aby žáci při řešení problému využívali již získané vědomosti a dovednosti - vybízíme žáky, aby kriticky zhodnotili své vlastní řešení problému a následně se poučili z dílčích chyb

Kompetence komunikativní	- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu - společně s žáky formulujeme cíl úkolů - umožňujeme žákům využívat komunikaci žák-žák i žák-učitel přes internetové komunikační nástroje (e-mail, ICQ, Skype, Chat, …)
Kompetence sociální a personální	- vytváříme skupinové úkoly, kde umožňujeme vzájemnou spolupráci žáků a možnost se aktivně podílet na činnostech skupiny - vedeme žáky, aby přinášeli své podněty a měli snahu dojít společně k danému cíli, nezištně se zapojovali při pomoci ostatním a neostýchali se požádat o pomoc
Kompetence občanské	- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování - vedeme žáky k ochraně osobních údajů a k ochraně a respektování vlastních či cizích autorských práv - umožňujeme žákům spolupodílet se na prezentaci školy a umožňujeme vlastní prezentaci žáků
Kompetence pracovní	- dbáme na bezpečné používání technického vybavení - vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech - vedeme žáky k plánování úkolů a postupů
Kompetence digitální	- vytváříme podmínky k rozvoji schopnosti ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využíváme je při učení i při zapojení do života školy a společnosti - podporujeme získávání, vyhledávání, kritické posuzování, sdílení dat a informací, k tomu volí žáci postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vedeme k vytváření a upravování digitálních obsahů, k vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků - podněcujeme k využití digitálních technologií k usnadnění práce, ke zjednodušení a zkvalitnění pracovních postupů a výsledků své práce - vedeme k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, k seznámení se s novými technologiemi a o kritické hodnocení jejich přínosů i rizik - seznamujeme žáky i se situacemi ohrožujícími bezpečnost zařízení i dat, situacemi s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i ostatních osob, vedeme žáky k etice při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**

Mediální výchova	Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení	Internet, hledání stránek, vyhledávání daného pojmu, rozlišování vhodnosti stránek a jejich obsahu, komunikace na internetu	Integrace do předmětu
	Fungování a vliv médií ve společnosti	Vliv médií na každodenní život, společnost	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Předměty speciálně pedagogické péče	LOGOPEDICKÁ PÉČE	1.- 5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	
Žák:		
Reprodukuje jednoduché říkanky, básničky	• Vhodně reagovat na mluvený podnět • Mít osvojenou správnou techniku dýchání • Doprovázet dechová cvičení pohybem • Rozvíjet mluvní pohotovost • Zvládat sluchová cvičení • V průpravných cvičeních rozvíjet fonematický sluch a ostatní smysly • Zvládat cvičení pro rozvoj zrakového vnímání a paměti • Umět se soustředit na svůj projev • Zapamatovat si jednoduchý text • Volit vhodnou intonaci a rytmizaci projevu • Zvládat průpravná cvičení na rozvoj a vylepšení výslovnosti	Dechová, sluchová, zraková a artikulační cvičení Rozvoj psychomotoriky, relaxace Logopedická cvičení Výslovnost, intonace, rytmizace Přednes
Dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	• Umět se soustředit na poslech • Dokázat sledovat děj příběhu • Zaměřit se na podstatu děje • Zapamatovat si základní údaje	Poslech předčítaného textu
Popíše jednoduchý obrázek, rozvíjí si grafomotoriku	• Orientovat se v obrázku • Správně pojmenovat postavy, předměty, děj • Nalézt vztahy a souvislosti na obrázku • Dokázat odlišit podstatné věci od nepodstatných • Rozvíjet příběh podle své fantazie • Nakreslit obrázek k danému textu • Dokreslit chybějící část obrázku • Odtáhnout obrázkovou předlohu • Napodobit jednoduché tvary • Zvládat motorická cvičení a úkoly	Reprodukce Grafomotorická cvičení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Předměty speciálně pedagogické péče	LOGOPEDICKÁ PÉČE	1.- 5.

Reprodukuje krátký text	• Vnímat text • Dokázat sledovat text • Zapamatovat si významné události a postavy v ději • Vhodně odpovídat na otázku, týkající se textu • Umět vyjádřit vlastní pocit • Dokončit vypravovaný příběh • Hledat rýmy, veršovat text • Reprodukovat obsah • Zdramatizovat příběh	Rozvoj mluvní pohotovosti Formální stránka řeči Rozvoj fantazie Reprodukce textu
Reprodukuje krátké texty podle jednoduché osnovy	• Umět seřadit osnovu příběhu podle časového sledu • Vyjádřit podstatu jednotlivých částí osnovy • Chronologicky popsat děj • Charakterizovat jednotlivé postavy • Charakterizovat jednotlivé postavy • Vyjádřit hlavní myšlenku děje • Podle fantazie dotvořit další možná zakončení děje	Reprodukce podle osnovy Rozvoj fantazie Rozvoj řečových dovedností
Reprodukuje zhlédnutý filmový příběh podle otázek	• Umět se orientovat v příběhu • Chronologicky ho seřadit • Vyzdvihnout podstatné věci a odlišit je od nepodstatných • Vhodně reagovat na otázky • Odpovídat celou větou	Reprodukce filmového či divadelního představení Rozvoj slovní zásoby

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Předměty speciálně pedagogické péče	LOGOPEDICKÁ PÉČE	1.- 5.

Vypráví jednoduchý příběh podle obrázku	• Orientovat se v obrázku • Popsat jednotlivé postavy, předměty, vztahy mezi nimi • Dotvořit děj podle vlastní fantazie • Dotvořit děj podle vlastní fantazie • Pokusit se o vlastní ilustraci příběhu	Reprodukce děje podle obrázku
Popíše osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení	• Umět nalézt charakteristické znaky pro danou osobu či předmět • Zapamatovat si tyto znaky • Podle svých slov popsat osobu či předmět	Rozvoj komunikace Reprodukce skutečnosti
Domluví se v běžných situacích	• Orientovat se v běžné situaci či problému • Nalézt význam situace a vhodně reagovat otázkami • Umět odpovídat celou větou • Řešit nastalou situaci pomocí komunikace, gest a mimiky • Dbát na kulturu mluveného projevu • Umět nalézt východisko • Nalézt význam situace a vhodně reagovat otázkami • Orientovat se v běžné situaci či problému	Rozvoj komunikace jako prostředku v sociálních situacích

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Předměty speciálně pedagogické péče	LOGOPEDICKÁ PÉČE	1.- 5.

Zvládá slovní formy společenského styku	• Znát základní komunikační pravidla při oslovení, poděkování, pozdravu, prosbě … • Mít osvojeno zdvořilé vystupování • Uplatňovat tato pravidla v běžném styku • Dbát na kulturu mluveného projevu	Orientace v sociální situaci Základní komunikační pravidla
Dramatizuje jednoduché příběhy	• Umět nalézt podstatu děje • Chronologicky děj dovyprávět • Charakterizovat jednotlivé postavy • Nalézt vlastní výraz pro vyjádření děje • Umě vyjádřit pocty, které v něm příběh zanechal • Využívat mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimiku ..)	

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**LOGOPEDICKÁ PÉČE**
Vzdělávací oblast:	Předměty speciálně pedagogické péče

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	Logopedická péče probíhá v rámci nepovinného předmětu jako předmět speciálně pedagogické péče u žáků, kteří naplňují aktuální potřebu této odborné péče.

Logopedická péče je určena pro žáky s narušenou komunikační schopností a je zaměřena zejména na prevenci logopedických vad. Reedukační péči směřujeme k odstraňování a eliminaci obtíží zejména v oblasti verbální řeči jako prostředku k dorozumívání, vzdělávání a úspěšné sociální integrace.
Výuku provádí logoped, logopedický asistent. Dle individuálních potřeb spolupracuje s ostatními učiteli, s klinickým logopedem, pokud žák navštěvuje individuální logopedickou péči.

Obsahové vymezení

Cíle vyučovacího předmětu Logopedická péče:

- Logopedická péče a prevence
- Rozvíjení verbálních i neverbálních komunikačních dovedností
- Rozvíjení fonematického sluchu
- Rozvíjení hrubé a jemné motoriky, grafomotoriky
- Rozvíjení oromotoriky
- Rozvíjení zrakové a sluchové percepce
- Srozumitelné vyjadřování a kultivovaný projev ve společnosti
- Důraz na péči o jazyk a řeč
- Rozvíjení schopnosti dorozumívání v běžných komunikačních situacích
- Prohlubování vzájemné komunikace mezi spolužáky, mezi žákem a učitelem
- Povzbuzování zájmu o řeč
- Rozvíjení schopnosti reprodukce a dramatizace textu

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- podporujeme rozvoj kognitivních procesů - směřujeme ke zdokonalování verbálního projevu - rozšiřujeme slovní zásobu

Kompetence k řešení problémů	- vhodnou motivací podporujeme aktivitu žáků při vlastním reedukačním cvičení
Kompetence komunikativní	- reedukací komunikačních obtíží směřujeme ke zvyšování srozumitelnosti řeči, k rozšiřování slovní zásoby
Kompetence sociální a personální	- vhodně volenými úkoly umožňujeme praktický nácvik forem společenského styku
Kompetence občanské	- nabízíme žákům různé cesty k vyřešení daného úkolu - vedeme žáky k respektování názorů druhých
Kompetence pracovní	- posilujeme volní vlastnosti, práci podle zvoleného plánu, smysl pro zodpovědnost
Kompetence digitální	- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů - učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	**Sociální rozvoj**	Komunikace Spolupráce a soutěživost	

	Osobností rozvoj	Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
Multikulturní výchova	Lidské vztahy	Uplatňování principu slušného chování Kvalita mezilidských vztahů	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	1.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ***M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*** ***M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*** ***M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*** ***M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*** ***M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*** *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* *M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat* *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20* ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ***M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*** ***M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života*** ***M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*** *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Určí počet prvků • Počítá předměty v daném souboru • Určuje pořadí první, poslední • Zapisuje a čte čísla • Porovnává čísla větší, menší, rovno, zapisuje tyto vztahy • Provádí početní operace sčítání a odčítání • Řeší jednoduché slovní úlohy • Zobrazí číslo na číselné ose • Provádí početní operace zpaměti a s názorem • Řadí čísla lineárně • Určí počet prvků • Řeší jednoduché slovní úlohy • Provádí sčítání a odčítání zpaměti, s názorem • Řeší slovní úlohy • Opakuje a upevňuje získané vědomosti a dovednosti • Užívá početní operace v praktických situacích ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Seznamuje se s jednotkami měření • Porovnává množství a velikost GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • Pozná, pojmenuje, vymodeluje a popíše geometrické tvary • Využívá je při manipulaci se stavebnicemi • Užívá pojmy vpravo, vlevo, pod, nad ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	• Počítání do 5 • Manipulace s předměty • Počítání prvků • Čtení a zápis čísel • Operace s čísly 1 - 5 • Počítání do 10 • Orientace na číselné ose • Operace s čísly v oboru 0 – 10 pamětné, s názorem (číselná osa, počítadlo ….) • Počítání do 20 bez přechodu přes desítku • Lineární uspořádání čísel • Slovní úlohy se vztahy o n-více, o n-méně • Čísla 0 – 20 • Opakování a procvičování počítání do 20 • Základní jednotky měření 1l, 1m, 1 kg • Praktické úlohy měření • Tabulky • Orientace v prostoru • Základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	1.

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	*Porovnává dvě čísla na základě jejich znázornění *Na základě názoru dokáže zapsat rozklad čísla *Doplní 1 chybějící číslo *Doplní celý rozklad *Zná vztahy „před“, „za“, „hned před“, „hned za“ *Řeší rozklad praktickými příklady ze života	Porovnávání čísel OSV Orientace v řadě čísel
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*** ***M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*** ***M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*** *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují* *M-3-3-02p používá pravítko*	*Používá při práci matematické značky a dokáže je zapsat *Doplní značky do schématu *Umí třídit soubory prvků podle daných kritérií *Pozná vyjmenované věci *Pracuje s pojmy „všechny“, „ne všechny“ * Pozná vlastnosti věcí a pracovat s pojmy „patří“, „nepatří“ * Třídí podle barev * Umí odříkat řadu 1,2,3… * Zvládá vztahy uspořádání v číselné řadě /před, za, hned před, hned za, první, poslední/ * Porovnává dvě dané skupiny – určuje vztahy stejně, více, méně * Porovnává čísla * Umí určit počet prvků dané skupiny počítáním po jedné * Čte a píše čísla daného oboru * znázorní čísla - utváří skupiny o daném počtu prvků * Řeší jednoduché nerovnice v daném oboru * Píše číslice podle diktátu * Umí sčítat skupiny prvků na základě praktických činností a názoru * Dokáže zapsat a vypočítat příklad * Spočítá zpaměti příklady v oboru do 5 * Zapisuje příklady podle diktátu * Dokáže znázornit rozklad pomocí názoru *Umí dočítat	Zavádění čísel 1-5 Porovnávání v oboru do 5 Sčítání v oboru do 5 Odčítání v oboru do 5 Porovnávání v oboru do 5 Zavádění čísel 1-5 <

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	1.

	*Umí zapsat rozklad čísla * Řeší a využívá matematických poznatků při řešení problémů praxe * Dokáže názorně zobrazit reálnou situaci slovní úlohy ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY * Používá pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu * Určí a umístí předměty podle nápovědy * Umístí správně předměty na lavici, do tabulky písmen, v prostoru třídy * Doplní schéma pro rozklad čísel s názorem * Doplní výsledky sčítání v tabulce * Doplní výsledky odčítání v tabulce * Doplní řadu čísel v oboru do 5 vzestupně i sestupně * V konkrétních situacích používá číslovky řadové GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU * Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary * Určí správně geometrické tvary ze stavebnice	Slovní úlohy Úlohy na orientaci v prostoru, manipulační činnosti Manipulační činnosti s konkrétními předměty Rozklad čísel Sčítání a odčítání v tabulce Číselná řada v oboru do 5 Číslovky řadové Čtverec, obdélník, trojúhelník Kruh Orientace v prostoru

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	1.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	2.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ***M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*** ***M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*** ***M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*** ***M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*** ***M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*** *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* *M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat* *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20* ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ***M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*** ***M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života*** ***M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*** *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Počítá do 20 bez přechodu desítky • Sčítá a odčítá v oboru do 20ti s přechodem přes desítku • Řeší jednoduché slovní úlohy v daném oboru • Sčítá jednociferná čísla • Spočítá prvky souboru do 100 • Samostatně vytváří soubory s daným počtem prvků do 100 • Čte a zapisuje čísla v oboru do 100 • Porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapisuje pomocí symbolů • Orientuje se na číselné ose • Sčítá a odčítá desítky • Používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh • Provádí matematické operace v oboru do 100 bez přechodu přes desítku • Řeší slovní úlohy • Odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu • Pozná české mince a bankovky • Uvede příklad využití platební karty • Provádí matematické operace v daném oboru • Řeší početní výkony se závorkami • Dokáže vyjmenovat danou řadu násobků • Násobí a dělí 2,3,4,5 • Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost sčítání a násobení • Řeší slovní úlohy na násobení a dělení	• Opakování numerace do 20 bez přechodu přes desítku • Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 20. • Písemné sčítání jednociferných čísel • Desítky, jednotky • Číselná řada do 100 • Porovnávání čísel • Číselná osa • Počítání po desítkách v oboru do 100 • Sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku v oboru do 100 • Finanční gramotnost - způsoby placení, hotovostní, bezhotovostní forma peněz • Součet a rozdíl čísel • Závorky • Násobení jako opakované sčítání • Násobilky 2, 3, 4, 5 • Násobení a dělení 2, 3, 4, 5

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	2.

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*** ***M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*** ***M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*** *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují* *M-3-3-02p používá pravítko*	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Používá jednotky při praktických dovednostech GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • Rozliší geometrické tvary a tělesa • Modeluje a znázorňuje bod, úsečku, přímku • Dokáže narýsovat a označit úsečku, změřit ji ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE * Porovnává dvě čísla na základě jejich znázornění * Na základě názoru dokáže zapsat rozklad čísla * Doplní 1 chybějící číslo * Doplní celý rozklad * Zná vztahy „před“, „za“, „hned před“, „hned za“ * Řeší rozklad praktickými příklady ze života * Používá při práci matematické značky * Dokáže je zapsat * Doplňuje značky do schématu * Umí třídit soubory prvků podle daných kritérií * Poznává vyjmenované věci * Pracuje s pojmy „všechny“, „ne všechny" * Poznává vlastnosti věcí a pracovat s pojmy „patří“, „nepatří“ * Třídí podle barev * Umí odříkat řadu 1-10 * Zvládá vztahy uspořádání v číselné řadě /před, za, hned před, hned za, první, poslední * Porovnává dvě dané skupiny – určuje vztahy stejně, více, méně * Porovnává čísla * Umí určit počet prvků dané skupiny * Čte a píše čísla daného oboru * Znázorňuje čísla - utváří skupiny o daném počtu prvků * Řeší jednoduché nerovnice v daném oboru * Píše číslice podle diktátu	• Jednotky – litr, metr, kilogram • Geometrické tvary a tělesa • Bod, úsečka, přímka Porovnávání čísel Zavádění čísel 6-10 Sčítání v oboru do 10 Odčítání v oboru do 10 Orientace v řadě čísel Porovnávání v oboru do 10

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	2.

	* Umí sčítat skupiny prvků na základě manipulačních činností a názoru * Dokáže zapsat a vypočítat příklad na sčítání v oboru do 10 * Spočítá zpaměti příklad sčítání v oboru do 10 * Dokáže zapsat a vypočítat příklad na odčítání v oboru do 10 * Spočítá zpaměti příklady na odčítání v oboru do 10 * Zapisuje příklady podle diktátu	Sčítání a odčítání
	* Dokáže znázornit rozklad pomocí názoru * Umí dočítat * Umí zapsat rozklad čísla * Dokáže znázornit čísla na číselné ose	Rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa
	* Řeší a využívá matematických poznatků při řešení problémů praxe * Dokáže názorně zobrazit reálnou situaci slovní úlohy	Slovní úlohy
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
	* Používá pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu * Určí a umístí předměty podle nápovědy	Úlohy na orientaci v prostoru, manipulační činnosti
	* Umístí správně předměty na lavici, do tabulky číslic, v prostoru třídy	Manipulační činnosti s konkrétními předměty
	* Doplní schéma pro rozklad čísel /s názorem/	Rozklad čísel
	* Doplní sčítání v tabulce	Sčítání a odčítání v tabulce
	* Doplní výsledky odčítání v tabulce	
	* Doplní řadu čísel v oboru do 10 vzestupně i sestupně	Číselná řada v oboru do 10
	* V konkrétních situacích používá číslovky řadové	Číslovky řadové
	* Pozná mince 1,2,5,10,20,50 Kč * Provádí jednoduché nákupy v ceně do Kč 10,- * Vrací peníze při nákupu do Kč 10,-	Manipulace s platidly

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	2.

	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU * Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary * Určí správně geometrické tvary ze stavebnice * Kreslí křivé čáry * Dokáže narýsovat přímé čáry pomocí pravítka * Rýsuje přímky a úsečky, orientuje se v jejich značeních	 Čtverec, obdélník, trojúhelník Kruh Čára Přímka

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	3.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ***M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků*** ***M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti*** ***M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose*** ***M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly*** ***M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace*** *M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20* *M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100* *M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat* *M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20* *M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20* ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ***M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času*** ***M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života*** ***M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel*** *M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Automaticky násobí a dělí v oboru násobilek • Užívá v praxi tabulkové zápisy • Užívá závorky • V praktických úlohách užívá násobení a dělení • Řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně • Čte a zapisuje čísla do 1 000 • Znázorní číslo na číselné ose • Porovnává a řadí čísla • Zaokrouhluje čísla na stovky, desítky • Řeší slovní úlohy na porovnávání • Odhaduje a kontroluje výsledky • Řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání • Řeší slovní úlohy se dvěma různými početními operacemi • Řeší úlohy typu o n-více, o n-méně ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života • Vyhledává údaje v tabulkách • Doplňuje tabulky závislostí • Zná základní převody jednotek času • Provádí jednoduché převody jednotek času • Pamětně i písemně sčítá a odčítá • Zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • Rozezná, vymodeluje a pojmenovává bod, přímku, úsečku, polopřímku • Narýsuje bod, přímku, úsečku, polopřímku • Určí a vymodeluje vzájemnou polohu přímky a bodu, dvou přímek • Narýsuje různoběžky, kolmice,	• Násobení a dělení v oboru násobilky • Přirozená čísla do 1 000: numerace • Přirozená čísla do 1 000: operace • Slovní úlohy • Tabulky • Převody jednotek • Finanční gramotnost • Základní pojmy geometrie v rovině

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	3.

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	rovnoběžky (ve čtvercové síti) • Změří a narýsuje úsečku • Určí délku lomené čáry • Provede grafický součet a rozdíl úseček • Popíše rozdíl mezi kružnicí a kruhem • Narýsuje kružnici	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci*** ***M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky*** ***M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině*** *M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit* *M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují* *M-3-3-02p používá pravítko*	• Zná základní jednotky délky • Provádí měření délek v praxi • Vyhledá ve svém okolí dané rovinné útvary • Pozná a pojmenuje trojúhelník, obdélník, čtverec • Pojmenuje vrcholy trojúhelníku • Modeluje a kreslí trojúhelník • Určí vlastnosti obdélníku a čtverce • Modeluje a kreslí obdélník a čtverec • Určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary • Vyhledá daná tělesa ve svém okolí • Pojmenuje základní tělesa ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE * Seznámí se s číselným oborem do 20 * Umí přečíst i zapsat čísla v oboru do 20 * Porovnává dvě čísla na základě jejich znázornění * Umí počítat předměty v daném souboru a přiřadit k nim odpovídající číslici * Umí vytvořit soubor o daném počtu prvků * Umí číst a psát čísla v oboru do 20 * Používá při práci matematické značky * Dokáže je zapsat * Doplňuje značky do schématu	• Jednotky délky • Základní rovinné útvary • Trojúhelník • Obdélník a čtverec • Osově souměrné útvary • Tělesa Obor přirozených čísel do 20 Orientace v řadě čísel do 20 OSV Zavádění čísel v oboru 11 - 20 Porovnávání čísel v oboru11 - 20 Sčítání čísel v oboru 11 - 20 Odčítání čísel v oboru 11 - 20

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	3.

	* Uvědomuje si význam znamének a umí je dobře přečíst * Umí třídit soubory prvků podle daných kritérií * Pracuje s pojmy "všechny", "ne všechny" * Poznává vlastnosti věcí a pracovat s pojmy "patří", "nepatří" * Třídí podle barev * Umí odříkat řadu 11 - 20 * Zvládá vztahy uspořádání v číselné řadě /před, za, hned před, hned za, první, poslední/ * Porovnává dvě dané skupiny - určuje vztahy stejně, více, méně * Porovnává čísla * Umí určit počet prvků dané skupiny * Čte a píše čísla daného oboru * Znázorňuje čísla - utváří skupiny o daném počtu prvků * Umí znázornit čísla na číselné ose * Řeší jednoduché nerovnice v daném oboru * Píše číslice podle diktátu	
	* Umí sčítat skupiny prvků na základě manipulačních činností a názoru * Umí pracovat s počítadlem * Dokáže zapsat a vypočítat příklad na sčítání v oboru do 20 * Spočítá zpaměti příklad sčítání v oboru do 20 * Dokáže zapsat a vypočítat příklad na odčítání v oboru do 20 * Spočítá zpaměti příklad odčítání v oboru do 20 * Sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku	Sčítání a odčítání ve 2. desítce bez přechodu
	* Sčítá a odčítá s přechodem přes desítku * Zapisuje příklady podle diktátu	Sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem
	* Na základě názoru umí zapsat rozklad čísla * Doplní 1 chybějící číslo * Doplní celý rozklad * Znázorní rozklad pomocí názoru * Umí dočítat * Umí zapsat rozklad čísla	Rozklad čísla v desítkové soustavě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	3.

	* Znázorní čísla na číselné ose	Číselná osa
	* Řeší a využívá matematických poznatků při řešení problémů praxe * Dokáže názorně zobrazit reálnou situaci slovní úlohy * Umí zapsat úlohu pomocí příkladu na sčítání či odčítání * Umí zapsat odpověď	Slovní úlohy
	* Seznámí se s numerací do 100, počítání po desítkách * Zná vztahy hned před, hned za	Obor přirozených čísel do 100 Orientace v řadě čísel
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
	* Používá pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu * Určí a umístí předměty podle nápovědy	Úlohy na orientaci v prostoru, manipulační činnosti
	* Umístí správně předměty na lavici, do tabulky písmen, v prostoru třídy * Má představu o konkrétních pojmech	Manipulační činnosti s konkrétními předměty
	* Doplní schéma pro rozklad čísel /s názorem/ * Doplní sčítání v tabulce * Doplní výsledky odčítání v tabulce * Doplní řadu čísel v oboru do 20 vzestupně i sestupně * V konkrétních situacích používá číslovky řadové	Rozklad čísel Sčítání a odčítání v tabulce Číselná řada v oboru do 20 Číslovky řadové
	* Pozná mince 1,2,5,10,20,50, 100 Kč * Provádí jednoduché nákupy v ceně do Kč 20,- * Vrací peníze při nákupu do Kč 20,-	Manipulace s platidly
	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
	* Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary * Určí správné geometrické tvary ze stavebnice * Rozlišuje velikost, třídit soubory podle velikosti /velký, malý/	Čtverec, obdélník, trojúhelník Kruh Krychle Orientace v prostoru

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	3.

	* Zná charakteristické znaky, které od sebe odlišují jednotlivé geometrické tvary * Umí je znázornit- kresba, modelování * Kreslí křivé čáry * Dokáže narýsovat přímé čáry za pomoci pravítka * Zná princip symbolů na pravítku * Rýsuje přímky pomocí pravítka * Umí narýsovat a označit úsečku	Čára Přímka Bod Označování bodů Úsečka

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	4.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ***M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*** ***M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*** ***M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*** ***M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*** ***M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*** ***M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel*** ***M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*** ***M-5-1-08 porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*** *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000* *M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla* *M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100* *M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách* *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100* *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy* *M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Čte a zapisuje čísla • Zobrazí číslo na číselné ose • Porovnává a řadí čísla • Zaokrouhluje čísla • Řeší a tvoří slovní úlohy na porovnávání • Pamětně i písemně sčítá a odčítá • Využívá komutativnost a asociativnost sčítání • Odhaduje a kontroluje výsledky • Řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání • Řeší slovní úlohy se dvěma různými početními operacemi • Řeší a tvoří slovní úlohy typu o n-více, o n-méně • Pamětně násobí a dělí jednociferným číslem i mimo obor násobilky • Určuje neúplný podíl a zbytek • Využívá komutativnost a asociativnost násobení • Písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem • Písemně dělí jednociferným dělitelem • Odhaduje a kontroluje výsledky • Řeší a tvoří slovní úlohy s několika početními operacemi • Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života - využívá názorných obrázků k určování 1/2,1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku - vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • Porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	• Číselný obor 0 – 1000 000, numerace • Číselný obor 0 – 1 000 000: operace sčítání a odčítání • Číselný obor 0 – 1 000 000: operace násobení a dělení Zlomky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	4.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ***M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data*** ***M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché*** *tabulky a diagramy* *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu* *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s peněz* GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*** ***M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*** ***M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice*** ***M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*** ***M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*** *M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary* *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky* *M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran* *M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice* *M-5-3-05p určí osu souměrnosti*	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • Určí a vymodeluje vzájemnou polohu přímky a bodu, dvou přímek • Sestrojí různoběžky, kolmice, rovnoběžky • Narýsuje kružnici o daném poloměru • Zná základní jednotky délky • Provádí jednoduché převody jednotek délky • Provádí měření délek v praxi • Vyhledá ve svém okolí dané rovinné útvary • Pozná a pojmenuje mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec • Pojmenuje strany a vrcholy trojúhelníku • Rýsuje trojúhelník • Rozliší a pojmenuje různé typy trojúhelníků • Trojúhelníková nerovnost • Určí vlastnosti obdélníku a čtverce • Narýsuje obdélník a čtverec • Vypočítá obvod daného obrazce sečtením délek jeho stran • Užívá výpočtu obvodu v praktických úlohách • Narýsuje osu úsečky • Vyhledá daná tělesa ve svém okolí • Pojmenuje základní tělesa NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • Řeší magické čtverce • Odhalí algoritmus a pokračuje v číselné řadě s problémovým prvkem Vyhledá a řeší nestandardní úlohy (např. se zápalkami	• Základní pojmy v rovině • Jednotky délky • Základní rovinné útvary • Trojúhelník • Obdélník a čtverec • Obvody obrazců • Osově souměrné útvary Tělesa základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	4.

překládáním papíru - pozná základní tělesa NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ***M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*** *M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE * Seznámí se s přirozenými čísly v oboru do 100 * Smí přečíst i zapsat čísla v oboru do sta * Orientuje se na číselné ose * Určí správně vztah mezi čísly /větší –menší/, porovnává čísla * Orientuje se na číselné ose * Rozloží číslo v desítkové soustavě * Osvojí si zápis rozkladu čísla * Seznámí se s pravidly správného sčítání a odčítání * Aplikuje osvojená pravidla sčítání a odčítání při matematických operacích * Umí správný zápis slovní úlohy * Pochopí jednoduchou slovní úlohu * Odhadne výsledek slovní úlohy * Umí řešit jednoduché slovní úlohy * Seznámí se s násobkovými řadami čísel do 50 * Seznámí se se zápisem násobení a dělení * Dokáže samostatně zapsat příklady násobení a dělení * Počítá s názorem příklady násobení a dělení * Dokáže počítat příklady násobení a dělení i bez názoru ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY * Orientuje se v čase * Seznámí se a zná časovou terminologii * Určí čas s přesností na čtvrthodiny * Osvojí si vztah mezi časovými jednotkami * Seznámí se s jednotkami délky, hmotnosti a času *Osvojí si vztahy mezi jednotkami délky, hmotnosti a času * Zvládá jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času * Seznámí se s hodnotou jednotlivých bankovek i mincí	Obor přirozených čísel do 100 Obor přirozených čísel v desítkové soustavě Sčítání, odčítání Slovní úlohy Násobilka Jednotky času Úlohy na orientaci v prostoru a čase Jednotky délky, hmotnosti a času Úlohy na orientaci v prostoru a čase Platidla

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	4.

	* Určí vztah více - méně * Provádí jednotlivé matematické operace pomocí peněz GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU * Změří úsečku s přesností na cm, mm * Zapíše úsečky * Umí porovnávat délku úseček * Seznámí se se základními tělesy NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY * Pochopí jednoduchou slovní úlohu * Dokáže určit způsob jejího řešení * Řeší jednoduchou slovní úlohu, kde není zapotřebí matematický postup	Základní útvary v rovině – úsečka Tělesa kvádr, krychle, koule, válec Číselné a obrázkové řady, doplňovačky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ***M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení*** ***M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel*** ***M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel*** ***M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel*** ***M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku*** ***M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel*** ***M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty*** ***M-5-1-08 porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose*** *M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000* *M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla* *M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100* *M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách* *M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100* *M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy* *M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulátor*	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE • Čte a zapisuje čísla • Zobrazí číslo na číselné ose • Porovnává a řadí čísla • Zaokrouhluje čísla • Řeší a tvoří slovní úlohy na porovnávání • Písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla • Písemně odčítá dvě přirozená čísla • Pamětně násobí a dělí přirozená čísla • Písemně násobí až čtyřciferným činitelem • Písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem • Využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • Řeší a tvoří jednoduché a složené slovní úlohy • Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny • Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje • Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • Přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu • Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 10 • Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • Doplňuje řady čísel do tabulky • Orientuje se v jednoduchých diagramech a grafech	• Přirozená čísla větší než 1 000 000: numerace • Přirozená čísla větší než 1 000 000: operace sčítání a odčítání, násobení a dělení • Zlomky, desetinná čísla, přirozená a celá čísla • Diagramy, grafy, tabulky – číselná osa, teploměr, model

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	5.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ***M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data*** ***M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché*** *tabulky a diagramy* *M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu* *M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s peněz* GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce*** ***M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran*** ***M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice*** ***M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu*** ***M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru*** *M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary* *M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky* *M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran* *M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice* *M-5-3-05p určí osu souměrnosti*	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU • Určí a vymodeluje vzájemnou polohu přímky a bodu, dvou přímek • Sestrojí různoběžky, kolmice, rovnoběžky • Narýsuje kružnici o daném poloměru • Zná základní jednotky délky • Provádí jednoduché převody jednotek délky • Provádí měření délek v praxi • Vyhledá ve svém okolí dané rovinné útvary • Pozná a pojmenuje mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec • Pojmenuje strany a vrcholy trojúhelníku • Rýsuje trojúhelník • Rozliší a pojmenuje různé typy trojúhelníků • Trojúhelníková nerovnost • Určí vlastnosti obdélníku a čtverce • Narýsuje obdélník a čtverec • Vypočítá obvod daného obrazce sečtením délek jeho stran • Užívá výpočtu obvodu v praktických úlohách • Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě • Užívá základní jednotky obsahu • Narýsuje osu úsečky • Vyhledá daná tělesa ve svém okolí • Pojmenuje základní tělesa • Modeluje krychli a kvádr	• Základní pojmy v rovině • Jednotky délky • Základní rovinné útvary • Trojúhelník • Obdélník a čtverec • Obvody obrazců • Obsahy obrazců • Osově souměrné útvary • Tělesa

překládáním papíru - pozná základní tělesa NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ***M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky*** *M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech*	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • Sestrojí jednoduchý sloupkový diagram • Řeší magické čtverce • Odhalí algoritmus a pokračuje v číselné řadě s problémovým prvkem • Vyhledá a řeší nestandardní úlohy (např. se zápalkami) • Zadaný problém řeší spoluprací ve skupině ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE * Seznámí se s přirozenými čísly v oboru do 1000 * Umí přečíst i zapsat čísla v oboru do1000 * Orientuje se na číselné ose * Určí správně vztah mezi čísly /větší –menší/, porovnává čísla v oboru do1000 * Seznámí se a zná pravidlo pro správné zařazení čísla do sudých a lichých * Umí správně zařadit číslo do sudých a lichých čísel * Rozloží číslo v desítkové soustavě * Osvojí si zápis rozkladu čísla * Seznámí se s pravidly správného sčítání a odčítání * Aplikuje osvojená pravidla sčítání a odčítání při matematických operacích * Seznámí se a umí správný zápis slovní úlohy * Pochopí jednoduchou slovní úlohu * Odhadne výsledek slovní úlohy * Umí řešit jednoduché slovní úlohy * Seznámí se s kalkulátorem a jeho obsluhou * Umí používat kalkulátor v praxi * Seznámí se a pochopí pravidla pro zaokrouhlování čísel * Dokáže aplikovat pravidla správního zaokrouhlování	Obor přirozených čísel v desítkové soustavě Obor přirozených čísel – sudá a lichá čísla Rozklad čísla Slovní úlohy Práce s kalkulátorem Zaokrouhlování čísel

	* Řeší odhady výsledku slovních úloh pomocí zaokrouhlování	
	* Seznámí se s řadami násobků čísel do 100 * Osvojí si řady násobků v oboru do 100	OSV Obor přirozených čísel do 1000 Násobilka
	* Dokáže samostatně zapsat příklady násobení a dělení * Počítá s názorem příklady násobení a dělení * Dokáže počítat příklady násobení a dělení i bez názoru	
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
	* Orientuje se v čase * Seznámí se a zná časovou terminologii * Osvojí si vztah mezi časovými jednotkami	Jednotky času Úlohy na orientaci v prostoru a Čase
	* Seznámí se s jednotkami délky, hmotnosti a času * Osvojí si vztahy mezi jednotkami délky, hmotnosti a času * Zvládá jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	Jednotky délky, hmotnosti a času Úlohy na orientaci v prostoru a čase
	* Orientuje se v údajích * Dokáže správně vyhledat a roztřídit jednotlivá data * Seznámí se s tabulkou, jejími výhodami * Vyhledává v tabulce údaje, data	Tabulky
	GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
	* Seznámí se a poznat základní útvary v rovině * Osvojí si jejich konstrukci	Základní útvary v rovině – polopřímka, trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice, kruh
	* Seznámí se s možností různé polohy dvou přímek, jejich rozdílu	Základní útvary v rovině – vzájemná poloha dvou přímek
	* Seznámí se s konstrukcí rovnoběžek a kolmic * Sestrojí kolmice a rovnoběžky	
	* Seznámí se a pochopí pojem osová	Osová souměrnost

	souměrnost, jeho praktický význam * Určí osu souměrnosti přeložením papíru	
	* Seznámí se a pochopí pojem obvod * Pochopí pravidlo pro výpočet * Dokáže spočítat obvod	Obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, čtyřúhelníku
	* Seznámí se se základními tělesy * Dokáže určit jejich vlastnosti * Pozná a pojmenuje jejich vlastnosti	Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec
	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY * Pochopí jednoduchou slovní úlohu * Dokáže určit způsob jejího řešení, řešit jednoduchou slovní úlohu, kde není zapotřebí matematický postup	Číselné a obrázkové řady, doplňovačky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČÍSLO A PROMĚNNÁ ***M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel*** ***M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor*** ***M -9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*** ***M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*** ***M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel***	***ČÍSLO A PROMĚNNÁ*** • Vyjadřuje vztah celek-část desetinným číslem • Zapíše a přečte desetinné číslo v řádu desetin, setin, tisícin • Znázorní desetinné číslo na číselné ose • Porovná desetinná čísla • Zaokrouhlí desetinná čísla, provádí odhady s danou přesností • Násobí a dělí desetinné číslo přirozeným číslem • Provádí početní operace s desetinnými čísly • Řeší úlohy s desetinnými čísly z praxe • Počítá příklady s desetinnými čísly na kapesním kalkulátoru	• Desetinná čísla
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*** ***M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*** ***M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem***	***GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU*** • Charakterizuje úhel, rozliší druhy úhlů • Narýsuje úhel dané velikosti • Narýsuje osu úhlu • Změří velikost úhlu úhloměrem • Sčítá a odčítá úhly početně • Násobí a dělí úhly dvěma • Určí velikosti neznámých úhlů na základě vlastností úhlů vedlejších, vrcholových, souhlasných a střídavých	• Úhel
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů ***M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh***	• Rozlišuje násobek a dělitel • Používá znaky dělitelnosti • Rozkládá přirozené číslo na prvočinitele • Určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou a více přirozených čísel • Používá pravidla dělitelnosti při řešení praktických úloh	• Dělitelnost přirozených čísel
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary ***M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků***	• Určí, zda jsou rovinné útvary shodné • Načrtne a sestrojí obraz	• Osová souměrnost

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar ***M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu***	rovinného útvaru v osové souměrnosti podle dané osy • Určí osu souměrnosti osově souměrného útvaru • Vyhledá osově souměrné útvary • Určí, zda jsou rovinné útvary středově souměrné • Načrtne a sestrojí obraz rovinných útvarů ve středové souměrnosti • Určí střed souměrnosti středově souměrných útvarů • Vyhledá středově souměrné útvary • Třídí a popisuje trojúhelníky • Rozliší vnitřní a vnější úhly trojúhelníku • Určí velikost vnitřních úhlů v trojúhelníku • Provádí konstrukci trojúhelníku ze tří stran • Sestrojí a charakterizuje výšky a těžnice • Vypočítá obvod a obsah trojúhelníku • Využívá vlastnosti trojúhelníků při řešení praktických a problémových úloh • Charakterizuje krychli a kvádr • Sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání • Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru • Odhadne a vypočítá povrch a objem krychle a kvádru • Převádí jednotky obsahu a objemu • Řeší praktické slovní úlohy	• Středová souměrnost • Trojúhelník a jeho vlastnosti • Krychle a kvádr
M-9-1-06p - zvládá orientaci na číselné ose *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem*	***ČÍSLO A PROMĚNNÁ*** *Sčítá a odčítá do 10 000	Počítání do 10 000 Zaokrouhlování čísla Sčítání a odčítání do 10 000 bez přechodu desítek

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	6.

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*	*Dělí se zbytkem oboru do 100	Sčítání a odč. do 10 000 s přechodem desítek Násobení a dělení v oboru do 100 Nejbližší menší násobek daného čísla k danému číslu Dělení se zbytkem v oboru do 100
M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku *- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *- zvládá početní úkony s penězi*	**Závislosti, vztahy a práce s daty** *Procvičuje převody jednotek délky, hmotnosti a objemu	Procvičování převodu jednotek délky, hmotnosti a objemu v praktických úlohách
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* *- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*	***GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU*** *Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami *Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry graficky sčítá a odčítá úsečky *Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	Rovinné útvary Přímka, úsečka, polopřímka Přenášení úseček Porovnávání úseček Grafický součet úseček Násobení úsečky Střed úsečky, osa úsečky Osová souměrnost Trojúhelník – konstrukce trojúhelníku ze tří stran Přenášení trojúhelníku pomocí kružítka Vyznačování a rýsování úhlu, popis úhlu Úhel pravý, tupý, ostrý, přímý Osa úhlu Konstrukce pravého úhlu kružítkem
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací* *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí* *- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*	**Aplikační úlohy** *Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí, využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Číselné řady do 10 000 Přenášení úseček, porovnávání úseček, násobení úseček, střed úsečky, osa úsečky, osová souměrnost Úhel – pravý úhel, úhly ručiček na hodinách

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	6.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	8.

Výstupy žáka	Učivo - obsah	Učivo - obsah
Žák: ČÍSLO A PROMĚNNÁ ***M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu*** ***M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel*** ***M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*** ***M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*** ***M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel***	***ČÍSLO A PROMĚNNÁ*** • Určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru • Užívá Pythagorovu větu pro výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku • Dokazuje, zda je trojúhelník pravoúhlý na základě obrácené Pythagorovy věty • Užívá Pythagorovu větu při řešení úloh z praxe • Určuje mocniny s přirozeným mocnitelem • Provádí základní početní operace s mocninami • Užívá vhodné metody a postupy při řešení úloh s přirozeným mocnitelem z praxe	• Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta • Mocniny s přirozeným mocnitelem
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*** ***M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*** ***M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh*** ***M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary*** ***M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*** ***M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti***	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • Rozlišuje kružnici a kruh • Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice • Sestrojí tečnu ke kružnici z bodu ležícího vně kružnice s využitím Thaletovy kružnice • Využívá Thaletovu větu při řešení úloh z praxe • Vypočítá obvod a obsah kružnice a kruhu • Rozlišuje vzájemné polohy útvarů v rovině (přímka a kružnice, kružnice a kružnice) • Stanoví vlastnosti válce • Načrtne a sestrojí síť válce • Odhadne a vypočítá povrch a objem válce • Využívá vzorce pro povrch a objem válce při řešení praktických úloh • Osvojí si základní pravidla přesného rýsování • Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních	• Kružnice, kruh • Válec • Konstrukční úlohy

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles ***M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles*** ***M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*** ***M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu***	úloh • Provádí složitější konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků • Zapíše slovní text pomocí výrazu s proměnnými • Určí hodnotu číselného výrazu • Dosazuje do výrazu s proměnnou, určí hodnotu výrazu • Sčítá, odčítá a násobí mnohočleny • Dělí mnohočlen jednočlenem	• Výrazy
	• Volí vhodné metody a postupy k řešení jednoduchých lineárních rovnic • Sestaví a vyřeší lineární rovnici vedoucí k řešení slovní úlohy a zkouškou ověřuje správnost výpočtu	• Lineární rovnice
	• Provádí jednoduché statistické šetření, zapíše ho do tabulky, sestrojí graf • Určí aritmetický průměr dvou a více čísel, modus a medián statistického souboru • Vyhledá potřebná data z tabulek, diagramů a grafů	• Základy statistiky
	• Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie
M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace* *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000*	***ČÍSLO A PROMĚNNÁ*** *Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem /dělení dvojciferným číslem/ *Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek - část (zlomek, desetinné číslo, procento) *Osvojí si zlomky – základní pojmy, základní početní operace, zápis a užití *Zvládá desetinná čísla – zápis, čtení, užití, jednoduché matematické	Dělení zpaměti Písemné dělení jednociferným dělitelem Písemné dělení dvojciferným dělitelem Zlomek, smíšené číslo Výpočet zlomku z celku Zlomek jako část celku Desetinný zlomek, desetinné číslo Sčítání a odčítání desetinných čísel

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	8.

	operace s nimi	Násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1 000 Násobení desetinných čísel číslem přirozeným a číslem desetinným Zaokrouhlování
	*Vyhledává, třídí a porovnává data	*Převody jednotek délky, času, hmotnosti, objemu a obsahu *Tabulky, aritmetický průměr
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*	***GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU*** *Zná a rýsuje základní rovinné útvary a zobrazuje jednoduchá tělesa *Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu *Samostatně řeší praktické úkoly *Hledá různá řešení předložených situací *Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí *Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	*Rovnoběžníky *Lichoběžníky *Délka kružnice *Obvod kruhu *Obsah čtverce obdélníka trojúhelníka kruhu *Povrch kvádru *Povrch krychle *Zlomky *Desetinná čísla *Obsahy rovinných obrazců *Povrch těles

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	7.

Výstupy žáka	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČÍSLO A PROMĚNNÁ ***M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel*** ***M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)*** ***M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů*** ***M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)*** ***M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel***	***ČÍSLO A PROMĚNNÁ*** • Vyjadřuje vztah celek-část zlomkem • Převádí zlomky na desetinná čísla a desetinná čísla na zlomky • Zobrazuje zlomky na číselné ose • Porovnává dva a více zlomků • Provádí početní operace se zlomky • Užívá vhodné způsoby a metody k řešení praktických úloh se zlomky • Rozlišuje kladné a záporné celé číslo • Zobrazí celé číslo na číselné ose • Provádí početní operace s celými čísly • Užívá vhodné způsoby a metody k řešení praktických úloh s celými čísly • Rozlišuje celé a racionální číslo • Zobrazí racionální číslo na číselné ose • Provádí početní operace s racionálními čísly • Užívá vhodné způsoby a metody k řešení praktických úloh s racionálními čísly	• Zlomky • Celá čísla • Racionální čísla
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ***M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*** ***M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*** ***M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů*** ***M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary***	***GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU*** • Charakterizuje čtyřúhelník • Rozliší rovnoběžník a lichoběžník • Sestrojí rovnoběžník a lichoběžník s využitím jejich základních vlastností • Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku • Aplikuje postupy výpočtů na řešení praktických úloh • Porovnává čísla a veličiny poměrem • Vypočítá změnu čísla v daném poměru, rozdělení čísla v daném	• Čtyřúhelníky • Poměr, měřítko, přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	7.

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti ***M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*** ***M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles*** ***M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*** ***M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu***	poměru • Přepočítá měřítko plánu a mapy a na základě toho řeší praktické úlohy • Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, vyjádří ho rovnicí, tabulkou, grafem • Využívá trojčlenku při řešení praktických úloh • Vyjadřuje vztah celek-část procentem • Vypočítá základ, počet procent, procentovou část • Vypočítá úrok podle pravidel jednoduchého úrokování • Řeší praktické úlohy s procenty, používá kapesní kalkulátor • Pozná shodné útvary v rovině a odůvodní danou shodnost • Zdůvodní a správně zapíše shodnost • Užívá věty o shodnosti trojúhelníků při výpočtech a v praktických úlohách • Charakterizuje hranoly • Načrtne a sestrojí síť hranolu • Odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu • Řeší praktické úlohy vedoucí k výpočtu povrchu a objemu hranolu	• Procenta, úroky • Shodnost • Hranoly
M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000* *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* *M-9-1-06p - zvládá orientaci na číselné ose* *M-9-2-01p vyhledává a třídí data* *M-9-2-02p porovnává data*	***ČÍSLO A PROMĚNNÁ*** *Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 *Zvládá orientaci na číselné ose *Vyhledává, třídí a porovnává data *Zvládá početní úkony s	*Čtení a psaní čísel do milionu *Číselná osa do milionu *Zaokrouhlování čísel *Písemné sčítání a odčítání do milionu *Procvičování převodu jednotek délky, času, hmotnosti a objemu *Závislosti a data –

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	7.

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku *- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu* *- zvládá početní úkony s penězi*	penězi *Vypracuje jednoduchou tabulku	tabulky, aritmetický průměr
M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy *M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací* *M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí* *- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh*	*Vyznačuje, měří a rýsuje úhly, provádí jednoduché konstrukce	*Velikost úhlu, stupeň, *Úhloměr *Měření velikosti úhlu, rýsování úhlu dané velikosti *Konstrukce úhlu 60°, 120°, 30° *Rovinné útvary – mnohoúhelníky (pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník, trojúhelník)
M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-12p* *- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky* *- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*	*Vypočítá obvod *Hledá různá řešení předložených situací *Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí *Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	*Obvod trojúhelníku *Obvod čtverce *Obvod obdélníku *Číselná řada do milionu *Velikost úhlu *Rovinné útvary – mnohoúhelníky *Velikost úhlu *Praktické geometrické úlohy – mnohoúhelníky, velikost úhlu, obvody čtverce, obdélníka, trojúhelníka *Sčítání a odčítání *Násobení a dělení *Převody

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	7.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	9.

Výstupy žáka	Učivo - obsah	Učivo - obsah
Žák: ČÍSLO A PROMĚNNÁ ***M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním*** ***M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav*** ***M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel*** ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ***M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data*** ***M-9-2-02 porovnává soubory dat*** ***M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti*** ***M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem*** ***M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů*** ***GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU*** ***M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku*** ***M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary*** ***M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem*** ***M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů***	***ČÍSLO A PROMĚNNÁ*** • Rozkládá výrazy na součin pomocí vytýkání a vzorců • Ověřuje úpravy výrazů dosazováním za proměnné • Volí vhodné metody a postupy k řešení složitějších lineárních rovnic • Určí počet řešení rovnic • Ověřuje výsledek řešení rovnic zkouškou • Řeší úlohy z praxe pomocí rovnic • Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic • Řeší početně i graficky soustavu lineárních rovnic • Určí počet řešení soustavy rovnic • Ověřuje výsledek řešení soustavy rovnic zkouškou • Užívá vhodné metody a postupy s využitím soustavy lineárních rovnic při řešení slovních úloh • Rozezná funkční předpis • Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí či grafem • Sestrojí graf lineární funkce, nepřímé úměrnosti a kvadratické funkce • Určí ze zadání vlastnosti grafu dané funkce • Užívá vlastnosti funkcí při řešení úloh z praxe • Pozná podobné útvary v rovině a odůvodňuje danou podobnost • Sestrojí podobný rovinný útvar s určeným poměrem podobnosti danému rovinnému útvaru • Vypočítá poměr podobnosti • Užívá vlastnosti podobných útvarů v praktických úlohách • Zdůvodní a správně zapíše podobnost trojúhelníků • Užívá věty o podobnosti trojúhelníků při výpočtech	• Výrazy, rovnice • Soustavy lineárních rovnic • Funkce • Podobnost

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	9.

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh ***M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary*** ***M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků*** ***M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar*** ***M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti*** ***M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles*** ***M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles*** ***M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině*** ***M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu***	• Charakterizuje jehlan, kužel, kouli • Načrtne a sestrojí síť jehlanu • Odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule • Aplikuje postupy výpočtů při řešení úloh z praxe • Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • Přepočítá měny na základě aktuálního kurzu • Vypočítá úrok podle pravidel složeného úrokování Užívá pravidla počítání s procenty v základech rodinného hospodaření **Závislosti, vztahy a práce s daty**	• Jehlan, kužel, koule • Logické a netradiční geometrické úlohy • Finanční matematika
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ***M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací*** ***M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí***	***ČÍSLO A PROMĚNNÁ*** *Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace *Řeší jednoduché úlohy na procenta, umí vypočítat průměr *Provede odhad výsledku, zaokrouhluje čísla *Vypočítá procento *Zná římské číslice	*Dělení přirozených čísel *Dělení desetinného čísla číslem přirozeným *Dělení desetinného čísla desetinným číslem *Římské číslice *Dělení v daném poměru *Měřítko plánu a mapy *Základní pojmy procentového počtu *Výpočet jednoho procenta *Výpočet procentové části
M-9-2-01p vyhledává a třídí data *M-9-2-02p porovnává data* *M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku*		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	9.

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu *- zvládá početní úkony s penězi* *M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem* *M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)* *M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace* *M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla* *M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000* *M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu* *M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta* *- zvládá orientaci na číselné ose* *M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu* *M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce* *M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary* *M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti* *M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce* *M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles* *M-9-3-12p načrtne základní tělesa* *M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa* *- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami*	***ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY*** *Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu *Zvládá početní úkony s penězi *Používá měřítko mapy a plánu *Vyhledává a třídí, porovnává data *Vypracuje jednoduchou tabulku ***GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU*** *Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami *Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce *Čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům *Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti *Načrtne základní tělesa a sestrojí jejich sítě *Používá technické písmo ***NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY*** *Samostatně řeší praktické úlohy *Hledá různá řešení předložených situací *Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí *Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	*Úrok *Převody jednotek délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu *Procento *Úrok *Poměr *Měřítko *Rýsování rovinných obrazců *Objem těles *Jednotky objemu *Objem kvádru *Objem krychle *Objem válce *Objemy těles *Převody jednotek *Tělesa *Převody jednotek *Mapy *Konstrukce těles *Násobení a dělení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	MATEMATIKA	9.

- používá technické písmo *- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům*		

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**MATEMATIKA**
Vzdělávací oblast:	Matematika a její aplikace

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	1. ročník: 4 hodiny 2. ročník: 4 hodiny 3. ročník: 5 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace) 4. ročník: 5 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace) 5. ročník: 5 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace)

Vyučovací předmět Matematika je realizován ve vyučovací hodině v kmenových třídách, eventuálně i v počítačové učebně. Některá témata z geometrie lze velmi dobře aplikovat na venkovní prostředí (např. měření, odhady vzdáleností).

Obsahové vymezení

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, vytvářet tabulky a grafy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka o vlastních schopnostech logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Vědomosti a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání prakticky všech oborů lidské činnosti od přírodovědných oborů, přes techniku až po společenskovědní oblasti. Žáci jsou seznamováni se světem financí, čímž se rozvíjí jejich finanční gramotnost. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování pomocí matematického jazyka a matematické symboliky. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Matematika je rozdělena na čtyři tematické okruhy:

Čísla a početní operace – Žáci si osvojují pojem čísla jako určitého počtu věcí, dále dovednost provádět aritmetické operace a učí se propojovat operaci s reálnou situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty – Žáci si uvědomují změny a závislosti známých jevů. Orientují se v nich a sami dokáží vytvářet tabulky a grafy.

Geometrie v rovině a v prostoru – Žáci určují, modelují a znázorňují geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují v jejich okolí. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah. Zdokonalují svůj grafický projev. Učí se řešit problémové situace a úlohy z běžného života, dokazují jednoduchá tvrzení a vyvozují závěry z daných předpokladů.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – Žáci řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)	
Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	- vedeme žáky k využití poznatků z matematiky k výpočtům z praktického života - předkládáme dostatek informačních zdrojů, klademe důraz na pozitivní motivaci

Kompetence k řešení problémů	- motivujeme žáky k samostatnému řešení problémů i řešení problémů ve skupinách - zadáváme úkoly tak, aby nacházeli řešení na základě vlastních zkušeností i objevovali řešení zcela nová
Kompetence komunikativní	- utváříme matematické situace tak, aby žáci používali matematický jazyk a vzájemně si rozuměli - nabízíme žákům i možnost využívat různé komunikační prostředky- počítače
Kompetence sociální a personální	- zařazujeme práce tak, aby dokázali pracovat nejen samostatně ,ale i v týmu a dokázali se dohodnout na postupech - uplatňujeme individuální přístup k žákům talentovaným i k žákům s poruchami učení
Kompetence občanské	- učíme žáky prostřednictvím různých údajů v grafech a tabulkách nejen čtení a výpočty, ale i kritickému postoji v případě negativních jevů (ochrana přírody, zdraví lidí, vzdělanost národa)
Kompetence pracovní	- rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na hodiny matematiky - jejich práci kontrolujeme a pozitivně hodnotíme každou snahu o zlepšení - úkoly zadáváme tak, aby byly vlastně přípravou na budoucí povolání
Kompetence digitální	- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem - umožňuje žákům práci s digitálními technologiemi ve vazbě na řešení číselných, statistických, geometrických a jiných úloh - klademe důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	**Osobnostní rozvoj** Seberegulace a sebeorganizace	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	Integrace do předmětu 5. ročník
	Kreativita **Sociální rozvoj** Kooperace a kompetice	Čísla a početní operace (logické a netradiční slovní úlohy)	Integrace do předmětu 4. – 5. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**MATEMATIKA**
Vzdělávací oblast:	**Matematika a její aplikace**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 5 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace) 7. ročník: 5 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace) 8. ročník: 5 hodin (1 hod. z disponibilní časové dotace) 9. ročník: 3 hodiny (2 hod. z disponibilní časové dotace)

Základní formou výuky je vyučovací hodina. Vyučování probíhá v kmenové třídě vybavené multifunkční tabulí, využívána je i počítačová učebna. Metody práce jsou zaměřené jak na rozvoj žákovy samostatnosti při řešení problémů, tak na spolupráci žáků při práci ve dvojicích a skupinách. Vyučovací předmět má na 2. stupni časovou dotaci pět vyučovacích hodin, v 6. - 8. ročníku s posílením o 1 disponibilní hodinu a v 9. ročníku je předmět posílen o 2 disponibilní hodiny.

Obsahové vymezení

Výuka využívá získané vědomosti a dovednosti zejména ze žákovských výstupů vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace pro 1. stupeň, navazuje na ně, dále je rozvíjí a rozšiřuje. Současně se opírá i o výstupy dalších vzdělávacích oblastí a o zkušenosti žáků z běžného života. Matematika rozvíjí u žáků samostatné, logické i abstraktní myšlení a prostorovou představivost. Důraz je kladen na upevnění a zautomatizování základních početních úkonů a postupů, přesnost ve výpočtech a grafické zpracování výsledků. Žáci hledají různá řešení a volí nejvhodnější postupy pro daný problém. Aby žáci lépe nacházeli smysl výuky, je učivo úzce provázáno s životními situacemi – učí se řešit problémové úlohy ze všech oblastí běžného života a naopak používat naučené matematické postupy v praxi. Žáci jsou seznamováni se světem financí, čímž se rozvíjí jejich finanční gramotnost. Hodnocení žáka sleduje schopnost samostatného logického myšlení, aplikace získaných vědomostí a dovedností při řešení úloh a prezentace jejich výsledků, spolupráce na skupinovém řešení. Cílem učitelů matematiky je „učit matematiku pro život."

Vzdělávací obsah matematiky je rozdělen na čtyři tématické okruhy:

Číslo a proměnná
Závislosti, vztahy a práce s daty
Geometrie v rovině a v prostoru
Nestandardní aplikační úlohy a problémy – Tento tématický okruh prolíná všemi okruhy v průběhu celého matematického vzdělávání. Je určen především pro matematicky nadané žáky.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- vedeme žáky k osvojení základních matematických pojmů a vztahů - poskytujeme dostatek učebnic a pracovních materiálů - podněcujeme žáky k výběru různých postupů vedoucích k výsledkům - objasňujeme používání matematických znalostí v ostatních předmětech a reálném životě

Kompetence k řešení problémů	- vedeme žáky k rozpoznání problému, jeho rozboru, plánování způsobu řešení a odhadu výsledku - podporujeme žáky ve výběru postupu řešení praktických úloh - rozvíjíme u žáků logické myšlení - pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
Kompetence komunikativní	- vybízíme žáky k výstižnému zdůvodnění použitých matematických postupů - vyžadujeme při komunikaci správné používání odborné terminologie - vyžadujeme v písemném projevu správné používání matematické symboliky - umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
Kompetence sociální a personální	- zařazujeme práci ve skupině - podporujeme utváření příjemné atmosféry v týmu - zajímáme se o názory žáků a jejich věcnou argumentaci
Kompetence občanské	- vedeme žáky k respektování názorů druhých lidí - vyžadujeme dodržování vymezených pravidel - rozvíjíme poskytování pomoci spolužákům
Kompetence pracovní	- důsledně vyžadujeme plnění zadaných úkolů - zařazujeme práci s kalkulátorem a Matematicko-fyzikálními tabulkami - dbáme na správné používání rýsovacích potřeb - vedeme žáky k efektivní organizaci vlastní práce - podporujeme vlastní rozvoj žáků a přípravu na další vzdělávání
Kompetence digitální	- pro žáky vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému - vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentace a interpretaci výsledků

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	**Kreativita**	Logické a netradiční geometrické úlohy	Integrace do předmětu 9. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**DALŠÍ CIZÍ JAZYK NĚMECKÝ JAZYK**
Vzdělávací oblast:	**Jazyk a jazyková komunikace**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	7. ročník: 2 hodiny 8. ročník: 2 hodiny 9. ročník: 2 hodiny

Výuka probíhá ve třídách. Pro výuku jsou využívány kmenové třídy, počítačové a jazykové učebny. Základní formou práce je vyučovací hodina, při které jsou užívány metody a formy práce vedoucí nejen k samostatnému řešení problému, ale především ke spolupráci žáků.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět další cizí jazyk nabízí základy německého jazyka. Předmět je realizován pro žáky 7. - 9. ročníku 2 hodiny týdně.

U žáků s přiznanými PO od 3. stupně bude na základě doporučení ŠPZ provedena v případě potřeby úprava minimální časové dotace – ***snížení časové dotace*** vzdělávacího oboru další cizí jazyk – Německý jazyk, při naplnění minimálních výstupů daného vzdělávacího oboru, případně v nejlepším zájmu dítěte nahrazením celého vzdělávacího oboru další cizí jazyk.
Časovou dotací daného vzdělávacího oboru /další cizí jazyk/, která nebude využita, posílíme vzdělávací obor Člověk a svět práce, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem a potřebám těchto žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem Češtiny jako druhého jazyka (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání).V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace - vedeme žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů	- klademe vhodné otázky umožňujeme volný přístup k informačním zdrojům
Kompetence komunikativní	- vytváříme příležitostí pro komunikaci mezi žáky - vedeme žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích
Kompetence sociální a personální	- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat pokrok - vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti - podněcujeme žáky k argumentaci
Kompetence občanské	- učíme žáky srovnávat tradice a kulturu naší a cizí země a vytvářet si k nim pozitivní vztah - symbolicky zapojujeme žáky do mezinárodních aktivit - vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování a pravidel země, v níž je hostem
Kompetence pracovní	- vedeme žáky k samostatnému a účinnému používání jazykových materiálů (slovníky…) - umožňujeme žákům získávat poznatky z různých zdrojů (internet, mapy…) - učíme žáky využívat znalostí cizího jazyka k získávání a shromažďování informací z různých oblastí
Kompetence digitální	- vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje - vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií) - vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů - vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tematický okruh**	**Námět**	**Forma**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	**Evropa a svět nás zajímá**	Stravování	Integrace do předmětu 7. ročník
	Objevujeme Evropu a svět	Měna EU – euro Reálie německy mluvících zemí	Integrace do předmětu 8. ročník Integrace do předmětu 8. ročník
Multikulturní výchova	**Multikulturalita**	Navazování kontaktů se zahraničními kamarády	Integrace do předmětu 9. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Další cizí jazyk	NĚMECKÝ JAZYK	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:		
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Seznamuje se se základy výslovnosti a abecedou, se správným přízvukem a výslovností běžných slovíček v rozsahu slovní zásoby. Seznamuje se se základními fonetickými znaky (pasivní znalost).	• Základy výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace, abeceda.
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• Osvojuje si základní výslovnostní návyk	• Základy výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace, abeceda.
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*	• Vnímá vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.	• Základy výslovnosti, slovní a větný přízvuk, intonace, abeceda.
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení *DCJ-9-1-03p rozumí jednotlivým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* *- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)* *- rozumí jednoduchým pokynům učitele*	• Snaží se porozumět otázkám a adekvátně své úrovni na ně reagovat	• Základní fráze (představování, bydliště).
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat,	• Vnímá jednoduché pokyny učitele a reaguje na ně adekvátně	• Jednoduché texty a sdělení – pozdravy, představení, pokyny v hodině.

zejména pokud má k dispozici vizuální oporu *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně *DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou jazyka*	• Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě	• Pozdrav, poděkování. Základní slovesa a jejich časování. Osobní zájmena.
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*	• Opakuje slova se správnou výslovností	• Číslovky 1-20. Pozdrav, poděkování.
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• Napíše krátká sdělení.	• Napíše krátká sdělení. Pořádek slov ve větě. Jméno, adresa, jednoduchý formulář.
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům *DCJ-9-3-01p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici oporu)*	• Poznává základní myšlenky při poslechu jednoduchých dialogů.	• Domov, rodina, školní pomůcky
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a	• Utvoří větu jednoduchou, zápor a otázku.	• Tvoření otázek..

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Další cizí jazyk	NĚMECKÝ JAZYK	7.

dalších osvojovaných témat *DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby*		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	• Snaží se porozumět významu daného textu a vyhledat v něm základní informace.	• Domov, rodina, školní pomůcky. Slovní zásoba učebnice, práce se slovníčkem.
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• Přiřadí text k obrázku.	• Rodina, škola, koníčky, barvy. Reálie německy mluvících zemí.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Další cizí jazyk	NĚMECKÝ JAZYK	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:		
	• Osvojuje si základní výslovnostní návyky.	• slovní zásoba probíraných tematických okruhů
	• Vnímá vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.	• práce se slovníkem
	• Porozumí otázkám a adekvátně své úrovni na ně reaguje.	• vyjádření radosti a překvapení
	• Rozumí jednoduchým pokynům učitele.	• práce se slovníkem
	• Rozumí jednoduchým dialogům.	• koníčky, kamarádi, rodina
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům *DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici oporu)*	• Porozumí základním myšlenkám při poslechu jednoduchých dialogů.	• koníčky, kamarádi, rodina
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů *DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*	• Zapojí se do jednoduchých dialogů na dané téma.	• koníčky, kamarádi, rodina
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů *DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas*	• Pozdraví, představí sebe i jiné osoby, poprosí a poděkuje.	• jednoduché vyprávění
	• Reaguje na daný rozhovor s učitelem.	• jednoduché vyprávění

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Další cizí jazyk	NĚMECKÝ JAZYK	8.

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	• Používá základní slovesa, zájmena a podstatná jména.	• členy určité a neurčité slovesa haben, sein sloveso finden 4. pád podstatných jmen zápor v němčině
	• Seznámí se s číslovkami do sta a sdělí, kolik co stojí.	• jednoduché vyprávění
	• Snaží se reagovat na otázky obsahující probranou slovní zásobu.	• slovní zásoba probíraných tematických okruhů
	• Vytváří jednoduché otázky.	• koníčky, kamarádi, rodina
	• Seznamuje se s modálními slovesy.	• časování modálních sloves
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	• Snaží se psát o sobě a své rodině, svých zájmech a trávení volného času.	• dopis, krátký vzkaz, inzerát
	• Pracuje se základními časovými údaji, volí vhodné časové předložky	• základní časové údaje, sdělení časových informací, časové předložky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Další cizí jazyk	NĚMECKÝ JAZYK	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům*** *DCJ-9-3-01p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici oporu)*	• Prohlubuje si základní výslovnostní návyky.	• poslech učitele, větná melodie, slovní přízvuk
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu *DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování*	• Snaží se porozumět otázkám a adekvátně své úrovni na ně reagovat.	• základní komunikační situace, příprava rozhovorů
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	• Rozumí jednoduchým pokynům učitele	• pokyny v hodině
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat *DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk*	• Pokouší se o jednoduchá ústní i písemná sdělení na dané téma.	• Rozkazovací způsob 2. os. j. č. svátky, hodiny, dny v týdnu, denní a týdenní režim základní komunikační situace, příprava rozhovorů
	• Osvojuje si základní slovní zásobu probíraných témat a snaží se ji aktivně používat.	• oblečení, volný čas, koníčky, dopravní prostředky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Další cizí jazyk	NĚMECKÝ JAZYK	9.

	• Seznamuje se s některými předložkami a jejich použití ve 3. nebo 4. pádu.	• Předložky in, mit, zu, nach, für. přivlastňovací zájmena mein, dein
	• Pracuje se slovníkem.	• popis osoby a zvířete
	• Pracuje se základními informacemi v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	• poslech dialogů
	• Reaguje na otázky, které se týkají osvojovaných témat	• oblečení, volný čas, koníčky, dopravní prostředky
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat *DCJ-9-1-03p rozumí jednotlivým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)* *- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)* *- rozumí jednoduchým pokynům učitele* ***DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci***	• Rozumí slovům, jednoduchým i složitějším větám, které se vztahují k běžným tématům.	• časování nepravidelných sloves časování préterita sloves být a mít časování modálních sloves
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat *DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení,*	• Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	• stavba oznamovací a tázací věty

která se týkají jeho osoby		

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**OBČANSKÁ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a společnost**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 1 hodina 7. ročník: 2 hodiny 8. ročník: 2 hodiny 9. ročník: 2 hodiny

Základní formou výuky je vyučovací hodina. Vyučování probíhá v kmenové třídě, podle možnosti také v počítačové učebně, učebně s multifunkční tabulí nebo v přírodě. Žáci se účastní návštěv muzea, městského úřadu. Mezi nejčastější formy a metody práce patří skupinové vyučování a diskuse.

Obsahové vymezení

Občanská výchova směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáka. Občanská výchova úzce souvisí s několika předměty, především s dějepisem, českým jazykem, zeměpisem, výtvarnou a hudební výchovou, informatikou. Seznamuje s postavením člověka ve společnosti, pomáhá utvářet vztahy mezi jednotlivci, formuje vnitřní postoje k životu, ujasňuje kladnou hodnotovou orientaci, umožňuje poznávat nežádoucí chování. Formuje u žáků vědomí odpovědnosti za vlastní život, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu své práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznání. Učí žáka aktivně se zapojovat do života v demokratické společnosti a v právním státě. Žáci jsou seznamováni se světem financí, což přispívá k rozvoji jejich finanční gramotnosti. Občanská výchova učí žáky orientovat se v aktuálním dění v České republice i ve světě, utvářet si vlastní názor a obhajovat ho v diskuzi. Seznámí se rovněž s problematikou kolektivní obrany a úkoly armády.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- klademe důraz na poznání smyslu učení - věnujeme se dovednosti hledání a třídění informací - vybízíme žáky k uvádění věcí do souvislostí
Kompetence k řešení problémů	- klademe důraz na vnímání problémové situace v kolektivu - vedeme žáky k přemýšlení o příčinách problému - vybízíme žáky ke kritice i sebekritice - rozvíjíme schopnost vyjádřit vlastní názor
Kompetence komunikativní	- umožňujeme žákům jasně formulovat své názory - klademe důraz na obhajobu vlastního názoru - zařazujeme diskusi
Kompetence sociální a personální	- zařazujeme práci ve skupině - vedeme žáky k ohleduplnosti, k respektování názoru druhého - klademe důraz na sebeovládání

Kompetence občanské	- rozvíjíme smysl pro úctu k tradicím svého národa - posilujeme dovednost chránit zdraví své i svých spolužáků - vedeme žáky k ochraně životního prostředí
Kompetence pracovní	- podporujeme žáky v užívání vědomostí k přípravě na povolání - vedeme žáky k dodržování daných pravidel - posilujeme dovednost chápat smysl a cíl podnikání
Kompetence digitální	- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií - vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě - podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí při situace v digitálním prostředí

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tematický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	**Osobnostní rozvoj** Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena	Život ve škole Rodinný život	Integrace do předmětu 6. ročník
	Sociální rozvoj Mezilidské vztahy	Člověk v sociálních vztazích	Integrace do předmětu 8. ročník
	Morální rozvoj Hodnoty, postoje, praktická etika	Osobnost	Integrace do předmětu 8. ročník
Výchova demokratického člověka	Občanská společnost a škola	Život ve škole	Integrace do předmětu 6. ročník
	Formy participace občanů v politickém životě	Řízení společnosti	Integrace do předmětu 7. ročník
	Občan, občanská společnost a stát	Právní minimum	Integrace do předmětu 8. ročník
Multikulturní výchova	Kulturní diference	Má vlast	Integrace do předmětu 6. ročník
	Lidské vztahy	Mini úvod do lidských práv	Integrace do předmětu 6. ročník
Environmentální výchova	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Globální svět	Integrace do předmětu 9. ročník
Mediální výchova	Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení	Aktuality	Integrace do předmětu 6.- 8. ročník
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Život mezi lidmi	Integrace do předmětu 7. ročník
	Stavba mediálních sdělení	Člověk a kultura	Integrace do předmětu 7. ročník
	Fungování a vliv médií ve společnosti	Aktuality	Integrace do předmětu 9. ročník

OBSAH:

1. **Identifikační údaje**

2. **Charakteristika školy**
   2.1. Historie školy
   2.2. Umístění školy
   2.3. Úplnost a vybavenost školy, vybavení školy
   2.4. Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání školy
   2.5. Charakteristika pedagogického sboru
   2.6. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

3. **Charakteristika školního vzdělávacího programu**
   3.1 Zaměření školy
   3.2. Výchovně vzdělávací strategie
   3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
   3.4. Začlenění průřezových témat

4. **Učební plán**
   4.1. Poznámky k rámcovému učebnímu plánu
   4.2. Poznámky ke vzdělávacím oblastem

5. **Učební osnovy**
   5.1. Jazyk a jazyková komunikace
      5.1.1. Český jazyk a literatura
         5.1.1.1. Český jazyk
      5.1.2. Cizí jazyk
         5.1.2.1. Anglický jazyk
      5.1.3. Další cizí jazyk
         5.1.3.1. Německý jazyk
   5.2. Matematika a její aplikace
      5.2.1. Matematika a její aplikace
         5.2.1.1. Matematika
   5.3. Informatika
      5.3.1. Informatika
         5.3.1.1. Informatika
   5.4. Člověk a jeho svět
      5.4.1. Člověk a jeho svět
         5.4.1.1. Prvouka
         5.4.1.2. Vlastivěda
         5.4.1.3. Přírodověda
   5.5. Člověk a společnost
      5.5.1. Dějepis
         5.5.1.1. Dějepis
      5.5.2. Výchova k občanství
         5.5.2.1. Občanská výchova
   5.6. Člověk a příroda
      5.6.1. Fyzika
         5.6.1.1. Fyzika
      5.6.2. Chemie

5.6.2.1. Chemie
5.6.3. Přírodopis
5.6.3.1. Přírodopis
5.6.4. Zeměpis
5.6.4.1. Zeměpis
5.7. Umění a kultura
5.7.1. Hudební výchova
5.7.1.1. Hudební výchova
5.7.2. Výtvarná výchova
5.7.2.1, Výtvarná výchova
5.8. Člověk a zdraví
5.8.1. Výchova ke zdraví
5.8.1.1. Výchova ke zdraví
5.8.2. Tělesná výchova
5.8.2.1. Tělesná výchova
5.9. Člověk a svět práce
5.9:1. Člověk a svět práce
5.9.1.1. Pracovní vyučování
5.10. Předměty speciálně pedagogické péče
5.10.1. Logopedická péče

6. Hodnocení žáků
6.1. Hodnocení žáka ve škole
6.2. Pravidla pro hodnocení žáka
6.2.3. Způsoby hodnocení žáka
6.2.2. Kritéria hodnocení žáka

Přílohy

1. Školní vzdělávací program školní družiny
2. Plán EVVO
3. Školní preventivní strategie
4. Školní vzdělávací program školního internátu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí***	• Provádí kritiku zpráv • Obhajuje svůj názor • Sleduje a hodnotí aktuální události	MdV • Aktuality
	• Vnímá relativnost času • Chápe člověka jako součást přírody	• Člověk v rytmu času • Cyklus přírody
	• Vysvětlí a obhájí postavení rodiny v dnešní společnosti	OSV, MkV • Rodinný život
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ***VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti*** ***VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu***	• Uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví • Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti • Vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji • Rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci • Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti • Na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem • Navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje • Navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje • Vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti	• Finanční gramotnost - rozpočet domácnosti, příjmy, výdaje • Hospodaření domácnosti, princip vyrovnaného, schodkového, přebytkového rozpočtu domácnosti
	• Dokáže poskytnout 1. pomoc a chovat se za mimořádných situací	• Když rozhodují vteřiny
	• Dodržuje pravidla a normy • Podílí se na tvorbě školního řádu • Organizuje učení a odpočinek	• Život ve škole
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• Vysvětlí problémy své obce, místní tradice, samosprávy, komunál. voleb	• Domov je tam, kde žijeme

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	6.

	• Má rád svou vlast • Odlišuje život v různých společnostech	• Má vlast
	• Popíše situace, kdy je třeba bránit stát • Navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	• Obrana státu
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	• Pojmenuje státní symboly • Vysvětlí pojem demokratické společnosti • Pojmenuje nejvýznamnější osobnosti českého národa • Vnímá jejich význam	• Z historie
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• Formuluje rozdílnost a podobnost lidí • Vysvětlí základní lidská práva	• Miniúvod do lidských práv
VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	* Staví se odmítavě k nevhodnému chování, vyhýbat se lidem, kteří mají sklony k soc. patolog. jevům	OSV Rodina, škola
	* Váží si upraveného okolí, udržovat pořádek a vyžadovat to i na druhých * Vyjmenuje zajímavá místa a osobnosti bydliště, regionu, země * Zajímá se o národní zvyky a obyčeje, sám je udržovat v rámci rodiny	Obec, region, kraj - zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje Kulturní památky Přírodní zajímavá místa Národní zvyky a obyčeje MuV VMEGS
VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	* Orientuje se v pojmu kultura * Sportuje, zajímá se o sport * Navštěvuje zájmové kroužky * Má vhodnou náplň volného času * Navštěvuje vhodná kulturní zařízení	Člověk a volný čas -kultura sport Volnočasové aktivity, zájmové a sportovní organizace Význam kultury v životě člověka Kulturní zařízení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	6.

VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy *VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti* *VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie*	* Vyhýbá se nebezpečným partám * Ví, kam se obrátit pro pomoc	Nevhodné využívání volného času Nebezpečí drog

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	• Provádí kritiku zpráv • Obhajuje svůj názor • Sleduje a hodnotí aktuální události	MdV • Aktuality
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	• Rozlišuje sociální skupiny • Vnímá vliv komunikace na okolí a vliv médií	MdV • Život mezi lidmi
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	• Uvědomuje si odlišnost kultur • Porovnává různá náboženství a respektuje je • Prohlubuje vztah k vlasti • Chrání přírodní bohatství • Uvědomuje si potřeby pro plnohodnotný život	MdV • Člověk a kultura • Přírodní a kulturní bohatství • Majetek v našem životě
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít ***VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení***	• Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • Uvede příklady různých způsobů hotovostního placení • Uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení • Posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci • Na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet • Na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou	VDO • Finanční gramotnost - bezhotovostní a hotovostní placení • Debetní a kreditní platební karta, jejich použití
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky ***VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu*** ***VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život***	• Objasní pojmy demokracie, obhajuje své názory • Respektuje odlišné názory • Zajímá se o dění ve světě	• Řízení společnosti

občanů ***VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů***		
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky ***VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů*** ***VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti***	• Popíše situace, kdy je třeba bránit stát • Navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení • Zdůvodní potřebu spolupráce mezi zeměmi v klidných i mimořádných podmínkách	• Obrana státu, významné mezinárodní organizace • Globalizace - klady, zápory • Války, terorismus, možnosti jejich řešení • Svět kolem nás
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	• Objasní zákl. lidská práva, uplatňuje je, posoudí svá vlastní, respektuje ostatní	• Lidská práva
VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků *VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků*	* Dokáže vyjmenovat funkce rodiny a kdo ji tvoří * Je informován o zákonu o rodině * Chápe rozdíl mezi úplnou a neúplnou rodinou * Ví, kdy je potřeba náhradní rodinná péče * Uvědomuje si, že rodiče jsou odpovědni za výchovu dětí * Naslouchá druhým * Nabídne pomoc * Uvádí vlastnosti potřebné k přátelství * Chová se slušně, neubližuje druhým, orientuje se v právech a povinnostech žáků * Chápe důležitost vzdělání	Rodina, škola - funkce a struktura rodiny Zákon o rodině Úplná a neúplná rodina Náhradní rodinná péče OSV, VDO, VMEGS, MuV Odpovědnost rodičů za výchovu dětí Práva a povinnosti žáků Vztahy ve škole Význam vzdělání pro život

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	7.

VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy	* Je seznámen s Ústavou a zákony ČR * Zná prezidenta * Vyjmenuje složky státní moci, jejich orgány a instituce, politické strany * Vyjmenuje orgány a instituce státní správy a samosprávy, chápe význam voleb	Právní základy státu - Ústava a zákony ČR Prezident republiky Složky státní moci, jejich orgány a instituce, politické strany, státní občanství Orgány a instituce státní správy a samosprávy, volby do zastupitelských orgánů
VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	* Vyjmenuje státní symboly	Státní symboly
VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	* Je informován o systému zdravotní péče, o nutnosti pojištění, o sociálním zabezpečení	Zdravotní a sociální péče - systém zdravotní péče Zdravotní a sociální pojištění, sociální zabezpečení Orgány a instituce zdravotní a sociální péče
VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	* Ví, kam se obrátit pro pomoc	Pomáhající organizace /krizová centra/

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:		MdV
	• Provádí kritiku zpráv • Obhajuje svůj názor • Sleduje a hodnotí aktuální události	• Aktuality
		OSV
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ***VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek*** ***VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání*** ***VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru***	• Poznává sebe sama • Vědomě na sebe působí • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentovat svou osobu na trhu práce • Svého sebehodnocení využívá při volbě povolání	• Osobnost
		OSV
	• Orientuje se ve světě prostřednictvím smyslového vnímání	• Psychické procesy a stavy
	• Uvědomuje si, jak nás ovlivňují city	
	• Přiměřeně se prosazuje • Dokáže asertivně řešit konflikt • Uvědomuje si soulad duševní a fyzické stránky	• Člověk v sociálních vztazích
		VDO
	• Chápe ekonomické pojmy • Objasňuje ekonomické jevy • Rozlišuje formy vlastnictví	• Hospodaření
	• Uvede příklady korupčního jednání	• Korupce
	• Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích	
	• Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým	• Finanční gramotnost -

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	• Na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky • Porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků • Hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů • Uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků • Porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků	úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů ***VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady***	• Dbá na dodržování právních a etických norem • Uvědomuje si jejich důležitost pro společnost	• Právní minimum
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	• Na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu • Na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR • Uvede příklady zahraničních misí Armády ČR	• Armáda ČR
SVĚT PRÁCE ***ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí*** ***ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy*** ***ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*** ***ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce***	***SVĚT PRÁCE*** • Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě budoucího povolání a profesní přípravy • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentovat svou osobu na trhu práce	• Trh práce – povolání, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní, rovnost příležitostí na trhu práce • Volba profesní orientace – sebepoznávání, osobní zájmy a cíle, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb • Problém nezaměstnanosti, úřad práce • Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů • Zaměstnání a pracovní příležitosti v obci a okolí

		• Hledání zaměstnání • Úřad práce • Podnikání
VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	* Zná základní pravidla společenského chování a řídí se jimi	OSV, VDO, VMEGS, MuV Mezilidské vztahy ve společnosti - základní pravidla společenského chování
	* Naslouchá druhým	Mezilidská komunikace
	* Chová se slušně, nabídne pomoc, neubližuje * Staví se proti šikaně * Ví, kam se obrátit pro pomoc * Vyjádří vlastní názor * Vyhýbá se nebezpečným lidem	Úcta k člověku Rovnoprávné postavení mužů a žen Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin Problémy lidské nesnášenlivosti Mravní hodnoty jedince Člověk a svoboda Otázky víry a náboženství, náboženských sekt
VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů *VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu* *VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele*	* Je informován o právech a povinnostech občanů * Je informován o právním řádu * Je informován o orgánech právní ochrany, o soudech * Zná právní dokumenty občana	Člověk a právo - práva a povinnosti občanů Právní řád Orgány právní ochrany Soudy Právní dokumenty občana
VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	* Orientuje se v právních vztazích * Ví, co obnáší pojem pracovní právo * Ctí osobní vlastnictví * Je informován o druzích a postizích protiprávního jednání * Odmítá nepřiměřené chování	Právní vztahy a z nich vyplývající závazky Pracovní právo Osobní vlastnictví Druhy a postihy protiprávního jednání Trestná činnost mládeže
VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu	* Vyřídí si potřebné na úřadech	Styk s úřady

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.

SVĚT PRÁCE *ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách* *ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života* *ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání* *ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání* *- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů* *- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání*	***SVĚT PRÁCE*** * Cílevědomě se připravuje na své budoucí povolání * Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání * Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí * Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě budoucího povolání a profesní přípravy * Prokáže v modelových situacích schopnost prezentovat svou osobu na trhu práce	Trh práce- povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Volba profesní orientace- základní principy; osobní zájmy a cíle Tělesný a zdravotní stav; osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání- náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání Zaměstnání- způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru Podnikání- nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÝ VÝCHOVA	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:		MdV
	• Provádí kritiku zpráv • Obhajuje svůj názor • Sleduje a hodnotí aktuální události	• Aktuality
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	• Uvědomuje si postavení občana v obci, státu, EU	• Občan
	• Rozlišuje právní odvětví • Vyjmenuje základní lidská práva • Vysvětlí právo na majetek a jeho ochranu	• Občan a právo
VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci ***VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování*** ***VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů*** ***VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady***	• Uvědomuje si, že každý odpovídá sám za sebe • Rozpozná protiprávní jednání	• Právní ochrana
	• Zodpovědně rozhoduje o volbě svého povolání • Povolání si vybírá na základě svých schopností a dovedností • Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání	• V pracovním poměru
		EV
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu ***VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je***	• Rozumí důležitosti státu a národního hospodářství • Orientuje se ve službách peněžních ústavů	• Hospodaření • Rozpočet státu, význam daní • Banky, jejich služby - aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	9.

využít ***VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání*** ***VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod*** ***VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz*** ***VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky*** ***VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů***	• Uvede příklady korupčního jednání • Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích • Uvede možnosti různých typů pojištění • Na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu • Na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena • Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • Vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz • Popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby • Na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele • Na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu • Na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR • Uvede příklady zahraničních misí Armády ČR • Chápe globální problémy jako riziko pro celou planetu a lidstvo • Zaujme vlastní postoj k negativním jevům • Vnímá svět kolem sebe s jeho klady i zápory, rozhoduje se podle svého přesvědčení	• Korupce • Finanční gramotnost - tvorba ceny, inflace • Základní práva spotřebitele, reklamace • Armáda ČR • Globalizace -projevy, významné globální problémy • Životní plány a cíle
VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti	* Určí možnosti řízení států *Objasní pojem právo * Vyjmenuje dokumenty týkající se ochrany práv * Zná práva a povinnosti dítěte a řídí se jimi * Upozorňuje na poškozování práv * Ví, kam se obrátit o pomoc	VDO, VMEGS, MuV Lidská práva - principy demokracie Základní lidská práva Listina základních práv a svobod Práva dítěte a jejich ochrana Rodinné právo, poškozování lidských práv Týrané dítě, zneužívané dítě

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	9.

	Člověk ve společnosti * Nabídne pomoc druhému * Vyhýbá se nevhodným kamarádům * Vystupuje proti násilí * Je informován o problémech menšin a jejich zvyklostech	Šikana, diskriminace Národnostní problematika
VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním *VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány*	Péče o občana * Uvědomuje si nutnost vzdělání * Připravuje se na výuku * Zná druhy škol * Zajímá se o určitý obor profese * Je aktivní * Má vztah k práci * Vysvětlí pojmy kvalifikace, rekvalifikace * Vyjmenuje daňové povinnosti * Zná rizika spojená s nezaměstnaností	Školství v ČR - právo na vzdělání Význam vzdělání Školský systém Příprava pro profesní uplatnění Systém celoživotního vzdělání Pracovní uplatnění - kvalifikace, rekvalifikace Odměna za práci Daně Nezaměstnanost
	Stát a právo * Ví, kde je pracovní úřad	Pracovní úřady Finanční podpora v nezaměstnanosti
VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti *VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet* *VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí*	* Rozlišuje formy platby * Umí hospodařit s penězi * Vyjmenuje měny jiných států	Peníze, formy placení Hospodaření a rozpočet rodiny Měna v EU a ostatní cizí měny
VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování	Mezinárodní vztahy * Je informován o EU * Zná přínosy EU pro ČR * Zdůvodní nutnost spolupráce mezi státy	Evropská integrace – podstata, význam, výhody. Evropská unie a ČR

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	9.

	* Vyjmenuje významné mezinárodní organizace a jejich zaměření * Odmítá terorismus * Sleduje dění v médiích a zaujímá k němu postoje	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Výchova k občanství	OBČANSKÁ VÝCHOVA	9.

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a svět práce**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 3 hodiny (1 hodina z disponibilní časové dotace) 7. ročník: 1 hodina 8. ročník: 2 hodiny (1 hodina z disponibilní časové dotace) 9. ročník: 2 hodiny (2 hodiny z disponibilní časové dotace)

Vyučovací předmět praktické činnosti je zařazen samostatně v 6.– 9. ročníku. Předmět umožňuje rozvíjet samostatnou a tvůrčí činnost žáků. Nejčastější používané metody a formy práce jsou založeny na žákovské spolupráci v rámci minitýmů, kdy žáci mohou prokázat schopnost týmové spolupráce. Při hodnocení je přihlíženo k aktivitě a míře zapojení žáků při vykonávání různých úkolů.

Obsahové vymezení

Pracovní činnosti jsou členěny do několika tématických okruhů. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci a poskytnutí první pomoci při úrazu.

Práce s technickými materiály - Žáci provádějí jednoduché práce s technickými materiály a dodržují technologickou kázeň. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizují a plánují svoji pracovní činnost. Využívají technickou dokumentaci, připravují si vlastní jednoduchý náčrtek výrobku.

Design a konstruování – Žáci provádějí podle návodu, plánu, náčrtu, jednoduchého programu montáže a demontáže modelů, předmětů a zařízení. Navrhují a sestavují jednoduché konstrukční prvky a ověřují jejich funkčnost, nosnost a stabilitu.

Pěstitelské práce a chovatelství - Žáci volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin. Pěstují a využívají rostliny pro výzdobu školy. Prokáží základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty.

Provoz a údržba domácnosti - Žáci provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví, ovládají jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientují se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Zacházejí správně s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby.

Práce s laboratorní technikou – Žáci provádějí konkrétní pozorování, měření a experimenty, vyhledávají podklady pro experimentální práce, učí se zpracovat protokol o experimentální práci.

Využití digitálních technologií – Žáci pracují s mobilními technologiemi, používají a ošetřují digitální techniku, vzájemně propojují jednotlivá digitální zařízení.

Příprava pokrmů - Žáci používají základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhují základní spotřebiče. Připravují jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. Dodržují základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.

Svět práce - Žáci se orientují v pracovních činnostech vybraných profesí. Posuzují své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. Využívají profesní informace a poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělávání.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	- dodáme dostatek informací pro pochopení, propojení a systematizaci - efektivně využíváme proces učení, tvůrčí činnosti v praktickém - životě - uvedeme věci do souvislostí, získané výsledky porovnáme, - posoudíme a vyvodíme z nich závěry pro využití v budoucnosti
Kompetence k řešení problémů	- podporujeme žáky, aby se nenechali odradit případným nezdarem - vytrvale hledáme konečné řešení problémů - zařazujeme činnosti, kdy žáci sami docházejí k určitým objevům, učí se je vyhodnocovat a vytvářet závěry.
Kompetence komunikativní	- umožňujeme žákům porovnat vlastní výroky a názory s ostatními - spolužáky - zajímáme se o žákovy názory u postupu práce - - umožníme žákům projevovat svůj vlastní názor
Kompetence sociální a personální	- uplatňujeme individuální přístup k žákům podle jejich schopností, - zadáváme náročnější práce talentovanějším a zručnějším žákům - pozitivně ovlivňujeme kvalitu společné práce, sledujeme úspěšnost - žáků a oceňujeme zlepšení jejich zručnosti
Kompetence občanské	- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, dílenského řádu - seznamujeme žáky se způsoby ochrany vlastního zdraví při práci a - zdraví svých spolužáků
Kompetence pracovní	- zabezpečujeme vhodné materiály, nástroje, vybavení a vhodné - pracovní podmínky - dbáme na správné a bezpečné používání pomůcek, nástrojů, - nářadí - činíme podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním - zaměření žáků.
Kompetence digitální	- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběru budoucího povolání a vzdělávací dráhy - motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu - prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a úkolů

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**

Osobnostní a sociální výchova	**Osobnostní rozvoj** Sebepoznání a sebepojetí	Ochrana zdraví, zásady bezpečnosti při práci Volba profesní orientace	Integrace do 6. až 9. ročníku Integrace do 8. a 9. ročníku
	Seberegulace a sebeorganizace	Pracovní návyky, pracovní řád Provoz a údržba domácnosti	Integrace do 6. až 9. ročníku Integrace do 6. až 9. ročníku

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a svět práce**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	1. ročník: 3 hodiny (2 hod. z disponibilní časové dotace) 2. ročník: 3 hodiny (2 hod. z disponibilní časové dotace) 3. ročník: 2 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace) 4. ročník: 1 hodina (1 hod. z disponibilní časové dotace) 5. ročník: 1 hodina (1 hod. z disponibilní časové dotace)

Výuka probíhá ve vyučovací hodině, pro žáky se připravují projekty, exkurze, práce v dílně, v kuchyňce a na školním pozemku. V předmětu je využíváno kooperativní učení, práce jednotlivce, dvojic i skupin. V hojné míře jsou využity mezipředmětové vztahy.

Obsahové vymezení

Předmět Pracovní vyučování umožňuje žákům získat vědomosti, pracovní dovednosti a návyky potřebné v běžném životě, formuje jejich osobnost. Zároveň díky široké škále pracovních činností a technik napomáhá již v tomto období k formování jejich profesní orientace. Žáci si osvojují zásady bezpečnosti a hygieny práce. Vytvářejí si aktivní vztah k ochraně a k tvorbě životního prostředí, učí se přebírat odpovědnost za vlastní činnost. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Předmět je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

Žáci se při praktických činnostech seznamují s vlastnostmi přírodních i technických materiálů. Pracují se základními nástroji a pomůckami, zdokonalují se v jejich používání.

Konstrukční činnosti

Při práci se stavebnicemi se žáci seznamují s návody a předlohami. Vytvářejí plošné i prostorové kompozice. Provádějí montáž i demontáž.

Pěstitelské práce

Žáci se podílejí na péči o třídní zeleň. Zároveň si na základě pozorování ověřují podmínky života rostlin a provádějí pěstitelské pokusy.

Příprava pokrmů

Žáci poznávají vybavení kuchyně. Připomínají si zásady hygieny při přípravě pokrmů a zásady společenského chování při stolování.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- seznamujeme žáky s vlastnostmi materiálů - podporujeme plánování vlastní činnosti - zadáváme pracovní návod
Kompetence k řešení problémů	- vedeme k využití nejvhodnější dovednosti žáka - zvolíme nejlepší způsob k dosažení cíle - vyžadujeme vybavení zažitých pravidel

Kompetence komunikativní	- nabádáme žáky ke komunikaci při práci - podporujeme vlastní prezentace
Kompetence sociální a personální	- učíme žáky spolupracovat ve skupině, přijímat podřízené a vedoucí role - vytváříme příjemné prostředí při práci
Kompetence občanské	- vedeme k ochraně životního prostředí - podporujeme tvořivý přístup při práci
Kompetence pracovní	- vyžadujeme bezpečnost a hygienu práce - rozvíjíme snahu o kvalitní výrobky - vyhýbáme se rizikům při činnosti - orientujeme žáka k využití svých schopností pro jeho další rozvoj v životě
Kompetence digitální	- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků - podporujeme žáky při tvorbě videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu - vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	Seberegulace a sebeorganizace	Pečení cukroví	Vánoce 1. – 5. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PRVOUKA	1.-3.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: MÍSTO, KDE ŽIJEME ***ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí*** ***ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)*** *ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy* *ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy*	1.– 2. ročník ***MÍSTO, KDE ŽIJEME*** • Zná prostředí školy a okolí • Určí vhodná místa pro hru a trávení volného času • Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit • Dodržuje daný režim a pravidla ve škole	ŠKOLÁK OSV • Orientace v budově školy a jejího okolí • Riziková místa a situace • Denní režim, režim ve škole, školní řád
LIDÉ KOLEM NÁS ***ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům*** ***ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností*** *ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy* *ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování* *ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně* *ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům* *ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti*	***LIDÉ KOLEM NÁS*** • Rozlišuje příbuzenské vztahy a role jednotlivých členů rodiny • Chová se přiměřeně k ostatním členům rodiny • Zná nejdůležitější místa svého bydliště • Uvede svou adresu • Orientuje se v obci a zná významné objekty • Rozpoznává různé materiály • Chápe činnosti lidí a význam jednotlivých povolání • Ovládá manipulaci s předměty denní potřeby	MOJE RODINA • Příbuzenské vztahy v rodině a role jednotlivých členů • Život rodiny – řád rodiny, významné události DOMOV • Orientace v místě bydliště NAŠE OBEC • Název a části obce, významné budovy a památky VĚCI A ČINNOSTI KOLEM NÁS • Různé materiály a výrobky, běžné činnosti v životě lidí, práce a volný čas, předměty denní potřeby
LIDÉ A ČAS ***ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v***	***LIDÉ A ČAS*** • Orientuje se v čase • Určuje čas podle hodin a	• Orientace v čase podle hodin a kalendáře, režim dne

minulosti, přítomnosti a budoucnosti ***ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu*** ***ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost*** *ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase* *ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností* *ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti* *ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti*	kalendáře • Zná názvy dnů, měsíců, ročních období • Dodržuje činnosti v denním režimu	
ROZMANITOST PŘÍRODY ***ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích*** ***ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě*** ***ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů*** *ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích* *ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat* *ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami* *ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu*	***ROZMANITOST PŘÍRODY*** • Popisuje proměny přírody v ročních obdobích • Pozná živočicha a dokáže ho zařadit ke skupině	OSV PŘÍRODA • Proměny přírody v ročních obdobích • Stavba těla rostlin a živočichů • Základní skupiny živočichů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PRVOUKA	1.-3.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ***ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví*** ***ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných*** ***ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek*** ***ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*** *ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění* *ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla* *ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných* *ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu* *ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek* *ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech*	***ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ*** • Popíše jednotlivé části těla • Vhodně se chová v různých situacích • Zvládá a uplatňuje základní hygienické návyky • Rozpozná příznaky běžných nemocí • Rozlišuje zdravou a nezdravou stravu, dodržuje pitný režim • Uplatňuje způsoby bezpečného chování • Ovládá základní pravidla silničního provozu • Uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa • Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, cíleně je používá • Ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158	ČLOVĚK • Lidská postava, stavba těla, smysly • Vztahy mezi lidmi a pravidla chování • Řešení konfliktních situací ZDRAVÍ ČLOVĚKA • Zdraví a nemoc, základní hygienické návyky • Vliv stravy na zdraví, pitný režim • Bezpečné chování v různých prostředích • Dopravní výchova, bezpečná cesta do školy • Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

	3. ročník ***MÍSTO, KDE ŽIJEME***	
	• Zná funkce jednotlivých prostorů domu a bytu • Vyzná se v nejbližším okolí svého bydliště • V jednoduchém plánu vyznačí své bydliště a cestu k němu • Zná svoji adresu	• Domov, náš dům
	• Dojde bezpečně do školy a ze školy domů, cestu dokáže vyznačit v jednoduchém plánu • Vyzná se ve škole a v blízkém okolí • Vyhýbá se místům a situacím, kde hrozí nebezpečí úrazů a konfliktů • Vhodně se chová ke spolužákům a učitelům • Udržuje pořádek, neničí vybavení školy • Řídí se základními body školního řádu	OSV • Škola, cesta do školy
	• Začlení Ústí nad Orlicí do Pardubického kraje • Pojmenuje nejdůležitější části obce • Určí základní směry do jiných částí obce • Určí umístění význačných budov a objektů, vyznačí je na jednoduchém plánu • Hovoří o změnách a událostech v místě svého bydliště	• Naše obec
	• Orientuje se podle hlavních světových stran • Pozná a pojmenuje zeměpisné dominanty v místní krajině • Zná význam základních barev na mapě • Chápe vliv člověka na přetváření okolní krajiny • Z estetického hlediska posuzuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině	• Okolní krajina MkV
	LIDÉ KOLEM NÁS	
	• Zná základní i širší příbuzenské	• Rodina

	vztahy • Hovoří o rolích rodinných příslušníků • Pojmenuje základní profese a zdůvodní jejich význam a potřebu • Zná profesi svých rodičů • Vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany **(**jednání, organizace, ochranné pomůcky) • V modelových situacích ohrožení bezpečí (nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany **(**jednání, organizace, ochranné pomůcky)	• Vztahy mezi lidmi • Principy demokracie, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality • Rizikové situace MkV • Vztahy mezi lidmi, předcházení konfliktům
	• Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků • Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami • Dohodne se na společném postupu a řešení problému se spolužáky	• Lidská činnost a tvořivost
	LIDÉ A ČAS • Určí čas podle hodin a kalendáře • Rozeznává současnost, minulost a budoucnost • Pojmenuje některé rodáky • Zná kulturní a historické památky regionu • Interpretuje pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	• Orientace v čase a časový řád • Místo, kde žiji
	ROZMANITOST PŘÍRODY • Rozpozná různé materiály a zná jejich využití • Pozná různá skupenství látek a jejich změny • Na základě jednoduchého pokusu určí společné a rozdílné vlastnosti látek • Provádí měření pomocí	EV, OSV • Látky a jejich vlastnosti • Neživá příroda – voda, vzduch, nerosty, horniny, půda

	jednoduchých nástrojů a přístrojů • Vysvětlí základní význam vody, vzduchu, nerostů, hornin a půdy pro život člověka • Charakterizuje společné znaky rostlin a živočichů • Zařazuje rostliny a živočichy do známých skupin • Popíše stavbu těla vybraných živočichů • Pojmenuje základní části kvetoucích rostlin ***ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ*** • Zná základní dopravní značky • Řídí se pravidly pro chodce • Reaguje správně na světelné a zvukové signály • Dodržuje zásady bezpečného chování na cestě tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních • Prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty • Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá • Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje • Rozlišuje činnosti, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • Pojmenuje části lidského těla • Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních • Odmítne komunikovat s neznámým jedincem, je-li mu komunikace nepříjemná • Uplatňuje základní návyky osobní hygieny • Rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí	• Živá příroda – rostliny, houby, živočichové • Ochrana přírody • Bezpečnost na cestě VDO • Péče o zdraví

	• Rozliší nemoc a úraz	
	• V modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky • Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji	• Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
	• Adekvátně reaguje při mimořádných událostech	• Chování člověka při mimořádných událostech
	ROČNÍK 1. – 3 . ***MÍSTO, KDE ŽIJEME*** * Ví, do které školy chodí a zná její správný název * Orientuje se v prostředí třídy * Pojmenuje školní potřeby, rozlišuje školní potřeby od hraček * Zná jméno a příjmení učitele, spolužáků, ředitele školy * Zná adresu bydliště, popíše místo, kde žije * Rozliší rozdíl mezi obcí a městem * Popíše prostředí školy, orientuje se ve škole a v širším okolí školy * Orientuje se v okolní krajině * Zvládá základní pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty, je obeznámen s chováním při dopravní nehodě	Domov a jeho okolí, Škola, školní potřeby a hračky, Naše třída MuV
	* Zná základní pravidla silničního provozu * Popíše cestu do školy * Umí bezpečně přejít silnici * Orientuje se v barvách semaforu, pozná základní dopr. značky * Chodí po správné straně silnice * Rozeznává dopravní prostředky * Popíše polohu a začlenění školy v krajině * Orientuje se podle významné budovy ve městě	Obec, město, základy dopravní výchovy EV
	* Zná název obce kde žije, pamatuje si adresu místa bydliště * Pozná vlajku ČR * Zná charakteristické znaky	Okolní krajina, naše obec VMEGS

	krajiny a významné orientační body v okolí	
	LIDÉ KOLEM NÁS * Zná svá práva a povinnosti v rodině * Zná zařízení bytu, rozlišuje typ bydlení / dům, byt / * Pojmenuje práce spojené s chodem domácnosti, pomáhá s domácími pracemi * Pojmenuje jednotlivé členy rodiny	Rodina, práva a povinnosti v rodině, život a funkce rodiny VDO MuV
	* Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi * Zná základní funkce rodiny /pomoc rodičům/	Mezilidské vztahy Orientace v okolí domova
	* Umí pozdravit, poprosit, poděkovat * Při rozhovoru umí vyčkat, neskáče do řeči * Dokáže nakoupit v obchodě, zaplatí, odešle dopis, pohled * Zná hodnotu peněz, manipuluje s penězi * Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití v rodině * Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva	Společnost, základní pravidla společ. chování Jednání na poště, v obchodě, u lékaře, peníze
	* Ví, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi, umí odmítnout dárek nabízený neznámým člověkem * Pomůže druhým, chová se kamarádsky * Zná protiprávní jednání, jeho důsledky a postih * Dbá na osobní bezpečí, neostýchá se vyjádřit protiprávní jednání vůči své osobě * Zná a rozlišuje kultury jiných národů a toleruje je	Právo a společnost, mezilidské vztahy Zákl. práva dítěte Protiprávní jednání – krádež, šikanování, zneužívání, týrání a jeho postih, osobní bezpečí VDO VMEGS MuV

	* Pojmenuje základní profese lidí a symboly s nimi spojené * Vyvodí potřebnost těchto povolání pro život, zná obsah jednotlivých pracovních činností * Zná pojem povinnost pracovat, zná důsledky nedodržování pracovního režimu, ví, jaká je odměna za práci	Zaměstnání, povinnost pracovat
	* Rozpozná možná rizika chování v kontaktu s neznámými lidmi /verbální vyjadřování/	Osobní bezpečí OSV
	LIDÉ A ČAS * Jmenuje rozvržení svých činností během dne * Zná názvy dní v týdnu, vyjmenuje dny v týdnu v časové posloupnosti * Orientuje se v pojmech „ před, po „ v týdenní posloupnosti dnů * Rozlišuje roční období a charakterizuje je * Zná jména měsíců a dnů, zná pojmy týden, den, měsíc, rok	Orientace v čase, kalendář, den a jeho rozvržení, týden
	* Umí rozdělit hodinu na půlhodiny a čtvrthodiny * Užívá pojmy ráno, dopoledne, odpoledne, večer * Orientuje se na ciferníku, zná funkci velké a malé ručičky	Určování a měření času
	* Zná sled činností během dne * Umí využívat volný čas, orientuje se v čase v souvislosti se svými povinnostmi a zájmy * Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě	Denní režim
	* Používá děj minulý, přítomný i budoucí vzhledem ke své osobě *Pojmenuje tradice a zvyky / Vánoce, Nový rok, Velikonoce/ a udržuje je * Na příkladech porovnává minulost a současnost * Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práci předků	Orientace v čase

	* Zhodnotí přiměřenost svého chování v různých prostředích / na poště, u lékaře, v obchodě/	Společnost VDO
	ROZMANITOST PŘÍRODY * Zná pojmy jaro, léto, podzim, zima, určuje proměny přírody v ročních obdobích * Seznámí se s jedn. měsíci roku * Obléká se adekvátně ročnímu období * Popíše znaky jednotlivých ročních období, popíše chování živočichů v ročních obdobích * Pečuje o zvířata a ptáky v jednotlivých ročních obdobích * Zná sezonní práce na zahradě a na poli	Příroda v ročních obdobích Znaky ročních období EV
	* Zná obtíže volně žijících zvířat a ptáků v zimě a pomáhá jim * Pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata * Zná nejznámější lesní zvěř a nebezpečí, které může pro nás znamenat / vzteklina/ * Rozpozná základní druhy hmyzu a jeho význam pro člověka /opylování/ * Popíše stavbu těla živočichů * Zná význam živočichů v přírodě pro člověka	Živočichové, krmítko, krmelec Domácí zvířata EV
	* Jednotlivé druhy ovoce a zeleniny pozná zrakem, hmatem, chutí, čichem, třídí podle daných kritérií * Zná rostliny ve svém okolí * Zná základní rozdíl mezi ovocem a zeleninou, druhy ovoce a zeleniny, význam ovoce a zeleniny pro naše zdraví a základní způsob jejich pěstování	Plody, rostliny, houby, podzimní práce v sadě a na poli
	* Pozná strom, keř, určí rozdíl * Zná stromy ovocné, rozezná stromy listnaté a jehličnaté * Pozná luční květy * Ví, co je senoseč	Ochrana přírody EV

	* Zdůvodní základní význam ochrany přírody, zná dobré chování při pobytu v přírodě	
	* V přírodě se chová podle zásad její ochrany * Třídí odpad	Ochrana přírody, péče o životní prostředí, třídění odpadů a jejich likvidace EV,VDO,VMEGS
	* Adekvátně jedná v případě vyhlášení poplachu, při živelné či ekologické katastrofě * Zná principy oběhu vody v přírodě /ochrana vodních toků/ * Zná význam ochrany ovzduší	Živelné pohromy a ekologické katastrofy VMEGS, VDO, EV, MuV
	* Seznámí se s druhy skupenství vody * Je schopen pozorovat dlouho - době přírodní jevy	Skupenství vody Klíčení semen
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ * Udržuje hygienické návyky před jídlem, při jídle, po jídle, po použití toalety, při práci * Správně používá příbor, dodržuje pravidla správného stolování * Zná zásady správné výživy * Uplatňuje denní režim a hygienu s tím spojenou * Pečuje o smyslová ústrojí /zrak, sluch / * Zná základy sebeobsluhy v denním životě	Péče o zdraví, sebeobsluha
	* Zná a dodržuje pravidla chování o přestávkách * Dodržuje pravidla bezpečnosti práce při jednotlivých činnostech během vyučování * Zvládá základní péči nemocného člena rodiny * Zná rizika neuváženého chování mezi lidmi * Umí přijmout zodpovědnost za zdraví ostatních	Péče o zdraví, bezpečnost Práce Ochrana člověka při mimořádných situacích VMEGS, VDO, EV, MuV
	* Uplatňuje základní pravidla	Osobní bezpečí, bezpečnost

	silničního provozu pro chodce * Ovládá základní znalosti silničního provozu, zná význam dopravních značek a symbolů pro chodce * Reaguje správně na světelné a zvukové signály * Reaguje správně na světelné a zvukové signály	silničního provozu
	* Zná části lidského těla a ukáže je na vlastním těle * Dodržuje pravidla osobní hygieny * Zná hlavní orgány a jejich význam pro život * Uvědomuje si rizika trvalého poškození zdraví * Rozliší základní rozdíly mezi mužem a ženou /prvky sexuální výchovy/	Lidské tělo, části lidského těla
	* Ví, jak se chovat během nemoci, prevence nemocí * Pojmenuje nejběžnější druhy nemocí a poranění * Ošetří drobné poranění, popíše a charakterizuje místo bolesti * Hovoří o svém těle a zná jeho části /uložení orgánů/	Lidské tělo a péče o něj, zdravotní obtíže
	* Zvládá první pomoc při drobném poranění, bodnutí hmyzem, uštknutí zmijí a umí reagovat v takové situaci * Zná účinky slunce na člověka v létě, poskytne první pomoc při přehřátí a úpalu	Péče o zdraví, ošetřování drobných poranění
	* Zná telefonní čísla na přivolání pomoci /záchranná služba, hasiči, policie / * V modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky * Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji * Rozlišuje činnosti, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PRVOUKA	1.-3.

	*Dodržuje zásady bezpečného chování na cestě tak, aby neohrožoval zdraví své ani ostatních * Prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty * Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá * Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	Bezpečnost na cestě
	*Adekvátně reaguje při mimořádných událostech	Ochrana člověka při mimořádných situacích

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**PRVOUKA**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a jeho svět**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	1. ročník: 2 hodiny 2. ročník: 2 hodiny 3. ročník: 2 hodiny

Při naplňování cílů předmětu se využívá metod a forem práce založených na spolupráci a vzájemném učení v menších skupinách. Klasické vyučovací hodiny jsou doplněny o výlety, návštěvy muzeí, exkurze a o školní projekty a projektové dny.

Obsahové vymezení

Prvouka vychází z poznatků, dovedností a zkušeností žáků získaných dosavadní výchovou. Učí je pozorovat a pojmenovávat věci a děje, chápat vzájemné vztahy a zákonitosti v přírodě i ve společnosti, a tím porozumět světu kolem sebe, jeho vzájemným vazbám a principům. Vytváří u žáků vnímavý a pozitivní vztah k jejich okolí, k druhým lidem, k vytvořeným hodnotám i k přírodě. Při osvojování potřebných dovedností a poznatků je důležitý vlastní prožitek žáků, který napomáhá zvládnout i nové role a životní situace školáka.

Vzdělávací obsah předmětu je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – Na základě poznání nejbližšího okolí se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Praktické poznávání místních a regionálních skutečností by mělo probudit v žácích kladný vztah k místu bydliště a postupně rozvíjet vztah k vlasti.

Lidé kolem nás – Žáci si osvojují základy vhodného chování. Seznamují se s důležitostí tolerance, solidarity a úcty mezi lidmi, také se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které soužití lidí provázejí. Věnují se speciální problematice ochrany zdraví a životů při běžných rizikových situacích a mimořádných událostech.

Lidé a čas – Učí žáky orientovat se v dějích a čase, pochopit význam měření času, princip časové posloupnosti a utváření historie. Snaží se vyvolat zájem o poznávání minulosti. Učí žáky samostatně zpracovávat informace z dostupných zdrojů.

Rozmanitost přírody – Praktické pozorování rozmanitostí a proměnlivosti živé i neživé přírody směřuje k poznání, že Země i život na ní tvoří jednotný celek, jehož rovnovážné vztahy může člověk narušovat. Žáci se učí přispět k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví – Žáci poznávají sami sebe z hlediska biologické a fyziologické funkce. Studují vývoj člověka od narození. Získávají poučení o zdraví a nemocech. Chápou význam denního režimu, správné výživy a důležitost bezpečného chování, které zajišťuje ochranu zdraví svého i druhých.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- umožňujeme organizovat vlastní učení, používat vhodné metody - ukazujeme, jak hledat a třídit informace, využívat je v praktickém životě - reflektujeme na závěry vlastního pozorování žáka

Kompetence k řešení problémů	- zadáváme úkoly pro řešení problémové situace a pro přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách - umožňujeme volit vhodné způsoby řešení, činit uvážlivá rozhodnutí - vedeme k odpovědnosti za své jednání
Kompetence komunikativní	- vybízíme, aby se účinně zapojoval do diskuse a obhajovat svůj názor - vedeme k využívání komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, ke spolupráci s druhými
Kompetence sociální a personální	- ukazujeme, jak pracovat ve skupině, jak ovlivňovat kvalitu společné práce - učíme ohleduplnosti a úctě, upevňování dobrých vztahů - vybízíme k ovládání a řízení chování, dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské	- důsledně vyžadujeme respektovat druhé, vcítit se do jejich situace, uvědomovat si povinnosti , postavit se proti násilí nebo poskytnout pomoc - jasně formulujeme požadavky na kvalitní životní prostředí a jeho ochranu
Kompetence pracovní	- důsledně vyžadujeme pracovat bezpečně s materiály a nástroji , dodržovat pravidla - umožňujeme prezentovat výsledky práce o ochraně životního prostředí a především zdraví svého a jiných
Kompetence digitální	- klademe důraz na vytváření společenských pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování - vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, které mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházením, např. zařazování relaxačních technik

Zařazení průřezových témat

Téma	Tématický okruh	Námět	Forma
Osobností a sociální výchova	**Osobnostní rozvoj** Rozvoj schopností a poznávání	Školák	Integrace v 1., 2. ročníku
	Seberegulace a sebeorganizace	Škola, cesta do školy	Integrace ve 3.ročníku
	Sociální rozvoj Poznávání lidí	Moje rodina	Integrace v 1.,2.ročníku

	Mezilidské vztahy	Člověk	Integrace v 1.,2. ročníku
	Komunikace	Člověk a jeho zdraví	Integrace ve 3.ročníku
Výchova demokratického občana	Formy participace občanů v politickém životě	Naše obec	Integrace ve 3.ročníku
Multikulturní výchova	Lidské vztahy	Vztahy mezi lidmi	Integrace ve 3. ročníku
Environmentální výchova	Základní podmínky života	Rozmanitost přírody – živá a neživá příroda	Integrace ve 3.ročníku
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ochrana přírody	Integrace ve 2.ročníku

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA ***P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů*** ***P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti*** ***P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě*** *P-9-1-04p uvede na příkladech virů a bakterií v přírodě a na člověka* *- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích* *- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka*	***OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA*** • Popíše vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam /výživa, dýchání, růst/ • Vysvětlí rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života/ • Chápe význam zelených rostlin pro život na Zemi • Vysvětlí dědičnost a proměnlivost organismů /podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení/ • Vysvětlí pojmy příroda, geologie, biologie *Vysvětlí pojmy příroda, geologie, biologie	EV • Pozorování organismů, práce s lupou a mikroskopem • Základní podmínky a projevy života • Fotosyntéza a dýchání • Rostlinná a živočišná buňka • Příroda, přírodniny, přírodní děje OSV, EV Příroda, přírodniny, přírodní děje Základní složení a struktura živých soustav /dopsala jsem/
BIOLOGIE HUB ***P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků***	***BIOLOGIE HUB*** • Popíše houby bez plodnic /základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy/ • Popíše houby s plodnicemi /stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami/ • Rozpozná nejznámější jedlé a jedovaté houby • Řídí se správnými zásadami houbaření, zná pravidla poskytování 1. pomoci při otravě • Chápe význam nižších hub i nebezpečí, které od některých	Houby Kvasinky a plísně

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	6.

	hrozí • Pozná lišejníky /výskyt a význam/ • Chápe význam lišejníků v přírodě * Vysvětlí první pomoc při otravě houbami * Objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků Průběžně: *Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování /mikroskopování, práce s lupou, určování klíče, poznávání živé přírody/ * Aplikuje praktické metody atlasy, práce na počítači a internetu	Lišejníky Houby Zásady správného houbaření Lišejníky
P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků		
BIOLOGIE ROSTLIN ***P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům*** ***P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin*** ***P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů***	***BIOLOGIE ROSTLIN*** • Popíše anatomii a morfologii rostlin /stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)/ • Vybere vhodné rostliny pro určité prostředí • Chápe fyziologii rostlin /základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování/ • Systém rostlin /poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců • Zná význam rostlin a jejich ochranu	• Mechorosty • Kapraďorosty • Nahosemenné rostliny • Práce s atlasem a klíčem k určování rostlin • Třídění rostlin, systematický přehled rostlin EV • Rostliny různých ekosystémů a jejich význam • Chráněné druhy rostlin • Rostlinné orgány a jejich funkce Fotosyntéza, dýchání, výživa, rozmnožování rostlin

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	6.

	• Třídí rostliny podle jednotlivých ekosystémů • Zná rostliny a živočichy v okolí svého bydliště • Vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním • Uvede příklad dědičnosti a vlivu prostředí na utváření organismů • Využívá znalosti o způsobu života rostlin při jejich pěstování • Porovná stavbu těla různých druhů rostlin • Určí význačné zástupce rostlin podle vlastní zkušenosti, atlasu nebo klíče k určování rostlin • Zařadí rostliny do základních systematických skupin • Roztřídí rostliny podle ekosystému • Vybere vhodné rostliny pro určité prostředí • Zná hospodářsky využívané plodiny a jejich využití • Chápe nutnost a způsoby ochrany rostlin • Zná rostliny a živočichy v okolí svého bydliště • Chápe vztahy mezi organismy • Zařadí organismy do jednotlivých ekosystémů • Sestaví jednoduchý potravní řetězec • Charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální,	• Rozmnožování rostlin • Dědičnost • Krytosemenné rostliny • Práce s atlasem a klíčem k určování rostlin • Třídění rostlin, systematický přehled rostlin • • Rostliny různých ekosystémů a jejich význam • Přizpůsobení rostlin určitému prostředí • Hospodářsky významné plodiny • Chráněné druhy rostlin • Organismy a prostředí • Ekosystémy • Založení herbáře

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	6.

	kolektivní) • Aplikuje praktické metody poznávání přírody	• Práce s atlasy, odbornou literaturou a internetem • Pozorování v přírodě
P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití *P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování* *P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce*	* Vyjmenuje společné znaky živých přírodnin * Vyjmenuje hlavní části květu * Vysvětlí rozdíl mezi rostlinou jednodomou a rostlinou dvoudomou * Vysvětlí rozdíl mezi pojmy opylení a oplození * Poznává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kapraďorostů * Poznává a zařazuje naše jehličnany * Dodržuje zásady chování v lesním ekosystému * Uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů rostlinných těl a jejich vztahu v rostlině jako celku * Vysvětlí fyziologické procesy rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) * Určuje a rozlišuje skupiny rostlin pomocí atlasu * Rozpoznává hospodářsky významné rostliny * Zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	Stavba, tvar a funkce rostlin kořen, stonek list, květ, semeno, plod (princip fotosyntézy, růst, roz-množování) Systém rostlin Mechy Kapraďorosty : plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny Jehličnany Opylení Oplození Vývoj plodu Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin - dvouděložné - jednoděložné Příroda a její ohrožení Ochrana přírody

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	6.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	6.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ ***P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*** ***P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin*** ***P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*** ***P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka;*** ***uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy***	***BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ*** • Porovná stavbu těla vybraných živočichů • Chápe funkci jednotlivých orgánů • Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě • Objasní způsob života a přizpůsobení živočichů danému prostředí • Vyhledá informace o vybraném živočichovi a prezentuje je ostatním • Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • Chápe význam živočichů v přírodě a pro člověka • Chápe nutnost a způsoby ochrany živočichů • Určí vybrané živočichy na základě vlastních zkušeností nebo pomocí literatury • Zařadí živočichy do hlavních taxonomických skupin • Podle vlastností zařadí živočicha do určitého ekosystému	• Strunatci : ryby a paryby obojživelníci plazi ptáci savci • Chov živočichů, projevy chování živočichů • Ohrožené a chráněné druhy živočichů • Třídění a systematický přehled živočichů • Živočichové různých ekosystémů
P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů *P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce* *P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí* *P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a*	***** Rozlišuje a porovnává skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin * Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování * Rozpozná přenašeče nakažlivých chorob * Vysvětlí první pomoc při uštknutí hadem * Určuje vybrané skupiny ptáků * Zařazuje do ekosystémů * Rozlišuje hospodářsky a epidemiologicky významné druhy	OSV, VDO, EV Živoč. mnohobuněční Ploštěnci, Hlísti, Kroužkovci, Měkkýši Členovci: korýši, pavoukovci Třídění organismů Hmyz v ekosystémech (v sadech, v lese, ve vodě a její blízkosti) Hospodářský význam hmyzu Ochrana proti škodlivému hmyzu Vyšší živočichové Obratlovci ryby obojživelníci

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	7.

uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy		plazi Ryby regionu města Ústí nad Orlicí Ptáci – běžci, plavci, letci Vybraní ptáci ekosystémů Ptáci regionu města Ústí nad Orlicí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	7.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ ***P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů*** ***P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin*** ***P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí*** ***P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka;*** ***uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy***	***BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ*** • Porovná stavbu těla vybraných živočichů • Chápe funkci jednotlivých orgánů a částí těla /živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování/ • Vývoj, vývin a systém živočichů /významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)/ • Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva • Projevy chování živočichů • Objasní způsob života a přizpůsobení živočichů danému prostředí • Vyhledá informace o vybraném živočichovi a prezentuje je ostatním • Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy • Chápe význam živočichů v přírodě a pro člověka • Chápe nutnost a způsoby ochrany živočichů • Určí vybrané živočichy na základě vlastních zkušeností nebo pomocí literatury • Zařadí živočichy do hlavních taxonomických skupin • Podle vlastností zařadí živočicha do určitého ekosystému	• Savci • Chov živočichů, projevy chování živočichů • Ohrožené a chráněné druhy živočichů • Třídění a systematický přehled živočichů • Živočichové různých ekosystémů
P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	* Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla savců * Objasní na základě	Savci Vývoj savců Stavba těla savců Členění těla savců

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	8.

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce *P-9-4-03p odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí* *P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy*	pozorování projevy savců v přírodě * Uvede příklady chovu domestikovaných savců * Rozlišuje jednotlivé skupiny živočichů a zná hlavní zástupce * Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasňuje jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí * Ví o významu živočichů v přírodě a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Orgánové soustavy savců soustava tělního pokryvu soustava opěrná soustava pohybová soustava trávicí soustava dýchací soustava cévní soustava vylučovací soustava rozmnožovací soustava nervová soustava smyslová Zjednodušený přehled třídění savců Savci našich ekosystémů Savci regionu města Ústí nad Orlicí
BIOLOGIE ČLOVĚKA ***P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy***	***BIOLOGIE ČLOVĚKA*** • Rozumí základním biologickým pojmům (buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava) • Popíše stavbu a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost • Zařadí orgány do soustavy a určí jejich polohu v těle	• Buňky, tkáně, orgány • Tělní soustavy člověka - trávicí - dýchací - oběhová - vylučovací - kožní - nervová - smyslová - hormonální - rozmnožovací
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	• Zařadí na časové ose jednotlivé etapy vývoje člověka • Porovná stavbu těla lidoopa a člověka • Vysvětlí původ a vývoj člověka • Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	• Původ a vývoj člověka

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	8.

	• Rozliší lidské rasy podle jejich základních znaků	
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	• Objasní vývoj nového jedince od početí až po stáří • Rozumí základním genetickým pojmům (gen, křížení, dědičnost) • Zná rozdíl a podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování • Vysvětlí základní principy dědičnosti • Uvede příklady dědičnosti	• Vývoj jedince • Základy genetiky
	• Zná významné české i světové biology a chápe význam jejich objevů	• Významní vědci a jejich objevy - Darwin - Janský - Purkyně - Mendel
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	• Chápe pojmy nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí • Chápe rozdíl mezi pojmy závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	
P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce *P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka* *P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince* *P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby*	* Objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinova vývojová teorie * Vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka * Posoudí význam péče o jednotlivé orgánové soustavy * Objasní vznik a vývoj jedince od početí až do stáří	Původ a vývoj člověka Lidské rasy Buňka Tkáně Soustava kosterní a pohybová Soustava oběhová Soustava dýchací Soustava trávicí Soustava vylučovací Soustava smyslová Soustava kožní Soustava nervová Soustava žláz s vnitřním vyměšováním Soustava rozmnožovací
	OBECNÁ BIOLOGIE	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	8.

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA ***P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka***	***A GENETIKA*** • Popíše viry a bakterie /výskyt, význam a praktické využití • Zná nejčastější nakažlivé choroby a způsob ochrany před nimi • Zná významné biology a chápe význam jejich objevů	• Viry a bakterie • Nakažlivé choroby • Světoví biologové a jejich objevy L.Pasteur, A.Fleming
	• Chápe funkci základních orgánů živočichů • Porovná stavbu těla bezobratlých živočichů • Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě • Objasní způsob života a přizpůsobení živočichů danému prostředí	• Řasy a sinice Jednobuněčné a mnohobuněčné organismy • Prvoci • Živočišná buňka, orgány • Bezobratlí živočichové: žahavci ploštěnci měkkýši kroužkovci členovci: pavoukovci korýši hmyz
	• Určí vybrané živočichy na základě vlastních zkušeností nebo pomocí literatury • Vyhledá informace o vybraném živočichovi a prezentuje je ostatním	• Třídění a systematický přehled živočichů EV
	• Chápe význam živočichů v přírodě a pro člověka • Podle vlastností zařadí živočicha do určitého ekosystému	• Ohrožené a chráněné druhy živočichů • Živočichové různých ekosystémů
P-*9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života* *P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka* *-má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích*	* Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti * Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě * Uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismu	Dědičnost a proměnlivost organismů Podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, vliv na vývoj organismů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	8.

-pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	* Seznámí se s pojmem viry, bakterie * Zná výskyt, význam a praktické využití virů a bakterií	Viry a bakterie

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: NEŽIVÁ PŘÍRODA	***NEŽIVÁ PŘÍRODA***	
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	• Pozná nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	
		EV
P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	• Objasní vznik a stavbu Země • Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí • Určí vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky • Porovná různé teorie vzniku Země • Pojmenuje a charakterizuje jednotlivé vrstvy zemského tělesa • Podle typických vlastností rozpozná vybrané nerosty • Popíše proces vzniku minerálů • Zařadí vybrané nerosty do mineralogického systému • Chápe hospodářský význam vybraných minerálů Rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné • Vysvětlí proces vzniku hornin a horninový oběh • Zná hospodářský význam a využití vybraných hornin • Rozpozná vybrané horniny • Pozná půdy – jejich složení, vlastnosti a význam • Vysvětlí oběh vody v přírodě • Chápe postupný vývoj organismů • Zná geologickou stavbu okolí svého bydliště • Pracuje s jednoduchou geologickou mapou	• Země – vznik, postavení ve vesmíru, vnitřní uspořádání Země • Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů • Minerály (vznik, vlastnosti, systém, praktický význam, využití) • Horniny (vznik, třídění, využití) • Geologické děje – příčiny a důsledky vnitřních a vnějších dějů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	9.

P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	• Dokáže popsat podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka • Zná mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčina vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	• Dějiny Země • Geologická stavba místního okolí OSV, VMEGS, EV
P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny	* Využívá základní principy krystalografie * Zhodnotí praktický význam nerostů hornin	Nerosty a horniny Vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití. Horniny: vyvřelé usazené přeměněné Horniny regionu města Ústí nad Orlicí
P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů *P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi*	* Vysvětlí děj vrásnění zemětřesení, sopečná činnost * Posoudí nebezpečí těchto dějů pro člověka	Utváření zemského povrchu Vnitřní geologické děje Poruchy zemské kůry Vrásy, zlomy Vrásnění Zemětřesení Sopečná činnost Pohyby litosférických desek Vnější geologické děje Zvětrávání Půdy – vznik, složení, typy, význam Činnost vody Podzemní voda Činnost moře

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	PŘÍRODOPIS	9.

		Činnost ledovců Činnost větru Činnost organismů a člověka
ZÁKLADY EKOLOGIE ***P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi*** ***P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému*** ***P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam*** ***P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí***	***ZÁKLADY EKOLOGIE*** • Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězec, rovnováha v ekosystému • Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území • Chápe souvislosti mezi živými a neživými složkami ekosystému • Sestaví jednoduchý potravní řetězec a vysvětlí význam jednotlivých článků • Uvede příklady a důsledky kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí • Uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému • Posoudí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi • Sleduje stav životního prostředí ve světě i v místě svého bydliště	EV • Ekologie a životní prostředí
P-9-7-01p uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi *P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému* *P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech* *P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky* *P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní*	* Posoudí význam půd pro výživu rostlin a pro člověka * Shromáždí příklady devastace půd a možnosti rekultivace *Uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě	Základy ekologie a životního prostředí Organismy a prostředí Krajina a její přetváření Přírodní zdroje a jejich využívání Negativní vlivy lidské činnosti na pedosféru Ochrana přírody a prostředí Voda a její ochrana Ovzduší a jeho ochrana Ekologické katastrofy a jejich předcházení Chráněná území

prostředí PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY ***P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody*** *P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu*	***PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY*** • Využívá praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek Průběžně: Dokázat získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu	Praktické metody poznávání přírody Exkurze

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	4.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ROZMANITOST PŘÍRODY ***ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka*** ***ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí*** ***ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*** *ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody* *ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období* *ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí* *ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny* *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí* *ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují*	***ROZMANITOST PŘÍRODY*** • Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody • Vyjmenuje a definuje životní podmínky na Zemi • Uvědomuje si možnost ohrožení životních podmínek • Provede jednoduchý pokus a vyhodnotí jeho výsledek • Definuje znaky života na konkrétních rostlinách a živočiších • Popíše základní části rostliny • Třídí rostliny podle různých znaků • Pozná a pojmenuje některé vybrané rostliny • Využívá jednoduché klíče a atlasy • Třídí živočichy podle stavby těla do základních skupin • Popíše stavbu těla zástupců jednotlivých skupin živočichů • Vypráví o změnách života rostlin a živočichů během roku • Popisuje základní společenstva v okolí města • Zdůvodní vzájemné vztahy mezi organismy • Uvědomuje si princip rovnováhy v přírodě • Chápe vztahy organismů a činností člověka v přírodě • Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě • Uvědomuje si dopad zásahů člověka na přírodu v pozitivním i negativním smyslu • Je si vědom své zodpovědnosti k přírodě • Chápe smysl třídění odpadů • Vlastní činností přispívá k ochraně přírodního prostředí	• Podmínky života na Zemi EV • Přírodní společenstva OSV • Ohleduplné chování k přírodě a její ochrana EV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	4.

Žák : ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ***ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*** ***ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*** ***ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*** ***ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*** ***ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*** ***ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*** ***ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*** *žák* *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu* *ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti* *ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc*	***ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ*** • Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví • Zná zásady správné životosprávy • Rozdělí svůj čas na práci, zábavu a odpočinek • Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním • V modelové situaci určí život ohrožující zranění • Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví ***ROZMANITOST PŘÍRODY*** * Zná znaky ročních období, chování zvířat dle roční doby * Zná charakteristické znaky přírody a počasí * Ví, jak pečujeme o zvířata v zimě * Seznámí se a zná práce na zahradě a na poli dle časového období * Pozná význam půdy, humusu pro život rostlin * Ví, jak pečovat o drobná domácí zvířata * Seznámí se a zná priority péče o životní prostředí * Chová se ohleduplně a správně v přírodě * Pozná význam třídění odpadů a jejich likvidace	Lidské tělo OSV OSV, EV Příroda v ročních obdobích Podzim a jaro na zahradě, v sadě, na poli Příprava zvířat na zimu, odlet ptáků Půda Působení přírodních vlivů, význam půdy Drobná domácí zvířata Ochrana přírody Chování člověka k přírodě Péče o životní prostředí Třídění odpadů a jejich likvidace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	4.

	* Pozoruje chování lidí k přírodě * Dokáže posoudit kladné a záporné vlivy na přírodní prostředí * Seznámí se s druhy živelných pohrom a katastrof ***ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ*** * Zná význam správného denního režimu, zdravé stravy a pitného režimu * Uvědomuje si význam aktivního pohybu, osobní a intimní hygieny * Dokáže vyjmenovat běžné nemoci, znát jejich prevenci, správné chování v době nemoci * Zná základní zásady péče o nemocného * Dokáže ošetřit drobná poranění - první pomoc * Zná, jak předcházet úrazům * Zná důležitá telefonní čísla * Dokáže přivolat pomoc * Seznámí se a ovládá základní dopravní předpisy * Zná a dodržuje bezpečné chování chodce i cyklisty v běžných dopravních situacích	Ochrana přírody Živelné pohromy a ekologické katastrofy Péče o zdraví Zdravá výživa Pitný režim Denní režim Význam aktivního pohybu Osobní a intimní hygiena Běžné nemoci a prevence Chování v době nemoci Základní péče o nemocného Péče o zdraví Drobná poranění, úrazy Předcházení úrazům První pomoc Osobní bezpečí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	4.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ROZMANITOST PŘÍRODY ***ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí*** ***ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy*** ***ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu*** *ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody* *ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí* *ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny* *ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí* *ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují* *ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami*	***ROZMANITOST PŘÍRODY*** • Zařazuje rostliny a živočichy do základních skupin • Nachází shody a rozdíly mezi jednotlivými skupinami rostlin i živočichů a jejich přizpůsobení prostředí • Vyjmenuje některé zástupce rostlin a živočichů • Seznamuje se se základními přírodními oblastmi na Zemi • Uvede příklady rostlin a živočichů v různých oblastech Evropy a světa • Vyhledá si další zajímavosti o rostlinách a živočiších Evropy a světa • Uvědomuje si význam zoologických a botanických zahrad a arboret • Hodnotí některé aktivity člověka v přírodě, které ji mohou podporovat nebo poškozovat • Uvědomí si rozdíl mezi počasím a podnebím • Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi • Popíše postavení Země ve vesmíru • Zná důsledky pohybu Země kolem osy • Zná důsledky oběhu Země kolem Slunce • Vyjmenuje planety sluneční soustavy • Pojmenuje a vysvětlí fáze Měsíce • Porovná rozdíly mezi gravitační a magnetickou sílou • Seznámí se prvními kroky dobývání vesmíru • Poznává jednoduché stroje a jejich funkci • Seznamuje se s elektrickou energií • Zapojuje a zakresluje jednoduché elektrické obvody	• Třídění organismů • Rozmanitost podmínek života na Zemi • Lidské aktivity a příroda EV • Země ve vesmíru

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	5.

	• Seznamuje se s obnovitelnými zdroji elektrické energie	• Člověk a technika
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ***ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života*** ***ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození*** ***ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob*** ***ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista*** ***ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek*** ***ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou*** ***ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc*** *žák* *ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu* *ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života* *ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události* *ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky*	***ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ*** • Poznává orgánové soustavy a jejich funkci • Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví • Zná zásady správné životosprávy • Rozdělí svůj čas na práci, zábavu a odpočinek • Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním • v modelové situaci určí život ohrožující zranění • Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví • Uvědomuje si dopad užívání návykových látek na zdraví člověka • V modelových situacích předvede způsob odmítnutí návykových látek • Chová se ohleduplně k druhému pohlaví • Na úrovni svého věku hovoří o způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty ***ROZMANITOST PŘÍRODY*** * Chápe, co je živá a neživá příroda * Uvědomuje si význam vodních toků a jejich ochrany * Popisuje oběh vody v přírodě * Zná vlastnosti, složení, význam a	• Lidské tělo • Péče o zdraví OSV OSV, EV Voda, vzduch Výskyt, vlastnosti, význam Oběh vody v přírodě Ochrana vodních toků Vlastnosti, složení, význam a proudění vzduchu Ochrana ovzduší

	proudění vzduchu * Uvědomuje si význam ochrany ovzduší, znát základní principy * Určí stavbu těla u domácích zvířat, rostlin, ptáků, hmyzu * Seznámí se s chráněnými a ohroženými druhy zvířat a rostlin * Zná způsob, projevy a průběh života, životní podmínky zvířat, výživa * Ovládá stavbu těla u vybraných druhů * Seznámí se a zná vlastnosti látek, jejich rozdělení * Prakticky dokáže některé z vlastností látek * Dokáže porovnat látky ***ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ*** * Zná části lidského těla * Vyjmenuje hlavní orgány a orgánové soustavy, znát jejich funkce * Ví rozdíly mezi mužem a ženou * Pochopí, že člověk ve svém životě prochází jednotlivými vývojovými stupni * Umí vyjmenovat a určí jednotlivé vývojové etapy v životě člověka * Seznámí se s nejčastějšími druhy návykových látek a jejich negativním vlivem na zdraví člověka	Rostliny, houby, živočichové Stavba těla Domácí zvířata, užitek Ptáci volně žijící a drůbež, ochrana ptactva Hmyz užitečný a škodlivý Rostliny - základní projevy rostlin / dýchání, přijímání potravy, rozmnožování/ Rostliny na zahradě, na poli, v lese, u vody Chráněné rostliny, zvířata Látky a jejich vlastnosti /pevné, kapalné, plynné/ Pokus Lidské tělo Hygiena jednotlivých soustav Etapy lidského života Návykové látky a zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	PŘÍRODOVĚDA	5.

	* Zná a umí uplatnit možnosti jejich odmítání * Uvědomuje si nebezpečí gamblerství /chorobného hráčství/ * Seznámí se s druhy a možnostmi mimořádných událostí * Nepodléhá panice, reaguje přiměřeně na pokyny dospělých	Ochrana člověka za mimořádných událostí

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**PŘÍRODOPIS**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a příroda**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 2 hodiny 7. ročník: 2 hodiny 8. ročník: 2 hodiny 9. ročník: 2 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace)

Základní formou výuky je vyučovací hodina. Do výuky jsou zařazovány laboratorní práce. Vyučování probíhá většinou ve třídě, v příznivém počasí také v přírodě v okolí školy. Žáci se zúčastňují exkurzí s přírodovědnou tématikou.

Obsahové vymezení

Předmět přírodopis navazuje na předměty prvouka a přírodověda ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět vyučované na 1. stupni. Úzce souvisí s dalšími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jako je fyzika, chemie, zeměpis a volitelný předmět seminář z biologie.

Vzdělávání v předmětu směřuje k rozvíjení zájmu o přírodu. Žáci se seznamují se stavbou organismů, zákonitostmi jejich života a vzájemnými vztahy všech součástí přírody. Poznávají lidský organismus a jeho fungování, ale také jeho ohrožení úrazy a nemocemi a předcházení jim. Učí se pracovat s laboratorními pomůckami a odbornou literaturou. Přírodopis vede žáky k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy a ochrany všech součástí živé i neživé přírody.

Metody a formy práce jsou zaměřené na rozvoj schopnosti pozorování, získávání informací, logického myšlení, aplikace získaných vědomostí a vzájemné spolupráce žáků. Při výuce jsou využívány jak frontální výuka s mnoha demonstračními pomůckami, tak i práce samostatná a skupinová s využitím přírodnin, pracovních listů a odborné literatury.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- poskytujeme dostatek učebnic, odborných publikací a dalších materiálů - umožňujeme přístup na internet - vedeme žáky k samostatnému používání studijních materiálů - podněcujeme žáky k využívání jejich vlastních zdrojů informací
Kompetence k řešení problémů	- zadáváme úkoly, které rozvíjejí žákovy schopnosti a nutí jej hledat cesty k jejich vyřešení - podporujeme žáky v samostatném řešení problémů - zařazujeme činnosti, při kterých žáci docházejí sami k objevům, učí se je vyhodnocovat a formulovat závěry

Kompetence komunikativní	- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují a komunikují - umožňujeme žákům projevit vlastní názory - umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce - diskutujeme se žáky podle daných pravidel
Kompetence sociální a personální	- zařazujeme práci ve skupině, při které je učíme organizovat, spolupracovat a vzájemně se hodnotit - umožňujeme žákům porovnat jejich schopnosti v soutěžích - zajímáme se o žáky, jejich názory a zkušenosti - uplatňujeme individuální přístup k žákům podle jejich schopností, zadáváme náročnější úkoly žákům talentovaným - sledujeme úspěšnost žáků a oceňujeme jejich pokrok
Kompetence občanské	- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování - podporujeme vytváření pozitivního postoje k přírodě - vedeme žáky k aktivní ochraně přírody - zapojujeme žáky do soutěží s ekologickou tématikou - seznamujeme žáky se způsoby ochrany vlastního zdraví a zdraví jejich blízkých
Kompetence pracovní	- důsledně vyžadujeme plnění zadaných úkolů - dbáme na správné a bezpečné používání pomůcek
Kompetence digitální	- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledávaných informací s informacemi v dalších zdrojích - rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry - vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi - při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Zařazení průřezových témat

Téma	Tématický okruh	Námět	Forma
Environmentální výchova	**Ekosystémy**	Rostliny různých ekosystémů Živočichové různých ekosystémů Rovnováha v ekosystému	Integrace do předmětu 6. ročník Integrace do předmětu 9. ročník
	Základní podmínky života	Základní podmínky života	Integrace do předmětu 6. ročník
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ekologie a životní prostředí	Integrace do předmětu 9. ročník

	Vztah člověka k prostředí	Ohrožené a chráněné druhy živočichů a rostlin Ekologie a životní prostředí	Integrace do předmětu 6. ročník Integrace do předmětu 9. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**PŘÍRODOVĚDA**
Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	4. ročník: 1 hodina 5. ročník: 2 hodiny

Cíle přírodovědy jsou naplňovány především ve vyučovacích hodinách, které probíhají v kmenových třídách. Osvojování učiva je založeno převážně na pozorování, na srovnávání a na dalších aktivních činnostech dětí. Časté jsou vycházky do přírody. Využívají se exkurze, besedy. Žáci si připravují referáty, pracují s encyklopediemi, vytvářejí projekty. Časté je využití moderní techniky, např. video, počítače, internet.

Obsahové vymezení

Přírodověda navazuje na předmět prvouka. Jde o předmět, který vychází z různých přírodovědných oborů. Žáci tu získávají vědomosti a dovednosti, které jim umožní poznávat přírodu, člověka a svět, ve kterém lidé pracují a žijí. Žáci poznávají Zemi a vesmír, základní přírodní jevy a vztahy, získávají pojem o vzájemných souvislostech mezi organismy. Rozvíjejí schopnost samostatného poznávání a pozorování, řeší přiměřeně náročné úkoly. Žáci jsou vedeni tak, aby si utvářeli kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života a k ochraně životního prostředí.

Vzdělávací obsah přírodovědy zahrnuje tyto okruhy:

Rozmanitost přírody – Praktické pozorování rozmanitostí a proměnlivosti živé i neživé přírody směřuje k poznání, že Země i život na ní tvoří jednotný celek, jehož rovnovážné vztahy může člověk narušovat. Žáci se učí přispět k ochraně přírody a ke zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví – Žáci poznávají sami sebe z hlediska biologické a fyziologické funkce. Studují vývoj člověka od narození. Získávají poučení o zdraví a nemocech. Chápou význam denního režimu, správné výživy a důležitost bezpečného chování, které zajišťuje ochranu zdraví svého i druhých.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- vedeme žáky k tomu, aby si prostřednictvím encyklopedií, internetu a dokumentárních pořadů samostatně vyhledávali informace - vytváříme s žáky sbírky - uplatňujeme s žáky poznatky v praxi
Kompetence k řešení problémů	- pomocí pokusů ověřujeme a prozkoumáváme s žáky jevy a zákonitosti přírody - vedeme žáky k porovnávání a srovnávání informací - podporujeme u žáků tvořivé myšlení

Kompetence komunikativní	- učíme žáky srozumitelně a výstižně popisovat jevy a postupy
Kompetence sociální a personální	- chráníme s žáky přírodu živou i neživou - učíme žáky využívat zdroje tak, aby se neničila rovnováha v přírodě - utváříme kladný vztah ke zdravému způsobu života
Kompetence občanské	- zařazujeme práci ve skupinách - zadáváme pokyny tak, aby jim žáci rozuměli a dokázali podle nich pracovat
Kompetence pracovní	- při plnění zadaných úkolů vyžadujeme soustavnost, cílevědomost a zodpovědnost - vedeme žáky k plnění úkolů až do konce - podněcujeme žáky k aktivitě v hodině i mimo ni
Kompetence digitální	- klademe důraz na vytváření společenských pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování - vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, které mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházením, např. zařazování relaxačních technik

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	Mezilidské vztahy	Přírodní společenstva, vytváření koláže	Práce ve skupinách 4. ročník
	Kooperace a kompetice	Třídění organismů	Práce ve skupinách 5. ročník
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Péče o zdraví	Integrace do předmětu 5. ročník
Environmentální výchova	Základní podmínky života	Podmínky života na Zemi	Pokusy 4. ročník
	Ekosystémy	Ohleduplné chování k přírodě a její ochrana	Integrace do předmětu 4. ročník

	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Lidské aktivity a příroda	Integrace do předmětu 5. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	1.-3.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ***ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů*** ***ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy*** *ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů* *ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy* KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI ***ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi*** *ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi* PĚSTITELSKÉ PRÁCE ***ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování*** ***ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny*** *ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky* *ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny* PŘÍPRAVA POKRMŮ ***ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování*** ***ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování*** *ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování* *ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování*	***PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM*** • Samostatně připravuje a ukončuje svoji práci • Organizuje svoji činnost • Udržuje pořádek na pracovním místě • Uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • Rozlišuje přírodní a technické materiály • Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • Pracuje podle slovního návodu a předlohy • Vhodně vybírá pracovní nástroje ***KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI*** • Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi ***PĚSTITELSKÉ PRÁCE*** • Provádí pozorování přírody • Pozná pěstitelský materiál a pomůcky ošetřuje pokojové květiny ***PŘÍPRAVA POKRMŮ*** • Připraví tabuli pro jednoduché stolování • Chová se vhodně při stolování • Podílí se na přípravě jednoduchého pokrmu (pomazánka, cukroví, salát) 1. ročník ***PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM*** * Dodržuje požadavky organizované a bezpečné práce * Udržuje pořádek na pracovišti * Dodržuje hygienická pravidla * Osvojí si užívání pracovního oděvu	• Úvod do pracovních činností, vytváření návyků, organizace a plánování práce • Práce s drobným materiálem Navlékání, stříhání, ohýbání, slepování, svazování, vyšívání, modelování, … • Konstrukční činnosti • Práce montážní a demontážní • Pěstitelské práce • Základní podmínky pro pěstování, • pěstování nenáročných rostlin ze semen, péče o pokojové květiny • Příprava pokrmů Běžné a slavnostní stolování OSV, EV Práce s drobným materiálem Papír: základní praktické činnosti - skládání, trhání, překládání, lepení, spojování, stříhání, Modelovací hmoty: vlastnosti, hygiena při manipulaci spojování

		částí, práce s pískem, sněhem Textil: stříhání, nalepování látky, vlny, šněrování
	* Osvojí si základy práce s nůžkami, lepidlem * Úsporně zachází s materiálem	Korálky, přírodniny: třídění, lisování, sběr plodů Lidové zvyky, tradice, řemesla
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI * Třídí díly stavebnic dle velikosti a tvaru * Spojí části v celek * Zapojí se do kolektivní stavby	Práce montážní a demontážní Třídění tvarů dílů dřevěných, plastových stavebnic, jejich volné sestavování, spojování,
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE * Používá správné množství zálivky * Zvládá otřít listy rostlin	Zásady bezpečné práce s rostlinami, základní prakt. činnosti - zálivka, péče o listy, výsev, klíčení úklid okolí školy, vycházky do parků
	PŘÍPRAVA POKRMŮ * Zvládá základní úklid svého místa * Dodržuje hygienická pravidla při svačině	Hygiena provozu domácnosti - péče o pracovní plochu, úklid věcí, pravidla stolování - svačina
	* Ukládá oděv a pomůcky na určená místa * Zapne zdrhovadlo, knoflík, suchý zip * Dodržuje hygienické návyky	Sebeobsluha, hygiena Osobní hygiena, obouvání, šněrování, zapínání, oblékání, ukládání oděvů, obuvi na určená místa
	2. ročník ***PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM*** * Dle nápodoby a pod vedením učitele vyrobí jednoduchý výrobek * Uvědomí si význam sběru starého papíru, plastů * Pracuje přesně, pečlivě, trpělivě, čistě * Bezpečně zachází s jehlou a jinými pracovními nástroji * Šetří s materiálem	OSV, EV Papír: vlastnosti, druhy, základní praktické činnosti Modelovací hmoty: vlastnosti hmoty, základní praktické činnosti, vytváření složitějších tvarů , práce s pískem, sněhem Textil a příze: přípravné práce na šití, funkce jehly, propichování, stříhání Korálky, přírodniny: upevňování činností z 1. roč . sběr plodů a přírodnin
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI * Vytvoří jednoduchý model	Porovnávání různých druhů stavebnic , sestavení modelů i

	nápodobou dle názoru, fantazie * Sestaví plošný obrázek dle předlohy	dle vlastní fantazie
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE * Rozpozná parkovou a zahradní úpravu * Popíše základní podmínky pro život rostlin vlastními slovy * Pozná vhodný čas pro zálivku a používá její vhodné množství * Vykonává jednoduché práce při ošetřování rostlin	Péče o životní prostředí, sledování podmínek pro život rostlin, ošetřování pokoj.rostlin, klíčení, výsev -pozorování změn, úprava okolí školy, vycházky do zahrad, parků
	PŘÍPRAVA POKRMŮ * Pojmenuje kuchyňské náčiní prostře stůl * Zhotoví studený pokrm	Upevňování osvojených pracovních.a hygienických návyků Vaření, asistence při nákupu a přípravě jednoduchého studeného pokrmu Estetická úprava stolu
	* Zvládne všechny typy zapínání * Udržuje své věci v pořádku * Složí jednotlivé části oblečení * Vyjmenuje základní zdravotní potřeby * Prakticky ošetří drobné poranění	Sebeobsluha a hygiena Základní zdravotní potřeby Poskytnutí první pomoci při říznutí, bezpečnost v kuchyni. Samostatná obsluha při oblékání, obouvání, úklid oděvů, obuvi, Hygiena
	3. ročník ***PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM*** * Pojmenuje potřebné nástroje a pomůcky * Samostatně vymodeluje dva výrobky dle vlastní volby * Zvládá navlékací techniku * Používá textil a přízi při tvoření koláží * Osvojí si základní techniky při práci s drátem	OSV, EV Papír: opakování a upevňování dovedností z předcházejících ročníků, druhy papíru – balicí , průklepový, lepenka, karton Praktické dovednosti Karton: seznámení se s materiálem, jeho vlastnostmi, práce s tenkým kartonem Modelovací hmoty: poznávání a porovnávání různých druhů Upevňování již osvojených praktických činností Textil a příze : porovnání vlastností textilu a papíru Drobný materiál: zdokonalování činností z 1.+2.roč Drát: bezpečnost práce Práce s měkkým drátem Lidové zvyky, tradice, řemesla Práce s dalšími materiály dle

	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI * Používá spojovací součástky * Sestaví prostorový model dle návodu, fantazie ***PĚSTITELSKÉ PRÁCE*** * Pečuje o nenáročné rostliny * Prakticky a samostatně ovládá hrabání, zalévání, setí * Vyjmenuje 5 zahradních a 5 lučních květin * Používá vhodné úklidové pomůcky ***PŘÍPRAVA POKRMŮ*** * Používá jednoduché kuchyňské nástroje - nůž, škrabku * Vyjmenuje základní pravidla péče o vlastní tělo * Dodržuje základní hygienická pravidla * Samostatně se obléká * Myje obuv, vykartáčuje oděv * Udržuje pořádek na svém pracovním místě	možností Stavebnice: spojovací, konstrukční, kartónové díly Porovnávání materiálů Sestavování jednoduchých modelů - dle předlohy i vlastní fantazie, prostorové modely Pokojové r.: opakování a prohlubování osvojených činností, přesazování, kypření, zásady správné zálivky, úprava květin do váz Úprava okolí školy Hygiena provozu domácnosti: udržování pořádku, třídění odpadu Vaření, nákup potravin Jednoduchý tepelně upravený pokrm, nápoj Úprava stolu pro jednoduché stolování Bezpečnost při používání el. varné konvice a el. vařiče První pomoc při opaření, popálení Sebeobsluha a hygiena Upevňování hyg. pravidel, osobní hygiena Ukládání školních potřeb, umývání tabule Oblékání a obouvání Úklid pracoviště, třídy , šatny Procvičování šněrování a zavazování Čištění a ukládání oděvu a obuvi Exkurze dle individuálních plánů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	1.-3.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	4.-5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ***ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu*** ***ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic*** ***ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu*** ***ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*** *ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu* *ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii* *ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu* *ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění* KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI ***ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž*** ***ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu*** ***ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu*** *ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž* *ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu* *ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti*	***PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM*** • Organizuje a plánuje svou práci • Připraví si pracovní místo • Během práce udržuje čistotu a pořádek • Při všech činnostech dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • Poskytne první pomoc při poranění • Použije vhodný materiál a vybere k němu vhodné nástroje a pomůcky • Šetří materiálem • Určuje základní vlastnosti materiálu • Na základě své fantazie vytváří různé výrobky • Volí různé techniky zpracování modelovací hmoty • Uplatňuje kreativitu • Pracuje podle slovního návodu • Rozlišuje vlastnosti různých druhů papíru • Zpracuje papír různými technikami • Obkresluje šablony, vystřihuje, skládá a lepí • Pracuje na základě slovního návodu a předlohy • Poznává různé druhy textilií a jejich vlastnosti • Zvládá základní postupy šití a vyšívání • Zvládá jednoduché postupy při práci se střihem • Samostatně vytvoří jednoduchý textilní výrobek přiměřený vlastním dovednostem • Užívá dalších materiálů k výrobě předmětů a drobných dárků • Pracuje s přírodninami • Kombinuje různé materiály	• Bezpečnost a hygiena práce • Práce s drobným materiálem • Modelovací hmota • Papír a karton • Textil • Další materiál

práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu *- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky* PĚSTITELSKÉ PRÁCE ***ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování*** ***ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny*** ***ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní*** ***ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu*** **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:** žák *ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin* *ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování* *ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní* *ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě* PŘÍPRAVA POKRMŮ ***ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně*** ***ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm*** ***ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování*** ***ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni*** *ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně* *ČSP-5-4-02 připraví samostatně*	• Esteticky propojí přírodní a ostatní materiály v praktický celek • Využívá prvků lidových tradic ***KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI*** • Pečlivě se seznámí s návodem a předlohami • Vyzná se v návodu a rozumí mu • Sestaví model podle předlohy a podle vlastní představy • Uloží díly stavebnice ***PĚSTITELSKÉ PRÁCE*** • Dodržuje základní podmínky pro pěstování rostlin ve třídě • Pečuje o rostliny ve třídě • Jednoduchými pokusy ověřuje podmínky života rostlin • Sleduje a zaznamenává klíčivost a růst rostliny ***PŘÍPRAVA POKRMŮ*** • Zná základní vybavení kuchyně • Připraví jednoduché pohoštění • Dodržuje pravidla správného stolování 4. ročník ***PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM*** * Bezpečně zachází s potřebnými nástroji * Dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla * Pracuje u některých úkolů samostatně * Porovnává vlastnosti materiálu * Vybírá si vhodný materiál a pracovní pomůcky * Zvládá práci s modelovací hmotou * Přišije knoflík, patent * Vytvoří jednoduchý výrobek z koženky, drátu	• Stavebnice • Pokojové rostliny • Pokusy a pozorování • Příprava pokrmů OSV OSV, EV Papír: pohloubení znalostí o vlastnostech materiálu Pracovní činnosti - upevnění již osvojených činností Karton: práce s různými druhy kartonu Modelovací hmoty: zdokonalování již osvojených činností, modelování drobných předmětů ve tvaru těles Textil a příze: přední a zadní steh, sešívání tkanin, přišívání knoflíků Drobný materiál,

jednoduchý pokrm *ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování* *ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni* *- uplatňuje zásady správné výživy*	***KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI*** * Spojuje jednotlivé části za použití odpovídajících nástrojů * Sestavuje prostorové modely dle předlohy a zvládá jejich demontáž ***PĚSTITELSKÉ PRÁCE*** * Seznámí se s ošetřováním půdy na jaře a na podzim * Vyjmenuje základní podmínky pěstování rostlin – voda, vzduch, půda, vysvětlí jejich význam * Pojmenuje 5 pokojových rostlin * Pečuje o rostliny s ohledem na jejich životní podmínky * Používá vhodné nářadí * Vytvoří vazby a aranžmá květin, rostlin * Rozezná základní léčivé rostliny **PŘÍPRAVA POKRMŮ** * Pojmenuje základní vybavení v kuchyni, techniku v kuchyni * Upraví stůl ke stolování * Učí se pravidla správného stolování * Připraví samostatně jednoduché pohoštění * Myje a utírá nádobí * Ošetří drobné poranění,	přírodniny: prohlubování osvojených dovedností, sběr Drát: práce s měkkým drátem Práce s dalšími materiály dle možností Stavebnice: kovová, konstrukční, plastová Seznámení s jednotlivými součástmi a předlohami Sestavování jednoduchých modelů Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování Výživa rostlin Pokojové rostliny Poznávání různých druhů, přesazování Pěstování rostlin Zelenina, koření Úprava okolí školy: péče o okrasné keře, seznámení s pleveli Léčivé rostliny: určování, užití, význam Vybavení kuchyně Stolování Vaření Nákup potravin, zhotovení teplého pokrmu, zásady správné výživy Hygiena dom. provozu Úklid v kuchyni Zdravověda a hygiena Ošetření poranění, popálení,

	zavolá pomoc * Ukáže způsoby použití trojcípého šátku	bodnutí hmyzem, seznámení s jednoduchou obvazovou technikou, užití trojcípého šátku Osobní hygiena ženy, sexuální výchova Exkurze dle ind. plánu
	5. ročník ***PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM*** * S využitím vlastní fantazie vytvoří různé výrobky z daného materiálu přiměřenými pracovními postupy * Zvolí si vzhledem k použitému materiálu vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní * Adekvátně ošetří drobné poranění * Zvládá základní zpracování keramické hlíny * Vytvoří vzorník základních stehů * Háčkuje základní sloupky ***KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI*** * Zvládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů * Pracuje samostatně dle návodu, předlohy, náčrtu * Ošetřuje drobně poranění, zásady první pomoci ***PĚSTITELSKÉ PRÁCE*** * Vysvětlí způsob ochrany životního prostředí * Vlastními slovy popíše důvody a způsoby pro třídění odpadů * Vyjmenuje základní podmínky a postupy pro pěst.rostlin, ošetřuje a pěstuje rostliny ze semen v místnosti a na zahradě, provádí pěstitelská pozorování	OSV, EV Papír: druhy, vlastnosti, užití Seznámení se s jeho výrobou a recyklací. Modelovací hmoty: upevňování získaných dovednosti, , práce s keramickou hlínou Textil, příze: seznámení s druhy tkanin, přízí, s jejich využitím Drát: práce dle návodu, předlohy Stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční Sestavování jednoduchých modelů Práce dle jednoduchých návodů, konstrukce obtížnějších pohyblivých modelů Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin, osivo Úprava okolí školy Pokoj rostliny: upevňování získaných dovedností, ošetření rostlin

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	4.-5.

	* Rozliší rostliny užitkové, okrasné, pokojové * Pojmenuje nářadí a pomůcky při práci na pozemku * Zvolí si k různým činnostem správné pomůcky, nástroje, náčiní	Zásady bezpečné práce s rostlinami
	PŘÍPRAVA POKRMŮ * Pojmenuje a používá jednoduché spotřebiče * Zvládá údržbu podlahovin- mytí, ošetřování * Ošetří jednoduché poranění /říznutí, opaření, popálení/, Předvede jednu obvazovou techniku * Samostatně připraví jednoduché pohoštění - pomazánku, jednoduchý bezmasý oběd, pokrmy z brambor	Základní vybavení kuchyně, spotřebiče Hygiena dom. provozu Hygiena práce Úklidové práce Příprava pokrmů Výběr, nákup a skladování potravin Prostírání stolu, dodržování pravidel stolování
	* Zná způsob třídění odpadů * Vysvětlí pojem recyklace papíru	Odpady a hospodaření s odpady

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	4.-5.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	6. - 9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY ***ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*** ***ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*** ***ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*** ***ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku*** ***ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu***	6. - 7. ***PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY*** • Zvládá jednoduché práce se dřevem, plasty, kovy • Osvojuje si základní dovednosti práce s materiály • Zvládá jednoduché pracovní postupy • Učí se organizovat svou činnost • Dodržuje základy bezpečnosti práce • Poskytuje první pomoc při úrazu • Orientuje se ve výkresu nebo návodu	• Bezpečnost práce, úvod do problematiky, pracovní řád • Vlastnosti materiálů užití v praxi – dřevo, kov, plast pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • Jednoduché pracovní operace a postupy • Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
DESING A KONSTRUOVÁNÍ ***ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model*** ***ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.*** ***ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení*** ***ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu***	***DESING A KONSTRUOVÁNÍ*** • Vytvoří jednoduchý výrobek • Provede montáž a demontáž • Čte z předlohy - tech. výkresu • Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, bezpečnostní předpisy • Poskytne první pomoc při úrazu	• Stavebnice-konstrukční a elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž; práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem… • Bezpečnostní předpisy pro práci • Lékárnička
PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ ***ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin*** ***ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu*** ***ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu*** ***ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se***	***PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ*** • Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • Zachází správně s nářadím (ošetřování a ukládání) • Pěstuje a využívá rostliny pro výzdobu	• Základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin • Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, pěstování vybraných druhů • Okrasné rostliny – pěstování vybraných okrasných dřevin a květin • Léčivé rostliny a koření

zvířaty ***ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty*** PŘÍPRAVA POKRMŮ ***ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče*** ***ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy*** ***ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti*** ***ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*** *ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň* *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech*	• Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat • Dodržuje základy bezpečnosti práce ***PŘÍPRAVA POKRMŮ*** • Poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni • Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami správné výživy • Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu **6. a 7. ročník** ***PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY*** * Rozlišuje druhy materiálů, volí si vhodné pracovní pomůcky a postupy * Naučí se ručnímu obrábění *Obeznámí se s úlohou techniky v životě člověka * Naučí se práci s různým materiálem * Poskytne první pomoc Práce s ostatními materiály * Používá nástroje a pomůcky, které jsou určené na různý druh materiálů (správná volba) ***DESING A KONSTRUOVÁNÍ*** * Vytvoří jednoduchý výrobek provede montáž a demontáž; číst	• Etologie zvířat • Kuchyně – základní vybavení, hygiena provozu • Potraviny – výběr, skladování, sestavování jídelníčku • Stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobné prvky a květiny na stole OSV, EV Materiály- vlastnosti a užití v praxi (dřevo, papír, modelovací hmota, plasty a kov) Pracovní pomůcky-nářadí a nástroje pro ruční obrábění (opracování) Jednoduché pracovní operace a postupy, org.práce Technologické postupy-technické náčrty, výkresy a návody Úloha techniky v životě člověka- zneužití techniky, technika a životní prostředí Řemesla a tradice Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy Technologické postupy podle zpracovaného materiálu Základní dovednosti ručních prací Výroba drobných oděvních a bytových doplňků Stavebnice-konstrukční a technické; sestavování modelů; montáž a demontáž.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	6. - 9.

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model *ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení*	z předlohy - tech.výkresu	Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem…..
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě *ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami*	***PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ*** * Seznámí se s půdou a pěstováním důležitých rostlin pro život člověka (a ne jen člověka) * Rozezná druhy zelenin, ovocných a léčivých rostlin * Projevuje znalosti chovu zvířat * Poskytne první pomoc	Základní podmínky pro pěstování-půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Zelenina- osivo, sadba, výpěstky podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny-pokojové rostliny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin Ovocné rostliny-druhy a jejich pěstování Léčivé rostliny, koření- pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny jedovaté; jako drogy a jejich zneužívání; alergie Chovatelství- chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty
	* Má základní znalosti o chovu drobných domácích zvířat * Etologie zvířat	
ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku *ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti* *ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií*	***PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI*** *Ovládá běžné spotřebiče, které se používají v domácnosti * Naučí jakým způsobem udržovat domácnost * Dodržuje bezpečnostní předpisy	Údržba v domácnosti - údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpeč. při styku s čistícími prostředky, údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čistící prostředky a zacházení s nimi

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	6. - 9.

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu*	***PŘÍPRAVA POKRMŮ*** * Naučí se používat kuchyňský inventář * Sestaví jídelníček a připravit stůl ke stolování * Dodržuje bezpečnostní předpisy * Naučí se používat kuchyňský inventář	Kuchyně- základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu Potraviny- skupiny potravin; Sestavování jídelníčku; způsoby konzervace Příprava pokrmů-úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy Úprava stolu a stolování jednoduché prostírání; obsluha a chování se u stolu; slavnostní stolování v rodině; zdobné prvky a květiny na stole

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	6. - 9.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	8. - 9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:	8. - 9.	
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY ***ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň*** ***ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí*** ***ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost*** ***ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku*** ***ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu***	***PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY*** • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • Poskytuje první pomoc při úrazu • Provádí jednoduché práce s technickými materiály • Užívá technickou dokumentaci • Posuzuje výrobky z hlediska kvality, funkčnosti a estetiky	OSV • Organizace práce, důležité technologické postupy • Práce s kovem – ohýbání, vrtání, pilování, stříhání, spojování • Poučení o nebezpečném ohrožení zdraví – barvy, laky • Úloha techniky, technika a životní prostředí • Tradice a řemesla
DESING A KONSTRUOVÁNÍ ***ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model*** ***ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.***	***DESING A KONSTRUOVÁNÍ*** • Vytvoří složitější výrobek • Provede montáž a demontáž • Čte z předlohy - tech. Výkresu	• Stavebnice-konstrukční a elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž; práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem…
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• Provede údržbu na jízdním kole	• Jízdní kolo
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	• Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, bezpečnostní předpisy • Poskytne první pomoc při úrazu	• Bezpečnostní předpisy pro práci • Lékárnička
PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ ***ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin*** ***ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu*** ***ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty***	***PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ*** • Správně zachází s nářadím, provádí jeho údržbu • Pěstuje a využívá rostliny pro výzdobu • Dodržuje základy bezpečnosti práce •	• Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, pěstování vybraných druhů • Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, uskladňování a zpracování

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	8. – 9.

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI ***ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví*** ***ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů*** ***ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu*** ***ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem***	***PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI*** • Zvládá jednoduché domácí účetnictví • Zachází bezpečně s čistícími prostředky • Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	• Finance, provoz a údržba domácnosti • Úklid domácnosti • Elektrotechnika v domácnosti
PŘÍPRAVA POKRMŮ ***ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče*** ***ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy*** ***ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti*** ***ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni***	***PŘÍPRAVA POKRMŮ*** • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • Poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni • Má znalosti o výživě člověka • Připraví jednoduché pokrmy	• Potraviny – výběr, nákupy, skladování • Životospráva a sestava jídelníčku • Příprava pokrmů – za studena, tepelné úpravy, základní postupy
PRÁCE S LAB. TECHNIKOU ***ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů*** ***ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl*** ***ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci*** ***ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla***	***PRÁCE S LAB. TECHNIKOU*** • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • Poskytuje první pomoc při úrazu • Pracuje s laboratorními váhami • Pracuje s měřidly • Pracuje s odměrným válcem • Odměří požadované množství • Vypracuje protokol o cíli, průběhu a výsledku experimentu • Formuluje závěry pozorování, měření, experimentu	• Zjišťování hmotnosti těles • Měření délky, pravítko, metr (skládací, svinovací …) • Zjišťování objemu

bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci ***ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři***		
VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECH. ***ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky*** ***ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení*** ***ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava*** ***ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením*** ***ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu***	***VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECH.*** • Užívá internet – pracuje s mobilními technologiemi • Zvládne základní obsluhu a údržbu PC, TV, CD měnič, … • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, propojí přídavná zařízení s PC • Ošetřuje digitální techniku • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • Poskytuje první pomoc při úrazu	• Učebna informatiky • Cestování, obchod, vzdělávání, zábava • PC, tablet, interaktivní tabule, magnetofon … OSV
SVĚT PRÁCE ***ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí*** ***ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy*** ***ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání*** ***ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce***	***SVĚT PRÁCE*** • Využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání • Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě budoucího povolání a profesní přípravy • Prokáže v modelových situacích schopnost prezentovat svou osobu na trhu práce	• Trh práce – povolání, druhy pracovišť, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní • Volba profesní orientace – tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb • Problém nezaměstnanosti, úřad práce • Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů • Zaměstnání a pracovní příležitosti v obci a okolí • Hledání zaměstnání • Úřad práce
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s	**8. a 9. ročník** ***PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY*** * Rozlišuje druhy materiálů, zvolí si vhodné pracovní pomůcky a postupy * Naučí se ručnímu obrábění * Seznámí se s technologickými	Materiály- vlastnosti a užití v praxi (dřevo, papír, plasty a kov) Pracovní pomůcky-nářadí a nástroje pro ruční obrábění

technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň *ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost* *ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech*	postupy *Obeznámí se s úlohou techniky v životě člověka * Naučí se práci s různým materiálem * Poskytne první pomoc Práce s ostatními materiály * Používá nástroje a pomůcky, které jsou určené na různý druh materiálů (správná volba) * Poskytne první pomoc	(opracování) Jednoduché pracovní operace a postupy, org.práce Technologické postupy-technické náčrty, výkresy a návody Úloha techniky v životě člověka- zneužití techniky, technika a životní prostředí Řemesla a tradice Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy Technologické postupy podle zpracovaného materiálu Základní dovednosti ručních prací Výroba drobných oděvních a bytových doplňků
ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model *ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení*	***DESING A KONSTRUOVÁNÍ*** * Vytvoří jednoduchý výrobek provede montáž a demontáž; číst z předlohy - tech. výkresu *Provede údržbu na jízdním kole	Stavebnice-konstrukční a elektrotechnické; sestavování modelů; montáž a demontáž; práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem Jízdní kolo
ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě *ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami*	***PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ*** * Seznámí se s půdou a pěstováním důležitých rostlin pro život člověka (a ne jen člověka) * Rozezná druhy zelenin, ovocných a léčivých rostlin * Projevuje znalosti chovu zvířat * Poskytne první pomoc	Základní podmínky pro pěstování-půda a její zpracování; výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Zelenina- osivo, sadba, výpěstky podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny Okrasné rostliny-pokojové rostliny; pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; využití květin v exteriéru a interiéru; aranžování a jednoduchá vazba květin Ovocné rostliny-druhy a jejich pěstování Léčivé rostliny, koření Pěstování vybraných rostlin; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin; rostliny

		jedovaté; jako drogy a jejich zneužívání; alergie Chovatelství- chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se zvířaty
ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku *ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti* *ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií*	***PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI*** * Zná význam pojmů: příjem, výdej, plat a platební styk * Ví, jakým způsobem udržovat domácnost * Ovládá běžné spotřebiče, které se používají v domácnosti * Ví, jakým způsobem udržovat domácnost * Dodržuje bezpečnostní předpisy * Poskytne první pomoc při úrazu el.proudem nebo chemikálií	Finance a provoz domácnosti- rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk Energie, voda a jejich úspora Údržba v domácnosti - údržba a úklid, prostředky, postupy; bezpeč.při styku s čistícími prostředky, údržba oděvů a textilií, postupy; prací a čistící prostředky a zacházení s nimi El.spotřebiče-funkce a užití, vládá-ní,ochrana a údržba, bezpečnost provozu; nebezpečí úrazu el.proudem
ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy *ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu*	***PŘÍPRAVA POKRMŮ*** * Naučí se používat kuchyňský inventář * Sestaví jídelníček a připraví stůl ke stolování * Dodržuje bezpečnostní předpis	Kuchyně- základní vybavení, udržování pořádku a čistoty; bezpečnost a hygiena provozu Potraviny- skupiny potravin; Sestavování jídelníčku; způsoby konzervace Příprava pokrmů-úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů; zásady zdravé výživy Úprava stolu a stolování jednoduché prostírání; obsluha a chování se u stolu; slavnostní stolování v rodině; zdobné prvky a květiny na stole
ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu *ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při*	***PRÁCE S LAB. TECHNIKOU*** • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • Poskytuje první pomoc při úrazu • Pracuje s laboratorními váhami • Pracuje s měřidly • Pracuje s odměrným válcem • Odměří požadované množství	• Zjišťování hmotnosti těles • Měření délky, pravítko, metr (skládací, svinovací …) • Zjišťování objemu

laboratorních činnostech *ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři*	• Vypracuje protokol o cíli, průběhu a výsledku experimentu • Formuluje závěry pozorování, měření, experimentu	
ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu *ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení* *ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb*	***VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECH.*** • Užívá internet – pracuje s mobilními technologiemi • Zvládne základní obsluhu a údržbu PC, TV, CD měnič, … • Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení, propojí přídavná zařízení s PC • Ošetřuje digitální techniku • Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci • Poskytuje první pomoc při úrazu	• Učebna informatiky • Cestování, obchod, vzdělávání, zábava • PC, tablet, interaktivní tabule, magnetofon …
ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách *ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života* *ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání* *ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání* *- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů* *- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání*	***SVĚT PRÁCE*** * Cílevědomě se připravuje na své budoucí povolání	Trh práce- povolání lidí; druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní Volba profesní orientace- základní principy; osobní zájmy a cíle Tělesný a zdravotní stav; osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání- náplň učebních a studijních oborů; informace o dalším vzdělávání Zaměstnání- způsoby hledání; pohovor u zaměstnavatele; informační základna pro volbu povolání; problémy nezaměstnanosti; úřady práce; práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru Podnikání- nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce	PRACOVNÍ VYUČOVÁNÍ	8. – 9.

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a zdraví**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	1. ročník: 3 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace) 2. ročník: 3 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace) 3. ročník: 3 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace) 4. ročník: 3 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace) 5. ročník: 3 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace)

Tělesná výchova je realizována jako vyučovací hodina v tělocvičně, na školním hřišti, v přírodě /okolí školy/ nebo na sportovištích ve městě. Uplatňuje se také jako relaxační chvilka v hodinách jiných vyučovacích předmětů.

Obsahové vymezení

Cílem Tělesné výchovy je harmonický rozvoj žáka po stránce tělesné i duševní a vytváření návyku trvale cvičit a sportovat. Rozvíjí tělesnou zdatnost, výkonnost a kulturu pohybového projevu. Ovlivňuje zdravotní stav, charakterové i volní vlastnosti (např. sebeovládání, trpělivost, houževnatost, vůli) a odstraňuje psychickou únavu. Úkolem Tělesné výchovy je osvojit si praktické dovednosti a návyky, rozvíjet teoretické znalosti (např. pravidla sportovních her) a zájem žáků k pohybovým aktivitám a sportu. Učí je dodržovat daná pravidla a hrát fair-play. Podporuje u žáků vztah ke svému tělesnému i duševnímu zdraví a k celkovému zdravému životnímu stylu.

Ve výuce se využívají:

Kondiční cvičení
Rytmická cvičení
Základy gymnastiky
Základy lehké atletiky
Drobné pohybové hry
Pobyt v přírodě

V rámci předmětu je zařazen plavecký výcvik. Výuka je povinně realizována ve 3. a 4. ročníku.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- vedeme k všeobecnému přehledu v oblasti sportu a získání praktických dovedností a vědomostí
Kompetence k řešení problémů	- vybízíme k řešení problémů jak samostatně, tak v týmu - podporujeme prosazování svých rozhodnutí a schopností je obhájit

Kompetence komunikativní	- otevíráme prostor druhému k vyjádření jeho názoru - systematicky připravujeme k naslouchání a vnímání druhých - zadáváme úkoly k osvojení různých prostředků komunikace a prohlubujeme dovednost užívat je ve svůj prospěch
Kompetence sociální a personální	- rozvíjíme spolupráci ve sportovních týmech a přijímání nových rolí, které v nich plní - vedeme k pomoci druhým a dovednosti o pomoc požádat - důsledně vyžadujeme zásady ohleduplného chování při sportovních aktivitách - posilujeme dovednost ocenit zkušenosti druhých a obohatit se jimi pro vlastní zdokonalování - zadáváme úkoly k seberealizaci, k získávání zdravé sebedůvěry, pocitu uspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské	- vybízíme do aktivního sportování - vedeme k zaujímání správného postoje k fyzickému a psychickému násilí - učíme znát jejich práva a povinnosti ve škole i mimo školu
Kompetence pracovní	- při sportovních aktivitách vedeme k ochraně zdraví jejich i druhých - důsledně vyžadujeme dodržování vymezených pravidel podporujeme zájem o pohybové aktivity a sport
Kompetence digitální	- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu) - klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, které snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Zařazení průřezových témat

Téma	Tématický okruh	Námět	Forma
Osobnostní a sociální výchova	**Osobnostní rozvoj** Sebepoznání a sebepojetí	Lehkoatletické disciplíny	Integrace do předmětu 1. – 5. ročník
	Psychohygiena	Sportovní soutěže	Integrace do předmětu 1. – 5. ročník
	Sociální rozvoj Poznávání lidí	Sportovní hry	Integrace do předmětu 1.– 5. ročník Sportovní den
	Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Sportovní soutěže	Integrace do předmětu 1. – 5. ročník

	Hodnoty, postoje, praktická etika	Vodní hrátky	Plavecký výcvik 1.– 5. ročník

1. Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**TĚLESNÁ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a zdraví**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 2 hodiny 7. ročník: 2 hodiny 8. ročník: 2 hodiny 9. ročník: 2 hodiny

Tělesná výchova je realizována jako vyučovací hodina v tělocvičně, na školním hřišti, v přírodě /okolí školy/ nebo na sportovištích ve městě. Uplatňuje se také jako relaxační chvilka v hodinách jiných vyučovacích předmětů.

Obsahové vymezení

Cílem Tělesné výchovy je harmonický rozvoj žáka po stránce tělesné i duševní a vytváření návyku trvale cvičit a sportovat. Rozvíjí tělesnou zdatnost, výkonnost a kulturu pohybového projevu. Ovlivňuje zdravotní stav, charakterové i volní vlastnosti (např. sebeovládání, trpělivost, houževnatost, vůli) a odstraňuje psychickou únavu. Úkolem Tělesné výchovy je osvojit si praktické dovednosti a návyky, rozvíjet teoretické znalosti (např. pravidla sportovních her) a zájem žáků k pohybovým aktivitám a sportu. Učí je dodržovat daná pravidla a hrát fair-play. Podporuje u žáků vztah ke svému tělesnému i duševnímu zdraví a k celkovému zdravému životnímu stylu.

Ve výuce se využívají:

Kondiční cvičení
Rytmická cvičení
Základy gymnastiky
Základy lehké atletiky
Drobné pohybové hry
Pobyt v přírodě
Úpoly

V rámci předmětu je zařazeno plavání.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- vedeme k všeobecnému přehledu v oblasti sportu a získání praktických dovedností a vědomostí
Kompetence k řešení problémů	- vybízíme k řešení problémů jak samostatně, tak v týmu - podporujeme prosazování svých rozhodnutí a schopností je obhájit

Kompetence komunikativní	- otevíráme prostor druhému k vyjádření jeho názoru - systematicky připravujeme k naslouchání a vnímání druhých - zadáváme úkoly k osvojení různých prostředků komunikace a prohlubujeme dovednost užívat je ve svůj prospěch
Kompetence sociální a personální	- rozvíjíme spolupráci ve sportovních týmech a přijímání nových rolí, které v nich plní - vedeme k pomoci druhým a dovednosti o pomoc požádat - důsledně vyžadujeme zásady ohleduplného chování při sportovních aktivitách - posilujeme dovednost ocenit zkušenosti druhých a obohatit se jimi pro vlastní zdokonalování - zadáváme úkoly k seberealizaci, k získávání zdravé sebedůvěry, pocitu uspokojení a sebeúcty
Kompetence občanské	- vybízíme do aktivního sportování - vedeme k zaujímání správného postoje k fyzickému a psychickému násilí - učíme znát jejich práva a povinnosti ve škole i mimo školu
Kompetence pracovní	- při sportovních aktivitách vedeme k ochraně zdraví jejich i druhých - důsledně vyžadujeme dodržování vymezených pravidel podporujeme zájem o pohybové aktivity a sport
Kompetence digitální	- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu) - klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, které snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Zařazení průřezových témat

Téma	Tématický okruh	Námět	Forma
Osobnostní a sociální výchova	**Osobnostní rozvoj** Sebepoznání a sebepojetí	Lehkoatletické disciplíny	Integrace do předmětu 6. – 9. ročník
	Psychohygiena	Sportovní soutěže	Integrace do předmětu 6. – 9. ročník
	Sociální rozvoj Poznávání lidí	Sportovní hry	Integrace do předmětu 6.– 9. ročník Sportovní den
	Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Sportovní soutěže Dopravní výchova	Integrace do předmětu 6. – 9. ročník Den rozmanitých činností

	Hodnoty, postoje, praktická etika	Vodní hrátky	Plavecký výcvik 6.– 9. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	6. – 9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ ***TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*** ***TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program*** ***TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly*** ***TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší*** ***TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost*** *TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí* *TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy* *TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem* *TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity* *TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného*	• Zná základní pravidla atletických disciplín, které uplatňuje při školních i mimoškolních soutěžích • Chápe zdravotní přínos běhu pro rozvoj tělesné kondice, je odhodlán překonávat své výkony a stále se zlepšovat • Změří a zaznamená výsledky atletických disciplín a dále je statisticky zpracuje a vyhodnotí • Zvládá základní cviky ve všech gymnastických činnostech • Posuzuje kvalitu a správnost prováděných cviků a podává návrhy na jejich nápravu • Používá základní gymnastické názvosloví • Organizuje části gymnastických hodin (např. rozcvičku) • Uvědomuje si důležitost zahřívací, posilovací a strečinkové části, vytváří sestavy cviků a jejich navazování • Ovládá záchranu při cvičení • Používá základní obranné chvaty a využívá techniky pádů pro omezení úrazů • Zná základní pravidla sportovních her a používá je ve sporných situacích • Rozhoduje utkání a používá správné terminologie v každé sportovní hře • Organizuje turnaj na školní úrovni a správně vyhodnocuje • Zvládá základní manipulaci s míčem (herní činnosti jednotlivce), nadále je rozvíjí, posuzuje správnost techniky s míčem • Spolupracuje v týmu při hře, zná základní obranné i útočné systémy, rychle a vhodně je používá ve hře • Zná základní pravidla netradičních	• **Atletika** běhy, skoky, hody, vrhy • **Gymnastika** prostná, přeskoky, hrazda, kruhy, švihadla, šplh • **Úpoly** OSV • **Sportovní hry** fotbal, basketbal, volejbal (přehazovaná), házená OSV • **Netradiční hry**

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ ***TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*** ***TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*** *TV-9-2-01p zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků* ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ ***TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu*** ***TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji*** ***TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora*** ***TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí***	her a používá je ve sporných situacích • Rozhoduje utkání a používá správné terminologie • Zvládá základní herní činnosti jednotlivce • Posuzuje správnost techniky a nadále je rozvíjí • Spolupracuje v týmu při hře, zná základní obranné i útočné systémy a vhodně je používá ve hře • Zachází správně s výzbrojí a výstrojí • Maže a udržuje lyže • Zná pravidla pohybu v zimní krajině • Zná druhy lyžařských sportů a jejich historii • Zvládá základní dovednosti pro běh na lyžích, nebo sjezd: klasický způsob i volnou techniku běhu, základní techniku sjíždění, základní lyžařské oblouky, brždění a všechny tyto techniky nadále rozvíjí a posuzuje jejich správnost • Chápe význam pohybových cvičení pro zdraví vývoj organizmu a jeho udržení v kondici • Posuzuje vlastní pohybový režim, organizuje ho a zkvalitňuje • Používá základní postupy před, během, na konci i po pohybové činnosti tak, aby nedocházelo ke zdravotním potížím • Umisťuje svoji pohybovou činnost do zdravého prostředí, odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní myšlenkou a zdravím • Chová se bezpečně ve všech sportovních činnostech, dodržuje zásady bezpečnosti, předvídá a přizpůsobuje podmínkám sportovní činnost • Rychle a efektivně podává první pomoc a zajistí přivolání starších osob, nebo záchranné služby	florbal, softbal • **Lyžování** základní pravidla pro pobyt na horách, základní výbava, bezpečnost, druhy lyžařských způsobů, materiální vybavení a jejich příprava pro použití sjezd – základní pohyb na lyžařských vlecích, základní postavení lyží, nácvik základních oblouků běh – rovnováha na lyžích, klasický způsob, volný způsob (bruslení) OSV • **Činnosti ovlivňující zdraví** význam pohybu pro zdraví, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, základy první pomoci

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	6. – 9.

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ***TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci*** *TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu* *TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji* *TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka* *TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je* *TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže* ***Učivo se v jednotlivých ročnících cyklicky opakuje s množstvím a náročností odpovídající danému věku a individuálním schopnostem a možnostem žáků.***	* Zlepšuje podle svých předpokladů úroveň svých výkonů, techniky a taktiky * Rozvíjí rychlostní, vytrvalostní, silové a koordinační schopnosti * Cíleně se připravuje na pohybovou činnost a její ukončení * Zná prevenci a korekci jednostranného zatížení a svalových dysbalancí * Dodržuje hygienu a bezpečnost při pohybových činnostech * Umí a adekvátně okolnostem reagovat na aktuální informace o stavu ovzduší * Umí poskytnout první pomoc a odsunout zraněné * Zapojí se do pohybových her s různým zaměřením, do netradičních her * Podle svých možností zvládá gymnastiku * Získává základy rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem * Podle svých předpokladů získá průpravu v úpolech * Podle svých předpokladů zlepšuje úroveň svých výkonů	**Činnosti ovlivňující zdraví** MdV, OSV, VDO, VMEGS, MuV, EV Pohybový režim Pohybové aktivity Rekreační sport Kondiční programy Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla Hygiena, vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Improvizované ošetření a odsun zraněného **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** Pohybové hry podle zdatnosti dětí, podle ročního období a podle terénních možností Akrobacie Přeskoky Cvičení s náčiním Cvičení na nářadí Základ rytmické gymnastiky Kondiční formy cvičení s hudbou Cvičení s náčiním, tance Postřehový postoj Držení Pohyb v postoji Atletika – starty, rychlý běh, vytrvalostní běh na dráze a

		v terénu, skok do dálky, hod míčkem
	* Podle svých možností získává a zlepšuje úroveň sportovních výkonů	Sportovní hry – vybíjená, přehazovaná, fotbal, košíková, odbíjená, florbal, stolní tenis – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle pravidel
	* Zvládá turistiku a pobyt v přírodě	Základní poznatky z turistiky Přesun a chůze v terénu Táboření Základní turistické dovednosti Ochrana přírody Modifikace orientačního běhu Příprava a dokumentace turistické akce
	*Podle svých možností se zdokonaluje v plavání	Plavecké styly Skoky do vody
	* Zvládá pobyt v zimní přírodě	Sjezdové lyžování Běžecké lyžování Bruslení Lyžařská turistika Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině Jízda na vleku
	* Podle příležitostí se zapojuje do netradiční sportovní a pohybové činnosti	Školní soutěže Sportovní akce mimo školu
		Činnosti podporující pohybové učení
	* Zvládá komunikaci v Tv	Odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností Smluvené povely Signály Gesta Značky Vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech
	* Osvojuje si organizaci prostoru a pohybových činností	Organizovat prostor a hru v nestandardních podmínkách Sportovní výstroj a výzbroj – ošetřování

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	6. – 9.

	* Zná významné minulé i současné sportovní osobnosti * Zná významné sportovní soutěže * Zná pravidla osvojovaných pohybových činností * Uplatňuje zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech * Orientuje se v měření výkonů a v posuzování pohybových dovedností	Významní sportovci Významné sportovní soutěže Pravidla her, soutěží, závodů Pravidla slušného chování a pravidla sportovního chování Měření výkonů a dovedností

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	1.-5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: 1. období ***ZTV-3-1-01uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy*** ***ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením*** *ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy* *ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související sS vlastním oslabením* 2. období ***ZTV-5-1-01zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování*** ***ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele*** ***ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*** *ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování* *ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele* *ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením*	***Zdravotní tělesná výchova*** ***1. stupeň*** * Zná své konkrétní zdravotní oslabení * Zná zásady prevence * Zvládá pohybový režim * Je vhodně oblečen a obut * Zná zásady správného držení těla * Osvojí si techniku hrudního a bráničního cvičení * Vnímá své pocity při cvičení * Rozpozná nevhodná cvičení vzhledem ke svému oslabení * Ovládá cvičení zaměřená na: * Správně drží hlavy, pletence ramenního a postavení pánve * Protahuje šíjové, prsní, bederní svaly a vzpřimovače páteře * Protahuje ohybače kyčle a svalstvo na zadní straně nohou * Zlepšuje rozsah pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního a páteře * Posiluje šíjové, mezilopatkové, břišní a hýžďové svaly a vzpřimovače páteře * Posiluje stehenní a lýtkové svaly, vazy a svaly chodidla * Osvojí si techniky celkové relaxace * Ovládá cvičení zaměřená na: * správné postavení hlavy, pletence ramenního, polohy pánve a dolních končetin * protažení zkrácených šíjových, prsních, bederních svalů a ohybačů, kyčle a kolena * uvolnění páteř ve všech směrech: * předklony, záklony, úklony, otáčení trupem, kroužení trupem * posílení šíjových, mezilopatkových, břišních,	OSV 1.-3. ročník Činnosti a informace podporující korekce zdrav. oslabení 4.-5. ročník Speciální cvičení Oslabení podpůrně pohybového systému: 1 Poruchy funkce svalových skupin 2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení 3 Poruchy páteře – vybočení páteře do stran 4 Poruchy stavby dolních končetin Oslabení vnitřních orgánů: 1 Oslabení oběhového a dýchacího systému 2 Oslabení endokrinního systému 3 Obezita 4 Oslabení vnitřních orgánů Přeskoky krátkého švihadla na výkon a vytrvalost Vytrvalostní běh v tělocvičně a na hřišti Stoj na hlavě a na rukou

	hýžďových svalů, vzpřimovačů páteře a svalů dolních končetin * zvýšení pružnosti a pohyblivosti hrudníku * rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů * zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži * koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu * rozvoj dýchacího a pohybového rytmu, koordinace pohybů a rovnováhy * relaxaci	Rovnovážné postoje se zadržováním dechu, podpory na nářadí Opakované kotouly
	* Zvládá cvičení zaměřená na: * nácvik správného držení těla * vyrovnávání svalové nerovnováhy mezi zkrácenými a ochablými svalovými skupinami * uvolnění páteře ve všech směrech * uvolnění pletence ramenního a kyčelního kloubu * vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečněcévního a dýchacího systému * rozvíjení pohybové a prostorové koordinace * rozvíjení rovnovážných postojů * rozvíjení sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu * rozvíjení rovnovážných postojů * rozvíjení sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu * akomodací zraku a zrakové lokalizace dechová cvičení	Oslabení smyslových a nervových funkcí 1 Oslabení zraku 2 Oslabení sluchu 3 Neuropsychická onemocnění Hod na cíl Zasahování předmětů Sbírání předmětů
	* Zvládá s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy	Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	1.-5.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1.-3.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák:		OSV
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, ve vodě	•Základy hygieny v Tv
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • Zvládá protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • Dbá o správné držení těla • Dbá na správné dýchání • Používá vhodné sportovní oblečení a obuv	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• Vyjádří rytmus pohybem	•Rytmická cvičení – jednoduché taneční kroky (polka, valčík)
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	• Zná a reaguje na povely, gesta, signály pro organizaci činností • Osvojuje si a užívá názvy pohybových činností	•Tělocvičné povely – komunikace v Tv –OVS
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	• Spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech, soutěžích • Zvládne přihrávku jednoruč	•Sportovní hry- míčové a pohybové hry, jejich aplikace a zásady
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost *TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách* *TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti* *- projevuje kladný postoj k moto-rickému učení a pohybovým aktivitám* *- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů*	• Zná a dodržuje základní pravidla her • Soutěží v družstvu • Zvládá vysoký start, běh k metě • Provádí nácvik nízkého startu • Zvládá skok z místa • Zvládá hod míčkem z místa do dálky • Cvičí na lavičkách, žíněnkách, švédské bedně, žebřinách • Nacvičuje cvičení se švihadlem • Podbíhá lano • Zvládne kotoul vpřed • Provádí přetahy a přetlaky • Provádí nácvik kotoulu vzad • Nacvičuje chůzi na lavičce	•Atletika – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem •Gymnastika – cvičení na nářadí a s náčiním, průpravná cvičení a úpoly, přetahy a přetlaky
TV-5-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti ***TV-5-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchovy a bezpečnosti***	• Projevuje radost z pohybu, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • Respektuje zdravotní handicap a různou sportovní zdatnost spolužáků • Chápe význam sportování pro zdraví • Zvládá základní plavecké	•Vztah ke sportu – zásady jednání a chování •Základní plavecká výuka

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1.-3.

	dovednosti •Dodržuje hygienu plavání * Podle svých individuálních předpokladů chápe význam pohybu pro zdraví * Věnuje pozornost přípravě Organismu * Je obeznámen s organizací při Tv * Chápe komunikaci v Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, osvojit si pohybové hry, rytmická a kondiční cvičení, průpravná, úpolová cvičení, základy atletiky * Zvládá základy sportovních her * Zvládá základy turistiky, základy pobytu v přírodě, osvojit si základy plavání, pobytu v zimní přírodě a další pohybové činnosti * Dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech * Osvojí si hygienické zásady při Tv / vhodné oblečení, obuv/ * Zvládá základní plavecké dovednosti *Dodržuje hygienu plavání	OSV Činnost ovlivňující zdraví Pohybový režim Činnost před pohybovou aktivitou a po ní Činnosti podporující pohybové učení Osvojení základních organizačních činností a základní tělocvičné terminologie Pravidla her a soutěží Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Průpravná cvičení, cvičení s hudbou, přetahy, přetlaky Pohyb v přírodě Pohybové hry Jednoduché atletické činnosti Míčové hry Plavecký výcvik Základy běž. lyžování a bruslení Stolní tenis atd. Osobní hygiena Bezpečnost v různém prostředí Základní plavecká výuka

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	1.-3.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	4.-5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti*** ***TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením*** ***TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her*** ***TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka*** ***TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti*** ***TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví*** ***TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení*** ***TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy*** ***TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky*** ***TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a***	• Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování při TV • Aplikuje základní pravidla první pomoci • Používá vhodné oblečení a obutí na pohybové aktivity • Zdůvodní význam pohybu pro zdraví • Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • Uplatňuje zásady správného dýchání • Zná a uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách • Využívá korektivní cvičení při jednostranné zátěži • Zvládá zklidnění organismu po tělesné zátěži • Zvládá jednoduchou pohybovou činnost dle individuálních předpokladů • Reaguje a usiluje o zlepšení pohybové činnosti • Zvládne techniku posilovacích cviků • Správně používá tělocvičná náčiní • Sestaví a překoná překážkovou dráhu s využitím nářadí a náčiní • Pohybem vyjádří melodii hudby a reaguje na změny tempa • Vhodně používá náčiní při hudebním nebo rytmickém doprovodu • Ovládá základní krok polky a valčíku • Dbá na estetický pohyb • Správně technicky zvládá kotoul vpřed i vzad • Ovládá průpravná cvičení pro nácvik stoje na rukou, přemetu stranou • Vytvoří a zacvičí krátkou	• **Činnosti ovlivňující zdraví** • Bezpečnost při pohybových aktivitách • Hygiena při TV • Význam pohybu pro zdraví • Zdravotně zaměřené činnosti • **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** • Kondiční cvičení • Rytmická cvičení • Základy gymnastiky

sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	akrobatickou sestavu	
TV-5-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• Zvládá průpravné cviky pro přeskok, dostatečně se odrazí na můstku • Zvládne techniku přeskoku kozy našíř • Ovládá techniku šplhu s přírazem	
TV-5-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchovy a bezpečnosti	• Zvládá jednotlivé části nízkého startu • Správně technicky ovládá rychlý i vytrvalostní běh • Zvládá techniku předávky ve štafetovém běhu • Zvládá základní techniku skoku do dálky • Zvládá techniku hodu kriketovým míčkem • Změří si základní pohybové výkony – běh, skok do dálky, hod a porovná je s předchozími výsledky • Usiluje o zlepšování svých výkonů	• Základy lehké atletiky
TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu *TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením* *TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností* *TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti* *TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti* *TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play* *- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla* *- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy* ***TV-5-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti***	• Házi míčem jednoruč i obouruč, chytí míč, ovládá různé typy přihrávek, dribluje • Zná základní pravidla pro vybíjenou, basketbal, florbal, fotbal a upozorní na přestupky proti pravidlům • Při hře spolupracuje se spoluhráči • Zorganizuje nenáročné pohybové hry, soutěže, honičky • Vhodně využívá tradiční i netradiční náčiní • Spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích • Dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě • Reaguje na základní povely a pokyny k osvojované činnosti a její organizaci • Reaguje na základní tělocvičné názvosloví, smluvené signály, povely • Jednoduše zhodnotí kvalitu	• Základy sportovních her OSV • Drobné pohybové hry • Pobyt v přírodě • **Činnosti podporující pohybové učení** • Komunikace a organizace při TV

TV-5-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchovy a bezpečnosti	pohybové činnosti spolužáka • Zvládá situace soutěží • Dodržuje pravidla soutěží a jedná v duchu fair-play • Dodržuje pravidla ohleduplného chování ke svým spolužákům	 Zásady chování a jednání
	• Samostatně získá potřebné informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště • Zná některé evropské i světové sportovní osobnosti, získává o nich informace	• Zdroje informací o pohybových činnostech
	• Zvládá základní plavecké dovednosti •Dodržuje hygienu plavání	• Základní plavecká výuka
	*Dle vlastních schopností chápe význam pohybu pro zdraví	Pohybový režim, činnosti a hry
	*Provádí správným způsobem zdravotně zaměřené činnosti	Správné držení těla, zdravotně zaměřená cvičení
	*Provádí aktivně pohybové hry, základy gymnastiky, rytmická a kondiční cvičení, průpravná úpolová cvičení, základy atletiky a sportovních her, turistiku a pobyt v přírodě, plavání, pobyt v zimní přírodě, další pohybové činnosti a netradiční sporty	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
	* Chápe význam organizace při TV, komunikace v TV, informace o pohybových činnostech * Pochopí a dodržovat pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových dovedností	Základní organizační činnosti Tělocvičná terminologie, smluvené pokyny a signály Hry, soutěže v duchu fair play
	* Rozvíjí rychlostní, vytrvalostní, silové a koordinační schopnosti * Měří a posuzuje pohybové dovednosti	Základní pohybové testy, měření výkonů
	* Chápe a provádí přípravu organismu před i po zátěži	Příprava na pohybovou činnost a uklidnění po zátěži

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	TĚLESNÁ VÝCHOVA	4.-5.

	odpovídajícím a přiměřeným způsobem * Dodržuje hygienu při TV a bezpečnost při pohybových činnostech * Zvládá základní plavecké dovednosti * Dodržuje hygienu plavání	 Osobní hygiena, vhodné oblečení a obuv Osvojení základů první pomoci v podmínkách TV Základní plavecká výuka

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě*** ***VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví***	• Objasní a rozliší předpoklady dalšího soužití v rodině • Specifikuje kvality partnerského vztahu • Navrhuje možnosti řešení konfliktů v rodině a jejich prevenci • Rozezná rozdíly mezi rolemi v rodině • Zhodnotí vliv úplné a neúplné rodiny na výchovu dítěte • Porozumí právům a povinnostem v rodinném životě • Zhodnotí různé typy bydlení a uvědomí si ekonomické stránky života	OSV, VDO Rodina OSV **Život v rodině a mimo ni** Partnerství, manželství, rodičovství
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí ***VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky*** ***VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc*** ***VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví*** ***VZ-9-1-04 posoudí různé***	• Využívá různé přístupy v péči o nemocného • Rozlišuje podstatné a nepodstatné prvky léčebného režimu • Vymezuje stanoviska k alternativnímu způsobu léčení a k prevenci civilizačních chorob • Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím • Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví • Porozumí pravidlům prevence chorob a šíření nákazy	Člověk ve zdraví a nemoci OSV Klíče ke zdraví

způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví ***VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví***	• Sestaví plán režimu dne respektujícího zdravý životní styl • Navrhne denní rozvrh činností s ohledem na zásady zdravého životního stylu • Charakterizuje zdravý životní styl a aplikuje jeho zásady v režimu školy • Dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí • Vysvětlí důležitost vitamínů a minerálních látek pro výživu	Zdravá výživa Zdravý životní styl Vhodná skladba stravy Pitný režim
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	• Hledá souvislosti mezi různými typy alternativního stravování • Vymezuje stanoviska k současnému způsobu stravování, reklamě a hygieně potravin	Zdravá výživa Výběr, způsob a uchování potravin
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým ***VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi***	• Umí rozlišit návykové látky • Uvědomí si škodlivý vliv návykových látek na lidský organismus • Dokáže vysvětlit rizika zneužívání návykových látek a jejich účinku na lidský organismus • Vysvětlí souvislosti mezi injekční aplikací návykových látek a nákazou virem HIV • Uvědomí si škodlivost reklamy • Porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce, vybere nejvhodnější pro svoji věkovou skupinu • Rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu • Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany • V modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně • Spolupracuje na přípravě a	OSV **Zneužívání návykových látek** Prevence zneužívání návykových látek Osobní bezpečí Ochrana před sociálně patologickými jevy, agresí, násilím (včetně násilí v rodině) či jinou kriminalitou, manipulací, nebezpečí při komunikaci na elektronických mediích, dopravě, atd.

	hodnocení modelových situací ohrožení pro mladší spolužáky	
	• Objasní mechanismy vzniku domácího násilí, možnosti prevence a pomoci • Rozlišuje nežádoucí chování ve škole a v rodině, které vede k násilí a šikaně • Dokáže vystoupit proti násilí • Orientuje se v zásadách první pomoci • Ví jak se zachovat v případě mimořádných událostí	Rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• Analyzuje odlišnosti a hledá souvislosti mezi dospívajícími chlapci a děvčaty • Správně užívá pojmy v oblasti sexuality • Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • Vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk • Charakterizuje odpovědné sexuální chování • Vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví • Charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech	**Sexuální výchova**
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce ***VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví***	• Rozliší různé podoby lásky • Charakterizuje odpovědné sexuální chování • Charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech • Vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku • Spojuje význam	Sexualita

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	8.

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ***VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc***	sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím • Odliší sexuální deviace od zdravého sexuálního života • Zaujímá postoj k plánovanému rodičovství • V konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky • Aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě • Cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista • Ošetří drobná i závažná poranění • yhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování • Diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací • Aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě • Poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech	Dopravní výchova
VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	---------- Vztahy mezi lidmi a formy soužití * Uvádí příklady vlastností potřebných pro přátelství, lásku, manželství, rodičovství * Naslouchá druhým, nabídnout pomoc, spolupracovat, chovat se slušně, neubližovat druhým * Dokáže vyjmenovat role členů v komunitě * Staví se odmítavě k nevhodnému Chování	OSV, MuV Vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	8.

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	Zdravý způsob života a péče o zdraví * Sleduje chování druhých * Vyhýbá se škodlivým jevům a nebezpečným situacím * Ví, kam se obrátit v případě nouze	Tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví Režim dne
VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	Změny v životě člověka a jejich reflexe * Shrne a zaznamená základní informace o etapách života * Orientuje se v sexuální tematice * Vyhýbá se škodlivým jevům a nebezpečným situacím * Ví, kam se obrátit v případě nouze	Dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - prevence rizikového sexuálního chování, předčasná sexuální zkušenost Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - bezpečné způsoby chování /nemoci přenosné pohl. stykem, HIV/AIDS, hepatitidy/, preventivní a lékařská péče
VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování *VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy*	* Shrne a zaznamenává základní informace * Třídí informace a zaujímá k nim stanovisko * Vyjádří vlastní názor * Vyhýbá se sociálně patologickým jevům, ví, kam se obrátit pro pomoc	Výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy Seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence * Orientuje se v kompenzačních a relaxačních technikách	Stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	8.

	* Ví, co obnáší slovo stres	překonávání únavy, stresových situací a k posilování duševní odolnosti
	* Umí poskytnout 1. pomoc	
VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel		Bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, konfliktní a krizové situace
	Hodnota a podpora zdraví	
VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	* Má kladný postoj k programům podpory zdraví	Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: *VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě* *VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví*	• Analyzuje hlavní rysy rodiny v minulosti a vyvodí odlišnosti od současného pojetí rodiny • Uvědomuje si shody a rozdíly mezi funkční a dysfunkční rodinou • Analyzuje negativní prvky v jednání a chování lidí, které ohrožují stabilitu rodiny • Uvědomí si a posoudí kvality rodičů a jejich předpoklady pro výchovu dětí	OSV **Rodina**
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	• Vysvětlí význam osobní hygieny • Využívá různé relaxační techniky k překonávání únavy, stresu, k zachování zdraví a regeneraci organismu • Dokáže argumentovat, proč jsou důležité preventivní lékařské prohlídky • Rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj a argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu	**Péče o zdraví** Nemoci přenosné a nepřenosné Ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) Prevence nemocí a úrazů První pomoc při drobných poraněních
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	• Uvědomí si a posoudí vliv životního prostředí na výživu a zdraví člověka • Aplikuje poznatky ve výživě na jednotlivá vývojová období dětí a sportovců • Objasní nevhodné stravování děti • Vyhledá a porozumí informacím o cizorodých látkách v potravinovém řetězci	OSV **Zdravá výživa**
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i	• Rozhodne o nejlepším řešení při jednání s lidmi, kteří jsou pod vlivem návykových látek • Vyhledá a zprostředkuje informace o protidrogových institucích a odbornících, kteří pomáhají závislým v určitém regionu • Dokáže rozpoznat varovné signály patologického hráčství a navrhne	**Prevence zneužívání návykových látek**

mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým *VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi* *VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí*	účinnou pomoc a prevenci • Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni • Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany • V modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně • Spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situací ohrožení pro mladší spolužáky • V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým • Vysvětlí, jak ve škole i mimo ni předcházet šikaně a jak ji řešit • Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ve škole i mimo ni • V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • Formuluje hlavní znaky násilí • Odmítá projevy rasismu, xenofobie a jakéhokoliv druhu nenávisti • Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany • V modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně • Spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situací ohrožení pro mladší spolužáky • Rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí, dokáže posoudit význam integrovaného záchranného týmu,	OSV **Osobní bezpečí** Ochrana před sociálně patologickými jevy, agresí, násilím (včetně násilí v rodině) či jinou kriminalitou, manipulací, nebezpečí při komunikaci na elektronických mediích, dopravě, atd.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	9.

	civilní obrany • Interpretuje základní znalosti pravidel v silničním provozu • Vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování • Diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací • Aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě • Poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech	
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• Posoudí vhodné druhy antikoncepce a vysvětlí její význam při plánovaném rodičovství • Orientuje se v metodách ukončení těhotenství a rizik z toho plynoucích • Zhodnotí a zaujme postoj ke kuplířství, prostituci a pornografii • Orientuje se v průběhu těhotenství, porodu a péči o dítě	**Sexuální výchova** Osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality
---	---	---
VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	Osobnostní a sociální rozvoj * Chová se zdravě sebevědomě * Vyjádří svůj názor, umí naslouchat druhým	Mezilidské vztahy a komunikace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, rozvíjení schopností komunikace, chování podporující dobré vztahy.
VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	* Chová se zdravě sebevědomě	Sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	9.

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her	* Je informovaný o návykových látkách, staví se k nim odmítavě, vyhýbá se sektám, zná rizika patologického hráčství	Autodestruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek, patologického hráčství, náboženské sekty
VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy *VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí*	* Je informován o nebezpečí manipulace, staví se odmítavě k manipulaci a agresi	Morální rozvoj - rozvíjení rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování
	* Orientuje se v sexuální tematice	Antikoncepce, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity, základy péče o dítě
VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím *VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem*	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence * Uvědomuje si riziko běžných, přenosných a jiných chorob * Ví, kam se obrátit s problémem * Zná školní řád, chová se zodpovědně * Je ochotný pomoci	Civilizační choroby – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče
		Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy
VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	* Je ochotný pomoci	Ochrana člověka za mimořádných událostí - živelné pohromy, terorismus odpovědné chování v situacích
	* Vyhýbá se škodlivým jevům a nebezpečným situacím * Ví, kam se obrátit v případě nouze	Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	9.

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	* Je informován o formách násilí, odmítá jakékoliv násilí a upozorní na jeho výskyt	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci - praktické dovednosti
VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem	* Ví, kam se obrátit pro pomoc	Psychohygiena v soc. dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	VLASTIVĚDA	4.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: MÍSTO, KDE ŽIJEME ***ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu*** ***ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě*** ***ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky,*** ***Evropy a polokoulí*** ***ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*** ***ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*** ***ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam*** *ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje* *ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* *ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí* *ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest* *ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky* LIDÉ KOLEM NÁS ***ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní***	***MÍSTO, KDE ŽIJEME*** • Určí a vysvětlí polohu svého města a regionu • Zná významné objekty a památky svého města a regionu • vypráví o důležitých událostech z minulosti svého města • Zná jméno starosty místa svého bydliště • Rozlišuje různé typy map a plánů • Určí světové strany v přírodě i podle mapy • Orientuje se podle mapy a plánu • Vyhledá na mapě základní pohoří, nížiny, řeky, města • Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce • Vyjmenuje státní symboly a zná jejich význam • Popíše polohu ČR v Evropě • Pojmenuje a najde na mapě základní pohoří, nížiny, řeky, města • Zná typické regionální zvláštnosti hospodářství ***LIDÉ KOLEM NÁS*** • Hodnotí vlastnosti lidí a vztahy mezi nimi • Rozlišuje rozdíly mezi jednotlivci • Vyjádří základní vztahy mezi lidmi • Společně vytvoří a dodržuje pravidla pro soužití v třídním kolektivu • Obhájí své názory a připustí svůj omyl • Dohodne se na společném postupu při skupinové práci • v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným • Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a	• Domov • Mapy VDO • Státní správa, symboly ČR, • Zeměpisné podmínky ČR • Soužití a chování lidí

vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ***ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat*** ***ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*** *ČJS-5-2-01 dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)* *ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých* *ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy* LIDÉ A ČAS ***ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy*** ***ČJS-5-3-02 využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti*** ***ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí***	život ohrožujícím zraněním • V modelové situaci určí život ohrožující zranění • Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá • Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje • V modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování • Zná základní lidská práva • Rozpozná takové chování, které se neslučuje s dodržováním základních lidských práv • Zná základní formy vlastnictví • Používá peníze v běžných situacích • vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz • Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • Sestaví jednoduchý osobní rozpočet • Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti • Všímá si změn v nejbližším přírodním a společenském prostředí • Hovoří o možnostech zlepšení života v místě svého bydliště a okolí • uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany	• Dopravní výchova • Právo a spravedlnost • Vlastnictví • Finanční gramotnost - rozpočet, příjmy, výdaje domácnosti • Banka jako správce peněz • Základní globální problémy • Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími

na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik *ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách* *ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji* *ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště*	***LIDÉ A ČAS*** • Vytváří časovou osu a orientuje se na ní • Rozeznává současné a minulé • Uvědomí si souvislost mezi historickou událostí a státním svátkem • Vyhledá informace o dějinných událostech • Navštěvuje muzeum • Zná význam kulturních památek • Zná rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností • Vypráví některé známé pověsti • Podílí se na kolektivní dramatizaci pověsti • Srovnává a hodnotí život našich předků v nejstarší minulosti • Předvede etudu ze života předků • Popíše, srovnává a hodnotí život předků v jednotlivých obdobích • Seřadí sled základních historických událostí • Zná významné osobnosti jednotlivých období, vypráví o jejich životě ***MÍSTO, KDE ŽIJEME*** * Seznámí se s minulostí a současností města, význačnými místy, částmi města * Pozná místní zvyky, pověsti, tradice * Zná chování a povinnosti žáka ve Škole * Seznámí se a zná pravidla bezpečného docházení do školy	a sezónními činnostmi • Mimořádné události způsobené přírodními vlivy • Současnost a minulost v našem životě • Báje, mýty, pověsti • Nejstarší osídlení naší vlasti • Dějiny naší vlasti od příchodu Slovanů po vládu Josefa II. Obec, město Poloha v krajině Minulost, současnost města Význačná místa, části města EV Škola, prostředí školy a život ve škole a jejím okolí Základy dopravní výchovy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	VLASTIVĚDA	4.

	/základy dopravní výchovy/ * Rozumí dopravnímu značení	
	* Poznává charakteristické rysy krajiny, regionální zvláštnosti * Určí orientační body okolní krajiny * Pozoruje vliv krajiny na život lidí a působení lidí na krajinu	Státní symboly Naše vlast, náš domov VDO
	* Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě * Seznámit se a znát státní symboly	Zásady pohybu a pobytu v přírodě
	LIDÉ KOLEM NÁS * Rozpozná role členů rodiny, jejich práva, povinnosti * Dokáže určit příbuzenské vztahy, život a funkci rodiny * Osvojí si základní pravidla společenského chování * Rozlišuje kladné a záporné mezilidské vztahy * Zná své datum narození, místo	Rodina a společnost MuV
	* Seznámí se a zná pojmy krádež, šikanování, zneužívání, týrání /protiprávní jednání/ a jeho postihem	Právo, spravedlnost MuV
	LIDÉ A ČAS * Určí a měří čas * Zná roční období, časové dělení /den, týden, měsíc, rok/ * Ví, co je kalendář a orientuje se v něm	Měření času
	* Uvědomí si rozdílnost života lidí v dřívějších dobách a v současnosti * Zná minulost kraje, historické budovy, památky * Seznámí se s některými z regionálních pověstí	Současnost a minulost v našem životě Proměny způsobu života Minulost kraje Významné a historické objekty v regionu a České republice Regionální pověsti Státní svátky a významné dny Tradiční lidové svátky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	VLASTIVĚDA	5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ***ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam*** ***ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*** ***ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam***	• Určí a vysvětlí polohu svého kraje • Zná a ukáže na mapě známé turistické cíle ve svém kraji • Vypráví o kraji, ve kterém žije • Vyhledá další informace o svém kraji a posoudí jejich význam	• Kraj, ve kterém žijeme
	• Vyhledá na mapě polohu krajů ČR • Zná zajímavosti krajů ČR • Vyhledá si další informace o krajích	• Ostatní kraje ČR
	• Zná významné události v historii Prahy • Pojmenuje nejznámější historické a kulturní objekty Prahy	• Hlavní město Praha
ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje *ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany* *ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě* *ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě regionu, ve kterém bydlí* *ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest*	• Popíše polohu Evropy ve světě • Pojmenuje a vyhledá na mapě základní pohoří, nížiny, řeky	• Zeměpisné podmínky Evropy
	• Ukáže na mapě sousední státy ČR a jejich hlavní města • Zná typickou charakteristiku jednotlivých sousedních států	• Sousední státy ČR
	• Vyhledá na mapě evropské státy • Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest • Vyhledává informace o nejznámějších evropských kulturních objektech a přírodních zajímavostech • Vnímá a respektuje odlišnosti různých kultur	• Cestujeme po Evropě
	• Seřadí sled historických událostí • Zná významné osobnosti jednotlivých období, vypráví o jejich životě • Popíše, srovnává a hodnotí život předků v jednotlivých obdobích • Vyhledá informace o historických událostech a osobnostech • Vysvětlí rozdíl mezi totalitním a	• Dějiny naší vlasti od vlády Josefa II. po současnost

	demokratickým systémem	
LIDÉ KOLEM NÁS ***ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)*** ***ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat*** ***ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy*** *ČJS-5-2-01 dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)* *ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých* *ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy* *ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze* *ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz* *ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů*	***LIDÉ KOLEM NÁS*** • Hodnotí vlastnosti lidí a vztahy mezi nimi • Rozlišuje rozdíly mezi jednotlivci • Vyjádří základní vztahy mezi lidmi • Společně vytvoří a dodržuje pravidla pro soužití v třídním kolektivu • Obhájí své názory a připustí svůj omyl • Dohodne se na společném postupu při skupinové práci • Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá • V modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování • Zná základní lidská práva • Rozpozná takové chování, které se neslučuje s dodržováním základních lidských práv • Zná základní formy vlastnictví • Používá peníze v běžných situacích • Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje • Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje • Na příkladech objasní rizika půjčování peněz • Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží • Všímá si změn v nejbližším přírodním a společenském prostředí • Hovoří o možnostech zlepšení života v obci a regionu	• Soužití a chování lidí • Dopravní výchova • Právo a spravedlnost • Vlastnictví • Finanční gramotnost - úspory, půjčky • Základní globální problémy • V modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	VLASTIVĚDA	5.

	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
	* Seznámí se s mapou * Orientuje se na mapě, zná používané symboly * Dokáže číst z mapy * Zná adresu svého bydliště * Zná části obce * Seznámí se s kulturními památkami a historickými zajímavostmi svého bydliště * Orientuje se v obci podle plánu	Domov a jeho okolí Orientace v obci podle plánu Mapa místní krajiny Adresa bydliště Krajina v okolí města - vodní toky, nádrže, mosty MdV
	* Seznámí se s druhy map * Orientuje se na mapě České republiky * Určí světové strany * Ukáže hranice státu * Seznámí se s místními oblastmi - Čechy, Morava, Slezsko * Zná a ukáže nejdůležitější pohoří, nížiny, řeky, města v naší republice	Česká republika Hranice státu Sousední státy Kompas, buzola Hlavní město Praha VDO MuV VMEGS
	* Seznámí se s mapou Evropy * Určí polohu České republiky na mapě Evropy * Rozliší povrch, podnebí jednotlivých regionů v České republice	Evropa VDO
	LIDÉ KOLEM NÁS	
	* Rozlišuje kladné a záporné mezilidské vztahy * Seznámí se a jedná podle pravidel slušného chování v obchodě, na poště, u lékaře * Seznámí se s různými způsoby placení * Uvědomí si význam zájmových organizací a spolků * Vnímá a dbá na estetické prostředí domova, školy	Rodina a společnost VDO MuV
	* Zná základní formy vlastnictví * Používá peníze v běžných situacích * Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje * Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje * Na příkladech objasní rizika	Vlastnictví Finanční gramotnost - úspory, půjčky

	půjčování peněz * Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	
	* Naučí se reagovat v krizových situacích a rizikovém prostředí * Seznámí se se službami odborné pomoci /pomáhající organizace/	Osobní bezpečí
	* Seznámí se s chováním při vyhlášení poplachu při požáru, při dopravní nehodě * Zná důležitá telefonní čísla	Situace hromadného ohrožení
	* Seznámí se se způsobem života v pravěku, příchodem Čechů a životem ve středověku * Orientuje se v jednotlivých Historických obdobích od pravěku až po středověk	Naše země v dávných dobách

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**VLASTIVĚDA**
Vzdělávací oblast:	Člověk a jeho svět

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	4. ročník: 2 hodiny 5. ročník: 1 hodina

Vzdělávání ve výuce Vlastivědy probíhá v klasických vyučovacích hodinách v kmenových třídách. Charakteristické je samostatné i skupinové vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (učebnice, encyklopedie, návštěva veřejné knihovny, internet, muzeum), od členů své rodiny a lidí v nejbližším okolí. Výuku vlastivědy doplňují obrazy, mapy, plány. Časté jsou besedy, výstavy, exkurze a školní výlety.

Obsahové vymezení

Vlastivěda vymezuje okruhy týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, kultury. Rozvíjí zkušenosti, poznatky a dovednosti, které žáci získali výchovou v rodině a v předcházejících ročnících. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje a učí se chápat jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Tak se vytváří jejich první ucelený obraz o okolním světě. Nejprve poznávají sami sebe, potom své okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami. Rozpoznávají, jak se činností lidí přetváří krajina, jaké jsou památky. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu se žáci učí chápat základní vztahy ve společnosti, porozumět problémům i přednostem současného života. Žáci jsou seznamováni se světem financí, což přispívá k rozvoji jejich finanční gramotnosti. To vše by mělo vést žáky k poznání, že současnost je výsledkem minulosti a směřuje k dalšímu vývoji – budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vlastivědě se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých. Věnují se speciální problematice ochrany zdraví a životů při běžných rizikových situacích a mimořádných událostech.

Vlastivěda je členěna do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – Žáci učí na základě poznávání svého okolí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se hledat nové a zajímavé poznatky, bezpečně se orientovat ve světě. Důraz je kladen na praktické poznání místní krajiny a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Praktické činnosti a úkoly by měly probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám.

Lidé a čas – Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám v čase podléhají. Přitom se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci, regionu a postupuje se k nejdůležitějším událostem v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů. Využívají se prvky dramatické výchovy.

Lidé kolem nás – Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Učí se chápat význam vzájemné pomoci, tolerance, vzájemné úcty, snášenlivosti a solidarity. Seznamují se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí na celém světě.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)	
Utváření klíčových kompetencí	
Kompetence k učení	- vedeme žáky k umění plánovat, organizovat a řídit vlastní učení - klademe důraz na vyhledávání, třídění a zpracovávání informací - rozvíjíme smysl na základě získaných dovedností vidět svět a věci v souvislostech
Kompetence k řešení problémů	- motivujeme žáky k samostatnému řešení problému, jeho promyšlení a způsobu řešení - pěstujeme u žáků vlastní úsudek a využívání zkušeností - vytváříme pevný názor na to, co je správné a nesprávné - vedeme žáky k sebekázni a pečlivosti při řešení
Kompetence komunikativní	- rozvíjíme schopnost naslouchat druhým a pozorovat jevy a skutečnosti - klademe důraz na vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu - motivujeme žáky k vytváření komunikačních dovedností ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi - vytváříme schopnost využívat prostředků informačních technologií
Kompetence sociální a personální	- zařazujeme práci ve skupině - podílíme se na vytváření příznivé atmosféry ve třídě, skupině - vytváříme potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
Kompetence občanské	- rozvíjíme smysl pro úctu k tradicím svého národa, pro kulturní zvláštnosti a odlišné názory v rámci ČR a Evropy - posilujeme vědomí ochrany vlastního života a ochrany života ostatních - vedeme žáky k poznání památek v regionu a k jejich ochraně
Kompetence pracovní	- vedeme žáky k rozvržení své práce a stanovení pracovního postupu - posilujeme vědomí dodržování vymezených pravidel a pracovní hygieny - posilujeme vědomí spolupráce a pomoci druhým
Kompetence digitální	- klademe důraz na vytváření společenských pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování - vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč - vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, které mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházením, např. zařazování relaxačních technik

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tematický okruh**	**Námět**	**Forma**

Osobnostní a sociální výchova	**Sociální rozvoj** Kooperace a kompetice	Kraj, ve kterém žijeme, vytváření mapy	Práce ve skupinách 5. ročník
Výchova demokratického občana	Občan, občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Symboly našeho státu a jejich význam Dějiny naší vlasti	Integrace do předmětu 4. ročník Integrace do předmětu 5. ročník
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Objevujeme Evropu a svět	Cestujeme po Evropě	Integrace do předmětu 5. ročník
Multikulturní výchova	Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	Současnost a minulost v našem životě Soužití a chování lidí	Integrace do předmětu 5. ročník
Mediální výchova	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu	Současnost a minulost v našem životě Soužití a chování lidí	Integrace do předmětu 5. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1.-3.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
VV-3-1-01 rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ ***VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace*** ***VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje*** ***VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností*** ***VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*** *VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu* *VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)* *VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům*	• Samostatně připraví a ukončí svoji práci • Dokáže organizovat vlastní činnost • Orientuje se v obrazném vyjádření (linie ,tvar, objem, barva) • Při tvoření využívá výtvarné materiály, pomůcky a techniky • Dokáže pracovat s celou plochou daného formátu • Dokáže s přírodninami pracovat během všech ročních období • Základní barvy pojmenuje, namíchá a nanáší na plochu • Rozvíjí své volní vlastnosti, uplatňuje originalitu • Vnímá rozdíly tvarů a barev • Svůj vlastní dojem dokáže výtvarně vyjádřit • Inspiruje se okolním světem • Uvědomuje si vlastní pocity a prožitky • Ztvárňuje vlastní fantazii • Výtvarně ztvárňuje tradice a zvyky • Rytmizuje jednoduché dekorativní prvky v pásu i ploše	OSV • Úvod do výtvarné činnosti • Rozvoj tvořivosti, vnímání a představivosti • Poznání výtvarných materiálů, pomůcek a technik • Kresba, malba, kombinované techniky, modelování, grafické techniky • Sběr přírodnin a práce s nimi • Práce s barvou • Práce ve skupině • Svět přírody (rostliny a zvířata) • Tematické kreslení • Volné zobrazování představ a dojmů • Estetické cítění • Lidové tradice a zvyky • Užité umění

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1.-3.

	• Pracuje s modelovací hmotou, papírem, pískem, sněhem	• Modelování
	• Zná nejznámější dětské ilustrátory (J. Lada, J. Trnka, J. Čapek, Z. Miller, H. Zmatlíková…)	• Ilustrace v literatuře
	• Vnímá umění jako národní bohatství • Poznává díla v místě svého bydliště • Navštěvuje místní muzeum • Dokáže se vhodně chovat při návštěvě divadla • Chápe význam ochrany památek	• Výtvarné umění (malířství, sochařství, architektura)
		OSV, MuV, EV
	* Seznámí se a používá měkký grafický materiál(pastely, křídy, tužky, fixy)-seznámí se s kresbou * Seznámí se a zná základní dovednosti v práci se štětcem a barvami * Seznámí se a zná základní vlastnosti plastických materiálů * Seznámí se a zná jednoduché techniky (otiskuje, lepí, vystřihuje, řadí barevné plochy a tvary)	Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace v objekty, malba, kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace)
	*Umí si hrát s barvou /rozpouštění, zapouštění barvy * Je schopen rytmicky řadit různé přírodní prvky, barevné plochy, otisky, vystřižené věci, plastický materiál * Dovede vytvořit prostorové práce	
	* Seznámí se a umí pojmenovat barvy, základní tvary a objekty * Má základ estetického vnímání a představivosti * Dovede se orientovat v díle * Zhodnotí vlastní tvorbu * Vyjádří svůj názor na dílo	Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastní i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malba, kresba, ilustrace hračky, plastika, objekty, comics)
	* Používá barvy k vyjádření emocí, pocitů, nálad * Zná základní rozlišení barev	Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	1.-3.

	* Popíše a vyjádří obsah vlastního díla * Nakreslí určité předměty podle vlastní fantazie	za pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav či dalších akcí školy)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	4.-5.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů*** ***VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností*** ***VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné objemové i prostorové tvorbě*** ***VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy*** ***VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace*** ***VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil*** *VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr* *VV-5-1-01p, rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)* *VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie*	• Dokáže organizovat vlastní výtvarnou činnost • Orientuje se ve svých malířských potřebách • Uvede své pracovní místo do původního stavu • V okolním světě hledá zdroje inspirace • Porovnává a užívá vlastní výrazové prostředky (linie, tvar, barva, objem) • Třídí barvy na základě kontrastní, teplotní a světlostní klasifikace • Experimentuje a hraje si s barvami • Uplatňuje kreativitu a originalitu • Maluje na základě vlastního dojmu • Zachytí tvar těla živočichů v klidu i v pohybu • Výtvarně vnímá tvar přírodnin • Výtvarně vyjádří změny v přírodě • Hledá v lidových tradicích zdroj inspirace a tvoří vlastní náměty • Lineárně, barevně a tvarově navrhuje dekoraci • Hraje si a experimentuje s písmeny a tvary • Spolupracuje se spolužáky • Obhájí ve skupině svůj názor • Prezentuje společné výtvarné dílo • Na základě vlastního pozorování výtvarně ztvárňuje postavu v klidu i v pohybu • Rytmicky člení plochu a správně navrhne barevné kombinace • Výtvarně zaznamená vlastní zážitek ze společnosti i z přírody	• Organizace výtvarných činností OSV • Rozvoj tvořivosti, představivosti, vnímání • Práce s barvou • Tematické kreslení • Svět přírody - rostliny a zvířata • Lidové tradice a zvyky • Výtvarné hry • Práce ve skupině • Kresba a malba lidské postavy • Rytmizace a dekorativní malba • Svět člověka

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	4. - 5.

VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	• Vyjadřuje vlastní pocity z uměleckého díla a vlastními slovy ho hodnotí • Pozná díla nejznámějších ilustrátorů dětských knih • Rozlišuje mezi uměleckou výtvarnou tvorbou, fotografií, filmem • Získává informace o významných osobnostech z oblasti výtvarného umění	• Práce s uměleckým dílem
	• Uvědomuje si význam výtvarného umění jako součást kulturního dědictví národa • Chápe nutnost ochrany uměleckých děl • Pozná umělecká díla v místě bydliště, vyhledává o nich informace • Navštěvuje muzeum	• Výtvarné umění - malířství, sochařství, architektura
	* Využívá všech dostupných prostředků a postupů pro vytváření svých představ * Zaznamená tvar a pohyb těla * Dle svých schopností zaznamená tvar objektů a jejich umístění v prostoru * Zvládá kresbu i malbu běžnými prostředky * Seznámí se s netradičními výtvarnými technikami	MuV, OSV Prostředky a postupy pro vytváření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba, tradiční i netradiční prostředky a jejich kombinace)
	* Porovnává výsledky vlastní práce s prací spolužáků * Pozná rozdíl mezi kresbou a malbou * Seznámí se s ilustracemi v dětských knihách a časopisech * Popíše tvar, linii, barvu u dalších výtvarných objektů (hračka)	Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastní i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce (malby, kresba, ilustrace hračky, plastika, objekty, comics)
	• Vybere před spolužáky své nejkvalitnější práce * Účastní se v rámci výstav	Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za

	prezentace školy * Příležitostně navštěvuje výstavy pořádané jinými školami a organizacemi	pomoci učitele pro spolužáky, spolupráce při propagaci a prezentaci školy v rámci výstav či dalších akcí školy)

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků*** ***VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie*** ***VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*** ***VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření*** ***VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku*** ***VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*** ***VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření*** *VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě*	• Vědomě volí nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření • Zvládá techniku kresby a umí správně využívat kresebné nástroje a materiály • Naskicuje reálné předměty podle názoru • Ztvárňuje vlastní představy • Objevuje možnosti barevného vyjádření • Zvládá míchání základních barev a jejich odstínů • Vizuálně ztvárňuje své pocity • Kombinuje techniku kresby a malby • Chápe rozdíl mezi kresbou a malbou • Objevuje přírodní a člověkem vytvořené trojrozměrné objekty • Pozná významné představitele národní kultury a chápe jejich význam • Vnímá a respektuje odlišnosti jiných etnik • Je schopen kooperace v různých skupinách • Chápe význam ochrany přírody, kultur. a historic. dědictví	• Techniky suché kresby • Kresba tužkou, uhlem, pastelkou, fixem • Kresba podle předlohy • Kresba na základě fantazie OSV • Techniky mokré malby • Akvarel, tempera • Malba na základě fantazie OSV • Techniky suché malby • Suchý a voskový pastel • Modelování podle reálií i představ • Tematické práce • Ilustrace • Práce ve skupinách • Výtvarné hry v přírodě

vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*	* Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii, světlo * Zobrazí tvarově složitější útvary * Zdokonaluje se a rozšíří v tradičních i netradičních výtvarných technikách (koláž) * Porovnává výsledky různých technik na jedno téma * Klade důraz na jednotu sdělovací a výtvarně estetické hodnoty výtvarné práce * Rozvine svoji představivost, myšlení a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie * Rozvine svoji představivost, myšlení a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie * Zobrazí tvarově složitější útvary * Výtvarně vyjádří proporce a pohyb lidské postavy v prostoru * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo * Uplatňuje ve své tvorbě písmo * Výtvarně vyjádří proporce a pohyb lidské postavy * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo * Používá netradiční materiály (odpad přírodniny) * Vyjádří své osobní zážitky a představy	Přírodní podzimní motivy (stromy, listy) Fyzika, environmentální výchova, PV, zeměpis, TV Kresba mapy podle předlohy Skládání, vystřihování a lepení podzim. motivů z dýhy Pravěk Dějepis Zimní příroda TV, HV Vánoční tematika „Ježíšek a jeho vánoční zvířátko“ soutěž HV, AJ, ČJ, OV, PV Postava v pohybu-zimní sporty Tři králové TV OV Egypt Písmo Dějepis, Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět Portrét spolužáka Studium lidské ruky Starý Řím (mince, portréty, stavby) Květiny PV, ČJ, AJ Velikonoční tematika

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	6.

	* Pozná materiál a funkci předmětu * Má jasnou představu o způsobu ztvárnění zadaného námětu * Vnímá prostorové vztahy * Výtvarně vyjádří své emoce, nálady a myšlenky * Vyjádří své osobní zážitky a představy	„Jak vidím jaro“ - soutěž Květiny v květináči (stříhání, proplétání papíru, lepení) Obal na knihu ČJ Kresba naší školy „Jak bych chtěl strávit prázdniny“ ČJ Mandaly „Práce člověka v přírodě“ - soutěž Enviromentální výchova, Vztah člověka k prostředí, TV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků*** ***VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie*** ***VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*** ***VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření*** ***VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku*** ***VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*** ***VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření***	• Ovládá techniku kresby a pojmenovává její druhy • Uvědomuje si problémy dopadu lidských aktivit na přírodní prostředí a hledá způsoby účinné pomoci • Vědomě volí nástroje a techniky pro kresebné vyjádření • Vizuálně zachycuje vlastní pocity, nálady a zdůvodňuje osobní výtvarnou výpověď • Umí zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky • Diskutuje se všemi a obhajuje vlastní tvorbu, vyjadřuje se ke tvorbě druhých a toleruje ji • Formuluje a určuje jednotlivé druhy barev a tónů • Posuzuje a porovnává různé kultury v evropských a celosvětových souvislostech • Uvědomuje si psychický účinek barev • Vybírá z nabídky mediálních sdělení a dokáže uspořádat potřebné informace • Používá písmo jako součást vlastního výtvarného projevu • Pozná umělecký výtvor a lidové umění od kýče • Vnímá umění jako zdroj inspirace • Jmenuje významné výtvarníky našeho regionu	• Techniky mokré kresby • Kresba reálií • Fantazijní kresba osv • Malba a barva • Tónování barev • Besedy o umění • Malba netradičními barvami • Písmo a tradiční výtvarné techniky • Umělecké dílo, lidové umění, kýč • Modelování a trojrozměrné práce • Výtvarníci našeho regionu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	7.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření: *VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru* *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*	• Využívá odpadový materiál jako zdroj výtvarného projevu • Orientuje se v oblastech umění, posuzuje význam a přínos různých národních kultur * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu , linii, světlo * Zobrazí tvarově složitější útvary *Zdokonalí se a rozšíří v tradičních i netradičních výtvarných technikách (koláž) * Porovnává výsledky různých technik na jedno téma * Klade důraz na jednotu sdělovací a výtvarně estetické hodnoty výtvarné práce * Rozvíjí svoji představivost, myšlení a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie * Výtvarně vyjádří proporce a pohyb lidské postavy * Rozvine svoji představivost, myšlení a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie * Zobrazí tvarově složitější útvary * Výtvarně vyjádří proporce a pohyb lidské postavy v prostoru * Vnímá prostorové vztahy * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo * Uplatňuje ve své tvorbě písmo * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo * Výtvarně vyjádří své emoce,	• Objekty v přírodě Přírodní podzimní motivy (stromy, listy, květy, plody) Dějepis, Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět Kresba mapy podle předlohy (stínování – jablko) Skládání, vystřihování a lepení podzim. motivů z dýhy Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět Enviromentální výchova Letokruhy PV, Zeměpis, TV, Dějepis Portrét spolužáka Vánoční tematika Čert - soutěž Státní symboly Postava v pohybu-zimní sporty Tři králové OV Pohled z okna naší třídy Středověk – stavby, móda Dějepis Husité (výstroj a výzbroj) Dějepis Hudba a barvy HV, AJ, ČJ

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	7.

	nálady a myšlenky * Má jasnou představu o způsobu ztvárnění zadaného námětu * Používá netradiční materiály (odpad přírodniny) * Vyjádří své osobní zážitky a představy * Pozná materiál a funkci předmětu *Vyjádří své osobní zážitky a představy * Vnímá prostorové vztahy (uspořádání tvorby pro prezentaci na nástěnkách)	 Návrh látky PV Návrh znaku naší třídy Květiny Velikonoční tematika ČJ,AJ Květiny v květináči (stříhání, proplétání papíru, lepení) PV „Jak bych chtěl strávit prázdniny“ ČJ,AJ Výběr a třídění výsledků tvůrčích činností pro prezentaci

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků*** ***VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie*** ***VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*** ***VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření*** ***VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku*** ***VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*** ***VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření***	• Vnímá prostor pro umístění trojrozměrných předmětů • Rozpozná hodnotné expozice v galeriích, muzeích, veřejně prezentuje vlastní tvorbu a chápe pojem kurátorství • Kombinuje písmo s plochou a tvary • Orientuje se v základních pojmech výtvarného umění, vnímá umění jako bohatství své země • Pojmenovává techniky kresby • Umí popsat jednotlivé plány obrazu • Plánuje a řídí vlastní pracovní proces, využívá media jako zdroj informací a posuzuje jejich vliv na umění • Chápe účinek barev, kontrastu a světla • Podílí se svými nápady na prezentaci školy včetně tvorby školního webu • Dokáže pracovat s barvou a plochou • Zvládá techniku koláže • Orientuje se ve vývoji umění, objevuje kulturní rozmanitosti a tradiční evropské a světové hodnoty v umění • Odlišuje vkus a nevkus ve výtvarném umění • Ztvárňuje architektonické a přírodní náměty • Podílí se na vytváření estetického prostředí, chrání kulturní památky,	• Perspektivní zobrazování a modelování předmětů • Besedy o umění • Písmo a plakát • Tempera, akvarel,pastel • Plocha a čára • Studie obrazů a scénografie • Abstraktní malba osv • Plocha a barva • Koláž • Umělecké směry ve výtvarném, dramatickém a hudebním umění • Design a výzdoba interiérů • Kresba a malba v plenéru

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	8.

VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*	odsuzuje vandalismus * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii, světlo * Zobrazí tvarově složitější útvary * Zdokonalí se a rozšíří v tradičních i netradičních výtvarných technikách (koláž) * Porovnává výsledky různých technik na jedno téma * Klade důraz na jednotu sdělovací a výtvarně estetické hodnoty výtvarné práce * Rozvíjí svoji představivost, myšlení a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie * Rozvíjí svoji představivost, myšlení a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie * Zobrazí tvarově složitější útvary * Výtvarně vyjádří proporce a pohyb lidské postavy v prostoru * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo * Uplatní ve své tvorbě písmo * Výtvarně vyjádří proporce a pohyb lidské postavy * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii a světlo * Používá netradiční materiály (odpad, přírodniny) * Vyjádří své osobní zážitky a představy	Přírodní podzimní motivy (stromy, listy, ovoce, zelenina) PV, Enviromentální výchova, zeměpis, TV Kresba mapy podle předlohy Skládání, vystřihování a lepení podzim. motivů z látky AJ, ČJ Doba Rudolfa II. - soutěž Dějepis Žárovka F, TV, HV Vánoční tematika HV,AJ,ČJ,OV,PV Postava v pohybu-zimní sporty TV Rusko Dějepis,Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět Písmo - azbuka Portrét spolužáka Tělo člověka – kostra Baroko Květiny Velikonoční tematika PV,ČJ,AJ „Jak vidím jaro“ - soutěž Květiny v květináči (stříhání, proplétání papíru, lepení) Obal na knihu ČJ Kresba naší školy „Jak bych chtěl strávit

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	8.

	* Pozná materiál a funkci předmětu * Má jasnou představu o způsobu ztvárnění zadaného námětu * Vnímá prostorové vztahy * Výtvarně vyjádří své emoce, nálady a myšlenky * Vyjádří své osobní zážitky a představy	prázdniny“ ČJ „Práce člověka v přírodě“ – soutěž Enviromentální výchova, Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy, TV Město v pohybu HV

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	9.

wtOčekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků*** ***VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie*** ***VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace*** ***VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření*** ***VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku*** ***VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků*** ***VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření***	• Uvědomuje si vlastní identitu	• Studie člověka
	• Rozvíjí vlastní fantazii, vyjadřuje se dle vlastních pocitů a nálad, hodnotí účinnost vizuálního i pohybového výrazu	• Experimentální tvorba osv
	• Diskutuje o výtvarných problémech	• Návrhy divadelních kostýmů
	• Vystihuje tvar a strukturu předmětů a jevů	• Studie přírodnin
	• Plánuje a organizuje svoji činnost a uplatňuje zásady asertivního chování	
	• Posuzuje podobnosti a odlišnosti různých výtvarných disciplín	• Architektura, malířství, sochařství
	• Seznamuje se s kulturními a historickými památkami a chápe význam ochrany a záchrany kulturního a historického dědictví	
	• Umí vystihnout použití barev, jejich kontrastu, sytosti a odstínu	• Malba a spektrum barev
	• Orientuje se v současném užitém umění	• Užité umění
	• Využívá media ve výtvarných procesech a umí zacházet s dostupnými audiovizuálními prostředky	• Divadlo, fotografie, film a video
	• Chápe úlohu písma jako nedílné součásti grafických úprav v knihtisku	• Písmo v grafice a knihtisku
	• Ovládá základní znalosti z historie českého a světového výtvarného umění	• Významní představitelé českého a světového malířství, sochařství a architektury
	• Vnímá a respektuje odlišnosti jiných etnik a menšin • Chápe důležitost ochrany	• Člověk, společnost, příroda

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	9.

VV-9-1-01 až VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru *VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci* *VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních* *VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity*	společnosti a přírody • Podílí se vlastní kreativní činností na rozvoji školy • Odsuzuje vandalismus, chová se ohleduplně k přírodě a podílí se na vytváření estetického prostředí * Zdokonalí se a rozšíří v tradičních i netradičních výtvarných technikách (malba, kresba, koláž, plastika,…) * Umí při zobrazování sledovat a vnímat tvar, barvu, linii, světlo * Vyjádří svoje osobní zážitky a představy * Pozná materiál a funkci předmětu * Zobrazí tvarově složitější útvary * Výtvarně vyjádří proporce a pohyb lidské postavy v prostoru * Seznámí se se základními druhy výtvarného umění * Rozvíjí se ve výtvarném vnímání (snažit se vyjádřit emoce a pocity z uměleckého díla) * Vytváří si vlastní názor na tvorbu vlastní i ostatních * Porovnává výsledky při použití stejné techniky * Porovnává výsledky různých technik na jedno téma	Příroda na podzim: Stromy (kůra stromů, větvení) Podzimní listy PV,Enviromentální výchova Kukuřice zeměpis Barvy podzimu AJ, ČJ Plody podzimu Návrh plakátu Dějepis Kalendáře Elektrické spotřebiče F Vánoční přání TV, HV Město z papíru Mé tělo: Jak se vidím, jaký jsem Správné tělesné proporce Návštěva galerie, výstavy Aktivní práce s uměleckým dílem TV Ilustrace k filmu Svět zvířat HV, AJ, ČJ, OV, PV, Dějepis Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět Reklama - pracování ve skupině Práce na počítači Textilní techniky – batika, koláž PV, ČJ, AJ

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	9.

	* Třídí výsledky vlastních činností (malba, kresba, plastika...) * Třídí výsledky běžné a umělecké produkce (malba, kresba, grafika, fotografie) * Uplatňuje ve své tvorbě písmo * Výtvarně vyjádří své emoce, pocity, nálady a myšlenky * Má jasnou představu o způsobu ztvárnění zadaného námětu * Je schopen zhodnotit výsledky tvůrčích činností vlastních a ostatních * Důraz klade na jednotu sdělovací a výtvarně-estetické hodnoty výtvarné práce * Vnímá prostorové vztahy (uspořádání tvorby pro prezentaci na nástěnkách) * Rozvíjí svoji představivost, myšlení a tvořivost na základě konkrétní zkušenosti a fantazie * Vlastní tvorbu výtvarně vyjádří libovolně zvolenou technikou * Používá netradiční materiály (odpad, přírodniny)	Písmo - monogram Abstraktní motivy – tužka, fix, dřívko, tuž ČJ Květinová louka – rozpíjení barev motýli ČJ Závěrečné tablo třídy - panel Návrh uspořádání bytu Estetika, hra barev Enviromentální výchova, Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy TV HV Modelování s hrnčířskou hlínou EV, PV

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**VÝCHOVA KE ZDRAVÍ**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a zdraví**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	8. ročník: 1 hodina 9. ročník: 1 hodina

Základní formou výuky je vyučovací hodina. Využívá metod a forem práce založených na žákovské spolupráci v širší či užší skupině, na prezentaci zadaných témat a na vlastním zpracování a předvedení problémových okruhů, jež vedou k upevnění správného náhledu na život. Hodnocení žáka je zaměřeno na schopnost spolupráce v týmu, na řešení modelových situací, na schopnost pracovat s informacemi.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví navazuje na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Předmět vede k pochopení vlastní bezpečnosti a bezpečného chování v různých životních situacích. Klade důraz na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích každodenního života, na posílení větší samostatnosti a odpovědnosti žáka za své jednání. V předmětu Výchova ke zdraví je zahrnuta řada tematických okruhů průřezových témat, zejména osobnostní a sociální výchovy, mediální výchovy a výchovy v demokratického občana. Žáci si osvojují kultivované a odpovědné chování, rozhodování a komunikaci v situacích souvisejících se zdravým stylem života, partnerskými vztahy i rodinným životem. Věnují se speciální problematice ochrany zdraví a životů při běžných rizikových situacích a mimořádných událostech.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- klademe důraz na pozitivní motivaci žáka - předkládáme dostatek informačních zdrojů z učebnice - a pracovních textů - zařazujeme práci s příručkami a slovníky cizích slov
Kompetence k řešení problémů	- motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, - napomáháme mu hledat další řešení - zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních - zkušeností a z vlastního úsudku - předkládáme modelové situace a vedeme žáka k jejich optimálnímu - řešení s využitím kreativity
Kompetence pracovní	- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, - shromažďováním materiálů - kontrolujeme samostatné práce žáka

Kompetence komunikativní	- zařazujeme diskusní kroužky a besedy - nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologii pro - komunikaci s okolním světem
Kompetence sociální a personální	- zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel - práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, - ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky - vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky - posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanské	- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
Kompetence digitální	- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví - vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k bezpečnému využívání digitálních technologií pro zaznamenávání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví - vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Zařazení průřezových témat			
Téma	**Tématický okruh**	**Námět**	**Forma**
Osobnostní a sociální výchova	**Osobnostní rozvoj** Rozvoj schopností poznávání	Práva a povinnosti členů rodiny Sexualita	Integrace do učiva 8. a 9. ročník
	Sebepoznání a sebepojetí	Šikana	Integrace do učiva 8. a 9. ročník
	Seberegulace a sebeorganizace	Drogy	Integrace do učiva 8. a 9. ročník
	Sociální rozvoj Poznávání lidí	Agresivita	Integrace do učiva 8. a 9. ročník
	Komunikace	Komunikace mezi vrstevníky a dospělými	Integrace do učiva 8. a 9. ročník
	Morální rozvoj Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Chování v krizových situacích Nácvik první pomoci	Integrace do učiva 8. a 9. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast:	**Umění a kultura**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	1. ročník: 1 hodina 2. ročník: 1 hodina 3. ročník: 1 hodina 4. ročník: 2 hodiny 5. ročník: 2 hodiny

Ve vyučovacích hodinách se pracuje individuálně, ve dvojici i ve skupině. Z dalších forem realizace výtvarné výchovy jsou zařazeny vycházky, exkurze, divadlo a projekty.

Obsahové vymezení

Výtvarná výchova napomáhá rozvíjet aktivním způsobem vlastní citový prožitek a vede žáky k poznání okolního světa. Vychází z tvůrčí činnosti. Hledá souvislost mezi jednotlivými druhy umění. Rozvíjí dětskou fantazii. Výtvarná výchova přispívá k rozvoji osobnosti, k výchově sebevědomí i sebekritičnosti, k výchově tolerance a sounáležitosti. Je zde propojována smyslová, citová a myšlenková složka dětské psychiky. Přispívá k seberealizaci žáků, kultivuje jejich projev a utváří jejich žebříček uměleckých hodnot.

Žáci si osvojují teoretické i praktické dovednosti v těchto základních výtvarných technikách:

Malba
Kresba
Grafika
Modelování

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- vedeme žáka k učení prostřednictvím vlastní tvorby - rozvíjíme tvořivost aktivním osvojením výtvarných technik - zprostředkujeme pohled na umění jako na způsob poznávání světa
Kompetence k řešení problémů	- rozvíjíme schopnost posuzovat výtvarné dílo i vlastní tvorbu - nabízíme širokou nabídku výtvarných prostředků k vlastnímu zpracování a vyhledávání podobností
Kompetence komunikativní	- vedeme ke komunikaci s okolím pomocí svého výtvarného díla - orientujeme žáka k vytváření vlastního názoru, který sděluje svému okolí
Kompetence sociální a personální	- uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s poruchami učení - posilujeme sebedůvěru žáka - poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáka

Kompetence občanské	- seznamujeme s nejznámějšími malíři, sochaři, ilustrátory a jejich díly - navštěvujeme výstavy výtvarných prací
Kompetence pracovní	- vedeme k osvojení si rozmanitých výtvarných technik - dbáme na dodržování duševní a pracovní hygieny
Kompetence digitální	- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazových prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení - poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace - poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace - vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Zařazení průřezových témat

Téma	Tématický okruh	Námět	Forma
Osobnostní a sociální výchova	Kreativita	Uplatňování tvořivosti při malování, kreslení	Integrace do předmětu 1. – 5. ročník
		Vánoční vyrábění	Vánoce 1. – 5. ročník
		Výroba čarodějnic, lampiónů	Putování za tradicemi 1. – 3. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**VÝTVARNÁ VÝCHOVA**
Vzdělávací oblast:	**Umění a kultura**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 2 hodiny (1 hod. z disponibilní časové dotace) 7. ročník: 2 hodiny 8. ročník: 1 hodina 9. ročník: 1 hodina

Vzdělávací obsah předmětu se realizuje formou vyučovací hodiny. Metody a formy práce mají převážně pracovní charakter. Výtvarná výchova používá řadu netradičních materiálů a pomůcek. Žáci pracují samostatně, ale i ve skupinách, ve výtvarných řadách, v projektech, využívají metod experimentu, prezentují své práce na výstavách.

Obsahové vymezení

V etapě základního vzdělávání vychází výtvarná výchova z tvůrčích činností žáků, z jejich vlastní tvorby, z vnímání reality a interpretace uměleckého díla. Hledá vazby mezi jednotlivými druhy umění. Propojuje se s dramatickou výchovou a hudební výchovou v zobrazování dynamických dějů, v určování a ovládání prostoru. S dramatickou výchovou souvisí i vyjadřování pohybu a výrazu těla jak v reálném provedení, tak ve vizuálních kresbách a malbách. Rozvíjí hmatové, sluchové i kinetické vnímání. Napomáhá rozvoji vlastního uměleckého vnímání, myšlení, cítění a prožívání žáků. Navíc rozšiřuje jejich uměleckou představivost, fantazii, intuici a invenci. K vlastní realizaci využívá tradiční a ověřené vizuální prostředky, ale i nově vznikající – v kontextu všech současných moderních výtvarných proudů a technik, zejména užívaných v multimediální tvorbě. Obsahem výtvarné výchovy je pak především rozvoj smyslové citlivosti, uplatnění subjektivity a ověřování komunikačních účinků. Výtvarná výchova vede žáka k pochopení všech disciplín výtvarného umění (kresba, malba, grafika, modelování, sochařství, architektura, multimédia, atd.). Přispívá k seberealizaci, k hledání nových způsobů žákova uměleckého vyjádření a k rozvoji jeho tvůrčího potenciálu. Kultivuje žákův projev, vytváří dobrou atmosféru v širších sociálně-kulturních souvislostech, směřuje k tolerantnímu přístupu u různorodých sociálních a národnostních skupin a minorit.
To vše platí v kontextu s nutným materiálně-technickým zabezpečením, s využíváním všech vymožeností moderní doby, kdy je nutné vycházet ze všech současných aktuálních zdrojů informací.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- chápeme umění jako způsob poznání - hledáme nové možnosti vlastní tvorby - učíme žáky vnímat, chápat a prožívat nové věci

	- rozvíjíme u žáků tvůrčí schopnosti - učíme žáky uspořádat hodnotový žebříček v umění
Kompetence k řešení problémů	- zobecňujeme vlastní návrhy - hledáme nové techniky - využíváme postupy vedoucí k vytvoření díla - obhajujeme výsledky vlastní tvorby - vedeme žáky k experimentu v jejich tvorbě

Kompetence komunikativní	- užíváme specifického jazyk umění - diskutujeme ve skupině o výtvarném umění, resp. o vlastní práci - umožňujeme žákům prezentaci na výstavách a výtvarných soutěžích
Kompetence sociální a personální	- hledáme umělecké hodnoty ve všech společenských a osobních souvislostech - medializujeme výsledky práce žáků - chápeme sociální role a sociální skupiny a jejich vztah k umělecké tvorbě - respektujeme interpersonální a meziskupinové vztahy - máme etnické porozumění, odmítáme xenofobii a rasismus
Kompetence občanské	- vedeme žáky k občanskému uvědomění - respektujeme vlastenectví, kulturní tradice, zvyky a obyčeje - podporujeme u žáků humanismus a toleranci - objevujeme multikulturní občanské společnosti
Kompetence pracovní	- tvořivě přistupujeme k práci, překonáváme stereotypy - používáme nové a netradiční nástroje a materiály - pracujeme efektivně a bezpečně - vytváříme skicy, kresby, malby, trojrozměrné modely - hledáme a využíváme nové technologie, systémy a metody práce
Kompetence digitální	- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení - vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace - vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Zařazení průřezových témat

Téma	Tématický okruh	Námět	Forma

Osobnostní a sociální výchova	Kreativita	Fantazijní a experimentální tvorba	Integrace do předmětu 6. - 9. ročník

Charakteristika předmětu

Název předmětu:	**ZEMĚPIS**
Vzdělávací oblast:	**Člověk a příroda**

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace:	6. ročník: 2 hodiny 7. ročník: 2 hodiny 8. ročník: 2 hodiny 9. ročník: 2 hodiny

Základní formou výuky je vyučovací hodina. Vyučování probíhá většinou ve třídě, v případě terénních cvičení v přírodě v okolí školy. Žáci se účastní exkurzí, návštěv muzeí, terénních cvičení apod.

Obsahové vymezení

Předmět zeměpis navazuje na předmět vlastivěda ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět vyučované na 1. stupni. Úzce souvisí s dalšími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jako je fyzika nebo přírodopis.

Vzdělávání v předmětu směřuje k osvojování vědomostí o Zemi. Žáci se seznamují se základními informacemi o Zemi, krajinné sféře a životním prostředí. Poznávají přírodní, společenské, hospodářské, politické a kulturní poměry světadílů, své vlasti a obce. Učí se pracovat s atlasy, statistickými daty, grafy a odbornou literaturou, orientovat se v přírodě. Zeměpis vede žáky k lepší orientaci v dnešním světě a v problémech současného lidstva.

Metody a formy práce jsou zaměřené na rozvoj schopnosti pozorování, získávání informací, logického myšlení, aplikace získaných vědomostí a dovedností a vzájemné spolupráce žáků. Při výuce jsou využívány jak frontální výuka, tak i práce samostatná a skupinová s využitím školních projektů, pracovních listů a odborné literatury. Zařazujeme také terénní cvičení.

Výchozí a vzdělávací strategie předmětu (oboru)

Utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení	- poskytujeme dostatek učebnic, odborných publikací a dalších - materiálů (pracovní listy) - vedeme žáky k samostatné práci - podněcujeme žáky k využívání jejich vlastních zdrojů informací - umožňujeme přístup na internet - kontrolujeme výsledky pozorování a zkoumání a požadujeme - na žácích sebehodnocení
Kompetence k řešení problémů	- pomáháme k samostatnému řešení problémů - usilujeme s žáky o nalezení a pojmenování shodných, podobných - nebo odlišných znaků geografických objektů, dějů a procesů, ze kterých společně vyvozujeme patřičné závěry - pojmenujeme důležité místní, regionální a globální problémy

Kompetence komunikativní	- vyžadujeme na žácích pojmenování problémů či vlastních názorů na konkrétní témata - podporujeme vlastní názory žáků - zadáváme úkoly, při kterých žáci vzájemně spolupracují a komunikují - uskutečňujeme a vedeme s žáky dialogy a diskuze podle daných pravidel
Kompetence sociální a personální	- rozdělujeme pracovní úlohy ve skupině, při kterých se žáci učí vzájemné spolupráci a hodnocení - uplatňujeme individuální přístup k žákům podle jejich věku, schopností a dovednost - hodnotíme výsledky činnosti skupin i jednotlivců a oceňujme úspěchy a pokrok
Kompetence občanské	- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování - zprostředkováváme poznávání tradic, zvyků a kultury lidí v jednotlivých oblastech Země - vedeme žáky k zachování a ochraně životního prostředí
Kompetence pracovní	- dohlížíme na bezpečnou práci s pomůckami, přístroji a materiály při jejich používání v učebnách i v terénu - vyžadujeme důkladné plnění stanovených úkolů
Kompetence digitální	- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy - seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi - klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Zařazení průřezových témat

Téma	Tématický okruh	Námět	Forma
Osobnostní a sociální výchova	**Morální rozvoj** Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prezentace žákovských prací na téma ČR, náš region	Integrace do předmětu 7. ročník
Multikulturní výchova	Etnický původ	Lidé na živé planetě	Integrace do předmětu 8. a 9. ročník
Environmentální výchova	Ekosystémy	Složky fyzicko - geografcké sféry	Integrace do předmětu 6. ročník
	Základní podmínky života	Ochrana vod, ovzduší a půdy	Integrace do předmětu 6. - 9. ročník
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Životní prostředí	Integrace do předmětu 6. – 9. ročník

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	6.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE ***Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů*** ***Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii*** *Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii* PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ ***Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů*** ***Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu*** ***Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost***	***GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE*** • Pracuje s globusem jako se zmenšeným modelem Země • Používá v praktických situacích zeměpisné souřadnice: zeměpisnou šířku, zeměpisnou délku a znalosti o rovnoběžkách, polednících a o zeměpisné síti • Určuje zeměpisnou polohu konkrétních míst na Zemi s pomocí map a podle údajů zeměpisné šířky a zeměpisné délky • Používá mapy a plány jako zmenšený a zjednodušený rovinný obraz zemského povrchu nebo jeho části a prakticky s nimi pracuje • Používá plány jako zmenšený rovinný obraz malé části zemského povrchu • Určuje skutečné vzdálenosti na zemském povrchu či vzdálenosti na mapě ze znalostí měřítek globusů, map a plánů • Používá s porozuměním pojmy: obsah map, výškopis, vrstevnice, kóta, nadmořská výška, polohopis • Používá s porozuměním pojmy: místní čas, světový čas, časová pásma, datová hranice, kalendář ***PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ*** • Určí a popíše tvar Země s pomocí globusu • Dokáže tvar Země podle konkrétního přírodního úkazu nebo jiného důkazu • Používá s porozuměním pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, Mléčná dráha, hvězda, souhvězdí, Slunce, sluneční soustava, planeta • Objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém tělesa sluneční soustavy	• Glóbus, měřítko glóbu • Zeměpisné souřadnice, zeměpisná síť • Mapa, měřítko mapy, druhy map. Plán • Atlas, rejstřík • Časová pásma • Slunce, sluneční soustava, Měsíc • Planeta Země, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, polární den a noc

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	6.

Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země *Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost* *Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu*	• Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi • Předvede a určí délku jednoho otočení Země kolem zemské osy s pomocí globusu • Vysvětlí pojmy zemská osa, severní a jižní pól, vysvětlí příčiny střídání dne a noci, střídání ročních období • Objasní délku dne a noci v průběhu roku v závislosti na zeměpisné šířce, vysvětlí podstatu polárního dne a noci • Posoudí vztah mezi Zemí a Měsícem, popíše povrch a pohyb **Fyzickogeografická sféra** • Používá s porozuměním pojem fyzickogeografická sféra Země ve vztahu k prostředí, které nás obklopuje • Rozlišuje jednotlivé složky fyzickogeografické sféry – litosféru, atmosféru, hydrosféru, pedosféru a biosféru • Používá pojmy. vnitřní a vnější činitelé, síly a procesy působící na zemský povrch, zvětrávání • Charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní) ***GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE*** * Ví, k čemu potřebujeme v běžném životě mapy * Umí najít v atlase potřebnou mapu * Orientuje se v barvách užívaných v mapě * Dokáže ukázat poledníky a rovnoběžky * Zná nejdůležitější značky a symboly užívané v mapách * Orientuje se v místní krajině podle významných zeměpisných bodů	EV • Litosféra • Atmosféra • Hydrosféra • Pedosféra • Biosféra • Sesuvy půdy vlivem nevhodných zásahů lidí do krajiny, zemětřesení, vulkanická činnost, záplavové vlny, sněhové laviny spuštěné lidmi atd. Úvod do vyučování -seznámení s mapou a atlasem Komunikační geografický a kartografický jazyk Vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy, jazyk mapy, symboly, smluvené značky, vysvětlivky Geografická kartografie a topografie Globus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, měřítko a obsah plánů a map,

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	6.

		orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení s dostupnými karto-grafickými produkty v tištěné i elektronické podobě
	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ * Dokáže popsat tvar Země * Umí vysvětlit pohyby Země * Vysvětlí, proč dochází ke střídání dne a noci a ke střídání ročních období * Má povědomost o existenci časových pásem * Dokáže pojmenovat rozdílné životní podmínky v jednotlivých podnebných pásech * Má představu o tom, co je nadmořská výška * Zná základní pojmy – nížina, vysočina, pohoří… * Dokáže vysvětlit pojem vodstvo * Dokáže charakterizovat přírodní oblast svého bydliště	Planeta Země. Globus. Země jako vesmírné těleso Tvar a pohyby Země, důsledky pohybů Země na život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma Krajinná sféra Přírodní sféra a její základní složky a prvky, přírodní oblasti Země, podnebné pásy (povrch, nadmořská výška, nerovnosti povrch, vodstvo) Systém přírodní sféry na regionální úrovni Přírodní oblasti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	7.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ČESKÁ REPUBLIKA ***Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy*** ***Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu*** ***Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu*** ***Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit*** ***Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států*** *Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy* *Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu* *Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy* *Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost* *Z-9-6- 03p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva* *Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti* ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	***ČESKÁ REPUBLIKA*** • Určí geografickou polohu podle zeměpisných souřadnic, podle polohy vůči sousedním státům • Orientuje se v ukazatelích o lidnatosti, rozmístění a o struktuře obyvatel ČR • Rozlišuje a porovnává polohu, charakter, funkci a rozmístění sídel • Rozlišuje a porovnává předpoklady a faktory umístění hospodářství v ČR v konkrétních regionech • Pojmenuje a vyhledá na mapě jednotlivé geografické oblasti a územní samosprávné celky (kraje) v ČR • Popíše a analyzuje s pomocí regionálních map přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu ***ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ*** • Uvádí konkrétní příklady základních složek krajiny • Posuzuje přírodní krajinotvorné procesy a působení vnitřních a vnějších přírodních činitelů • Používá s porozuměním pojmy: krajinná sféra, příroda, přírodní prostředí, životní prostředí, ekologie, ekosystém • Na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků • Uvede na konkrétních příkladech a posoudí, jak lidské vlivy působí na krajinu a na životní prostředí • Uvede hlavní světové ekologické problémy • Zamyslí se nad zlepšením a rozvojem ochrany životního prostředí ***ČESKÁ REPUBLIKA*** * Dokáže vymezit zeměpisnou	OSV • Poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje • Obyvatelstvo • Hospodářství • Regiony ČR • Místní region EV • Krajina • Vztah příroda a krajina • Sesuvy půdy vlivem nevhodných zásahů lidí do krajiny, zemětřesení, vulkanická činnost, záplavové vlny, sněhové laviny spuštěné lidmi atd. EV Místní region

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	7.

Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin ***Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)*** ***Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*** *Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin* *Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek* *Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí*	polohu bydliště a školy v rámci ČR * Umí charakterizovat krajinu v okolí školy a bydliště * Zná nejdůležitější řeky * Umí vyjmenovat druhy místní dopravy * Zná největší města, region * Zná nejdůležitější řeky * Má představu o počtu a složení obyvatelstva * Ví, které nerostné suroviny se zde těží * Zná nejvýznamnější průmyslové podniky a jejich výrobky * Ví, které zemědělské plodiny se u nás pěstují * Vysvětlí význam členění státu na menší celky * Zná nejbližší orgány samosprávy * Ví, v čem se projevuje spolupráce se sousedními státy ***ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ*** * Popíše v čem se liší krajina v různých místech republiky * Zná funkci jednotlivých typů krajiny * Vysvětlí, co je to ekosystém * Ví, proč je důležité chránit přírodu a životní prostředí * Vyjmenuje možnosti ochrany přírody – uvést konkrétní příklady *Zná největší problémy lidstva v této oblasti	-zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k ostatním regionům Česká republika -zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry -obyvatelstvo -hospodářství -hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě Regiony České republiky -územní jednotky státní správy a samosprávy krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy Krajina -přírodní a společenské prostředí, typy krajin Vztah příroda a společnost -principy a zásady ochrany přírody životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	7.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	8.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: REGIONY SVĚTA ***Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*** ***Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států*** ***Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*** *Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* *Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* *Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států*	***REGIONY SVĚTA*** • Pojmenuje a vyhledává na globusu a na mapách světa jednotlivé světadíly a oceány • Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map rozlohu a polohu, členitost a charakteristické rysy přírodních poměrů jednotlivých světadílů a oceánů • Pojmenuje, popíše a vyhledá na mapách státy, jejich regiony, hlavní a významná města v jednotlivých světadílech • Vyhledá na mapě hlavní centra osídlení a hospodářské činnosti obyvatelstva v jednotlivých světadílech a státech • Pracuje aktivně s regionálními obecně zeměpisnými a tematickými mapami, s jejich obsahem a rejstříkem zeměpisných atlasů • Orientuje se prakticky při vyhledávání informací o jednotlivých světadílech, oceánech a o regionech a státech ***REGIONY SVĚTA*** * Rozlišuje podnebné pásy a charakterizuje v nich životní podmínky obyvatel * Zná oblasti s největším osídlením * Má představu, kterými jazyky se mluví, které jsou nejrozšířenější * Popíše povrch Evropy (nejdůležitější řeky, jezera, pohoří, nížiny) * Popíše převládající podnebí jednotlivých oblastí * Vysvětlí největší ekologické problémy některých regionů a možnosti jejich řešení	• Severní ledový oceán • Tichý oceán • Indický oceán • Atlantský oceán • Antarktida • Afrika • Austrálie a Oceánie • Amerika • Asie • Evropa Světadíly, oceány Makroregiony světa -určující a srovnávací kritéria včetně polohy a rozlohy -oblasti přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní Evropa- přírodní Podmínky (povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo) -obyvatelstvo -regiony – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnost jejich řešení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	8.

	* Ukáže na mapě nejvýznamnější státy, dokáže popsat jejich polohu * Vyhledá hlavní města * Ukáže na mapě jednotlivé oblasti Evropy a státy těchto oblastí * Vyjádří, čím jsou konkrétní státy charakteristické * Má představu, které problémy jsou nejpalčivější v otázkách životního prostředí i v otázkách společenských, politických, hospodářských a možnostech jejich řešení	ve vybraných regionech Oblasti Evropy -základní informace o státech Evropy (poloha, rozloha, hlavní města, vodstvo, měna, obyvatelstvo, obchodní vztahy s ČR) Západní Evropa Jižní Evropa Severní Evropa Střední Evropa Jihovýchodní Evropa Východní Evropa Regionální společenské a politické útvary – národní a mnohonárodnostní státy, části států, hospodářské oblasti, kraje, města

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ ***Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace*** ***Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel*** ***Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje*** ***Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit*** ***Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků*** ***Z -9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech*** *Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel* *-vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace* REGIONY SVĚTA ***Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny*** ***Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti***	**SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ** • Aktivně pracuje s tematickými mapami obsahujícími informace o rozmístění obyvatelstva, o sídlech a o hospodářských aktivitách • Používá s porozuměním pojmy: hustota zalidnění, migrace obyvatelstva, struktura obyvatelstva podle věku a zaměstnanosti, • Rozlišuje a porovnává lidské rasy, národy, jazyky a náboženství na Zemi • Rozumí pojmu urbanizace • Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění světového hospodářství • Aktivně pracuje s politickou mapou světa a přibližně určí aktuální počet států na Zemi • Pojmenuje a přiměřeně analyzuje současné globální problémy lidstva • Vyhledává a lokalizuje na politické mapě světa aktuální vnitrostátní a mezistátní ohniska konfliktů, posoudí příčiny a následky těchto konfliktů ***REGIONY SVĚTA*** • Pojmenuje a vyhledává na globusu a na mapách světa jednotlivé světadíly a oceány • Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map rozlohu a polohu, členitost a charakteristické rysy přírodních poměrů jednotlivých světadílů a oceánů • Pojmenuje, popíše a vyhledá na mapách státy, jejich regiony,	MkV • Obyvatelstvo světa • Společenské, politické a hospodářské procesy • Světové hospodářství • Regionální společenské, politické a hospodářské útvary • Severní ledový oceán • Tichý oceán • Indický oceán • Atlantský oceán • Antarktida • Afrika • Austrálie a Oceánie • Amerika • Asie • Evropa

a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států ***Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich*** *Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány* *Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů* *Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států* TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE ***Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu*** ***Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny*** ***Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech*** *Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu* *Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě*	hlavní a významná města v jednotlivých světadílech • Vyhledá na mapě hlavní centra osídlení a hospodářské činnosti obyvatelstva v jednotlivých světadílech a státech • Pracuje aktivně s regionálními obecně zeměpisnými a tematickými mapami, s jejich obsahem a rejstříkem zeměpisných atlasů • Orientuje se prakticky při vyhledávání informací o jednotlivých světadílech, oceánech a o regionech a státech ***TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE*** • Používá mapu, buzolu, kompas • Určuje orientační body v krajině • Zná další možnosti určení světových stran • Odhaduje vzdálenost i výšku objektů v místní krajině • Zhotoví jednoduché náčrtky krajiny a okolí • Ví, co je třeba mít s sebou při pobytu v přírodě • Je mu známo, jak se má chovat, aby nedošlo ke zranění • Poradí si v případě nebezpečí, ohrožení zdraví nebo života ***SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ*** * Je informován o struktuře a rozložení světové populace a o jejím růstu a pohybu * Má představu, že obyvatelstvo světa je tvořeno různými rasami a	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdálenosti a výšek objektů v terénu, jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky, pochodové osy Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom Společenské a hospodářské prostředí -obyvatelstvo světa – rozmístění podle ras národů, jazykových skupin a náboženství

	jazykovými skupinami * Ví, že existují různé druhy víry a náboženství * Orientuje se v základních globalizačních poměrech světa, vysvětlí, proč se svět tzv. zmenšuje a život zrychluje (vývoj informačních technologií) * Objasní, proč v některých místech je velká hustota osídlení a jinde minimální	-globalizační společenské, politické a hospodářské procesy (aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa)
	REGIONY SVĚTA * Uvede odlišnosti mezi jednotlivými světadíly v rozloze, povrchu a podnebí * Zná nejvýznamnější zemědělské plodiny, které se pěstují * Zná největší řeky * Má představu o průmyslové výrobě nejvýznamnějších států * Určí hlavní města	Světadíly -základní informace o jednotlivých světadílech a jejich odlišnosti od Evropy (poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo) Nejvýznamnější státy jednotlivých světadílů – jejich charakteristika, hlavní město
	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE * Používá mapu, buzolu, kompas * Určí orientační body v krajině * Zná další možnosti určení světových stran * Odhadne vzdálenost i výšku objektů v místní krajině * Zhotoví jednoduché náčrtky krajiny a okolí * Ví, co je třeba mít s sebou při pobytu v přírodě	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdálenosti a výšek objektů v terénu, jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky, pochodové osy
	* Je mu známo, jak se má chovat, aby nedošlo ke zranění * Poradí si v případě nebezpečí, ohrožení zdraví nebo života	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	ZEMĚPIS	9.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	6. – 9.

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo
Žák: ***ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení*** ***ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení*** ***ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení*** *ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení* *ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální* *ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení*	***ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA*** ***2. stupeň*** * Zná své konkrétní zdravotní oslabení * Zná zásady prevence * Zvládá pohybový režim * Je vhodně oblečen a obut * Zná zásady správného držení těla * Osvojí si techniku hrudního a bráničního cvičení * Vnímá své pocity při cvičení * Rozpozná nevhodná cvičení vzhledem ke svému oslabení * Ovládá cvičení zaměřená na: * správné držení hlavy, pletence ramenního a postavení pánve * protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře * ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně nohou * zlepšení rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního a páteře * posílení šíjových, mezilopatkových, břišních a hýžďových svalů a vzpřimovačů páteře * Posiluje stehenní a lýtkové svaly, vazy a svaly chodidla * Osvojí si techniky celkové relaxace * Ovládá cvičení zaměřená na: * Ovládá správné postavení hlavy, pletence ramenního, polohy pánve a dolních končetin * Zvládne protažení zkrácených šíjových, prsních, bederních svalů a ohybačů, kyčle a kolena * Uvolňuje páteř ve všech směrech: * Zvládá předklony, záklony, úklony, otáčení trupem, kroužení trupem * Posiluje šíjové, mezilopatkové,	6.-9. ročník Činnosti a informace podporující korekce zdrav. oslabení Speciální cvičení Oslabení podpůrně pohybového systému: 1 Poruchy funkce svalových skupin 2 Poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení 3 Poruchy páteře – vybočení páteře do stran 4 Poruchy stavby dolních končetin Oslabení vnitřních orgánů: 1 Oslabení oběhového a dýchacího systému 2 Oslabení endokrinního systému 3 Obezita 4Oslabení vnitřních orgánů

	břišní, hýžďové svaly, * Posiluje vzpřimovače páteře a svaly dolních končetin * Zvyšuje pružnost a pohyblivost hrudníku * Rozvíjí hlavní a pomocné dýchací svaly * Zlepšuje hrudní a brániční dýchání při větší tělesné zátěži * Koordinuje srdeční, dýchací a pohybový rytmus * Rozvíjí dýchací a pohybový rytmus, koordinuje pohyb a rovnováhu * Relaxuje	
	* Zvládá cvičení zaměřená na: * nácvik správného držení těla * vyrovnávání svalové nerovnováhy mezi zkrácenými a ochablými svalovými skupinami * uvolnění páteře ve všech směrech * uvolnění pletence ramenního a kyčelního kloubu * vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečněcévního a dýchacího systému * rozvíjení pohybové a prostorové koordinace * rozvíjení rovnovážných postojů * rozvíjení sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu * rozvíjení motorického, kinestetického a polohového analyzátoru * akomodací zraku a zrakové lokalizace * dechová cvičení	Oslabení smyslových a nervových funkcí 1 Oslabení zraku 2 Oslabení sluchu 3 Neuropsychická onemocnění
	* Zvládá s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy	Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	6.-9.
